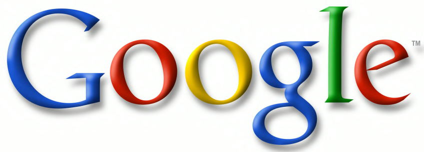


NIY

Oelenschlager

Oehlenschlägers samlede Værker.

Ellevte Bind.

Digterværker.

Andet Bind:

Helge.
Irsa.
Hroars Saga.

Kiøbenhavn.

Universitetsboghandler Andr. Fred. Høsts Forlag.

Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.

1845.

Oehlenschlägers

Digterværker.

Andet Bind.

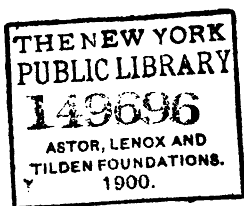
Helge.
Yrsa.
Hroars Saga.

Kiøbenhavn.

Universitetsboghandler Andr. Fred. Høsts Forlag.

Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.

1845.


THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
149696
ASTOR, LENOX AND
TILDEN FOUNDATIONS.
1900.

Helge.

Et Digt.

Frodes Drapa.

Frode paa Vifils Ø.

Kong Frode staaer paa Leiregaard,
Han gav sin Broder Ulivssaar,
Det var stor Ynk og Smerte:
Ung Halfdan ligger krum paa Skiold,
Med Staalet i sit Hierte.

Nu er jeg Drot i Danmarks Land!
Og Den, som snart mig bringe kan
De unge Brodersønner,
Med Ringen af hin røden Guld
Den Kæmpe jeg belønner.

Der søges Dag, der søges Nat,
I Mark, paa Sø, i Skov og Krat,
Man kan dem ikke finde.
De sidder i det Jordehuus,
I Mulden dybest inde.

Dankonning lader Bud udgaae
Til Hexen hist i Hyttens Vraa,
Hvis Væg for Stormen luner.
Hun skriver i det hvide Sand,
Og læser sine Runer:

Hvis Brodersønnerne skal døe,
Du søge maa paa Vifils Øe,
Med Flid og ufortrøden;
Han var Kong Halfdans gode Mand,
Han svor ham Tro i Døden.

Dankonning drog fra Leirelund;
Han seiler ud en Morgenstund
Fra Issefiordens Kyster.
Havfruen svømmer ved hans Skib,
Med fulde hvide Bryster.

Den gamle Vifil staaer paa Toft,
Med breden Hat, i hviden Koft,
Med Haanden over Brynet;
Han bliver Kongesnekken vaer,
Og gyser over Synet.

Nu iler, Pilte! som en Vind,
I Busken ind, i Skoven ind.
Lad Jorden Eder dække!
Jeg skuer hist med spændte Seil
Den beegbestrøgne Snekke.

Den løber som en Drage styg,
Med høie Vinger paa sin Ryg,
Fra Siølunds dybe Fiorder;
Den tørster efter Kongeblod,
Den bringer Eders Morder.

Ung Helge river gram og vred
En smekker Green fra Pilen ned:
O kunde jeg ham standse!
O var jeg Mand, som jeg er Gut,
Og var min Kiæp en Landse!

Da gamle Vifil Bonde leer:
At du est Halfdans Søn, jeg seer;
Du vilst ei længe blunde!
Snart voxer op den liden Ulv,
Med hvassen Tand i Munde.

I skal ei dennesinde døe!
Og naar jeg raaber Hop og Hø —
I kiende mine Hunde;
Saa iler til det Jordehuus!
I her forraades kunde.

Kong Frode stiger ud paa Strand;
Da lægger sig om Øens Rand
En tyk og sælsom Taage.
For blomstrende Skioldungeblod
De gode Alfer vaage.

De muntre Drenge lege hist
I Skoven med den Blomsterqvist;
De vil dem ikke skiule.
Stærkt vifter Morgenluftens Pust
I deres Lokker gule.

Og hør du Vifil Bonde nu!
Jeg mener, du est falsk i Hu,
At Piltene du giemmer? —
Hei — raabte Vifil — Hop og Hø!
(Han hørte deres Stemmer.)

Da smutte begge Drenge bort,
Lig Skovens kongelige Hiort,
For Pilen, som vil døde. —
Der kommer vel engang den Tid,
At vi kan Faren møde!

Hvad raabte du paa Hø og Hop?
Paa Steilen flætter jeg din Krop!
Vilst du dem Faren dæmpe? —
Da svared Vifil diærvt og stolt;
Thi Vifil var en Kæmpe:

Herr Konning! Øen er ei stor;
Lad søge, hvis du mig ei' troer,
Bag Dysser, Træer og Stubbe.
Men hør dog nu et Alvorsord
Af en bedaget Gubbe:

Din Broder lumskelig du slog;
Men — hvis du med hans Sønner vog —
Ved Odin i Valhalle,
Du mistede to Fiender smaa,
Og fik til Fiender — Alle!

Kong Frode smiler stolt med Spot:
Din sølvgraa Tinding klæder godt,
Jeg vil dig Livet skiænke.
Du veedst, at Børn og gamle Folk,
Kan sige hvad de tænke.

Og kan jeg sige hvad jeg vil,
Vel Konning! hør opmærksom til:
Jeg svær ved Halfdans Fane:
Her synger dig din Svanesang
Den sølverhvide Svane!

De Sendebud for Kongen staae:
Vi monne rundt om Øen gaae,
Men fandt kun Ravn og Heire! —
Da steeg Kong Frode paa sit Skib
Og drog igien til Leire.

———

Hroar og Helge i Jordhuset.

Hroar.

Tys! hørte du dem træde
Paa Græssets Tørve?
Hvis Frode Døren finder,
Vort Blod maa flyde.

Helge.

Mit lidet Sværd, min Skimring
Skal tappert stride.
Vor Banemand skal bløde,
Før Helge blegner.

Hroar.

Ak, saaest du, Moder kiære,
De Sønners Qvide,
I Gravens Giemme blandte
Sig Graad med Asken!

Helge.

Tænk, da den tappre Fader
Faldt uden Taarer,
Og reed til Odins Rige
Paa røden Sleipner.

Hroar.

Her sidde vi saa stille,
To Kongesønner,
Ved lidet Bord, hvor Lampen
I Hulen lyser.

Helge.

Den Tid vil ogsaa times,
Da vi skal tielde
De hvalte Kongesale
Med lysen Silke.

Hroar.

Da skal vi enigt styre
Det stolte Rige;
Og ei, som Frode, feide
Mod egne Frænder.

Helge.

Jeg seiler da med Snekker
Paa Søens Vover;
Og hævder Danmarks Hæder
Paa alle Have.

Hroar.

Jeg, kaaret da til Kronen
Ved Leirekilder,
Vil holde Ret i Riget
Og reise Staden.

Helge.

Nu Faren er forsvunden
Og borte Frode.
Jeg hørte Vifil Hornet
Med Haan at blæse.

Hroar.

Han aabner Lugen. Lyset
Fra Luften blaaner.
Nu Græsset os og Grenen
Fra Graven vinker.

Sævar Jarl og Fru Signelil.

Jarl Sævar sidder paa Siælland:
Han var saa giæv en Helt,
Med sine Snekker han befoer
Det stor' og lille Belt.

De maatte vel ham skatte
Paa Skibets vaade Vei.
De flyede ham, som Silden flyer
Den frygtelige Hai.

Hans Slot stod hist paa Bakken;
Der var stor Tidsfordriv.
Den bedste Skat i Borgen var
Ung Signelil hans Viv.

Hun blussed som skiøn Freya,
Med lange gule Haar,
Saa smekker, stor og yndig,
Og end kun atten Aar.

Men Hros og Helges Søster
Græd tidt, naar Sævar sov:
Min Fader er uhævnet dræbt,
De Brødre Dødens Rov!

Den gamle Vifil Bonde
Fremkalder Helg' og Hro:
Her er ei Fred for Eder meer,
I unge Konger to!

Til Sævar Jarl I drage,
Han er en mægtig Maag.
Han bedre Jer optugte kan,
End Bonden i sin Krog.

En Aften sidder ung Signe
Med sorrigfulde Sind,
Forgiæves klapper Sævar
Den runde Rosenkind.

Forgiæves lægger Sævar
Sit Hoved i Signes Skiød;
Hun tænker paa sin Faders,
Paa sine Brødres Død.

Da banker det paa Døren
Og tvende Gutter smaa
Ind i Tusmørket træde,
Med lodne Kofter paa.

Hvem er I, Drenge? — Hyrder!
Hvad kan i vogte? — Faar!
Men ogsaa Ulven dræbe
Hver af os godt forstaaer. —

Man kan ei Eders Aasyn see
For Hætter og for Skind! —
Vi ere Kulsvierdrenge,
Vi bære Sod paa Kind.

Gaaer ned da til mit Borgeled,
Der er et Faarehuus;
Der skal I æde Skoften,
Og drikke Vand af Kruus.

Naar Tienesten er liden,
Er ikke Lønnen stor;
Giv os lidt Suul til Brødet,
Du ædle Jarl i Nord!

En Kiænde Suul til Brødet,
Det faaer I om I maae!
Gaaer nu til Faarestien ned,
At hvile Jer paa Straa.

De Pilte ginge til Faaresti,
Der sov de uden Harm.
Jarl Sævar gaaer til Silkeseng,
Han laa i Signes Arm.

Hroar og Helge ved Faarestien.

Hroar.

Helge! jeg græder, du spotter og leer,
Signe vor Søster jeg dagligen seer;
Tør ikke tale, for Signelil staae,
Men kun som Hyrde paa Grønningen gaae.

Vidste du, Signe! som har os saa kiær,
Vidste du, Hroar og Helge var nær,
Ikke saa tidt da med svulmende Barm
Sad du og støtted dit Hoved til Arm.

Ofte, naar Sævar indbyder til Fest,
Rider til Borgen den hielmede Giæst,
Stolt paa sin Ganger, saa mægtig og fri,
Klædt i sit Harnisk, vor Hytte forbi;

Medens som Trælle vi skamfulde staae,
Med vore Hætter af Geddeskind paa,
Aabne ham Ledet og lukke det til,
Høre kun langtfra det klingende Spil; —

Helge! da ønsker jeg tidt mig til Hel.
Heller dog død, end en ynkelig Træl!
Heller i Graven, end levende død
Haanes og trælle for Vand og for Brød.

Helge.

Hroar, min Broder! du skiælder din Dragt?
Elsker som Qvinden du Flitter og Pragt?
Skindet er stivt, af umageligt Maal?
Vel dig! det vænner til Kobber og Staal!

Hroar! du vrager vellystig din Mad?
Ønsker, som Trællen, det spækkede Fad?
Skamme dig maatte du; giør mig ei rød!
Knoklerne styrkes af Vand og af Brød.

Snart skal vi hævne paa Frode vor Spot.
Nøden opdrager en Skioldunge godt.
Drengene vogte spagfærdige Faar;
Drotten at ave de Kæmper forstaaer.

Sævar maa prøves. End kan vi et Aar
Dræbe ham Ulven og vogte hans Faar.
Senerne hærdes og Solen giør brun,
Snart er vor Hage bedækket med Duun.

Signe vor Søster vi dagligen see:
Armen er trind, som af krystede Snee;
Barmen er svulmende, Kinden er rød,
Skiøndt hun begræder vor tidlige Død.

Signelil trives uagtet sin Sorg,
Har hvad hun ønsker: en Mand og en Borg.
Det tør jeg sværge: Naar intet hun veed —
Ei hun forraader vor Hemmelighed!

Julereisen.

Kong Frode sidder ved Juletid,
Af Snee var Skoven saa glimrehvid.

Juletid,
Af Snee var Skoven saa glimrehvid.
Han sender Bud til de Jarler snilde,
De skulle drage til Julegilde.

Jarler snilde,
De skulle drage til Julegilde.
Han lader paa Bænk de Bolstre lægge,
Og stoppe med Mus de Bielkevægge.

Bolstre lægge,
Og stoppe med Mus de Bielkevægge.
Paa Gulvet sættes med Øl en Tønde,
Nu monne Rusen vel snart begynde!

Øl en Tønde!
Nu monne Rusen vel snart begynde.
Jarl Sævar og hans stolte Frue
De skulle drage til Julestue.

Stolten Frue;
De skulle drage til Julestue.
Hun var vel svøbt udi Skarlagenklæde;
Med Biørneskindet var dækt den Slæde.

Skarlagenklæde!
Med Biørneskindet var dækt den Slæde.
De Gutter stande ved Ledet og fryse
Alt i den paltuge Bondekyse.

Ved Ledet og fryse
Alt i den paltuge Bondekyse.
Og maatte vi ride med paa Føllet,
Vi smagte vel lidt af Juleøllet.

Med paa Føllet,
Vi smagte vel lidt af Juleøllet.
De ledte fra Staden den unge Fole:
Heel daarlig kun er vor Høitidskiole!

Unge Fole!
Heel daarlig kun er vor Høitidskiole.
De sprunge paa Folen ubehænde;
De monne hinanden Ryggen vende.

Ubehænde
De monne hinanden Ryggen vende.
Saa rede de med til Kongesalen;
Een holdt i Manken og Een i Halen.

Til Kongesalen;
Een holdt i Manken og Een i Halen.
De sang paa Veien for ei at fryse.
Ung Hroar tabte sin Gedekyse.

For ei at fryse;
Ung Hroar tabte sin Gedekyse.
Fru Signelil skuer de Lokker gule,
Hun kunde saalidet Graaden skiule.

Lokker gule!
Hun kunde saalidet Graaden skiule.
Hun kiendte Hroar! Saa langt var Haaret,
Kun Trællen var ham i Klæderne skaaret!

Langt var Haaret,
Kun Trællen var ham i Klæderne skaaret.
„Min Hustru! hvi dine Oine rinde?" —
Jeg kan ei taale de Østenvinde!

Oine rinde,
Jeg kan ei taale de Østenvinde.
Men vender I Drenge nu tilbage,
Og mindes vel Eders unge Dage!

Gaaer tilbage,
Mindes vel Eders unge Dage! —
Og frygt kun ikke, vor ædelig Frue,
Vi bære Blus i den Julestue.

Ædelig Frue,
Vi bære Blus i den Julestue.
De Blus skal lyse saa høit i Landet,
Vel tyve Miil de skal sees fra Vandet.

Høit i Landet!
Vel tyve Miil de skal sees fra Vandet.
Vi skylde Kong Frode Bøddelpenge,
Fordi han lod os vor Fader hænge! —

Julegildet.

Kong Frode sidder i Gyldenkiol,
Han lod indbære den Tryllestol.
Den gamle Hex, i Skoven var,
Til Julegildet paa Baar man bar.
Der aldrig feiredes nogen Fest,
Hvor ei Alrune var Kongens Giæst.

Troldkonen sidder med sølvgraat Haar,
Som hende lige til Jorden naaer.
Kong Frode drikker med Jarler i Ring,
Han lod Guldhornene gaae omkring.
Og siig os nu, Du Qvinde saa graa,
Hvad Skiæbne monne Du Helten spaae?

Alrune drikker af sorten Horn,
Deri hun blander et Edderkorn.
Da ryster hun stærkt paa hvert et Lem,
Af Panden svede Draaberne frem.
Hun gisper og stønner bleg og hvid,
Da galer Hanen ved Midnatstid.

Og hør, Herr Konge, jeg siger forsand:
Det Smaae det Store fælde kan!
Jeg sad igaar paa Egerod,
Da steeg en rødhaaret Mand af Flod:
Med Stang i Haand, med søgrønt Skiæg,
Og Kinden hvid, som en kalket Væg.

Han tog mig ud paa Marken. Jeg saae,
En styrtet Hest som Aadsel laa!
Ei Blod af Gangerens Indvold flød,
Den fandt for Fluernes Braad sin Død.
Han sang: Tidt vælter Tuen et Læs,
Tidt strander Skibet paa mindste Næs!

Den Tid, du fældte Kong Halfdan, Drot!
Da dræbte du ikke din Fiende godt.
Hvo Ukrud luger, min Herre god,
Maa luge det op med Trevl og Rod;
Hvis ei, da breder fra Gierdets Rand
Sig snart den saftige Løvetand.

Og voxer saa vildt med skarpen Saft
Og blomstrer gyldent i første Kraft,
Og truer dig med fine Duun, saa rund;
Thi jager den bort din blæsende Mund,
Betyder det, Konning, at du skal døe. —
Det sværger Alrune, — ved Hop og ved Hø!

Kong Frode grunder saa mørk i Sind,
Da nærmer sig Signe med Rosenkind,
Og seer paa Qvinden saa bønlig blid,
Og stryger en Ring af Fingeren hvid.
Den glider ned i Alrunes Skiød,
Og glimter med en Karfunkel rød.

Saasnart Alrune Karfunklen seer,
Hun anderledes til Sinds sig teer;
Og siger: Frode, min Konning, ak,
Hvad vil I agte paa Kiærlingesnak?
I stole paa Eders Glavind trygt,
Og ængstes ei af Nidingefrygt.

Da blusser Frode med stummelt Mod:
Hex! dine Lemmer skal svede Blod.
Paa Pinebænken jeg strækker dig,
Jeg seer det vel, du forraader mig, —
Nei raabte Hexen, Herr Konning, o
Forvar dig! vogt dig for Helg' og Hro!

Hvor er de? — Strenge Herr Konning, her,
I Trælleflokken ved Skiænken der!
De rede herhid paa det unge Føl,
De kom at skiænke dit Graverøl. —
Ha griber dem! griber dem! Kongen skreg.
Da blev liden Signe Kinden bleg.

Men ud af Døren, som høit til Hest
De fløi, som Løvetands Duun for Blæst.
De løbe til Skoven, hvor tykkest den var.
To Spader paa Skuldrene med de bar';
Dem reve de Trællene kiækt af Haand.
Hver svang sin Spade, som lette Vaand.

Kom, raabte Helge, kom Hro, kom her!
Kom, hielp at grave ved dette Kiær.
Her giemte vor Fader Kronen rød,
Fordi han frygted den lumske Død.
Os har han sagt, hvor Kronerne laae,
Kun du og jeg kan dem atter faae.

Da grove de Drenge med megen Flid
Alt i den stiernede Midnatstid.
Ung Helge finder den største Ring,
Han giør af Glæde saa høit et Spring.
Ung Hroar finder den Krone klar,
Som Dronning Sigrid, hans Moder, bar.

Kom nu, min Broder, og vær ei seen,
Lad os bestige den Kongesteen.
Til gamle Thing de Piltk hengaae,
Der sætte de begge Kronerne paa.
I Geddeskinds Kofter, med guldguult Haar,
Med Kroner af Guld de Pilte staaer.

Konning Frode drager ad Skoven frem
Med brændende Blus, — da skuer man dem:
Paa Kongestenen, og Arm i Arm,
Foragte de Morderens vilde Harm.
De Fakler lue med røden Glands,
Og funkle paa Kongernes gyldne Krands.

Og Folket kiender bag Bøg og Tiørn
De Kroner paa Skioldungens ægte Børn.
De kiende Faderens, Moderens Træk,
Og vende sig mod den Morder fræk.
Da flygter Frode til skumle Slot;
Men Helge kaares med Hro til Drot.

Nu lad ham flygte med krænket Hu!
Tak Odin for Eders Redning nu!
Den usle Rest af Livet ham levn! —
Men Helge raaber: Kun Hævn! kun Hævn!
Og Skialden siunger i hvælvede Sal
Om Hævnens Følger — og Hævnens Qval.

Frodes Død.

Kong Frode flygter.
Med Blus og Lygter
I dunkle Skov
Man ham forfølger.
Ei Løvet dølger
Det visse Rov.
Man seer hans Kaabe
Bag Grenen rød;
Og Alle raabe
Paa Frodes Død.

Ham Knæet vakler.
Med lyse Fakler
Gaaer Helge først.
Paa Mord han skriger,
Som vilden Tiger
Med blodig Tørst:
I Leiregader
Skal Gildet staae.
Vor dræbte Fader
Sin Hævn skal faae.

Men Hroar standser:
Nei, Lykken krandser
Min Tinding grøn;
Saa bør jeg bære
Mit Guld med Ære,
Som Halfdans Søn.
Kan Helge frygte
For Frodes Flok?
O lad ham flygte
Til Ragnarok!

Men Helge raaber:
Forgiæves haaber
Din Blødhed svag
Ham Liv at skiænke.
Hans Blod skal stænke
Den Dag idag.
Min Faders Dræber!
Jeg vil dig vel;
Snart dine Læber
Skal kysse Hel.

Din Aand sig svinger
Paa svovlblaae Vinger
Til Dødes Hal.
Den røde Drage
Skal herligt brage
Med høie Knald.
Paa Skyer sorte
Den hid sig svang;
Alt Nastronds Porte
Gaaer op med Klang.

Saa raaber Helge.
Nu kan I vælge
Blandt Vilkaar to:
Ham Livet levne
Til nye Hævne,
Saa fromt som Hro;
Hvad heller Buen
At spare klog,
Og skiænke Luen
Et Nidingsdrog.

Og alle følge,
Som Havets Bølge
Den stærke Storm.
De Kæmper gode
Høit kalde Frode
En Midgardsorm.
Sig Helge fryder
Med krandset Skaft,
Og Mængden lyder
Den nye Kraft.

Men dybt i Lunden
Har Frode funden
Sin Gudegaard;
Af Biælker bygget,
Og vel beskygget;
Thi Asken staaer
Ved Offerstenen,
Ved Guders Sal,
Og strækker Grenen
Saa høi og sval.

Der han tilbeder
Og sværger Eder
En Havets Qvind;
Den skiønne Huldre,
Med runde Skuldre,
Med Rosenkind,
Som hist i Sivet
Blandt Blomster boer,
Og Underlivet
Som Slange snoer.

Den Jetters Datter
Kong Frode skatter
Med Uskylds Blod.
Bag dunkle Vove
I grønne Skove
Hun gav ham Mod.
Hun gav ham Kronen
Og Lyst og Bram;
Og Huldrekonen
Behersker ham.

Men Odin skuer
Ved Hlidskialfs Luer
Til Krat og Tiørn;
Snart han opdager,
At man bedrager
Skioldungens Børn.
Han Flodens Dronning
Med Rædsel slaaer,
Og Helge Konning
For Taarnet staaer.

Og kaster Flammen
I Askestammen,
Og alt er Blus.
Høit Biælken knager
Og Tiæren drager
I tørre Mus.
Kong Frode viger
Til Taarnets Rand;
Men Ilden stiger
Saa høit som han.

Han raaber Naade!
De Hænder baade
Mod Himlen slaaer.
Men Helge svarer:
Nu du erfarer
Hvad Hævn formaaer.
Høit Halfdan svæver
I Skyen rød;
Hans Skygge kræver
Sin Morders Død.

Da Kalken svinder
Af Frodes Kinder,
Han blusser vild;
Han skriger, synker,
Og ingen ynker
Ham i hans Ild.
Da stiger Luen
I Guders Gaard, —
Og høit Havfruen
Paa Flammen staaer.

I Baalets Bølger
Hun halv fordølger
Sin Snogekrop;
Men Arm og Bryster,
Som huldt forlyster,
Hun strækker op.
Hun rædsomt smiler
I Nattens Lund,
Og Fingren hviler
Paa hendes Mund.

Et sælsomt Under!
Man seer, hun grunder
Paa blodig List.
Alt Taarnet vakler,
Og Ildens Fakler
Bli'er Green og Qvist.
Kong Helge viger
I kolde Nat.
Da Flammen stiger —
Og slukkes brat.

Men dybt i Fiorden
En dæmpet Torden
Sig høre lod;
En Gysen farer
I Helteskarer,
I Kongens Blod.
Paa alle Kyster
Slaaer Bølgen op;
Og Sivet ryster
Sin Blomstertop.

Helges Eventyr.

Roeskilde bygges.

Naar Tordnen renset har med sine Skyer
Den qvalme Luft, da blier den atter blaa;
De unge Blomsters Skiønhed sig fornyer,
Med dobbelt Rødme, paa bedugte Straa;
Sol klækker Skoven ud, og Freden Byer;
De Hænder, som i Kamp med Sværdet slaae,
Maae brænde Tegl og hugge Bielker lige,
Hvis Borgen af sit Gruus igien skal stige.

Kong Hroar, blid og rolig af Naturen,
Skiøndt ung af Aar, er gammel paa Forstand;
Med Smerte seer han hisset Leiremuren
Tilintetgiort ved Issefiordens Rand.
Hans Mod opflammes ei ved Krigerluren;
Men Fædrelandet trænger til en Mand,
Som dyrker Kunst, som tænker hvor det giælder,
Som bygger atter op, hvad Kampen fælder.

Og medens Helges raske Hierte brænder
I Stavnen af den luegyldne Snekke;
Mens overalt, hvorhen sig Helten vender,
Hans blanke Vaaben seirende forskrække,
Bevæge hist sig tusind travle Hænder,
Og sætte Steen og Bielker snildt i Række;
De mure Bygninger i lige Rader,
Med breden Torv og rummelige Gader.

Den gamle Mimer, Hroars holde Ven,
Har viist ham Stedet, hvor han skulde bygge;
Thi ofte gik den unge Konning hen
At spørge den guddommelige Skygge.
Der var en Brønd — den springer vist igien, —
Den sprang i Leireskovens dunkle Hygge;
Der sad den vise Gud ved Midnatstide
Og lærte Hver, som gierne vilde vide.

Men Faa kun steg derned; den stolte Thor
For Skoven stod, og vinkte dem tilbage.
De meente, Kraft nødvendig var for Nord,
Og frygted, her den skulde Skade tage;
Skiøndt Odin selv fra Valhals Giæstebord
Hver Aften kom, for kiøle Drik at smage,
De spotted stolt dog Siælens Herredømme;
Og Styrken blev — en Ganger uden Tømme.

Hvor var det smukt at see den vise Gud,
Med iisgraat Skiæg og klædt i Vadmelskaaben,
I Skoven, medens hist fra Skyens Brud
Den lyse Maane viste Himlen aaben;
At see den unge Drot, i grønne Skrud,
Besøge Mimer, uden Skiold og Vaaben;
At see dem glade sig ved Hulen møde,
Og skilles ad mod aarle Morgenrøde.

Søn, sagde Mimer, her ved disse Væld
Du reise skal din By til Danmarks Ære.
Det flade Siælland eier intet Field,
Som Helteborgen kan i Skyen bære;
Men Kilder, Skov og Fiord kan giøre Skiæl
For hvad Naturen ellers maa undvære,
Byg her din Stad! Og viid, i Tiden silde
Den giemme skal dit Navn, som Hroarskilde.

Og naar alt længe Leireskovens Træer
Er vegne bort for Plovens Agerfure,
Naar Fiorden halv er sunken til et Kiær,
Og intet sees af dine gamle Mure;
Naar længst en anden By har reist sig, nær
Din sunkne Kongsgaard, dine Jomfrubure,
Skal dog med Taarn og Hal din Fiord begaves,
Og danske Kongers Liig skal der begraves.

Kong Helge seiler dristig midlertid
Og breder ud sit Navn i Nordens Riger.
Som Ørnen høit i Luft han fører Strid,
Til Storm han kaster sine lette Stiger;
Da entres, medens Bølgen høi og hvid
Opskummer, med de grumme Havets Piger,
Som fanger i et Net, til Dødens Hvile,
De Liig, der styrte ned for Heltens Pile.

Og medens Helge glæder Asathor,
Saa skynder Jer, I Tømmermænd, at lave
Et Badehuus ham ved den kiøle Fiord;
Jeg selv har plantet ham en Abildhave.
Did skal han vandre hen fra Giæstebord,
Og fryde sig ved Yduns modne Gave;
Der skal han nyde Livet, glemme Leire,
Og styrke Kræfterne til nye Seire.

Ung Helge drager hiem en Sommernat;
Mod Stranden langsomt Snekken Voven kløver.
Nu lad os komme bag paa Hroar brat,
Og faae ham til at troe, det er en Røver!
Han sidder i sin Hytte fast forladt,
Og Agersmanden Kæmpens Hielp behøver.
Nu lad os ængste ham med vore Feider!
Saa taler hin, og sender først en Speider.

Forundret kommer Speideren tilbage:
Herr Konge! vi maae være draget feil.
Jeg ingen Leirehytter kan opdage,
Slet intet Gruus ved Isefiordens Speil.
En Vold jeg saae sig rundt om Byen drage;
En By! Kom lad os heise vore Seil.
En Trold har os forført i Midnatstunden;
Vi løbet er i Bretlands Thems for Lunden*).

Umuligt! raaber Helge; Herthedal
Er her; jeg skuer Isefiordens Vove.
I Skumringen jeg seer den store Sal
Af Fædrelandets hvalte Bøgeskove.
Og skulde nu den vidtberømte Hval
Sig ei fra Havet ind i Bugten vove?
Afsted! at undersøge Byens Volde.
Jeg gyser ei, og allermindst for Trolde.

Hvor stor var hans Forundring, da han stod
I Roskilds sikkre, rummelige Gader.
Da saae han, Freden kræver ogsaa Mod,
Og at der kæmpes kan foruden Plader.
Fra Ise han betragted ned til Fod
Den sieldne Broder, der var Kampens Hader,
Men som formaaede, mens han tappert fægted,
At virke det, der var hans Glavind nægtet.

Med Thor stod Asa-Mimer paa en Sky;
Hin Kraftens Hammer holdt, han Viisdoms Bæger.
Da — raabte Mimer — vil først Loke flye,
Naar disses Kraft eet Kongebryst bevæger.

---

*) London.

For meget! raabte Aukathor med Gny,
Før splintre skal mit Lyn de danske Eger.
Kun Odin Kraften blev med Viisdom givet.
Nei — smilte Mimer — dertil stræber Livet.

Havfruen besøger Konning Helge.

Dagen er lang og Sommeren heed,
Snart Morgen paa Aften følger;
Konning Helge gaaer til sit Badehuus ned,
At qvæges i Havets Bølger.

Af Biælker bygt i rindende Vand,
Det staaer ved Pæle betrygget;
Det vender mod Nord til klaren Strand,
Af Almetræer beskygget.

Et Sovekammer er Badet nær,
En Løibænk bredes derinde.
Det dunkle Kammer har grønligt Skiær,
Thi Løvet vogter for Vinde.

Konning Helge springer i Badet ud.
Han sig i Vandet forlysted;
Han ligner Ægir, den stærke Gud,
Naar Bølgen ham skvulper om Brystet.

Her er for snevert, her er for trangt!
Han aabner den Brædeluge.
Derude Badet er mere langt,
Der skal mig Bølgerne sluge.

Han tumler sig som den muntre Fisk,
Af Strømmen vugget og baaret;
Han er saa deilig, saa ung og frisk,
Og Sivet sig vikler i Haaret.

Hist Hyrdepigen bag Træet staaer
Og ud fra Buskene titter;
Stærkt hende Hiertet i Livet slaaer,
Bag Løvets skiulende Gitter.

De Trælle vente med Dugen hvid,
Deri sig Konningen hyller.
Det er saa kiølt i den Aftentid,
Og Bølgen mod Pælene skyller.

Forlader mig nu, I Trælle to!
Jeg vil paa Bænken mig strække.
Der finder han snart en qvægsom Ro,
Paa Sivets flættede Dække.

Han slumrer ind ved Bølgernes Larm,
Saa sagte sig snige de Strømme.
Han støtter sit Hoved til sin Arm
Og smiler i Heltedrømme.

Ham synes at see Valkyrier tre,
Der ned fra Regnbuen stige;
Som krystet af den hvideste Snee,
Hver rosenfarvede Pige.

Den Ene med Sværd, den Anden med Stang,
Den Tredie med fiærede Pile.
De siunge Kongen en Heltesang,
Imens de kyssende smile.

Han strækker sin Arm saa kiærligom,
At gribe Møen om Livet;
Da vaagner han af sin skiønne Drøm —
Og ligger ene paa Sivet.

Men underligt i det nære Bad
Han hører Noget at klynke.
Han lytter — grunder — han veed ei hvad —
Og maa dog Klageren ynke.

Snart tykkes det ham, som var det Vind,
Der foer fra Havet i Røret;
Snart sælsomt det bevæger hans Sind,
Og klinger saa lystigt i Øret.

Han aabner Døren af Granefiæl,
Hvor Røsten synes at stige;
Da skuer han paa den nedhamrede Pæl
En frysende Tiggerpige.

Hun sidder ved den aabnede Dør,
Med Lokker drivende, gule;
I Bølgen, bag de skummende Rør,
De spæde Fødder sig skiule.

Om Livet en Kofte knapt sig slaaer:
Af Kuld han seer hende grue.
Hun er kun lidt over fiorten Aar,
Og fast som Barnet at skue.

Ak Herre! min Moder har mig forladt
I Badet, og mod min Villie;
Tillad mig at sove en eneste Nat
I Kammeret paa din Tilie.

Ung Helge føler en sælsom Lyst,
De Blik i Hiertet sig bore;
Bag Kosten knupper et Liliebryst
Og Oinene tindre saa store.

Og kom du kun, mit vene Barn!
Det blæser saa koldt derude. —
Om Haaret har hun et Fiskergarn,
Det ruller hun til en Pude.

Hun strækker sig paa det haarde Træ;
Det Konning Helge bedrøver.
Hvad gavner hende det lune Læ,
Naar jeg hende Leiet berøver?

Du hvile dig ved min Side her!
Du kiender mit Helterygte;
Jeg lægger imellem os mit Sværd,
Saa har du intet at frygte.

Nu smiler hun sødt i rolige Blund,
Mens Barmen synker og hæves;
Ung Helge prøver at sove, som hun,
Men prøver det kun forgiæves.

Han Oiet tidt over Axel skiød,
Stærkt funkled Helten i Lue;
Og kosted det end min visse Død,
Jeg maa dog Soverskén skue.

Da vender han sig, og blier vaer,
Med Arme svulmende hvide,
Den største Skiønhed, Jorden har,
At slumre ved hans Side.

Den sorte Kofte sig meer ei snoer
Og Pigens Yndighed giemmer,
Et tyndt og flagrende Sølvermor
Indhyller de deiligste Lemmer.

Tre Timer virked som hele Aar:
Som Barn hun klynked paa Tilie;
Hun faldt i Søvn som en Knup i Vaar,
Og vaagnede som en Lilie.

De Oine blaae som Kiærminder seer
Med smægtende Blik og Taarer.
Da kiender Helge sig selv ei meer —
Og Hexen Helten bedaarer!

Farvel, min allerkiæreste Ven!
Saa spotter hun ham, med Latter;
Idag et Aar jeg kommer igien
Og bringer dig her din Datter!

Saa synger hun vildt, og reiser sig op,
Til Skæl forvandles de Klæder;
Og fælt hun bugter sin Slangekrop
Hen ad de fugtige Bræder.

Konning Helge griber med opbragt Sind
Sit Sværd, og hugger til Krybet;
Da saarer han kun den lette Vind, —
Og Havfruen dandser paa Dybet!

Havfruens Sang paa Dybet.

Vælter, I Kattegats skummende Bølger!
Havfruen dølger
Ikke sin Glæde.
Skum, o du Skibenes farlige Stræde!
Rør dig fra Grunden!
Hævnen er funden.

Lyd nu, o Sang, som skal Skioldungen haane,
Høit imod Skaane,
Høit imod Skagen.
Lindesnæs vise med Bølgernes Bragen,
At det fornemmer
Havfruens Stemmer.

Maane! som hist giennem Drivskyen skuer,
Lad dine Luer
Sælsomt med Glandsen
Lysne mig Brystet og lysne mig Svandsen.
Havfruen taler
Høit mellem Hvaler.

Stands nu din Flugt, giennem dæmrende Taage,
Svævende Maage!
Sælhund paa Sandet,
Vælt dig fra Brændingen atter i Vandet!
Skynd dig at prise
Havfruens Vise.

Frode! som offred til vældige Jetter,
Trolden forglætter
Ikke sin Dyrker;
Dragen, som ruger paa Hævnen, sig styrker.
Trøst dig, min Beiler!
Hævnen ei feiler.

Helge skal falde for rugende Drage!
Intet tilbage
Vorder af Ætten.
Listig skal Vellysten, blodig skal Trætten
Hævne dig gode,
Jetternes Frode!

Aldrig i Niffelheim Loke foragter
Den, som ham slagter
Menneskesønner,
Herligt med Hævn han i Helvede lønner
Den, som for Fryden
Offred ham Dyden.

Helge skal spredes, som Avner for Vinden.
Listigt har Qvinden
Saaret hans Hierte;
Lysten, som hun ham i Armene lærte,
Vældig skal bruse,
Barmen ham knuse.

Hører nu, Klipper, min frækkeste Latter:
Snart skal hans Datter
Hævne sin Moder.
Skulde skal myrde sin eneste Broder,
Ei skal I savne
Blod, mine Ravne!

Svulm nu mod Asernes hvælvede Himmel,
Bølgernes Brimmel!
Tonende røde
Flammende Nordlys Stiernerne møde.
Datteren fødes,
Broderen dødes!

Nu har jeg siunget Forbandelsen over
Skummende Vover,
Vellystens Bæger.
Hisset jeg skuer den lurende Æ g i r;
Nu vil jeg skiule
Mig i min Hule.

Ægir i Morgenrøden.

I Bølger smaae!
Nu stille blaae
I kruse kun min Flade.
Let svæver Niord
Kun paa min Fiord;
Nu veeg hans Hustru Skade.
Til Heklas Bierg,
Med Trold og Dværg
Og fæle Hvirvelvinde.
Der sværmer nu i Nætter ni
Den frygtelige Qvinde;
Imedens svæver Snekken fri,
Som Fugl om Biergets Tinde.

Ei Døden grum
Bag falske Skum
Det kiække Hierte saarer,
Og spotter vaad
Med kolde Graad
De hede Kummerstaarer.
Hver Kiøl med Iil,
Som Luftens Piil,
Nu giennem Voven render;
Mens Solen rød bag Bølgen staaer,
Og kiølt i Vandet brænder;
Og Freya fra de gyldne Haar
Sin Dug til Jorden sender.

Ni Dage nu
Skal uden Gru
Kun skue Fredens Snekke;
Og ingen Krig
Og intet Liig
Min blanke Flade dække.
Nu Korn og Malt
Og Skind og Salt
Skal Kiøbmandskibet føre;
Nødtørftighedens Bøn paa Land
Skal Guderne bønhøre,
Og Ladningen til sikkre Strand
Trygt over Bølgen kiøre.

Hist staaer dit Slot
Min unge Drot!
Du sværmer vildt, o Helge!
Du offred Ran
Heel mangen Dan;
Du vil ei Ægir vælge.
Du stolt af Sind
Med Blus paa Kind
Den milde Gud foragter;
Naar Stormen vælter Strømmen stærk,
Du helst i Kampen slagter;
Men vogt dig dog for Lokes Værk
Og for de onde Magter!

Din Broder Hro
Giør mig saa fro,
Ham mangler ikke Modet;
Han kraftig staaer
For Leiregaard,
Men helst han sparer Blodet.

Han er min Søn!
Hans Morgenbøn
Jeg faderligt maa love;
Han siunger: Norge Rugen faaer
Fra Issefiordens Vove;
Skaan Jernet, som tilbagegaaer,
For mine danske Plove!

Stolt risler jeg
Ad Bølgens Vei,
Høitridende paa Hvalen;
Med Perlekrands
I Morgenglands
Og skuer over Dalen.
Nu Siællands Kyst,
Som er min Lyst,
Jeg faderligt vil pleie.
Jeg jager Sild fra Grunden op
Til hvert et Fiskerleie;
Thi Siælland med sin Bøgetop
Er dog mit Yndlings=Eie!

De tre Mænd paa Sneen.

Det var en sildig Julequel,
Det var saa koldt som paa Filefield.

De Giæster forlade Kongens Gaard,
Saa tankefuld ung Helge staaer:

Halvandet Aar nu vel henrandt,
Fra den Tid, Heren i Badet svandt;

Hun lovede mig det spæde Noer!
Jeg haaber, hun holder ei sit Ord.

Dankonning skuer af Vinduet ud,
Da blandes Frosten med Regn og Slud.

Det fyger saa hvidt med store Fog,
Og Maanen dæmrer i Skyen dog.

Konning Helge skuer i Natten hen —
Han seer paa Sneen tre store Mænd.

Tregange reed de hans Huus forbi,
Alt over den snevre Gangerstie.

De vare blege, bestænkte med Blod,
Og Vinden i deres Kaaber stod.

En Helhest rede de paa for sande;
Af blege Bene var Hestens Pande.

De hilste Kongen i mørke Nat,
Og toge til deres brede Hat.

De vikled op det hvideste Liin,
Og toge deraf det sorte Skrin.

De rakte ham Skrinet i Fiskergarn:
Fru Tangkiær sender dig her dit Barn!

Konning Helge vilde de Ryttere svare, —
Da mærked han først, de borte vare.

Han hørte Hesten ved Fiorden i Skoven,
At sparke Isen med Hestehoven.

Han hørte dem plumpe ned i Fiord —
Han satte Skrinet saa bleg paa Bord.

Dankonning griber sin skarpe Kniv:
Det lidet Utyske skal miste sit Liv!

Han aabner Laaget med vreden Sind —
Da smilte Noret med Rosenkind.

I Haarene var Sivblomster smaa,
En Sølvmors Kiortel har Barnet paa.

Han kiendte sig selv i Datterens Træk,
Han Daggerten falde lod af Skræk.

Den Glut kan tale, den spørger huld:
Hvi vredes du paa din lille Skuld?

Min Moder boer i den Kongsgaard blaae,
Hun sender mig Guld og Perler smaa.

Men nu vil jeg boe i min Faders Slot,
Jeg veed det vel, du est Danmarks Drot.

Konning Helge hører den spæde Lyd —
Hans Øine vædes med Faderfryd.

Han trykker Barnet til sit Bryst:
Nu kiender jeg først den bedste Lyst.

Da smilte Glutten saa ondskabsfuld:
Saa kiendes du dog ved din Datter Skuld?

Vi meente, du var saa fornem nu,
At Fiskerpigerne glemte du.

Hvor vil det ei min Moder fornøie,
Naar Taarer hun seer i min Faders Øie.

Ved Fiorden stod en forfalden Muur,
Der bygged Kongen et Jomfrubuur.

En Amme gav han sin Datter spæd,
Hver Morgen hun skreg, hver Aften hun græd.

Hun agted ei Riis, hun agted ei Hug,
Men hver Dag Glutten blev mere smuk.

Kun naar man den stivt i Øinene saae,
Da spilled saa lumsk det falske Graae.

Med Siv hun pynted sit sorte Haar,
Og leged sielden i Abildgaard;

Men hver en Aften, med Glæde stor
Hun baded sig hist i Issefiord.

En Fugl finger for Kongen.

Nu Somren er atter tilbagevendt;
I Skoven tændt
Har Freya de knuppede Roser.
Konning Helge sidder i Skyggen bold,
Paa Væggen i Badet hænger hans Skiold,
Hans Hielm, hans Bryniehoser.

Han støtter til Haanden de lokkede Haar,
Hans Hierte slaaer
Og Blodet ham blusser paa Kinden;
Han mindes Natten ved Tangkiærs Barm:
Hun knuged mig heftigt, sødt i sin Arm,
Og svandt som Bladet for Vinden.

Hvi svegst du, deilige Lilievand,
En Drot i Dan?
Kun kort var min Glæde paa Jorden!
Nu sukker jeg hen mit unge Liv;
Min hele Fryd var et Blomstersiv,
Som smiled — og sank i Fiorden.

O vendte du atter tilbage nu,
Vist uden Gru
Imøde jeg skulde dig gange.
Naar kun for mig du est Qvinde skiøn,
Hvad siger det siden Halfdans Søn,
Om du i Havet er Slange?

Hvi lærte du mig den korte Lyst
Ved Elskovs Bryst?
See, Skoven sig atter bekrandser!
Nu føler jeg kun den unge Vaar;
Mit Spyd bestøvet i Hallen staaer,
Og rustent hænger mit Pandser.

Da suser det i en Lindegreen,
Fra musgroet Steen
Ung Helge skiælvende springer.
Da smutter af Træets grønne Skiul
En toppet, søblaaglindsende Fugl,
Med purpurfiærede Vinger.

Den sætter sig ved Kong Helges Fod
Med dristigt Mod,
Og siunger ved Kilden paa Randen:
I Skoven de myldrende Blomster staae,
I Verden utallige Piger gaae,
Een mere smuk end en Anden.

Hvi sukker du for en Mø, som svandt,
Naar Nok iblandt
Der er at vælge for Kloge?
Omfavn dem smilende paa din Vei,
Deel deres Elskov, og græm dig ei,
Naar bort de smutte som Snoge.

I Angelsaxen, der stander en Gaard,
I Ungdomsvaar
En Dronning hersker derinde.
Det maatte hver Ungersvend tilstaae,
At aldrig han end i Verden saae
Slig elskovvækkende Qvinde.

De store Lokker, den gyldne Pragt,
Om Halsen lagt,
Ei Svanebrystet bedækker;
Den fulde Læbe med Vellyst leer;
Men naar man i hendes Øine seer,
Da Stolthedsblikket forskrækker.

Herr Konge! det var en Viv for dig.
Og tro du mig,
At Olufs Hierte kan flamme.
Hun vil omfavne dig sødt i Løn,
Naar hun erfarer, du est en Søn
Af Odins hellige Stamme.

Og agt du ei hendes høie Mod.
Af Emblas Blod
Er hun saavel som en Anden;
Den vildeste Qvinde med Stang og med Sværd
Erkiender tilsidst i den kiærlige Færd,
At hun bør adlyde Manden.

Saa synger den liden Fugl paa Qvist
Med megen List;
Den unge Konge maa studse.
Den hopper langs med skiulende Træer,
Og springer ud i det sivede Kiær
Som æddersvulmende Tudse.

Men Kongen grunder paa hvad den sang,
Ei hen engang
Til Kiæret hans Øie den følger.
Han tænker paa Fruen i Saxenland;
Og næste Morgen bestiger han
Et Skib paa de glidende Bølger.

Helge reiser til Dronning Oluf.

Den velforgyldte Drage løb i de Bølger blaae
Til Saxenland mod Borgen. Da skued Helge staae
I Vinduet deroppe heel mangen deilig Maard.
Deilig speiltes i Vandet den stolte Kongegaard.

Da spurgte Helge Konning Reigin sin gode Mand:
Kiender du de Piger, som staae paa Borgens Rand?
I herlige Klæder de vise dristigt Mod,
Og tælle vore Kæmper paa den speilklare Flod.

Da svared Reigin Kæmpe: Nu skal du sige mig,
Ædle Herre Konning, og hvilken lyster dig
Af disse tydske Qvinder i de sneehvide Liin?
Da svared Helge: Seer du hin ædle Jomfru fiin?

Med store Øienlaage hun skuer dristigt ned,
Og herligt svulmer Dugen over Svanebarmen bred.
Hun er saa smal i Midie, hun er til Maade lang,
Jeg vædder det var hende, som Fuglen mig besang.

Da svared Reigin Kæmpe: Der giættede du sandt!
Som Maanen mellem Stierner hun straaler iblandt
De gyldenlokkede Piger; thi Dronningen du seer.
Da tænkte Konning Helge paa Tangkiær ei meer.

Nu bød den ædle Dronning de unge Piger gaae
Fra Vindvet, og ei saa nysgierrige staae;
Ei give paa de Giæster i Kongskibet Agt.
Hvad Dronningen da talde, det blev dem siden sagt.

Den luegyldne Snekke da løb paa hviden Sand.
Helge den heel Dristige da førte paa Land
Sin kulsorte Ganger, som reist var over Sø.
Det saae fra hendes Vindve den kongelige Mø.

Hans Sadel var stenet og Sadelbuen smal,
Op rede da de Kæmper til Dronningens Hal.
I Sadlen hang Bielder af klaren Guld saa rød,
Hans Lokker ham fra Hielmen over Skuldrene flød.

Med Spyd, som vare blanke, med velslebne Sværd
Da nærmed sig til Borgen Skioldungens Hær;
Med stærke Jernsporer, med Skarlagenskind;
Det skued Dronning Oluf, saa tankefuld i Sind.

De Snekken lod i Fiorden med en Vogter staae,
Kongeborgens Taarne saa vældige de saae.
Den Kongsgaard var bygget ved Floden paa Næs,
Af ædle Marmelstene, saa grønne som Græs.

Da aabned sig de Porte, da Kongen kom derhen.
Dem imøde løbe de staalklædte Mænd;
Modtoge deres Giæster, alt som de kunde bedst:
Nu flyer os Eders Vaaben, Eders Skiold, Eders Hest!

Da sagde Reigin Kæmpe: Dem vogte vi vel selv!
Sværdet kan man bruge paa Land saavel som Elv.
Giensvarte Ridder Ulrik: Det er en gammel Skik,
At aldrig Nogen væbnet i Kongeborgen gik.

Da spændte Konning Helge sin Glavind fra Belte.
Ugierne giorde ligesaa de andre Dannerhelte.
De mumled: Uden Vaaben og Skiold er fremmed Mand,
Hvad Biørn er uden Klo, hvad Ulv uden Tand.

I Dronningens Hal der stod den Kæmperad;
Oluf med Ædilstene paa Kongestolen sad.
Rubin om smekkre Midie, og over Barmen fuld
Silken den hin grønne med Plader af Guld.

Paa hendes lokte Hoved en takket Krone stod;
Kinden var som Roser, Læben var som Blod.
De Øine ligned Himlen, som Skyen dækker halv.
Hvor den Jomfru skued, der Heltene skialv.

Da bødes Konning Helge til Velkomst en Drik.
Ud i Fægtergaarden da Kæmperne gik.
Den granvoxne Skioldmø bandt Rem om hviden Arm,
Da stod igien de Piger i Vindvernes Karm.

Hun raabte: Konning Helge, fra Danmarkis Øe,
Og vilst du prøve Dysten med den vaabenklædte Mø?
Ifald du Spillet vinder, da vorder jeg din Viv:
Men, dersom Oluf seirer, det koster Helges Liv.

Helge Leirekonning til Oluf svarde Ja.
Ind i Fægterkredsen bragte man da
I guldslagne Skeder to drabelige Sværd.
Eja! da begyndte den lystige Færd.

Hun greb om Sværdefæstet med sneehviden Haand,
I Øinene da funkled Valkyriens Aand.
Men Dannerkongen bøded for Hugget med sit Skiold;
Han agted ei at dræbe den Jomfru, saa bold.

De stærke Hug paa Hielmen i Borggaarden lød.
Funken fløi fra Staalet, men intet Blod der flød.
Ha, raabte Dronning Oluf, jeg seirer vist, giv Tid!
Ja, svard' Helge leende, men ei i denne Strid!

Hun hæved sin Glavind, den blinked med Harm;
Da greb Skioldungen kraftigt om Skioldmøens Arm,
Afvristed hende Sværdet, i Luften hen det foer —
Da kasted han med Lethed skiøn Jomfru paa Jord.

En dobbelt Purpurrødme nu hendes Kinder fik.
Vildt skuled under Laaget de stolte Jomfrublik.
Men snart med Smil paa Læben fra Græsset op hun steeg:
Nu skynder Eder, Piger! Binder Krandsen af Eeg.

Men først dog, Herre Konge, vi Dysten prøve maae,
Hvo af os kan Stenen længst i Luften slaae.
Hun hented den med Liste, hun hen i Græsset sprang,
De blanke Vaabenklæder ved Steenkastet klang.

Helge den heel Dristige den største Steen da tog,
Han lagde sig tilbage, mod Himlen han slog.
Man saae den aldrig mere; den hvisled med en Lyd —
Den fløi, som seent i Høsten, en Trækfugl til Syd.

Da meldte med stor Liste den unge Dronning saa:
Du har mig overvundet; det bør jeg tilstaae;
Men hvis du mig vil løse Herr Konge fra mit Ord,
Jeg skiænker dig med Stene den kosteligste Giord.

En Krone med Rubiner den skal du ogsaa faae
En Skioldmø kan saalidet som Ægteviv bestaae.
Naar Sommerfuglen parres, da maa den snarlig døe,
Kun Knuppen eier Styrke, men Blomsten gaaer i Frø.

Jeg ønsker at forblive hvad nitten Aar jeg var;
Thi lad os drikke Vinen af de guldslagne Kar.
Jeg giæster dig som Dronning, men ikke som din Viv!
Nei, svared Helge, derfor jeg voved ei mit Liv.

Jeg kiender dine Tanker: først Hinden er saa sky,
Den spræller og vil hurtig fra Jægeren flye;
Men snart han den dog tæmmer, den rolig gaaer i Baand
Og æder sine Krummer af Jægerens Haand.

Da Oluf nu vel mærkte, hvor stor hans Elskov var,
Da rødmed hun med Taushed og skiænked i de Kar.
Et Vildsvinehoved paa Bordet kom paa Stund,
Med Egeløv i Øret, med Blommer i sin Mund.

Da spilled de Jægere, som Brugen var paa Jagt,
Ad Døren ind de treen i den sommergrønne Dragt.
Da skar den ædle Marskalk med Kniven i det Svijn,
Eja! da sprudled i Bægeret den Viin.

Heel svarligt blev da drukket, saa Sved af Panden sprak,
Af Elskov var alt Helge beruset før han drak.
Han saae i hendes Øie, han lued som et Blod,
Han trykte hendes Haand, hendes Knæ, hendes Fod.

Nu sank den unge Beiler i Jomfruens Arm,
Dybt Munden han begraved i den sneehvide Barm;
Der kiølte han sin Læbe, der hvilte han sin Kind,
Der vugged ham de Bolstre saa listeligt ind.

Og hør du nu min Tærne! og bring i Hallen strax
Fra Buret mig min bedste, min blinkende Sax.
Saa klipped hun hans Lokker, hans lange Hovedhaar.
Ud bares da de Kiæmper fra Dronningens Gaard.

Man bragte dem paa Skibet, alt paa det kolde Dæk;
Men Helge Konning snørte man i en Lædersæk.
Hans Isse de bestrøge med kulsorten Beeg,
Da næste Dag han vaagned, da blev han rød og bleg.

Han stirred uden Mæle, han taled ei et Ord;
Han speilte sit Hoved i den speilklare Fiord;
Da nikked han saa langsomt, da blev ham Panden rød,
Og Taaren ham, saa bitter, over Læberne flød.

Afsted nu mine Kæmper! Afsted mine Mænd!
Jeg haaber, næste Sommer vi giæstes her igien;
Med hundrede Skibe, med titusind Sværd.
Jeg mærker, Oluf elsker den drabelige Færd.

Hun vugged mig i Søvne, med Hævnens glade Harm,
Forrædersken, den Kloge, paa sin sneehvide Barm;
Jeg siger Eder, Kæmper, at snart til Helges Lyst
Skal Skibet hende vugge paa Bølgernes Bryst.

Saa heised han sit Anker og løb til Øresund.
Den skiældække Havfru sig hæved fra Grund;
Hun strakte høit sin Nakke, hun efter Skibet saae,
Da svulmed og da sortnede de Bølger saa blaae.

Hun loe en Skoggerlatter; det over Havet gialt,
Saa Maagerne forfærdet paa Bugene nedfaldt.
Da styrted mangen Sømand fortumlet overbord,
Men kraftig styred Helge det knagende Roer.

Han sad som Øler Ægir i luegyldne Stavn;
Han undgik hvert Skiær og løb hurtig i Havn.
Han kunde tæmme Havet og Klipper og Vind,
Kun ikke sit eget hevngierrige Sind.

Skulde dandser for sin Fader i Roeskilde.

Konning Helge lander i Isefiord,
Ung Skulde dandser paa Tilie,
Han kaster sin Glavind bleg paa Bord.
Til Hævn kun stunder hans Villie.

Han sidder paa Bænk med Jarler ti,
De Trælle Miøden ombære;
Thor give den Fest var snart forbi!
Hvad er en Fest uden Ære?

Konning Helge vandrer i Maaneskin;
Ung Skulde dandser paa Tilie.
Han drager sit Sværd af det brune Skind,
Og halshugger Rose med Lilie.

Ham synes at skue kun Spot og Had
I Blomstens svulmende Bæger.
Han harmes over det Rosenblad,
Som lefler i Vinden og leger.

Kong Helge grubler ved Nat og ved Dag;
Ung Skulde dandser paa Tilie.
O hvor dog Manden er mat og svag,
Som tvinges af Qvindernes Villie!

I hente mig Skuld min Datterlil,
Fra Jomfrueburet i Skoven.
Hun svæver saa let ved det Strængespil,
Som Bladet svæver paa Voven.

Ung Skulde kommer. Saa listig grum
Hun smiler, mens Øiet brænder.
Saa hvide som Havets hvideste Skum
Er Armene, Brystet og Hænder.

Hun har saa liden, saa deilig en Fod,
Som noget Øie vil skue.
For sælsomtsmidige Ledemod
Maa næsten Konningen grue.

Ved Sækkepibens og Trommens Lyd
Ung Skulde dandser paa Tilie;
Men liden kun er Faderens Fryd,
Skiøndt Datteren lyder hans Villie.

Ung Skulde knæler ved Faderens Fod,
For sig med Miøden at lædske.
Han skiænker hende den Drik saa god;
Hun rækker af Guld ham en Æske.

Dronning Olufs Billed paa Laaget staaer,
Han aabner Æsken bevæget —
En Lok han seer af sit eget Haar
Tæt sammenklinet med Beget.

Da drager han ud sit Sværd i Harm,
Og hugger efter sin Datter;
Men Skulde griber om Konningens Arm
Og synger yndigt med Latter:

Min Fader, Sværdet i Balgen slut!
Hvi harmes I over den Hulde?
Hvad Oluf i Saxen har forbrudt,
Hvi skal det hævnes paa Skulde?

En Helt kan være saa stor, saa stor,
Dog trænger Lyset til Skyggen;
Han elskes af Odin, af Asathor;
Men Freya vender ham Ryggen.

Han hugger Pandsret itu med Lyst,
Naar han sin Fiende forfølger;
Men saares selv af et Liliebryst,
Som altfor nøgent ham bølger.

Saa siunger den Glut med spodske Ord,
Alt mens hun dandser paa Tilie.
Konning Helge stirrer stivt til Jord,
Og blegner, hvid som en Lilie.

Nu ved den evige Thor i Sky,
Snart skal, min Datter, du finde,
At Den, som Heltene tvang at flye,
Ei viger feig for en Qvinde.

Jeg mindes Fuglen paa Lindeqvist,
Jeg mindes de herlige Sange!
Med Magten ei, med snedige List
Man Nattergalen maa fange.

Helges og Hroars Afsked.

Helge.

Stedse sidder her du rolig
Under Bøgetræets Skygge.
Broder! vil du evig bygge?
Graven blier dog sidste Bolig!
Du est ung endnu og vakker;
Riid da dristig under Øe,
Fæst du dig saa væn en Mø,
Mens paa Havet Helge flakker.

Hroar.

Helge flakker kun paa Hav!
Vil ung Helge evig flakke
Paa den luegyldne Smakke?
Bølgen blier din sidste Grav.
Daarligt du bebreider mig;
Hvorfor har du selv ei Dronning?
Du est Danmarks ældste Konning,
Ætten stamme bør fra dig.

Helge.

Det er ikke skeet som sagt.
Ofte har alt Freyas Kierte
Tændt i Flammer dette Hierte;
Helge kiender Freyas Magt.

Men i hendes Frugt jeg fandt
Fæle Nastronds Orme nage;
Bitterheden blev tilbage,
Da den korte Sødme svandt.

Hroar.

Ilden funkler i dit Oie,
Blegheb hviler paa din Kind!

Helge.

Snart det kan igien sig føie,
Helge blusser fro i Sind.
Han er syg — maa læges først.

Hroar.

Hvilken Sygdom kan det være?

Helge.

Saaret brænder i hans Ære,
Hævnen er hans Febertørst.

Hroar.

Oluf trodser paa sit Slot?

Helge.

Stille, Broder! Stille, stille!

Hroar.

Stolte Dronning!

Helge.

Skiønne Frille!
Alt endnu kan vorde godt.

Hroar.

Siig, hvad svulmer i din Barm?
Sælsomt du paa Jorden stirrer;
Öiet funkler, Læben dirrer —

Helge.

Hører du den muntre Larm?

Hroar.

Dine Helte gaae ombord;
Hundred skiønne stolte Snekker
Med de hvide Seil bedække
Fladen af min Isseford.

Helge.

Det var Fugle, som du saae;
Fugle, som paa hvide Vinger
Sommeren til Saxen bringer
Over alle Bølger blaae.
Reden venter hist paa Væg! —

Hroar.

Kommer du da snart tilbage?

Helge.

Ja! naar først min vrede Drage
Ud har ruget Hævnens Æg.

Helge seiler atter til Sarland.

Saa ilte han fra Broderfavn,
Da Roret ret var stillet.
Han stod i den forgyldte Stavn,
Som det udskaarne Billed.

Han mæled ei, han aad og drak
Kun som den syge Qvinde.
Han skiændte paa den sene Smak,
Og paa de svage Vinde.

Hvor kommer det, at Snekken gaaer
Saa langsomt nu og dovner,
Da Vinden dog fra Norden staaer,
Og Silkeseilet bovner?

De Kæmper stilled Skiold ved Skiold
Ved Rælingen saa blanke.
Smukt lued den forgyldte Vold,
Med Buler og med Hanke.

Da Vinden hørte næsten op,
Med Aarerne man leged;
Som frygtelige Edderkop
Roer-Snekken sig bevæged.

Og listeligt Fru Tangkiær lo,
Hun fulgte med fra Havnen.
Som Muslinger paa Kiølen groe,
Hun klyngte sig til Stavnen.

Hun giorde Veien tung og lang
For Kongen at forhaane;
Men høit paa Dækket Helte sang
Ved Nattens klare Maane:

Kæmperne.

Ungerne vide
Hvad Biørnen maa lide;
Kløerne voxe, dem lyster at stride.
Munter, Herr Konge! munter, fat Mod!
Snart er Forbittrelsen kiølet i Blod.

Helge.

Listigt vi komme, som Freya til Jetten.
Ikke forglemme vi Skioldungaætten.
Stene paa Barmen,
Hamren i Armen —
Ha hvilken Fest!

Kæmperne.

Odin skal sadle sin Ottefods-Hest!

Helge.

Ingen vi dræbe,
Svagt kun vi saare.
Kysse kun vil jeg forbittrede Læbe.
Blod skal ei flyde; men brændende Taare!

Kæmperne.

Taarer kun flyde?
Lidet da vist har din Hævn at betyde,
Danemarks Drot.

Helge.

Husk, vore Fiender
Ere kun Qvinder!
Mindes, at Spotten bør hævnes med Spot!

Kæmperne.

Ha hvilken Fest!

Helge.

Men Ørnen kun truer
Høgen, og ei de uskyldige Duer!
Hellig os være
Pigernes Ære.
Hende kun henter den luende Drage.

Kæmperne.

Nu har vi lidet af Veien tilbage;
Hisset vi see
Taarnene tre.
Spirene blinke.

Helge.

Heimdals Haner fra Spirene vinke.
Skoven skal skiule
Snekkerne gule.
Rask nu paa Land!
Skyder de vuggende Skuder i Sand!

Helges List.

Da nu de Kæmper stode
Bag Skovens dunkle Green,
Hvor hvide Bølger toede
Den nøgne Klippesteen,
Hvor Birken nærved Bøgen
Med sine Grene hang,
Og hvor de hørte Giøgen,
Mens Nattergalen sang;

Da sagde Konning Helge:
Af tvende haarde Kaar
Det blideste vi vælge,
Som Helten vel anstaaer.
Jeg seiled over Vandet
Med Kæmper og med Mod;
Men jeg vil skaane Landet,
Og jeg vil spare Blod.

Vi vil ei overfalde
De Saxer her med List,
Men Dronningen udkalde
Til Fuglesang paa Qvist.
Lumsk i det sidste Stevne
Forraaded hun sin Ven —
Og ene vil jeg hævne
Mig kosteligt igien!

Ifald det skulde giælde,
Og lykkes det ei her,
Da kommer I med Vælde,
Med Fakler og med Sværd.
Men nødigt denne Slange
I Buret maatte døe;
Min Hu staaer til at fange
Heel levende den Mø.

Derfor, I Kæmper, skiuler
Jer denne korte Frist
I disse dybe Huler.
Vor Flaade dækkes hist;
Den skiules af de Grene,
Saa langt fra Borg og Byer.
Nu vil jeg gaae allene
Paa mine Eventyr.

Derpaa med beget Kofte,
Med lange hvide Brog,
Som end man seer saa ofte
En Sømand paa sit Tog,
Kun med et gyldent Belte,
Kun med sit blanke Sværd,
Den høie Drot for Helte
Var rustet til sin Færd.

Paa Skulderen han lagde
Med Guld og Sølv en Sæk.
Derpaa Farvel han sagde,
Og svandt bag Skovens Hæk.
Blot nogle raske Skytter
I Smug han følge lod.
To lave Fiskerhytter
Ved Muslingstranden stod.

Den gamle Fisker skikked
Sig til en Morgendræt;
Han spiled ud, han flikked
Med Kork og Bly sit Næt.
Hans Qvinde stod ved Vandet
Og angled alt en Stund;
Og Baaden laae paa Sandet
Mod Himlen med sin Bund.

Den danske Konge vidste:
Hvor Folk ved Havet boe,
Er Fiskeren den Sidste,
Som ei er Kongen troe.
Han elsker Fædrelandet,
Saa tarvelig som arm,
Han hærder sig paa Vandet,
Og Faren giør ham varm.

Den unge Danmarks Konning
Grov Sækken ned i Muld;
Han vidste, Saxers Dronning
Heel gierrig var paa Guld;
Han vidste, det var Loven,
Saa her som overalt,
At hvad man fandt i Skoven,
Til Kongeskatten faldt.

Han lod som ei han mærked,
At Fiskeren ham saae;
Han lagde Haand paa Værket
Og grov i dunkle Vraa.
Han sagde til den Ene,
Der fulgte ham, som Ven:
Reigin! Bag disse Stene
Den stiæles ei igien.

Hvad skader det, at Havet
Inat med Storm og Skræk
Mit Fartøi har begravet?
Jeg redded dog min Sæk.
Vel femten Pund af Guldet,
Og vel af Sølvet ti.
Det giemmes under Muldet,
Og Faren er forbi!

Ei længer her jeg tøver,
Til Danemark jeg gaaer,
En tapper Havets Røver
Sit Sømandskab forstaaer.
Et Skib jeg ruster atter
Og gaaer i Ledingsfærd.
Og Tydskeren mig skatter
Af Angst for mine Sværd.

Derpaa han bort sig vender,
Og Vei mod Skoven tog.
Forbauſt i sine Hænder
Den gamle Fisker slog.
Han sagde: Hør, min Qvinde,
Saae Du den Røver hist,
Der dybt i Skoven inde?
Ja, svared hun, forvist!

Der gaaer han med sin Spade!
Men saae han, her vi stod,
Vort Liv vi maatte lade;
Han saared os til Blod.
Hvad? raabte Gubben, saare?
(I det han slap sit Næt,
Og greb sin Fiskeraare)
Man saares ei saa let.

Men nu jeg ufortøvet
Gaaer til min Dronning hen;
Thi Skatten under Løvet
Hun hæve skal igien.
Jeg hører, at hun jager
Alt hist bag Krat og Torn;
Thi høit fra Skoven brager
Det raske Jægerhorn.

Jagten.

Fiskeren den gamle da skyndte did sig op,
Hvor Hornets Toner mægtige lød ud fra Skovens Top,
Hvor Dronning Oluf jaged, alt som hun kunde bedst,
I grønne Jægertrøie paa den sneehvide Hest.

Hun havde først sig badet i køligsalte Sø.
Stolt speilte sig i Vandet den herlige Mø,
Saae, hvor de trinde Lemmer som Olie Draaben skiød,
Mens Vandet over Skuldrene fra Haaret nedflød.

Da hørte hun i Sivet en gammel Svane sang;
Hun kiendte vel dens Stemme, det lød saa mangen Gang:
Nu skynd Dig, unge Dronning! i friske Skiønheds Glands,
At fælde Hiorten brune bag Skovenes Krands.

Jeg lover Dig en Glæde, som aldrig Du har smagt,
Jeg lover Dig den bedste, den ønskeligste Jagt.
Da skyndte sig Fru Oluf, sit Haar hun flætte lod,
I Dugen tørte Pigerne den sneehvide Fod.

Paa hendes trinde Lænder blev Silkebrogen ført,
De Kløverblads Støvler over Anklerne snørt;
Derover svulmed Benet saa deiligt og saa rundt;
Da blussed hende Kinderne med Blodet saa sundt.

Et tunget Skiørt til Knæet de lette Folder slog,
En Hat af Fløil hin sorte hun paa sit Hoved tog.
De tre violblaae Fiære høit gynged paa den Hat;
Staalbuler over Brystet med Stene besat.

Et Kastespyd hun hæved saa blinkende, saa langt;
Et lidet Sværd ved Siden, saa bredt og saa blankt;
Hun sad som en Valkyrie med Blikket høit og stolt,
Og Brystet under Bulerne for Elskov saa koldt.

Nu blæste grønne Jæger i gyldenblanke Luur;
Da ilte Jægerskaren fra Dronningens Buur.
Det hørte Hiorten brune, han løb i Skoven ind,
Han snøfted med sin Næse, han stilte sig for Vind.

Saa raadvild udi Skoven han springer om og flakker;
Paa Ryggen tilbage han lagde sine Takker,
For ei i Krattets Grene at hænge viklet fast;
Da standsed Sækkepiben Hiorten i sin Hast.

Han lytted, han dvæled, han elsked denne Lyd.
Oluf paa sin Ganger fremstyrted med sit Spyd.
Da sprang han med en Lethed over Grøften bred;
Hans Takker giennem Buskene sig raslende sleed.

Da giø'de Hundekoblet, da lød hvert Jægerhorn,
Hiorten man forfulgte giennem Krat, giennem Torn.
Med Spydet strakt i Luften var Oluf forud,
Da frygted Skovens Konge det dræbende Skud.

Han smutted giennem Busken, hun fulgte ham saa snart,
Hun ændsed saa lidet den heel vovelige Fart.
Da ganske sig forvilded den kongelige Mø,
Hun stod ved Fiskerhytten — og Hiorten sprang i Sø.

Fiskeren den gamle da nærmed sig paa Strand.
Dybt hilste sin Dronning den ærlige Mand.
Hun sagde: Gamle Fisker! hvad standser du mig? Gaa!
Derude svømmer Hiorten i Bølgerne blaae!

Den gamle Fisker neied for Oluf dybt sig ned,
Han sagde: Mange Hiorte du vist i Skoven veed;
Men Sølvet hin hvide, med klaren Guld saa rød,
Deraf kun giemmer Jorden saa lidet i sit Skiød.

Da steeg den stolte Dronning af Gangeren brat;
Hende lysted at fange den herlige Skat.
Hun vandred hen til Brinken med den ældgamle Mand.
Da traadte Konning Helge fra Busken paa Stand.

Med sine raske Skytter han Kreds om hende slog,
Ved Liliehaanden listelig skiøn Jomfru han tog.
Han sagde: Dronning Oluf! her giemte jeg min Skat,
Og Jomfruen skal blive hos Helten inat.

Da Oluf Helge skued, da blev hun rød og hvid;
Da skiælved hende Læberne, hun talde bønlig blid:
Velkommen Herre Konge! mit Spøg du mig tilgiv!
I Aften paa min Kongsgaard jeg vorde vil din Viv.

I Aften paa din Kongsgaard min Viv du vorder ei.
Jeg fører dig paa Skibet, paa Bølgernes Vei.
Hvad ei du vilde give, det tager jeg mig der.
Og frygt du kun intet, skiøn Jomfru saa skiær!

Jeg rager ei dit Hoved, afklipper ei dit Haar,
Jeg hylde vil din Skiønhed, din blomstrende Vaar.
Saa lod han hende føre paa Skibet ud i Hast,
De Ungersvende smilte med den herlige Last.

Tre Uger beholdt han paa Dragen der den Mø,
Saa agted han sig atter til Dannemarks Øe.
I Jollen hin lille, paa Stranden mellem Siv
De efterlod den unge, fortvivlede Viv.

Oluf paa Strandbredden.

Min Ære svandt, min Skiændsel blev tilbage.
Mat er min Klage!
Jeg fandt det Skam at være Ægtemage,
Nu er jeg mindre;
Og bittert Harmen raser i mit Indre.

Hvin, fæle Nat! Skiul Sky paa Himlens Bue
Din Maanes Lue!
Jeg blues ved mit usle Selv at skue.
Sval — sval med Vinden
O Niord! det Blod, som brænder mig paa Kinden.

En Valmukrands her skiælvende jeg fletter,
Paa Haaret sætter,
At jeg min Sorg, min Skam, mit Liv forgiætter,
At Dødens Slummer
Maa løse den Fortvivlede fra Kummer.

Slug, Storm, hans Skib! Kast Bølgerne paa Dække,
Nedstyrt hans Snekke!
Lad Havets Orm den ned i Dybet trække,
Lad et Uhyre
Sin Hunger paa hans lumske Hierte styre!

O Jordens Liv! bedragelige Giøglen!
Men her er Nøglen
Til Dødens Port, som redder mig fra Øglen,
Der Hiertet suger.
Min blanke Daggert sidstegang jeg bruger.

Nys blomstred jeg med Jomfru-Kongekrone
Paa Saxens Throne;
Nu hvirvler Haaret om den blege Kone,
Om Helges Frille,
Stærkt stormer hendes Bryst i Nattens Stille.

Farvel, I Kæmper! som saa gierne løde
Hvad Eder bøde
De stolte Blik, som nu med Feber gløde.
Farvel, I Haller!
Nu bygges skal mit Slot af Muslingskaller.

Farvel, I Piger! som saa huldt hver Morgen
Paa Taarneborgen
Udsmykte mig; nu smykker blegt mig Sorgen.
Mig Mørket skiuler,
Og Hel nedraaber mig til sine Huler.

Men Olufs Liig skal Solen aldrig finde.
Den knuste Qvinde
Skal ud med Flodens stærke Bølger rinde,
Hvor evigt ene
Beenraden vikles i Steenplantens Grene.

Oluf kommer til Havfruen.

Saa hæved hun sit blanke Staal,
Den blege Nattens Qvinde:
Nu har min Smerte naaet sit Maal,
Og nu skal Blodet rinde.
Det røde Blod i dunkle Vand!
Jeg styrter fra den bratte Strand.
En dobbelt Død forsøder:
Jeg drukner og jeg bløder.

Saa hæved hun sin Arm i Hast —
Da holdt en useet Finger
Det skarpe Jern i Luften fast,
Stærkt sused Nattens Vinger.
Da slap hun det, med Smiil paa Kind,
Og sprang i blege Maaneskin,
Saa flagrende med Svæven,
I Bølgen uden Bæven.

Nu lukker Jer I Oine til!
Nu Død du dig forbarme!
Saa endtes Livets korte Spil,
Og al min bittre Harme! —
Da sank hun ned — og sank — og sank.
Hver Favn blev Bølgen mere blank;
De sorte Nattens Vover
Som Himlen ovenover.

Og synkende, som giennem Luft
Paa Skyen en Gudinde,
Hun mærkte snart en Blomsterduft,
Som bragtes af de Vinde.
Og Sivet var ei længer vaadt;
Og deiligt af Krystal et Slot
Stod høit med sine Haller,
Bedækt med Perleskaller.

Et andet Liv, en anden Aand
Hernede hersked; Muren
Var ikke bygt af Kunstens Haand,
Men dannet af Naturen.
To Hvaler holdt ved Porten Vagt;
Men Dagens Lys var mere svagt.
Mørkt saae hun Himlen blaane,
Og Solen var en Maane.

De Blomsters Duft var ei saa sød,
Som hist, ved Sommertide.
Ei Rosen her var nær saa rød,
Men Lilier mere hvide.
De strakte sig i Maaneskiær
Med Bægerne, som Palmetræer.
Da løb ved deres Rødder
Et Vildt, men uden Fødder.

Hun saae en Havfru paa en Hai
At jage Skovens Fiske.
I Vandets Luft de toge Vei,
Saa svævende, saa friske.
Men ilende, med lette Slør,
Hun traf dem med et Spyd af Rør;
Da blev med Skum hun kronet,
Og Sneglehornet toned.

Velkommen Oluf, i min Lund!
Velkommen i min Stue.
Saa smilte med en venlig Mund
Den stolte Havets Frue.
Tolv Maaneder bliv her hos mig,
Saa skal jeg atter sende dig
Til dine Saxer stærke;
Vor List skal Ingen mærke.

Imidlertid jeg vil paa Land
For dig dit Folk velsigne;
Og ganske, som to Draaber Vand,
Vi skal hinanden ligne.
Du hersker dybt paa Havets Bund,
Jeg hersker høit i Bøgelund.
Du skal dit Foster føde,
Men ei for Staalet bløde.

Man troer, du dig forvildet har
Bag Skovens Egestammer.
Du est de Saxer dyrebar,
Og Heltens Hierte flammer.
Jeg faaer din Skikkelse, dit Navn,
Og Ingen mærker Olufs Savn. —
Naar født du har din Datter,
Da est du Dronning atter.

Hvad der er skeet, det veed kun vi,
Derom skal Ingen brumme.
Din Sorgetid er snart forbi,
Og mine Fisk er stumme.
Jeg fordrer for min Hielp saa god,
Kun, at du hader Helges Blod,
Og at du efter Evne
Dig frygteligt vil hævne.

Det svor hun høit; og Tangkiær foer
Til Søens Overflade.
Men Oluf blev, hvor Sivet groer
Med sine lange Blade.
Hun blegned som den hvide Væg;
Thi fæle Mænd med grønne Skiæg
Og nedentil som Fisken,
Opvartede ved Disken.

De bragte hende Mad med Svig,
Som hentet var fra Landet;
Men selv de aad de Dødes Liig,
Som drukned var i Vandet.
En Midienat, da Stormen lød,
En Datter laa i hendes Skiød;
Den blev i Bølgen badet,
Og af sin Moder hadet.

Af Havmænd hun den døbe lod,
I Muslingkongesalen.
De døbte den med lunkent Blod,
Som tappet var af Hvalen.
De vugged den ved lodne Favn
Og raabte: Siig os Barnets Navn?
Hun skreg med knyttet Næve:
„Yrsa! saa heed min Tæve!"

Tolv Maaneder forginge snart,
Saa kom den Havfru atter.
Til Stranden bragte hun med Fart
Fru Oluf, hendes Datter.
Den gamle Fisker vidste kun
Hvad hændet var i mørke Lund.
Han maatte Eden sige,
Og tog den lille Pige.

I Skoven han opdrog det Barn,
Som om det var hans eget.
Med Angel og med Fiskergarn
Saa lysteligt hun leged;
Hun planted i sin Urtegaard,
Og blomstred som en Knup i Vaar,
Saa mangen deilig Sommer.
Men — Hævnens Time kommer!

Yrsa.

Tragødie.

Personerne.

Helge.
Oluf.
Yrsa.
Folkvar.
Reigin.
Tangkiær.
Kæmper og Følge.
Havfruers Chor.
Freya.

Skuepladsen er Strandbredden, omvoxen af Træer; i Baggrunden Olufs Borg, ved Havet en Hule.

Oluf (kommer).

Med Skræk idag jeg nærmer mig, med sagte Trin
Den Hule, som i femten Aar mit Blik ei saae;
Hvor Havets Frue bragte den Fortvivlede
Til Lyset atter; hvor hun tog Vantrevningen
Af Olufs Arm, og rakte den til Fiskeren.
Den Skam, som holdes hemmelig, er evig Skam,
Og farver Kinden med sit dunkle Valmublod,
Hvergang den mindes. — Her jeg Tangkiær Eden svor,
At hade Helge, hade Helges Slegfredbarn;
At skiænke hende Hævnen. — Femten Somre svandt
Frydløse, blomstred ei for mig; skiøndt atter klædt
I Silkekiortel, med det blanke Staal paa Bryst,
Og Tindingen krandset med den gyldne Kongering.
Som Ørnen, før, der føler i Naturen sig
Dens Herrefugl, forlader let sin Rede hist
Paa Klippen, flagrer over Skov, langs Kysterne
Paa Jagt, let baaret af sit strakte Vingepar,
Saa stormed Oluf før til Dyst; — nu daler hun!
Og tungt især idag det bange Hierte slaaer.
En Havmand banked paa mit Buur ved Midienat,
Jeg aabned det; da stod han med sit grønne Skiæg
Halvreist i Vandet, gav mig en Blodmuslingskal,
Og qvad: „Fru Tangkiær venter Dig ved Hvælvingen
Før Sol gaaer ned i Morgen". — Rædsomt huler sig

Den mørke Hal som Helheim. Intet Godt den spaaer.
Det blinker svovlblaat giennem Hulen; Torden lød.
Hun kommer — ha, jeg frygter hendes Øiekast.
Kom hun dog som en Qvinde skiøn, som før hun kom!
Jeg frygter hendes Slangekrop. Der er hun alt!
En deilig Viv; men Falskhed under Hiertet slaaer;
Og sine grønne Lokker dækker snildt hun med
Guldvirkte Næt, bekrandst af Sivets Purpurblomst.

Tangkiær (kommer).

Velkommen Oluf, ved min kiøle Sommerhal!
Hvi est du bleg? Har Aftenluften rystet dig?

Oluf.

Jordfarven blegner let i stærke Straalers Skin.

Tangkiær.

De kolde Bølgers Dronning straaler ei med Glands.
Med Høflighed undskylder du din Skræk for mig.

Oluf.

Naturlig er min Ængstelse. Tilgiv mig den!

Tangkiær.

Du skiælved ei, da Dolken af din Haand jeg rev,
Og bar dig giennem Vandet til min Perleborg.

Oluf.

Tvivl ei om min Taknemlighed! Jeg føler dybt,
O Frue, hvad du virket har til Held for mig.

Tangkiær.

I femten Somre jeg forstyrred ei din Ro;
I femten Somre nød du Frugten af mit Værk,
Nu stunder Tiden, Oluf, til Betalingen.

Oluf.

Jeg er din Skyldner.

Tangkiær.

Mindes du den Eed, du svor?

Oluf.

Jeg mindes den.

Tangkiær.

Jeg aabned dig en Aare paa
Dit Bryst; da farved du med Pegefingeren
Dit Øielaag, og svor, at atter Gravens Nat
Dig Øiet skulde dække med sit Ragnemørk,
Hvis ei min Villie føielig du efterkom.

Oluf.

Jeg svor at hævne dig og mig paa Halfdans Søn.

Tangkiær.

Du svor at hade dit og Helges Slegfredbarn.

Oluf.

Den Eed var overflødig. Det var hadet alt.

Tangkiær.

End viste du ved Daad det ei. End var dit Had
Et Sædekorn, men uden Frugt. Vel, Oluf, vel!
Jeg veed, at Sædekornet mægter mangt et Aar
At ligge dødt som Stenen paa sit Giemmested,
Til Fugtigheden kommer til, da spirer det.
Her er jeg! Regnen falder paa det tørre Frø;
Nu lad det skyde seirende med friske Skud.

Oluf.

Hvad fordrer du?

Tangkiær.

Først, at du skal din Datter see.

Oluf.

Forskaan mig!

Tangkiær.

Nei. Hun er lyksalig hisset hos
Sin Pleiefader, munter i Naturens Skiød.

Oluf.

Som Bondedatter.

Tangkiær.

Lykken agter ingen Rang.
Maaskee henrykkes meer hun af sin Muslingstrand,
End du af Kronens ægte Perler. Hør mit Bud!
Du kalde skal din Datter til din Kongegaard.

Oluf.

Jeg aabenbare skal —

Tangkiær.

Frygt ei! Som Tærne hid
Du kalder hende til din Borg; det staaer dig frit
At vise hende dyb Foragt; men vogt dig for
At skade hendes Skiønhed.

Oluf.

Er hun da saa skiøn?

Tangkiær.

Som Helge var, da Ynglingen forraadte dig.

Oluf.

Forhadte Billed!

Tangkiær.

Vogt dig for at skade den;
Thi hvis min Ravn har sagt mig sandt, da vil selv den
Os hævne meer, end selv maaskee vi mægtede.

Oluf.

Dit Ord er mørkt som Natten.

Tangkiær.

Dagen kommer snart.
Da faaer du Lys.

Oluf.

Jeg sende vil min Kammersvend.

Tangkiær.

Bliv her! Jeg har igaar alt Budet sendt for dig.
Du finder Yrsa med den sølvgraae Fisker her

I Lunden ved din Kongsgaard. Lad ham sige nu
Sit Barn Farvel, og vandre til sin Skov igien.
Hun bliver hos dig.

Oluf.

Vel! Og saa?

Tangkiær.

Hvad Skiæbnen vil.
Kun husk din Eed! Forraad dig ei, i hvad der skeer.

Oluf.

Nei, ved mit Liv!

Tangkiær.

Jeg saae inat ved Maanens Skin
Kong Helges Drage suse hen ad Bølgerne,
Med Silkeseil, Guldmaster. Hvis han giæster dig,
Hold gode Miner; hvad han beder venligt om —
Afslaae ham intet!

Oluf.

Ubegribelige Mø!

Tangkiær.

Vi kan ei dræbe Fuglen i sin høie Flugt;
Men Fællen kan vi stille snildt. Indløber han,
Da er han vor.

Oluf.

O hævn mig, du Sivkrandsede!

Tangkiær.

Beed ei derom! Hav selv kun Mod i Hævnens Stund.

Oluf.

Frygt ei!

Tangkiær.

See — du hår Villie, som hvert Jordens Barn
Jeg mægter intet over den; giør hvad du vil;
Men — hvad du skylder Tangkiærs Kraft, kan atter hun
Berøve dig. Du takker mig for Liv og Magt
Og ærligt Rygte. Sviger du din Eed? Velan —
Da svømmer atter du i Bølgens falske Favn,
Hvor selv du nedsprang. Neppe findes da init Slot;
Den blege Død vil drage dig til Helas Sal.
Da lyder og din Skiændsel vidt paa hver en Kyst;
Foragtet er dit Minde; Ørnen hugge vil
Dit ubegravne blege Liig paa Sarens Strand.

Oluf.

O skaan mig!

Tangkiær.

Jeg vil skaane nu. Brød du din Eed —
Da skaaner intet. Odin kan ei redde dig!

Oluf.

Der er min Haand!

Tangkiær.

Der er min igien!

Oluf.

Hvor kold du est!

Tangkiær.

Ja — kold som du, da Helge du forhaanede.

(Hun gaaer ind i sin Hule. Oluf til Borgen.)

(Folkvar kommer fra Skoven med Yrsa.)

Yrsa.

O skiønne Borg! hist kneiser den med sine Spir.

Folkvar.

Fornøier dig at see det store Kongeslot?

Yrsa.

Ja! Solen blinker i de røde Haners Guld.

Folkvar.

Har Reisen ei, min gode Datter, trættet dig?

Yrsa.

Hvor kunde den? Jeg sad som i et Jomfrubuur
I Kurven, flættet af den grønne Vidiegreen,
Og sov paa Bolstret, medens langsomt Oxnene
Mig droge paa de lette Hiul. Men at ei du
Est træt, min Fader, som inat gik Fod for Fod,
Og stanged dem med Kiæppens Odd, det undrer mig.

Folkvar.

Let var sligt Roer at styre. Lune Bøgeskov
Har ingen Storm og Bølgeslag. Gid aldrig meer
En Nat mig havde kostet Slid, for hiem at faae
Min Baad i Vigen.

Yrsa.

Jeg er ung, og taaler ei
Hvad du med Snee paa Tindingen kan smile ved.

Folkvar.

Den spæde Blomst misunde Jernet ei sin Kraft.
Du est en Mø! Din Skiønhed glædte Faderen;

Og skiøndt du kun est Hyrdepige, søgte jeg
At skaane dig dog Farverne, for Dag og Nat.
Din Arm er hvid, og hvid din Haand, som Dronningens.

Yrsa.

Min Fader, siig! hvad har bevæget Oluf vel
Til dette Bud? Hvi kalder hun til Borgen os?

Folkvar.

Jeg veed det ei; men frygter, mit høitelskte Barn,
At denne Dag adskiller fra din Fader dig.

Yrsa.

Ha! hvilken Kraft formaaer at skille Kiærlighed?

Folkvar.

Ei vore Hierters Følelser; de skilles ei.

Yrsa.

Hvad Grumhed bringer Oluf til saa strengt et Bud?

Folkvar.

Ei Grumhed, Yrsa, Godhed var vel Skyld deri.

Yrsa.

Kan Godhed rive Datteren fra Faderfavn?

Folkvar.

Hun har din Skiønheds Rygte hørt; nu kaarer hun
Dig sikkert her, og fæster til sin Jomfru dig.

Yrsa.

Og gierne vil jeg vorde det, naar ogsaa dig
Kun skiænkes med et Opholdsted i Borgens Gaard.

Folkvar.

O Yrsa! glemmer du saasnart din Hyrdestand?

Yrsa.

Tidt stod for mig i Drømme, Fader, denne Borg;
En deilig Qvinde smykte mig med Hermelin.

Folkvar.

Og dine Krandse? Dine Lam i Dalens Skiød?
Din lille Baad, din Angel og dit Fiskernæt?
Saa hurtigt lokker Pragten dig fra din Natur?

Yrsa.

Naturen blomstrer ogsaa her. Den skiønne Pragt
Er selv Natur, og straaler som dens Ypperste.

Folkvar (afsides).

Ha, Ørneungen føler snart sin Vinges Kraft,
Blev Ægget end paa Stranden dybt i Sandet skiult.

Yrsa.

Hvo er den skiønne Frue, som hist nærmer sig?

(Dronning Oluf kommer med Følge.)

Folkvar.

Bøi ydmygt dig, min Datter, for den Kronede.

Yrsa.

Nei, knæle, Fader, er ei smukt; jeg hilse vil.
Men hun er stolt; hun hilser os ei blidt igien.

Oluf (med et stivt Blik paa Yrsa).

Er det din Datter, Fisker?

Folkvar.

Det er Yrsa, — som
Du fordret har at see, min Dronning, paa din Borg.

Oluf (afsides).

Ha, Helges Billed! Voldsomt efter femten Aar
Opkoger i mit Hierte dybt Forbittrelsen.

Folkvar.

Knæl, Yrsa! see hun mærker din Hovmodighed.

Yrsa.

Nei! Trællen knæler; ei Thuiskons frie Blod.

Oluf (til Yrsa).

Hvor gammel est du?

Yrsa.

Femten Aar.

Oluf (afsides).

Saa længe laa
Min Hævn i Dvale, skamløst, før den vaagnede.
(høit)
Det Barn er smukt, ret smukt; men ei et Bondebarn.
Hun kneiser altfor dristig, med sin Fiskerhat
Paa gule Flætning. Skam dig, dovne Pige, du!
Er det en Hud for Bønderbørn paa Hænderne?

Yrsa.

Jeg var ei doven, ædle Dronning!

Oluf.

Og hvori
Bestod din Flid?

Yrsa.

Jeg Hørren spandt i Vinterqveld;
Om Somren planted Urter jeg og fiskede,
Mens Fuglen sang, hver Morgen og hver Aftenstund.

Oluf.

Ei Trælledont du øved da.

Yrsa.

Min Fader er
En ærlig Sømand, fri som Østerhavets Vind,
Forbunden dig ved Troskabseed; men ei din Træl.

Oluf.

Hvo lærte din uvorne Mund slig Dristighed?

Yrsa.

Jeg taler Sandhed, ei kan den fornærme dig.

Oluf.

Og om nu Folkvar — Folkvar er en Vikingsmand,
Hans Stand er fri som Havets; men om Folkvar nu —
Jeg sætter — ei din Fader var; hvad var da du?

Yrsa.

Hvi sætter du Umulighed?

Oluf.

Jeg vil et Svar!
Ifald din Moder tidlig havde dig forladt
I — Trællestand! hvad var da du?

Yrsa.

Ragnhild var fri.
Ak, tidlig har, ved Døden, hun sit Barn forladt,
Men ei af Valg.

Oluf.

Og hvis af Valg? Af Egensind?

Yrsa.

Hvordan? En Moder grumt forlade Fosteret
I fremmed Vold? Ei følge Driften, som Natur
Har plantet selv i Biørnens, selv i Ulvens Blod?
Umuligt! — Lossen, med sit røde Skiæleblik,
Saa lysten som hun venter Rov, forlader dog
Ei Ungerne; hun slikker dem, hun bringer dem
Smaavildtet ned til Hulen. Skulde Qvinden da
Forlade Noret? Aldrig! — O min Dronning, nei!
Du kiender ei Naturen ret, blandt Mænd og Krig.
Ak! saae du Fuglen lære fromt paa Redens Rand
Smaavingen flyve! Saae du Gaas og Giæslingen?
Ja Myren selv, naar Tuen man forstyrrer, hvor
Hun ængstlig slæber ned igien de hvide Æg —
Du tvivled ei om trofast Moderkiærlighed.

Oluf.

Men tænk dog slig forunderlig Undtagelse,
At tidlig alt din Moder havde svigtet dig;
Siig! elskede du derfor barnligt ligefuldt?

Yrsa.

Jeg elske Den, hvis Hierte var Ukiærlighed?

Oluf.

Du haded hende selv maaskee?

Yrsa.

Jeg veed det ei;
Men gyselig er Tanken mig; og Rædsel blot
Ved Forestillingen reiser mig mit Hovedhaar.

Oluf.

Befaler ei Naturens Love Barnets Bryst
At finde sig i Villien af Forældrene?

Yrsa.

Ei Den var Moder, som mig under Hiertet bar,
Men Den, som fostred kiærligt mig ved Dag, ved Nat,
Og skiænkte mig sin Glædes og sin Kummers Graad.

Oluf (afsides).

Ha, Slangeæget svulmer alt, og giærer med
Den Gift, som ei endnu har Braad. Hvor stolt hun staaer
Og maaler mig med Blikket, som da Helge stod
Paa Dragens Dække, for den Dybtnedknusede.
(til Yrsa)
Mit Spørgsmaal, Yrsa, viid det, var ei hensigtsløst.
Du elsker Folkvar, elsker Pleiefaderen
Saa høit som Fader, meer end Moder, naar hun ei
Tilbørlig dig opfostret har ved Ammebryst.
Dit Sind er kiækt, du skiælner ei; det raske Blod
Paa Kinden ei tillader dig den Tanke først,
Om Nød maaskee var meer end Hadet Skyld deri.
Velan, saa vil jeg tilstaae dig, at Døden har
Adskilt dig fra din Moder spæd. Du est min Træl!
Trælqvinden har for femten Aar til Verden bragt
Dig i min Kongsgaard, kiøbte med sin Død dit Liv.
Jeg ynktes over dine Dages aarle Qval,
Og gav dig hen til Fiskeren. Tro derfor ei
At du est fri! Livegen est du evig mig. —
Idag tilbagekalder jeg min Eiendom!

Yrsa.

O alle Guder! Har jeg hørt — hvad talde du?

Folkvar.

O ædle Dronning! skaan den Yndigtblomstrende.

Oluf.

Livegen er hun evig mig. Saa har jeg talt.
Jeg overgav det spæde Noer dig i din Vold
For femten Somre siden, i Sivkurvens Skrin.
Nægt, hvis du vover! — Skiælv, ifald du taler meer,
End Eden og din Dronnings Bud tilstæder dig.

Yrsa.

Nægt, elskte Fader!

Folkvar.

Ak, mit Barn, jeg kan det ei!

Yrsa.

Saa har hun Ret?

Folkvar.

Livegen est du Dronningen.

Yrsa.

Født af en Træl?

Folkvar.

Din Pleiefader evig kiær.

Yrsa.

En Træl min Fader?

Folkvar.

Ædel er din Siæl og fri.

Yrsa.

O slug mig, fæle Mørke, med en evig Nat!

Folkvar.

Fat Mod, min Datter! Ædle Dronning, skaan mit Barn.
Du est mit Barn. Jeg vidste, hvad du nu først veed,
Og ligefuldt din gamle Fader elskte dig.

Yrsa.

Ha grumme Folkvar!

Folkvar.

Folkvar grum?

Yrsa.

Hvi bandt du op
Til Ranke, hvad af Skiæbnen var bestemt, som Trævl
At slynge sig paa Jorden mellem Tidslerne?

Oluf.

Din Stolthed, Yrsa, saares ved hin Tidende,
Forresten intet. — Frygt ei! Du tilhører mig;
Og Oluf vil behandle vel sin Eiendom.
Som Tærne hos din Dronning har du bedre Kaar,
End fri bag Tangets lave Tag hos Fiskeren.

Yrsa.

O laa jeg fri paa Havets Bund i Bølgerne!

Oluf.

Der laa du, hvis ei Oluf havde reddet dig.

Yrsa.

Forhadte Liv!

Oluf.

Saa lønner du Velgierningen?

Yrsa.

Hvormed belønner Den, som selv sletintet har?

Oluf.

Betænker du dig længer paa, hvem, mellem os
Du følge skal? Om Oluf eller Fiskeren?

Yrsa.

Har jeg et Valg? Jeg er din Træl! Vel, Dronning, tag
Din Eiendom. For mig er ingen Glæde meer.
Om her, om jeg i Fiskerhytten sørger hen
Mit usle Liv — hvad Forskiæl? Meer Naturen har
Ei Lyst for mig. — Saae jeg den muntre Fisk i Vand,
I Skoven Hiorten, Fuglen under Himlens Blaa —
De mindte mig kun smerteligt om mine Baand.
Saa lad mig visne bleg da, som den hvide Knup
Paa Tornebusken! Snart vil en veldædig Blæst
Afrive Bladet; skiænke mig i Dødens Nat
En evig Frihed; — flagrende til Breidablik.

Folkvar.

Ha grumme Dronning!

Oluf.

Tie, forvovne gamle Mand!

Folkvar.

Dig smerter ei at knuse slig en Ædelsteen?

Oluf.

'Dens Haardhed, og dens dunkle Gløð erindrer mig
Kun altfor stærkt om Den, der knuste dette Bryst!

Yrsa (betragter sine Haar).

I lysegule Flætninger! som rigt og tungt
Nedbølge mig fra Skuldrene, saa skal jeg da
Nu Eder miste? Trællen bær ei lange Haar.
Hvor ofte har jeg tvættet Jer i Kildens Væld,
Og ordnet med den hvide Sølvkam Eders Lag.
Hvor øvet var de vante Fingre! Uden Speil
Af Floden og af blanken Skiold, jeg daglig bandt
De røde Lidser yndigt i Guldflætningen.
Nu skal I meer ei følge mig med stolten Vægt!
Mit Hoved bøier sig for Olufs Herskersværd;
Og nær, til Nakkegruben, som Forbryderens,
Der venter Bøddelslaget — meier Saxen i
Et Dieblik de femten Somres rige Flor.

(Hun knæler.)

Oluf (afsides).

Ha! disse Lokker kiender jeg. Alt engang har
Min Finger famlet mellem slige Flætninger,
Da den Forvovnes Hoved laa i Olufs Skiød —
Min blanke Sax afmeied dem til Nidingsharm;
Nu skeer det atter.

(I det hun vil afklippe Yrsas Haar, lyner det og Havet bevæger sig.)

Oluf

(tilbagetræder forfærdet, men fatter sig strax og siger):

Gaa! Behold dit Hovedhaar!
Hist nærmer sig min Tærneflok; den siger dig
Din Pligt, din Dont paa Borgen, din Bestemmelse.

(afskides)

Tilgiv mig, Tangkiær! Iver for at tiene dig,
Nær havde bragt mig til at glemme Løverne.

(Hun gaaer; alle følge uden)

Folkvar.

Jeg dvæle vil i Borgens tykke Bøgeskov
Og vente der Udfaldet — angst — ei uden Haab.
Jeg tænker, at en stakket Vrede spænder kun
Det altfor haarde Moderbryst; men skeer det ei,
Og stormer Oluf grusomt mod Naturens Pligt —
Saameget veed en Gubbe til sit Hiertes Trøst:
Uskyldigheden finder Hielp hos Guderne;
Men Lasten vender Sværdet mod sin egen Barm!

Kong Helge lander, stiger op paa Stranden med sine Kæmper, og nærmer sig Forgrunden med Reigin Jarl.

Helge.

En sælsom Følelse, Reigin, dybt besiæler mig,
Nu, da jeg seer de samme Grenes Flætninger
I Kæmperegen; samme Borg, med sine tre
Forgyldte smekkre Spiir; og Sivet, Bølgerne.
Hvor meget har i femten Aar forandret sig!
Naturen ei: den skyder kun sit Vinterham,
Og Lokken krølles atter ung paa Qvistene,
Naar Solen varmer. — Mennesket kun ældes, som
Døgndyret. Morgen seer hans Larve; Middagen
Udfolder Elskovsvingerne; mod Aften alt
Er Gubbefluen stivnet, mat, og gisper — døer.
End føler jeg mig mægtig i min Manddomskraft, —
Men Ungdomsrosenstøvet har alt Skiæbnens Haand
Plumpt visket mig af Sommerfuglevingerne.

Forsvundet, som en Drøm, er brat et daadfuldt Liv —
Og dybt i Kæmperbarmen blev, for ældre Mand,
Kun mørk Erindring, Længsel og Veemodighed.
Hvis atter jeg skal finde Ro — da er det her!
Thi Olufs Qvide trykte mig paa Barmen tung
Hver Aften, naar fra Kongesalen Giæsterne
Til Hvile gik, og naar min Smaadreng lyste mig
Med Kiærten til mit Leiested. Da vaagned jeg
Af korten Blund — og skued snart den bugtede
Skældækte Jomfru, — snart med lange hvide Liin,
Og Kinden endnu mere hvid end Linene,
Og Øiet dødt, den skiændte Viv paa Saxens Strand.
Ei Roskilds Juleglæder, intet Vikingstog
I grønnen Sommer sletted ud hint Billede,
Paa Nattens Baggrund malt af min Samvittighed.
Og derfor, bolde Reigin, staae vi atter her,
At vide Skiæbnen, hvilken Oluf fristede:
Om hun fortvivlet kortet har sit unge Liv?
Om Fieldets Kløft fra Solen skilte Moderen?
Om Barn blev født? Om Barnet lever? Datter? Søn?
Om dødt i spæden Alder? Om selv Oluf død?
Alt dette sikkert at erfare slaaer mit Bryst.
Og aabent Helges Hierte staaer for Olufs Qval.
Thi Kummer skiænker Ædlingen Medlidenhed;
Men stolten Hovmod ægger Drottens Heltebarm.

Reigin.

Hist nærmer sig en ædel Qvinde, silkeklædt.
Hun, udentvivl af Kongeborgens Jomfruflok,
Vil bedst om Dronning Oluf, Drot, forkynde dig.

Tangkiær (kommer).

Velkommen Helge, Halfdans Søn, paa Saxens Kyst!

Helge.

Ha, denne Stemme kiænder jeg, og dette Blik.

Tangkiær.

For sytten Aar, du skued mig paa Borgens Rand.

Helge.

Hvis da du blomstred, skiønne Rose, var du Knup.

Tangkiær.

Ei sunde Skiønhed falmer i saa kort en Tid.

Helge.

Mig tykkes før, at jeg dig saae i Skumringen,
Paa Badekammertilierne ved Leirekyst!

Tangkiær.

Ei venligt for min Elskov da du lønte mig.
Drivskyen vexler ei saa snelt som Mandens Hu.

Helge.

Hvad taler du om Vægelsind, om Vexlinger,
Som Slange blev, og bugted dig fra Bolstrene?

Tangkiær.

Ei Kiærtegn da dit blanke Sværd tiltænkte mig;
At end jeg lever, skylder jeg min Smidighed.

Helge.

Du spotter end, du Falske? Skum paa Havet liig!

Tangkiær.

Jeg spotter ei, men glæder ved min Redning mig.

Helge.

Forlad mig! at jeg fristes ei endnu engang.

Tangkiær.

Tæm, Helge, din Iilsindethed! Den kunde let
Engang i Tiden smerteligt forraade dig.

Helge.

Uhyre! bugt dig atter hen med Sølverskæl!
Min blanke Glavind truer dig af Valgen alt.

Tangkiær.

O Helge! lær dog eengang viist at tæmme dig.
Den Hidsighed, som halv tilgives Ynglingen,
Er styg, og skiæmmer Synet af den ældre Mand.

Helge.

Forlad mig, eller ved Gud Thor jeg kløver dig!

Tangkiær.

Du Svage! var du selve Thor, jeg trodsed dig.
Hør mig opmærksom, rolig! Er jeg Emblas Barn?
Som du af letforgiængelige Kiød og Blod?
I mine Aarer flyde Havets evige
Udødelige Bølger. Agt min Guddomsmagt!
Du daarlig troer, at Tangkiærs Hierte hader dig,
Fordi hun vendte sig fra dine Favnetag!
Og hader da din Tunge Himbærfrugterne,
Fordi du koldt gaaer Purpurgrenens Vægt forbi,
Naar du har nydt, er lædsket? Viid: Letsindighed,
Som Skum paa Vand, er engang nu min Siæls Natur.
Jeg kan ei dvæle; hvis du ønsker Stadighed —
Søg den hos Stenens Jetter! Ei Havfruerne

Kan skiænke den. Hvi harmes du? Du nød hos mig,
Hvad Frode nød; uagtet først i Baalets Ild
Jeg svoer ham Hævn; men — glemte den. Og Helge blev
Hvad Frode var, og meer: Jeg gav en Datter dig.
Saa harmes ei, fordi dig Tangkiær koldt forlod.
Tænk dig i mit Sted! Viid: paa hver en grønlig Kyst
I Skyggen Ungersvende gaae, som elske mig.
Og dog jeg skulde dvæle hos den Eneste?
Jeg glemte dig dog ikke; da din Længsel steeg,
Da sang for dig den sølverdunte søblaae Fugl,
Og Oluf dig erstattede min Favns Forliis.
Nu est du her! Samvittigheden driver dig;
Du frygter atter, at din Ubesindighed
Har voldt den Arme Døden, Jamren, Skiændselen:
Mig takker du, at Solen skinner klart paany!
Jeg reddet har i Bølgen den fortvivlte Viv,
Da ned hun sprang fra Klipperne; jeg Dolken greb,
Som trued blank og sleben hendes Liliebryst.
Hun eier Riget atter, Skiønhedsroserne;
Og mægtig sidder Oluf høit paa Kongestol.
Forsvunden, som en Drøm, er længst hin Rædselstund,
Og uden Følger. — Hvis den Skiønne hader dig —
Om end til Hævn hun aarlig holder høit, som Fest,
Den Dag, da du, berust i hendes Favnetag,
Berøvet Lokkerne, bragtes ud paa Skibets Dæk —
Det bør høimodig du tilgive Qvindens Bryst.
Thi ingen Harm er stor som den, naar Stoltheden
Sig dybt fornærmet føler, uden kraftig Hævn,
Og ufortient. Thi alt for vildt da raste du!

Helge.

Hun haaner mig endnu med aarlig Skiændselsfest?

Tangkiær.

Ha, mindes dig den Skiændsel, som hun fandt hos dig!

Helge.

Og Ingen veed, hvor dybt ydmyget Oluf blev?

Tangkiær.

For denne Godhed takker du kun Tangkiærs Magt.

Helge.

Og Folket aner intet om sin Dronnings Skam?

Tangkiær.

End hædres overalt den skiønne Kongemø.

Helge.

Har ingen Frugt hin Sommernat sig efterladt?

Tangkiær.

Den svandt i Mulm; og ingen, Drot, var Følgerne.

Helge.

Saa løste sig min Hævn i Skum elendigt op!

Tangkiær.

Du finder hende stolt som før. Men Ynglingen
Har intet tabt ved brune Manddom. Ogsaa jeg
Kan skumme med min mørke Sø; Havmændene
Da ride vrede Marsviin i Skumbølgerne
Og støde vildt i Sneglehornet; da forgaaer
Vel mangt et Skib, og Ran paa Dybet fryder sig;
Men Havblik løser atter af min stærke Storm:
Og mere sikker selv end Skovens Landevei
Er da min strakte Sølverflades slebne Speil.
Lad dette Speil dig tiene til en Lignelse!
Og, da det i din Magt ei staaer at hævne dig,

Saa byd den stærke Dronning andengang Forlig.
Maaskee afslaaer hun grusomt ei sin Liliehaand!
Og hvis det skeer, da vil Erindring sige dig,
At Olufs Viin og hendes Sax — er frygtelig.
Læg det paa Hiertet, Helge! Tæm din Vredesharm!
Thi daarlig er den Mand, og meer den Drot, som svag
Forsøger hvad ham nægtet blev af Nornerne.

(Hun gaaer.)

Reigin.

Ha falske Vennetale, som med Klogskabs Raad
Vil sindrigt lede; skiøndt kun Hiertes Nag attraaer
At nedslaae Sindet og forvirre Kræfterne.

Helge.

Hvor anderledes føler jeg mig nu tilsinds,
End da jeg kom: det gamle Had er frisket op;
Og Harm er nu, hvad nys var blid Medlidenhed.

Reigin.

Hun yded uforsætligt os sin Tieneste.
Med lettet Hierte kan du heise Ankeret.

Helge.

Jeg drage bort, og uden Hævn? Tilstæde feig
En Fest, som aarlig bringer mig Forsmædelse?

Reigin.

Lad Qvinden svagforfængelig indbilde sig
Den stolte Seir; Du bedre veed, hvo Seier vandt.

Helge.

Nei, Reigin, hele Verdens Kreds maa vide det.

Reigin.

Saa lad Herolder kraftigt true Dronningen!

Helge.

Og skulde nu Skioldungen feig bortliste sig?

Reigin.

Tid var det, hvis vort Liv engang fik Fredens Ro.

Helge.

Jeg nægter ei, at ofte mig jo forekom
Mit Liv en Ørk, med Tidsler, uden Blomst og Lyst.
Tidt naar jeg stod i Stavnen, medens rislende
Den smalle Kiøl igiennemskar Skumvovens Top,
Og Strandens Lunde ilte mig saa snelt forbi
Med Løv og Skygger, — ha, da følte dybt mit Bryst
Et Savn, som selv ei Ærens Krands erstattede.
Mig lærte Tangkiær Vellyst; rasken Ungersvend
Kun skued da i Qvindens Skiønhed Maalet for
Sin Attraa, der bruste kort, og hæved ham
Stolt over hende. Men de vilde Glæders Ruus
Bortdunster brat, og efterlader Siælen sløv.
Tidt naar paa mine Vikingstog jeg giæsted, snart
En fremmed Konge, snart en Jarl, og saae hans Viv
Med sædelige Lin, og ædle Jomfruer,
Som rakte Hornet mig til Velkomst, medens huldt
Blyfærdigheden farved deres Liliekind; —
Da følte jeg, at qvindlig Adel, gode Jarl,
Fortiente meer, langt meer, end Tangkiærs Yppighed
Og Olufs Blussen. Langsomt er jeg modnet først;
Mit stolte Hierte blødnedes; da lærte jeg
At Freya, Frigga, Siofna, Valhals Yndigste,
Ei komme selv, men vise sig i Qvinderne.
Og helligt blev mig meer og meer det hulde Kiøn,

Og Lyst jeg følte meer og meer til frit at gaae
I Lænken, som en Qvindes Blik paalagde mig.
Dog fandt jeg aldrig end, hvad Hiertet ønskte sig;
Og Tangkiær — Oluf — stod som vrede Spøgelser,
Og vinkte mig fra Yndighedens skiønne Lund,
Til skumle Skygger, tunge Pligtopfyldelser.

Reigin.

Paa hvad Du yttrer smukt og fast med Skialdekunst,
Min høie Konge, svarer jeg enfoldigt saa:
Den Mand, som eier ingen Viv, kun lever halvt;
Han spilder sig sin Fremtids Haab; og er han Drot,
Da skader han ei sig blot, men sit Fædreland.

Helge.

En Hyrdepige nærmer sig, med hviden Spand
Paa Hovedkrandsens lysegule Flætninger.
Hun skal husvale først mig med en kiølig Drik
Paa Bænken under Bøgeskyggen. Midlertid
Lad giøre klart ombord med vore Takkeltoug,
Og Ankersnorens Ringe paa det flade Dæk
Lad ordne smukt, at hurtigt nu med første Vind
Den skarpe Jernkrog slippe kan Sandbankerne.

(Kæmper gaae at adlyde Kongens Bud.)

Helge.

Men Du, min bolde Reigin Jarl, kald Pigen hid,
Som hisset bly bag Hasselbusken skiuler sig.

Reigin.

Du flinke Pige: Stands Din lette Flugt en Stund.
Hist sidder en vansmægtig Mand, som lædskes vil.

Yrsa.

Det skal han strax. Et Bæger hænger lænket fast
Mig ved min Giord, og hisset er et Kildevæld.

Helge (nærmer sig).

Et Bæger af din Melk vil bedre styrke vist.

Yrsa (forlegen).

Ak beed mig ei, om hvad jeg maatte nægte dig.

Helge.

Tilhører ei din Fader, Jomfru, Gedderne?

Yrsa.

Nei Herre! Ingen Fader meer tilhører mig.

Helge.

Din Moder?

Yrsa.

Hviler længst i Gravens kolde Skiød.

Helge.

Og du?

Yrsa.

Er Tærne, trællefødt hos Dronningen.
Jeg malker hendes Gedder, bringer Melken hiem.
Men vist hun dog tilgiver mig, hvor streng hun er,
At lidt jeg dvæler, for at lædske fremmed Mand.

(Hun gaaer til Kilden.)

Helge.

Hun Tærne! Reigin, saae du før i Kongesal
Saa høvisk Mø? Saa sædelig en Lilievand?

Reigin.

I Sandhed, hun er saare skiøn; og Hud og Haar
Kun vidne slet om ynkelige Trælledont.

Helge.

Og hvor hun smukt bevæger sig til Kilden hist!
Hun skyller Bægret! Op til Straalens Sølverspring
Hun hæver Armen, mere hvid end Vandets Skum;
Og Klippens grønne Vedbendhang forskiønner den.

Reigin.

Og med de hvide Fingre plukker hurtigt hun
Høirøde Himbær, famlende blandt Rankerne.

Helge.

Og rødmer blidt uskyldigt; halvt undseelig,
Bedrøvet halvt, ved tarvelige Giæstfrihed.

Reigin.

See hvor hun strækker let sig op paa spæden Fod;
Skiøndt rank og høi, dog ei saa høi som Rankerne.

Helge.

Hvor meget har et Øieblik opdaget mig:
Sielsadel, Skiønhed, Troskab og Elskværdighed.

Yrsa (kommer med Bægret).

Gid denne Drik maa styrke dig, du Ædleste!

Helge.

Du kiender mig?

Yrsa.

Ja vist, du Drot af Dannemark.

Helge (griber om Bægret og hendes Haand).

Du skiænker mig da hvad jeg her omfatter, Barn?

Yrsa.

Min Haand og Bægret, ædle Drot, er Dronningens;
Men Kilden springer frit for alle Skabninger,
Af den kan selve Trællen giæste Konningen.

Helge.

Saa huldt, Natur, forener du det Fierneste!
Og disse Bær?

Yrsa.

De nippes bort af Skovens Bi,
Saa tør min Haand vel plukke dem. Forsmaa dem ei!

Helge.

O, heller nød jeg Karret her, end Frugterne.
Hvor hvid den er, din trinde Haand.

Yrsa.

Nei, rød som Blod,
Den modne Frugt har overplettet Fingrene.

Helge (til Reigin).

Reigin! er hun et Jordens Barn? Jeg troer det ei.
Mig tykkes, hun er Freya selv, Folkvangurs Mø.

Reigin.

Nei, ingen Kunst paatager sig slig Skikkelse.

Helge.

Ha, du har Ret! Thi Uskyld og Oprigtighed
Udlyse klart af Øiets Blaa.

Reigin.

Hun ligner dig!

Helge.

Ak, har han Ret?

Yrsa.

Hvad siger han, min ædle Drot?

Helge.

Han siger, at du ligner mig.

Yrsa (rødmende).

O troe ham ei!

Helge.

Jo! Frændskab er i vore Siæles lyse Blik!
Og meer har mig den korte Stund at kiende lært
Dig Yndige, end mangt et Aar en anden Viv.

Yrsa.

Din Røst indgyder mig en sær Fortrolighed.
Men du est Drot, jeg Tærne! Hvilket Afgrundsvælg.

Helge.

Siig mig dit Navn.

Yrsa.

Jeg hedder Yrsa.

Helge.

Havde du
Vel Lyst at drage med mit Skib til Dannemark?

Yrsa.

Din Træl? Nei nei, saa heller dog en Qvindes Træl.

Helge.

Og om nu Helge venlig gav den Kiøbte fri?

Yrsa.

Da følger jeg dig fri med tro Taknemlighed.

Helge.

O Yrsa, følg mig! Freya skal berede dig
En yndig Bolig under sine Hvælvinger.

Yrsa.

Hvad har jeg sagt! Nei skiænk mig ingen Frihed, Drot.
Saa heller ærlig Tærne dog — end — altfor fri.

Helge.

Frygt ei! Som Fader skal jeg kiærligt vogte dig.

Yrsa.

Som Fader? Ak, det herligt var. Min Fader du

Helge.

Og tykkes jeg for gammel dig til Beileren?

Yrsa.

Du haaner grumt min ringe Stand.

Helge.

Ved Asathor,
Stor var min Lyst, at hæve dig til selve min.
(Til Reigin)
Jeg føler det, Hun er det Billed, som min Siæl
Har evig higet efter og forgiæves søgt.

Reigin.

Vogt dig, min Drot! Den Gnist, som fænger altfor let,
Udslukkes snart.

Helge.

Frygt ei! Her taler Hiertets Røst,
Ei Sandserne.

Reigin.

Giv Tid, og overil dig ei!

Helge.

En Sømand iler —

Reigin.

Ofte til sin Undergang.

Yrsa.

Den stolte Dronning nærmer sig. Saae hun, jeg stod
Og talde med dig, Herre, vist hun revsed mig.

Helge.

Hun væbnet kommer, aldrig kied af vilden Færd.
Men mindre klæder Spydet nu den Falmede,
End da med Jomfrurosenkind hun Sværdet svang.

En Kæmpe.

Min Dronning spørger, Drot, hvad dig bevæget har
Til denne Landgang? Om du kom med Herreskiold?

Helge.

Som Ven jeg kom, hvis Oluf mig som Ven vil see.
En Skare Snekker venter hist paa Bølgerne,
Hvis hun vil Kamp.

Oluf (sagte).

Ha Tangkiær! hvi befoel du mig
At hykle Venskab for den Mand, jeg hader meest?

Helge (til Oluf).

Vil du som jeg, saa glemme vi hvad længst er skeet,
Og slutte Fred. Thi Hævnen kildrer Hiertet vel,
Men falder blodig dog tilsidst paa Hævneren.

Oluf.

Tilvisse! Selv naar Nidingsværkets lumskeste
Bedrift er lykket, redder dog en Guddomsmagt
Uskyldigheden, skiænker den sin Glands paa ny,
Til Trods for Ærens Morder.

Helge (til Reigin).

Endnu trodser hun.
Ydmyges skal hun, Reigin! Men den høie Diis
En Tanke falde lod i min oprørte Siæl,
Som mildner den og adler Straffen.

Oluf.

Helge, siig
Hvad drev dig efter sexten Aar til Saxens Strand?

Nysgierrigheden? Ønskte sig din Grusomhed
En Efterslæt af Verdens længstfuldendte Høst?

Helge.

Jeg kom at søge Kiærlighed.

Oluf.

Den voxer ei
Paa Hadets Klipper.

Helge.

Tidt i Klippens golde Rift
Groer Alpeblomsten, savnet i den rige Dal.

Oluf.

Sandt nok! Du finder Oluf ei saa mørk og bleg
Som du formoded. Ei et Gisp fra Skovens Krat
Henlokker dig til Hytten, hvor du stolt gienseer
I Vanvid den Fortvivlede. Paa hendes Grav
Du ei kan stirre kold med Haan; ei ynke høit
Fra Klippen den i Bølgen Dybtnedstyrtede.
Hun lever, blomstrer, eier Kronen, stolt som før.

Helge.

Ei Nag, men Medynk bragte mig fra Issefiord.

Oluf.

Hvem ynkte du? Dig selv, du Tidtbedaarede?

Helge.

Nei Dig, hvem ingen Kummer lærte Klogskab end.

Oluf.

Misunde min Lyksalighed — det kunde du!

Helge.

Beklage kan jeg blot din Stoltheds Overmod.

Oluf.

Kom du, at bede Saxen om, ei meer med Fest
At hædre den i Læderſæk Beegkronede?

Helge.

Hvis Skam var størſt, det veed vel, Oluf, ſelv du bedſt.
Men kiæk paa Mandens Høimod, der ei røbe vil
En Qvindes Svaghed, bygger du din Driſtighed.

Oluf (fatter ſig).

Jeg trodſer ei. Forlang en Gunſt; og hvis den ſtaaer
I Olufs Magt, da ſkal den ikke nægtes dig.

Helge.

Dit Tilbud, Dronning, tager jeg med Tak imod.

Oluf.

Hvad ønſker du? Har du ei Alt, du Mægtigſte?

Helge.

Mig mangler end, hvad ſexten Aar mig manglet har.

Oluf.

Og hvad?

Helge.

En Brud!

Oluf.

Den kræver du af Olufs Haand?

Helge.

Jeg kom, en gyldenlokket Svend, for sexten Aar,
Med Blus paa Kind, med Flammer i mit unge Bryst,
At søge yppig Skiønhed for min Lidenskab.
Du stod i Blomster, Lilien liig, paa Taarnets Rand.
Jeg saae dig, og forlangte dig — den Blomstrende!
Din Magt ei, blot din Yndes Rose lokte mig;
Og før jeg kiendte Rang og Stand, var Helge din.
Ei Danmark var det, beilende til Saxens Land,
Som Snekken bragte, Svenden loved Jomfruen!
Men stolt hun var, med Freyas Glæder ubekiendt;
Og spottende den unge Beilers Dristighed,
Beskiæmmed hun hans Tillid; — og med falske Seid,
Troldqvinden liig, til Had hun trylled Kiærlighed.
Da fnyste han og raste. Tak den Svømmende
Fra Bølgen for din Redning! — Hist paa Himlens Blaa
Har midlertid sin hvide Maane Maanegarm
Heel tidt forfulgt; — og Maanen saae, skiøndt flygtende,
Skiøndt verlende sin Skikkelse for Slugeren,
Min Længsel med Medlidenhed. — Da brunte sig
Det gule Haar, alvorlig blev min Siel og mørk;
Og hvad tilforn kun efterhiged Sandserne,
Det ønskte nu mit Hierte. Sælsomt, underfuldt!
At samme Strand skal vise mig, alt andengang,
Min Higens Gienstand yndigt i et Dieblik!
Thi her hun staaer i dine Qvinders hulde Kreds.
Skiøndt prægtig ei, som Rosen mellem Lilierne,
En bly Viol, i Græsset skiult; men sød af Duft,
Og frisk som Duggens Perler, der besprængte den.
Jeg beiler nu til Rang og Land saalidt som før;
Land har jeg nok ved Østersøens Blomsterstrand,
Og ingen Grændse kiender Havets tappre Søn.
Lidt agter jeg en Qvindes Kaar, hun faaer sin Rang
Ved Ægtestanden: Manden hæver Hustruen,

Som Egens Stamme mægtigt Vedbendrankerne.
Og derfor strengt jeg holder til dit Løvte mig,
Og beiler høit, for alle Kæmper, alle Møer
Til — Yrsas Haand! naar du har hendes Lænke brudt.

Oluf.

Du beiler til min Trælleqvinde Yrsas Haand?

Helge.

Den er ei Træl, hvis Siæl er høi og brødefri.

Oluf.

Hvad lærte dig at kiende denne høie Siæl?

Helge.

Et Dieblik. Behøver barnlig Uskyld meer?

Oluf.

Og saa letsindig styres du af Hændelsen?

Helge.

Ved ængstlig Vragen svandt alt femten Ungdomsaar.

Oluf.

Saa lidet stolt vanærer du din Kongebyrd?

Helge.

Just stolt! Sædvanen fængsler ei en Leiredrot.

Oluf.

En Dronning fandt da Danmarks Drot i Saxens Træl?

Helge.

Til Løn, for hvad i Saxers Dronning først han fandt!

Oluf.

Nu, ved min Faders mosbegrode Bautasteen,
Nu er hun din! Jeg skiænker dig den Deilige.

Helge.

Og ved min Fader Halfdans Hævn, jeg takker dig.

Oluf.

Træd, Yrsa, frem, og viis os din Fortrinlighed!
(afsides)
O Tangkiær, nu forstaaer jeg dig, du Skummende!
Du kiøler Hævnen — gyseligt! — men kiøler den.

Helge.

Hvis hun er min, tillad mig da, o Dronning, strax
At skalte med min Eiendom. Det blanke Staal
Ei taaler Dug, jomfruelig Blyfærdighed
Ei Mængdens Øie. Reigin, ræk mig hid det Slør
Med Guld indvirket, som vi tog fra Vikingen.
(Han lægger Sløret over Yrsas Hoved.)
Saa skiuler jeg for Spotterne din Rosenkind
Og hæver dig i Herrestand. Du est min Viv.
Svar ei, o tal ei! Ræk mig kun din Liliehaand,
Hvis du bifalder Helges Ønske. Somrens Blomst
Forsmaaer ei at forloves med den brune Høst,
Naar Solen stadigt skinner paa et spraglet Løv,
Og Maanen smiler Elskov i dens Aftenstund.
Forfærdes ikke ved en Sømands raske Valg!
Lang Tid behøver Venskab, kort kun Kiærlighed.
(Med et foragteligt Blik paa Oluf)
I Kronens Guld jeg fandt en daarlig Glimmersteen;
(Med Ømhed til Yrsa)
I sorten Flint af Kalken skiult — en Diamant.

Yrsa.

Naturens Røst befaler mig at lyde dig;
Men Hiertet gyser. Ædle Drot! vær ei saa snar!
Lad Eftertanken lede dine Handlinger.

Helge.

Nei, Yrsa! ogsaa Lidenskaben har sit Krav.
Den nyder slet og glædes svagt, som evig kold
Blot overveier. Freya rører Hierterne
Med Øieblikket. Følger du ei hende kiæk,
Om selv paa Randen af det farligtsteile Field,
Da føler du ei Kiærlighed.

Yrsa.

Jeg føler den.

Helge.

Ha, elsker du en anden Mand?

Yrsa.

End slog mit Bryst
For Ingen, som for dig det slaaer. Jeg føler dyb
Beundring og Hengivenhed! Jeg følger dig
Som Lammet følger Moderen; og fatter klart,
At skilt fra dig vist vilde Længslen dræbe mig.

Helge.

Saa est du min, trods hver en Frygt, trods hver en Spot.
Ræk mig din Haand! og følg mig ud paa Bølgerne,
Der venter os med Offerhornet Odins Præst;
Og næste Morgen skuer dig som Helges Viv.
Ei Tid vi Sværmen give til Forundringer.
Om hvad der skeer, bevæger sig blot Daarens Mund;

Til hvad der er skeet vænner snart sig Verdens Kreds,
Og seer i selv et Under det Sædvanlige.

(Han gaaer med Yrsa og sine Kæmper til Stranden; Oluf med sit Følge til Borgen.)

Havfruerne

(komme fra Klippehulen og Stranden).

Første Skare.

Med langsom List Flodernes Dronning
Hævner Ymerkæmpe;
Ham, hvem grumtfordærvende Guder
Sloge med blodige Sværde.
Thi længe før Børs og før Bures Æt
I Ginnungagap han herskende strakte
Giennem Afgrundsvælget sin Kæmpekrop.
Thi ham undfanged Kuld ved den befrugtende Gnist,
Og hans Ledemod avled
Med sig selv vidtherskende Jetter.

Anden Skare.

Med Isens Tø trylled Audumble
Frem. Af klaren Saltsteen
Haaret først, og Hovedet siden
Slikked den Yverbespændte.
Da Odin sprang frem med Vili og Vee;
Med forbittret Harm mod Kæmpen de stormed,
Og for Asasværdene Jetten sank.
I hans rislende Blod, ak, da Hrymthussernes Æt
Saa utallige drukned.
Med sin Viv blot flygted Bergelmer.

Første Skare.

Stolteligt nu, stolteligt skabtes
Af hans Been, hin vældige Kæmpes,
Af hans Kiøds stærktrevlede Sener,
Af hans Tand, ja selv af hans Bryn
Denne Jords blomstrende Bierge;
Mig forhadt dybt i mit Bryst.
Af en Helts Levninger bygged
Guder med Pral smaalige Værk.
Bergelmers Æt flygted forfulgt.
Huler og Havklippernes Grund
Er nu ene for dem Bopæle. Men snart
Vil fra Muspelheim Surtur,
Og din Skræk, Thor! fra vort Hav
Jormundgard hævne med Fenris
Grumt Frostkæmpernes Haan.

Anden Skare.

Dybt i vort Havs Mørke nedstødt
Vi forsmaae ei Hævnen, som vinker.
Hvor en Mands vidtskuende Norne
Har os viist Vei til hans Fordærv,
Hendes Vink da gierne vi følge;
Uden Ynk ham bringe vi Qval.
Thi med Jernlænkerne bundet
I sin Hal dog Surtur hver Nat
Pøndser paa Straf; sender sin Røg
Giennem din Rift, Hekla! med Knald.
Men snart styrter den frem med Flammer; men snart
Skal dens Lue fortære
Bifrost-Bro; da svulmer med Skæl-
Brynier, kraftigt at stride,
Høit Havfruernes Hær!

Tangkiær.

O mine Søstre! fatted I Kiærlighed,
O føled Elskov du Skælbedækkede!
Havde du kiendt en Beiler, som Frode;
Da Taarer vist med Længsel du fælded, som
Tangkiær; tolked sødt ved din Strængeleeg
Mangen Aften din svulmende Vemod.
Thi frygt i Almeskyggen han favned mig:
Og stolt jeg var, at elskes af Skioldungen;
Alterne flammed til Tangkiærs Ære.
Men dybt i Flammen, som Flammen der qvalte ham,
Han sidder i Hal hos Utgardeloke,
Og stirrer hen, med Øinene blodige,
Bleeg, i de slangebehængte Sale.
Men Utgardelok har lovet mig Frode fri;
Har lovt at skiænke mig Frode paa Bølgerne;
Men uden Tangskiæg: deilig som Leiredrot,
Deilig som før, med en Kongekrone!
Hvis ene det lykkes Tangkiær, den Smægtende,
Reent af Jorden at udrydde Skioldungers
Æt. Thi hielper mig, kiærlige Søstre!

Havfruerne.

Nu græm dig ei meer! Alt en bælmørk Sky
Høitsvanger med Lyn lumskrugende staaer
Over Helges Mast. Ha Vredens Søn,
Hvi ægged dig Harm? Hvi opsvulmed du vildt
Havfruer til Hævn? — Ei Odin, Thor,
Nu formaae dig Smerten at lindre.
Vee Halfdans Søn! Ei lyster mig meer
Dig at see, naar Fortvivlelsen kalker din Kind.
Høit imod Stiernerne, Drot, vildt stirrer dit Blik,
Naar din Qval dig Nornen forkynder.

(Der blæses i Horn fra Kong Helges Skib.)

Tangkiær.

Hør Hornets Klang!
Det er holdt det usalige Bryllup!

Havfruerne.

Oluf fra taarnede Kongsgaard
Grublende tankefuld
Nærmer sig hist.
Alt Fortrydelsens dødlige Blegved
Farver den nysblussende Kind.
Forsilde! Forsilde!
Brøden er skeet!
I vor fugtige Hules kiølige Strømme
Dukke vi ville, Vandfuglene liig;
Titte med Smiil giennem hvidslende Blade,
Lytte til Qvalen, plaske med Fryd;
Lee og giøe, Havhesten bestige,
Tumle paa Bølgernes Top,
Blæse paa Sneglehornet og synke
Froe i det yndige Skum.

(De forlade Skuepladsen.)

Dronning Oluf kommer fulgt af en Kæmpe.

Oluf.

Har min Herold besteget Konning Helges Skib?

Kæmpen.

Tilbage hist han kommer alt med Konningen.

(Hun vinker, han forlader hende.)

Oluf (ene).

Det gik for vidt! Naturens Indvold taaler ei
Slig rædsom Gift; den vægrer sig med Krampetræk.

Ei Overlæg, men Hidsighed forførte mig.
Kan qvindlig Stolthed taale vel en Mands Foragt?
Og femten Aar har ei formaaet at kiøle din
Hævnlyst, dit Had til Qvinden, Uforsonlige! —
Men hvad har da den evige Natur forbrudt?
Hvad kan den for, at Manden raser? Skulde nu
En Kæmpes Haan mod stolten Skioldmø trylle frem
En Hævn, hvorfor selv Sol og Maane skiulte sig?
Nei, evige hvidklædte Piger! Skiæbnens Møer,
Som stirre ned i Urdurs Brønd, det vil I ei.
Slig Skiæbne spinder ikke paa sin Væverstol
Den blege Skuld. Før vrister Thor min Egeskov
Af Jorden, planter Topperne som Rod i Muld;
Før størkner Havets Bølge, som et levret Blod —
Før Faderen — — I Guder! hvis det alt var skeet!
Kold Gysen isner mig hvert Lem. — Der kommer han!
Vredladen, den Elendige, opbragt, fordi
Jeg river ham Giftbægeret fra Læberne.

Helge (kommer).

Hvad vil du mig, du evige Forfølgerske?
Misunder du i Yrsas Favn mig Glæden nu?

Oluf.

Du Nattevandrer! veed du vel, at blind du gaaer
Paa Afgrundsranden, at det koster mig et Ord,
Et usselt Ord, for i dit Dyb at styrte dig?

Helge.

Saa siig dit Ord, og skaan mig for hvert Følgende!

Oluf.

Usalige! først siig du mig: Er Yrsa Din?

Helge.

Aldeles. Lofn har hørt os sværge Løfterne;
Thor saae mig tømme Bægeret; og Freya loe
Med Stierneblik til Elskeren i Brudens Arm.

(Oluf skiuler sit Ansigt.)

Helge.

Hvi skiuler du dit Ansigt i Skarlagenet?
Fordreies det og blegner af Misundelse?

Oluf.

Skumle Nat! nu lad din sidste Stierne hylle sig i Mulm!
Skiælv, Natur! lad Jorden gyse iiskold til sit Inderste.

Helge.

Dine blege Læber bæve, Ordet nægter dem sin Lyd.

Oluf.

Niding nei! jeg vil ei tie. Rædselen, som ryster mig,
Knuge skal dit stolte Hierte, nedslaae dig dit sidste Mod.

Helge.

Asathor! hvad maa jeg høre?

Oluf.

Høre maa du Niding mig.
Giennem Øret drypper jeg dig Giften, som fortærer dig.
Frigga vil mig hist tilgive. Svag er Qvinden selv i Staal,
Vee den Mand, som ægger hende til et unaturligt Had.
Det har du, grusomme Konge! Jeg var ung og stolt og skiøn!
Jeg tilstaaer dig det, min Kiækhed skummed over, gik for vidt;

Men hvad tabte vel din Ære? Kan en Jomfrues stolte Spøg
Virkelig fornedre Helten? Og hvori bestod din Skam?
Den forelskte drukne Beiler røved jeg sit Hovedhaar,
Lod ham bringe snørt i Sækken sovende til Skibets Dæk.
See, da fnyste du, du Daare! Haaret voxer snart igien;
Men du hævned dig med Lumskhed; og fordi jeg tog din Lok,
Røved du med Ulvegrumhed Pigen sin Uskyldighed.
Kold for mine bittre Klager du den Skiændede forlod —
See, da vendte sig mit Hierte til et unaturligt Had.
Og hvad ellers mere sødt end Honning qvæger Qvinderne:
Moderpligten, Moderglæden, blev mig til en Helvedqval.
Ei i den Uskyldigspæde skued jeg min Datter; nei!
Kun et lidet grimt Utyske, Brændemærket paa min Skam.
Hendes Smiil var mig en Giftpiil, hendes Skrig en Efterklang
Af mit bange Gisp hin Midnat, klynkende ved Havets Kyst.
Femten Aar har skiult mig Yrsa; Femten lange Vintres Kuld
Mægted dog ei ud at slukke glødende Forbittrelsen.
Ikke jeg, du selv og Loke har til Nastrond styrtet dig.
Skiøndt alt hævnet, grusomt hævnet, tænkte du paa dobbelt Hævn!
Stolt for alt sit Folk ydmyges skulde den Ydmygede;
Da forbarmed sig de dybe Magter over Qvindens Harm; —
Og hvad Oluf skulde krænke, blev Dig til Forsmædelse!

Helge.

Ulyksaligste blandt Fædre! Odin, Thor! hvad har jeg giort?

Oluf.

Ægtet selv din egen Datter, du, som skiændte Moderen!

Helge.

Det var Ulvehyl i Natten, det var ingen Qvindes Røst!

Oluf.

Til en Svartalf, stolte Konge, har din Grumhed tryllet mig.
Taaler Skammen Solens Straaler? Søger Kummer Lysets Blik?
Med en vild, paataget Kiækhed sad jeg paa min Ganger kun,
Kneiste jeg paa Kongestolen, efter hin Elendighed.
Maanen var min tro Veninde, Mørket var mit Klædebond.
Ved de kolde Ellemoser gik jeg mellem Buskene;
Med en dyb og stille Vanvid talde jeg med Sivets Rør.
Da forbandt de kolde Taager over Ellemosen sig —
Over Havets hvide Bølger, til en Skikkelse, hvis Røst
Tirred op min Harm, og lærte gyseligt at hævne mig.
Det er skeet. Nu har den Blege intet meer at søge her!
Intet meer at bede Nattens Magter om; Forløsningen
Stunder til. — Jeg synker gierne ned i Nastronds Øglesal;
Hvad er Helveds værste Slange der mod Slangen i mit Bryst?
Tag da Dolken, Helge, tag den! Hævn dig atter, Halfdans Søn.
Længe nok har du og Oluf Tærning spilt om Livets Held,
Det er Tid engang at alting sættes paa det sidste Kast.
Giennembor mig! See, jeg blotter villig dig mit Moderbryst.

Stød det skarpe Staal til Hialtet i et unaturligt Blod;
Gierne synker jeg; men skaan mig for dit stille Taareblik!

Helge.

O min Broder! Fredegode Hroar i din Bøgeskov!
Hil dig! Du har valgt det Bedste, fromme lykkelige Drot!
Blodet flyder let og roligt i dit Bryst, som Kilderne,
Ved dit skyggefulde Leire, stormer ei som Helges Hav.
Hvorfor lød min vilde Stolthed ei dit Varsel, gode Svend,
Da du kaldte mig fra Hævnen over Brodermorderen?
Gyseligt har Nornen straffet. Men jeg sprang paa Bægeret
Af det luefyldte Hekla, agted ingen Lavastrøm;
Endsed' ei, at Saallen brændte, loe ad Tragten! voved mig
Over Randen selv — nu styrter redningsløs den Snublede!

Oluf.

Dræb mig med din Daggert, Grumme! dræb mig ikke med dit Ord.

Helge.

Odin! du som hisset sidder i det lyse Valaskialf,
Du, som tidt fra Hlidskialf skued Leirekonningens Bedrift,
Styrk mig med dit Blik i Nøden! Lad mig falde Stammen værd.
Rolig saae du mig med Sværdet, fægtende paa Skibets Rand;
Medens Kæmper skreg i Striden, medens rød Blodstraalen sprang

Skummende fra Hals og Pande, medens bleg, med sorte Skæg,
Baglænds den forvovne Stridsmand tumled i Skumbølgerne.
Tilgiv, stærke Seiersfader! mig hver smaalig Lidenskab,
Hvorved Helge faldt i Snaren, udspændt af Svartalferne.
Villig vil jeg Qvalen lide, Livets Held har jeg forspilt,
Men jeg veed det vist, du sender mig din Sleipner, gode Drot!
At jeg ride kan til Valhal, som en ægte Søn af Skiold.

Oluf.

Yrsa vil du grumt forlade? Nu saa tag din Slegfred med!
Lad mig følge dig i Graven. giv mit Hierte Banesaar!

Helge.

Hvad har jeg paa dig at agte, fæle, blege Spøgelse,
Som forbittrede min Ungdom? Følge skulde du endnu
Giennem Freyas lyse Himmel Kæmperen til Valaskialf?
Tænker du, at Hornet rækkes Heltene til Velkomst der
Af en Hex med hule Øine? Mener du at finde hist
Døsigskumle Mosetaager, hvor en Havfru giæster dig?
Bliv du kun ved dine Huler! Selv har du beredt din Qval!
Graaliglange Sørgeskygger vil hver Aften møde dig,
Og fortælle dig om Hallen, hisset hos den gustne Hel,
Hvor der flettes dig et Bolster silkeblødt af Slangerne.

Oluf.

Og din Yrsa?

Helge.

Stakkels Yrsa er uskyldig; Baldur vil
Ei mit gode Barn forlade, min ulykkelige Brud.
Hendes høie Blik skal ikke mørknes, ved at skue her
Faderens, den fæle Brudgoms, hæslige Fortvivlelse.
Løst er nu hvert Baand, som binder mig til Livet. Eja flink!
Hurra mine raske Drenge! spænder op de hvide Seil!
Lad den sorte Svane hvæse med sit begetbrede Bryst
Giennem Bølgerne! Lad blinke høit mod Maanen hendes Fiær!
Spænder Jer i blanke Plader! Ud paa Dybet! Hornets Klang
Skralde hen ad Østresaltet, kalde Kæmperne til Dyst.
Tappre Friser! Stolte Skotte! Kæmper fra din Orkenøe!
Iler hurtigt at forsøge disse Armes sidste Kraft!
Forstavn møde Forstavn! Bugen støde kiækt mod Skibets Bug!
Lad den vilde Rovfugl hugge Kobberklo i Dækkets Rand!
Og naar da den røde Sved udvælder giennem Bryniens Rift,
Spotte vi vort Saar og ride siungende til Valaskialf!

(Han gaaer.)

Folkvar (kommer).

O Dronning! Asathor! O Freya!

Oluf.

Ha min Helt!
Gak du foran, du viser os den rette Vei!

Folkvar.

O hør mig, Dronning!

Oluf.

Redde Gubbe! drag du til
Dit Fiskerleie! Ægir tak for dine Kaar!
Nu bytted Oluf gierne bort sit Kongedom
For Baaden og dit skiøre Næt! Nu ei din Sø
Hist stormer halv saa frygteligt som dette Bryst.

Folkvar.

O lad os redde —

Oluf.

Redningsløse!

Folkvar.

Dronning, tab
I denne Storm ei Fatningen!

Oluf.

Jeg rokkes ei.

Folkvar.

Hun kommer —

Oluf.

Høi fra Ygdrasil, den strenge Mø,
Med bortvendt Ansigt?

Folkvar.

Yrsa!

Oluf.

Mere frygtelig.

Folkvar.

O hør mig —

Oluf.

Tael! Det støier ei fra Gravene.

Folkvar.

Hun veed sin Skiæbne, veed sin Qval!

Oluf.

Traf Pilen alt?

Folkvar.

Den grumme Havfru —

Oluf.

Yrsa fandt?

Folkvar.

Paa hviden Strand.
„Vel mødt, Fru Yrsa! skreg hun, Helges Datter=Brud!
Nu ægted du din Fader, som har avlet dig
Med Dronning Oluf. Held til Eders Ægteskab!
Men ei mit Øre døves skal af Glædens Hyl.
Med mine Søstre svømmer jeg til Sikilei,
Og kommer først om rum Tid hid til Nord igien."
Saa sang hun høit, og sprang i maaneklare Sø.
Og paa den lyse Flade saae jeg hende, fulgt
Af mange lede Qvinder, skælbeskiertede,
Hvidbarmede som Svaner; rankt med Halsene
De svømmed fort og dukked sig, og svandt tilsidst.
Men Yrsa hvid tilbage stod, som Møens Klint,
Der speiler dybt sin blege Kind i Bølgerne.

(Oluf gaaer.)

Yrsa (kommer med en Daggert i Haand).

Denne Daggert, han mig gav,
Med Demanter besat, med blodig Rubin;
Den skaffer mig Lindring. —

Folkvar.

Elskede Datter!

Yrsa.

O hil den Stund,
Da din Datter jeg var,
En Fiskerpige!
Kiendte kun Guld og
Fløil af Rygte;
Bar paa min Skulder,
Klædt i Vadmel,
Stangen med Nættet
Selv til Stranden.

Folkvar.

Hør mig, min Yrsa!

Yrsa.

Jeg følger dig ei,
Sneehvide Folkvar!
Følger dig ei til
Humledalen.
Hils mine Lilier,
Urter og Tusindskiøn,
Tusind Gange!
Naar du nu sidder i
Vinterqvelden,
Trygt ved din Arne,
Tætomkredset af
Leiets Piger;
Naar de da bede dig:
Fader fortæl os
Sære Frasagn!
Nu saa fortæl om

Fiskerpigen,
Som Dronning blev, som
Ægted sin Fader, og
Selv sig dræbte.
Undrende vil de
Sagnet høre;
Gyse derved og
Neppe troe dig;
Sige: nu digter du
Eventyret!
Ak, og du est dog kun
Alt for sanddru.
Yrsa fortvivlet har
Alt oplevet. — —
Viis dem da Anglen og
Purpurkaaben!
Viis dem i Maanskin
Ved Sølverpilen
Yrsas Gienfærd,
Bleg, med det blinkende
Staal i sit Bryst.

(Hun hæver Daggerten, i det samme tordner det mildt. Freya bliver tilsyne paa en Sky.)

Freya.

Stands, Yrsa!

Yrsa.

Ha! hvo kalder mig til Liv igien?

Freya.

Den Disa, som til hele Jorden skiænker Liv.

Yrsa.

O Himmelske, guldhaaret, blaa af Klædebond,
Hvo est du? Sælsomt virker paa min Siæl dit Smiil.

Freya.

Mit Navn er Freya, Odins Datter, Elskovs Diis.

Yrsa.

Du est ei min Gudinde. Send den grimme Hel!

Freya.

Hvert Hierte, skabt for Kiærlighed, tilhører mig.
Jeg lover dig den bedste Fryd, en Qvinde fandt.

Yrsa.

Og hvilken?

Freya.

Moderglæden!

Yrsa (skiuler sit Ansigt i sine Hænder).

Jeg Elendige!

Freya.

Hvad gyseligt undfanget er, skal skiønt opstaae.
Paa Lavabierget voxer ofte bedste Viin,
Og giftig Sump udklækker tidt en herlig Frugt
Af Jordens rene Moderskiød. Thi græm dig ei!
Den Søn, du under Hiertet bær, skal hædre dig;
Og ikke dig, men Danmarks Land! Ei Danmark blot,
Men hele Norden! Norden ei i Livet kun,
Men evig funkle skal hans stolte Helteroes,
Og høit begeistre Verden om totusind Aar
Hans Priis at siunge. — Hrolf — saa skal du kalde ham!
Hans Fader reed til Odin nys fra Gravens Høi;
Men Hrolf skal arve Helges Krone. Bring ham hiem
Til Danmark! Lad den fromme Hro opdrage ham
Til Kongedyd i Leireskov ved Kilderne.

Hans Navn skal samle Kæmper, som skal elske ham
Og døe med ham. Og naar han døer, da skal hans Død
Selv lyse giennem Gravens Nat, som Stierne, som
Det bedste Billed, Oldtid har at glimre med
Af nordisk Krafts urokkelige Trofasthed.
Farvel! Farvel! — Aftør din Taare! Lev! og viid:
Uskyldighed forlades ei af Guderne.
(Hun forsvinder.)

Yrsa.

O Himmelske! dybt har dit Løvte styrket mig.

Reigin
(kommer med Kong Helges Krone, fulgt af danske Kæmper).

Hil dig, vor Dronning!

Yrsa.

Reigin, ha, hvor er din Drot?

Reigin.

Du hørte det af Freyas Mund: I Odins Sal.

Yrsa.

O Fader! Fader!

Reigin.

Græm dig ei! Han har det godt.

Yrsa.

Siig mig hans Død, lad Taaren lindre Hiertets Qval!

Reigin.

Hans Hu stod til at storme vildt paa Ægirs Hav,
At finde Døden, hvor han fandt sin Helteroes.

Taus vandred han til Skibet ud; men da han saae
Dets sorte Barm og Masten med sit hvide Seil,
Da vendte han sig rædselfuld, og raabte: See
Den fæle Drage, hvor den gloer paa Bølgerne!
Paa den det var, at Frode foer til Visils Oe,
At søge Pilten i Jordhulen! Den det var,
Som bragte mig til Oluf med Stridskæmperne;
Som fnyste Hævn, da Qvinden blegfortvivlet skreg.
Den var det kun, som klækked ud en Brøde nys
I skumle Skiød, meer fæl end Basiliskens Æg. —
Ved Stranden stod Dankongens liden Gangerpilt
Med hans kulsorte Ganger, holdt ved Bidselet,
Og Kongen ønskte den til Ridt. — Da Helge saae
Sin Hest, som vrinsked høit og med Guldhoven slog,
Saasnart den kiendte ham paa Klirr af Sporerne;
Da blussed han og svang sig, klædt i Harnisket,
Fuldrustet, kobberblank, med Hielm og Stang og Skiold.
Og langsomt reed han, tankefuld, som Spøgelset
Af dræbte Helt ved Midnat, over Markerne.
Men dybt i Skoven staaer en Høi, af Bøge krandst,
Med bælmørk Hule, muret af fem Kampesteen;
Den femte laa ved Hulens Aabning, mosbegroet.
Hin Gravhøi Dronning Oluf lod, for lang Tid alt,
Sig selver kaste. Tidt hun sad i den og sang,
Naar Sol gik ned, og Maanen stod ved Bølgerne.
Men femten Aar har skuet den, med Sommergræs
Og Vinterkuldens stierneblanke Snee bedækt,
Og hungrig vented aabned Svælg end Dødningen.
Da Helge saae den humlekrandste Rædselsdør,
Da smilte han, og raabte høit: Tak, Asathor!
Du bygte mig i Hast min sikkre Kongeborg.
I gode Kæmper, skynder Eder! Lukker til
Det aabne Svælg, at Surtur ei med Flammerne
Forfølger mig. Flink! vælter stærken Kampesteen
For Graven! Saadan siungende, fra gyldne Hielm

Han Krandsen tog, som Skiold og Mykilati bar,
Og raabte: Bringer den til Hro i Dannemark. —
Da nu vi mærkte tydeligt, at Kongens Hu
Stod til at ride levende til Valaskialf,
Da føied vi hans Ønsker froe; og Landserne,
Som tidt i Strid tilforn var brugt for Helges Liv,
Arbeided nu med lige Troskab paa hans Død,
Henvæltende den tunge Steen for Aabningen. —
Da Hulen nu var lukket til, da hørte vi
Med freidig Stemme Kongen sang sit Biarkemaal,
Mens Hesten vrinsked stolt og slog med Hovene.
Dog lang Tid ei, thi Luften mangled; Døden kom
Og qvalte dem med venlig Haand, ei smertefuldt!

Yrsa.

Nu rider han paa Bifrost som Einheria!

Reigin.

Græd nu ikke meer, men følg os!

Yrsa.

Høi Beundring græder her.

Reigin.

Tag din Kongekrands.

Yrsa.

Jeg sætter den paa mine Flætninger.

Reigin.

Nu afsted til Danmarks Rige!

Yrsa.

Ak, hvor er den arme Viv?

Reigin.

Tael! hvem savner du?

Yrsa.

Min Moder.

Reigin.

Du har ingen Moder havt.

Yrsa.

Ha, hvor er hun?

Reigin.

Hisset ude synker hun i Bølgerne.

Yrsa.

Ogsaa hun?

Reigin.

Jeg saae den Stolte springe selv fra Kystens Rand.

Yrsa (til Folkvar).

Har jeg dig endnu, min Fader?

Folkvar.

Trofast, som i femten Aar.

Reigin.

Tænk paa Freyas store Løvte, svæk dig ikke meer med Graad!

Yrsa.

Haster du saa utaalmodig?

Reigin

Heftigt brænder Saallen os?
Disse Kyster at forlade, hvor vor tappre Konge faldt.

Yrsa.

Velan da, jeg følger. Farvel, farvel!
Yndige Flod, min Bøgeskov du,
Skummende Strand, hvor min Ungdom randt,
Truende Huler, som skued min brat
Kommende, bratforsvindende Qval.
Jeg græder ei meer; thi Freya min Diis
Har velsignet mit Liv. Jeg føder for Nord
Herlig en Søn, som skal krone dets Haab.
Grøn nu vinker mig Herthas Øe!
Den ærværdige Hro og hans herlige By!
Hellige Kilder, tre Gange tre,
Eders liflige Væld, kiølende, sprudlende
Siunger min Nød langt bort fra min Seng.
Yndigt et Alfepar, hvidt som Snee,
Ved Leiet skal stande, vatne min Søn.
Knæsættes han skal, opfostres af Hro,
Og forsone sin Fødsel med Dyder!

Reigin.

Saa seile vi hiem ved Medbørsvind
Til det kiærligtvinkende Fædreneland!
Huldt Ægir blæser i Seilet.

Hroars Saga.

Første Kapitel.

Yrsa seiler til Danmark.

Hvor mod i Hu var Yrsa, paa Reisen fra Saxland til Siælland! Med stive Blik stod hun i Bagstavnen og stirrede ned i Bølgerne, som udslettede Kiølens flygtige Vei over Havet. Det hialp ei, at de Danske viste Dronningen al Ærefrygt. Hvo der havde seet den skiønne Qvinde saaledes nær ved Roret, med Kronen paa de lyse Lokker, med en Sivblomst i Haand, skulde, naar han ikke kiendte hendes Sorg, taget hende for en Vanvitiig. Det trøstede kun lidet, at Reigin mindte om Freyas Løvter. Det forekom hende som en Drøm. Hun sagde: Jeg forlader mit Hiem! Med Skiændsel drager jeg til Kong Hroar. Hvad jeg fortæller om Freya, vil han holde for Digt. Helges Død og Yrsas Vanhæder er kun altfor virkelig. Lad mig styrte mig i Havet, til den kolde Ran! Lad hende med et Favnetag korte mig Livets lange Qval. Vil du dræbe vor tilkommende Konge? spurgte Reigin. Trøst dig, du Fagre. Har du saa snart igien opgivet din Tillid til Guderne? Du er søsyg og hiertesyg; Slummeren vil styrke dig. Hroar vil modtage dig faderligt.

De spændte et blaat Silketelt over Bagstavnen, med forgyldte Spydstager. Paa luftige Bolstre hvilede Yrsa i Middagsheden som en slumrende Disa, og Guldkronen hang ved hendes Side. Imod Aften vaagnede hun og følte sig let om Hiertet. Da sad den gamle Folkvar og hans Hustru ved hendes Side. I følge mig, mine Pleieforældre? spurgte hun. Til Verdens Ende, mit Barn! Græmmer det Eder ikke at forlade Eders Hiem? — En Sømand har intet Hiem, sagde Folkvar med paataget Lystighed; husker Du ikke nok den Vise, vi sang hver Morgen, naar Dagen gryede, naar jeg skiød Snekken fra Sand, og tændte Blus for at stange Aal i Morgengry? Med disse Ord rømmede den gamle Mand sig og sang:

Har jeg min Baad, mit Seil og mit Næt,
Vil jeg med Jarlen ei bytte.
Fisken i Vandet bli'er aldrig træt;
Fiskeren ligner Fiskenes Æt,
Lidet han agter en Hytte.
Lige so flyde de Draaber i Fiord,
Lige de Blade paa Træerne groer;
Hiemmet mig følger ombord.

Hytten er mig dog altfor trang,
Sær i den liflige Sommer.
Fire Pæle, lidt Leer, lidt Tang!
Har jeg kun det, jeg kliner med Sang
Hytten, i hvor jeg kommer.
Bøgenes Ly, lidt Græs til en Ko,
Kilden, hvis Vover i Bækken sig snoe —
Der er min flygtige Bo.

Ankeret holder kun svagt mellem Siv,
Landet ei holder mig bedre.
Elskov er Skipperens Tidsfordriv,
Sønner mig skiænker den kraftige Viv,
Saa blev der skiænkt mine Fædre.
Men mine Børn, som Ællinger smaa,
Lystigt maae svømme, før ret de kan gaae,
Hist udi Bølgerne blaae.

Kiølen at tømre, den mægtige Mast,
Det skal de Gutter jeg lære.
Langsomhed er en hæslig Last;
Vognen gaaer langsomt, Skibet har Hast.
Derfor skal Skibet man ære.
Tru da kun Sø! jeg foragter din Qval.
Fnysende dandser den trodsige Hval
Stærk i sin Høieloftssal.

Med Gammen hørte Sømændene Fiskerens Qvad; selv Yrsa smilte, og mindtes mange Morgener, hun havde siunget den med sin Pleiefader. Da rystede den gamle Hustru paa Hovedet, betragtede Folkvar og sagde: Det mener du ikke, Folkvar! Det kan du ikke mene. Har du siunget din Morgenqvad, saa maa jeg synge min Aftensang.

Fiskerkonens Sang.

Paa Stranden staae de høie Træ'r
Og vinke fremmed Smakke;
Men intet Træ dog kommer nær
Min Bøg paa grønne Bakke.

Og om mit Træ blandt tusind stod,
Jeg kunde vel det kiende;
Jeg er ei ved det gamle Mod,
Maa jeg det Ryggen vende.

Vel alle Blade voxe grønt,
Som var Ethvert det samme;
Men intet voxer mig saa skiønt,
Som paa min gamle Stamme.

Det holder mig i kiærlig Favn,
Alt med sin Green saa kroget;
Stammen viser mangt et Navn,
Og Barken er saa broget.

Fra Træet seer jeg Havet hist,
Og Skovens Hiorte brune;
Mos og grønne Vedbendqvist
Dækker gamle Rune.

Høit hæver sig med Løv og Riis
Min Bøg i Sommermarken;
Om Vintren dækker Snee og Iis
Den halve Deel af Barken.

Der leged jeg, som lidet Barn,
Med Blomster og med Stene;
Da jeg blev stor, mit Fiskergarn
Jeg knytted bag dets Grene.

Hver Vaar deri en Drossel slaaer,
Naar smaa Kiærminder blaane;
Seent i Høst bag Toppen staaer
Den lysegule Maane.

Jeg kiender vel de rustne Søm,
Som holde Bænkens Planker;
Der havde jeg min Ungdoms Drøm,
Og mine første Tanker.

Der sad saa mangen Aftenstund
Min Fader og min Moder,
Medens med vor Hyrdehund
Jeg leged med min Broder.

Fra Træet jeg min Hytte seer
Bag Tornebusken gløde;
Væggen er af hvide Leer,
Og Biælkerne saa røde.

Her tænkte jeg paa Død og Grav,
Naar Dagen vandred heden,
Her aabned Solen bag sit Hav
Min Siæl for Evigheden.

Her Freya første, sidste Gang
Mit unge Bryst mon saare;
Her stued hun, bag Løvets Hang,
Min Længsel og min Taare.

Og bragte mig end Skibet hen
Til alle Herthas Bøge,
Jeg finder ei mit Træ igien.
Hvad hielper det at søge?

Thi vil jeg mine ringe Kaar
Ei for Alverden bytte.
Rosen fra vor Glædes Aar
Staaer ved den første Hytte.

Ved denne Sang brast Yrsa i Graad; og den gamle Fisker gik gnaven hen i Forstavnen, med de Ord: Den Qvinde fordærver alting med sin Kiærlingetale.

Næste Morgen vaagnede Yrsa tidligt, og havde et prægtigt Syn, thi Solen stod just op, ligesom de seilede forbi Møens Klint. Da tog en ung Skiald paa Skibet, ved Navn Hrane, sin Harpe frem, og sang, medens Morgenhornet gik omkring mellem Kæmperne.

Danmark har kun et eneste Field.
Risler i Hroskilde Kildevæld!
Klækker i Lunden Blomsterne frem!
Skynder Jer, Piger, at binde dem.
Fletter en duftende Urtekrands!
Seer I ei Bruden i Skiønheds Glands?
Skuer I ikke den Asamø,
Hvor hun kneiser stolt over Sø?
Seer I vel, hvor til Mændenes Lyst
Yndigt hun blotter det sneehvide Bryst?
Stormen køler det fyrige Blod,
Bølgen kysser den deilige Fod.
Bøgenes Krands hun har om sit Haar,
Tusinde Lokker i Vinden slaaer.
Hvilket Field paa det faste Land
Ligner vel Fieldet paa Danmarks Strand?
Stenen er hvid, og Bølgen blaa,
Græsgrønne Bøge paa Toppen staae.
Eia hvor prægtig i Morgensø
Bader sig hist den danske Mø!

Ogsaa denne Sang morede Kæmper og Roerkarle; deels fornøiede det dem at høre den blussende Skiald siunge Møens Klint med saamegen Ast og Venneſalighed; deels kastede de skiælmske Øine paa Ragnvald Kappe, som sad i Forstavnen, og skelede blussende til

Hrane, medens han sang. Ragnvald var af danske Forældre, fra Jylland; men da han sin meste Levetid havde opholdt sig i Norge, pleiede han altid med megen Stolthed at rose Norges Skiønhed paa danske Sletters Bekostning. Hvad siger du til denne Sang? spurgte ham en af Kæmperne. Den er fortræffelig, sagde Ragnvald, jeg veed kun een som er bedre; hvis Jarlen tillader det, vil jeg siunge den. Siung, min Søn, sagde Reigin, og Ragnvald sang:

Hver maa rose sit Eget frit;
Nøisomhed tager til Takke med lidt.
Hvad er vel Klippens haarde Granit
Mod et saa drabeligt Stykke Kridt?
Sangen til Tingen jo svare maa:
Smaat maa synge Smaat om det Smaa.
Tag da din Klint, du Sanger bold!
Skriv med Runer dit Qvad paa Skiold;
Og, saalænge som Runen staaer,
Sikkert ikke din Roes forgaaer.
Hvis ei Ragnvald dit Værd kan see,
Blendes han vel af den norske Snee.
Hist giør Sneeskorpen Fieldet kun hvidt;
Men hvad er Vinterens Pragt mod Kridt?
Dalen er magelig, Græsset grønt;
Blaamanden finder det Sorte kiønt.
Roes du kun dristig det danske Bierg!
Kæmpen beundrer vittige Dverg.
Kiøteren biæffer ad Gangeren stor,
Dværgene kæmpe mod Asathor! —

Over denne Sang blev Hrane saa opbragt, at han kastede sin Harpe, greb sit Sværd og udfordrede Ragnvald paa Stedet. Vogt dig for Mytteri, Ungersvend, sagde Reigin alvorlig! jeg vilde nødig, at din Haand, saa øvet i at slaae Harpens Strenge, skulde fæstes med Kniv til Masten; det vilde giøre dig Fingrene lamme. Da var det Jert Tab, og ikke mit, sagde den unge hidsige Skiald og stødte Sværdet i Balgen. Du

har Ret, sagde Reigin, som følte at han havde talt for haardt; men der maa være Orden i Alt; du maa udjage de slette Ord af dine Viser; jeg maa straffe Oprør paa Skibet. Den formildede Hrane sagde: Viisdom i Tide qvæger den opbragte Tunge meer end Øl og Mundgodt i Tørst. Jeg vil bie med at svare Ragnvald, til vi ere paa Land. Reigin smilte og sagde: Et godt Raad er ingen Vandlilie, som kun vorer i Søen. For daarlig Tale har den Snilde to Øren; hvad der gaaer ind ad det ene, kan han lukke ud af det andet. Ha, sagde Hrane, om mig kunde Ragnvald sige hvad han vilde, men han skal ikke fornærme hele Danmark. Kan Ragnvald fornærme Danmark? spurgte Jarlen med et høit Blik. Vær rolig! Tak Aserne, som gave dig et lettere Blod. Misund ham ei den Trøst at rose sine Klipper og Vandfald. Betager du ham den, hvad har han da tilbage? Jeg føler Norges Skiønheder ligesaa høit, ja høiere end han, raabte Hrane; men praleriſk Egenroes oprører. Og var han endda en Normand, saa fik det være; men Ragnvald er født i Danmark; og jeg har mærket, at naar Slige komme tidlig derop, blive de ofte allerhaanligst, da de dog med sønlig Kiærlighed burde mindes deres Fædreland. Han er syg; sagde Jarlen; og med den Syge maa man have Overbærelse. Er jeg syg? spurgte Ragnvald, og sprang heftig op. Du har Hiemvee, min Søn, og det er en svar Sygdom. Du er borte fra dine Frænder, og hævner dig nu paa os ved at vise din Vrantenhed. Naar du engang vender tilbage, vil du drille de Andre med at rose Danmarks frugtbare Sletter. Ragnvald taug, og slog Øinene ned. Jeg kan ikke forbyde Eder Kamp, sagde Reigin; men ville I lyde Venskabs Raad, saa kæmper ikke. I have jo ikke fornærmet hinanden, men kun pukket paa forskiellige Landes Fortrin. Lad Landene forsvare sig selv

i Svinefylke, i Tusindeviis; det vedkommer ikke enkelt Mand. Ragnvald tiener nu af fri Drift Konning Hroar; og jeg holder det for sømmeligere, at I spare Eders Mod til hans Forsvar, end at spilde det paa egen Kiv. Jeg er rede til Forsoning, sagde Hrane, men jeg er vis paa, at jeg søger den forgiæves hos Ragnvald. Dog rækker jeg ham Haand; ikke som Ven, men som Staldbroder hos Leirekongen. Som saadan modtager jeg den med al Oprigtighed, svarede Ragnvald. Dermed rakte de hinanden Hænder, skiøndt endnu skiælvende og blege i Ansigterne af den forrige Strid. Hrane havde gierne omfavnet Ragnvald; men et koldt, fiendtligt Blik fra dennes Oie isnede ogsaa ham strax igien, og han trak sig tilbage.

I ere nogle Giække, sagde den hundrede og tyve Aars norske Gubbe Arne Kalf, som sad med sit lange Skiæg i Bagstavnen, og havde hørt deres Trætte. Hvad er den hele Sag? To unge Skialde ere nidkiære paa hinanden, og nu maae Danmark og Norge tiene til Skalkeskiul. Dog, det siger jeg reent ud, Hrane er bedre end Ragnvald, skiøndt denne tildeels er min Landsmand. Du driller altid Hrane med din taabelige Hovmod; men Hrane fænger let, og Sangen til Møens Klint — siig mig min Søn — var det Klintens eller Ragnvalds Nærværelse, som opmuntrede dig? Hrane smilede godhiertig og sagde: Begge Dele, Fader, naar jeg skal tale ærligt. Ragnvald roser altid Norge; nu fik jeg Lyst til at giøre Giengield, da jeg saae det yndige Field i Morgenrøden.

Paa denne Maade fik Samtalen en god Vending; og da Nogle meente, det dog var Skade, at Naboer altid skulde kives og stride om Fortrin, raabte Arne Kalf: Der snakke I nu atter hen i Taaget! Hvo i al Verden skulde kives, naar det ikke var Naboerne? Maa der ikke Suurdeig i Brødet, for at det skal blive

velsmagende? Er der nogen Sundhed uden Kappelyst og Strid? Odin, saa klog han er, kan ei undvære Thor. Men Thor maa heller ikke reise til Jothunheim uden hans Vidende, ellers vorder han giækket.

Under slige Samtaler gled Skibet fort. Yrsa hørte opmærksom til, og glemte derved at tænke paa sin egen Tilstand. Hun talede længe med Hrane, han behagede hende, og inden hun vidste deraf, var det Aften, og Skibet kastede Anker i Issefiord, uden for Leireskoven.

Andet Kapitel.

Kong Hroar.

Skiøndt Yrsa var vant til at leve i de Angelsaxiske Skove, maatte hun dog studse ved at see de frodige Træer, som omringede den danske Fiord, og som hang langt ud i Vandet med deres Grene. Det var ikke her Sand og Steen, som udgiorde Strandbredden; men den friske Græstørv kantede Bredden ofte med Blomster og Urter, lige til Bølgerne. Ved Enden af Fiorden gik en Bro ud i Havet, og fra denne saae de en bred, aaben Trægang, som førte til Kongens Lystgaard. Denne Trægang var ikke plantet, som i vore knappe Tider, men udhugget, ved, blot i et lige Strøg, at tage Træer bort. Af det meget Tømmer, Hroar havde ladet fælde, for at giøre Leireskoven sund og tilgiængelig, var Hroarskilde bygget; dog vare de bedste Bygninger af Muursteen. Husene stode adskilte fra hinanden ved Hauger og Giærder; kun tvende Hovedgader giennemskiare Byen og forenede sig i et Torv, hvor Kongsgaarden stod. Forresten vare alle Bygninger ad-

skilte, som endnu i Bagdad, og andre østerlandske Stæder. Indbyggerne bestode af Kongens Kæmper, deres Æt, endeel Smedde, Tømmermænd, Murere, Skibsbyggere og Haandværksfolk. Kongens Trælle havde et stort Huus, hvor de boede skikkelig godt, og hvorfra de ginge daglig at forrette Hoveri paa Mark og i Eng. Væve, sye og tilberede Lægedom giorde Qvinderne. Omkring Byen var en Vold og en Grav, forsynet med tvende Vindebroer; den ene ind i Landet, den anden til Kongens Lystgaard, der laa mellem Staden og Fiorden. Her tilbragte han Sommeren, og Reigin skyndte sig med Yrsa, fulgt af de gamle Fiskerfolk, for at hilse paa Kongen. Men i det Yrsa gik med Reigin giennem Trægangen i Tusmørket, blev hun forskrækket. Det forekom hende, som om hun saae tvende blege, blodige Mennesker bag Træerne, med stive Arme og Been, opspilede Øine, og i Hænderne holdt de blinkende Knive. Hun tog det for et ondt Varsel, og betroede sin Sorg til Reigin. Men han smilte og sagde: Vær trøstig! Disse vare Stimænd, som Hroar have ladet henrette og hidsætte, til Skræk og Advarsel for andre. Da de kom nærmere, fandt Yrsa, at det var virkelig saa. De vare bundne til Pæle, man havde trykket deres Hænder fast om de blodige Knive, udtaget deres Indvolde; og nu stode de saaledes vindtørre ved Veien. Du seer heraf hvilken god Konge Hroar er, sagde Reigin, han er Stimænds og Røveres Skræk. Yrsa gyste, i det hun gik dem forbi, thi de stirrede fælt; men Reigin loe. Saaledes nærmede de sig Kongsgaarden.

Har Kongen ingen Hustru? spurgte Yrsa. — Hun er død, for sex Aar siden. — Levede hun her? — Nei, i Northumberland. Hun hedde Ogn, var en fager Qvinde, som du. Det kan jeg tænke, at hun ikke har levet her, sagde Yrsa, hun vilde vist faaet Kongen til

at borttage de fæle Liig. Kan man ikke hævde Retfærdighed, uden at fordærve Naturen? Og skulle de blodige Slagtoffere med fortvivlede Træk daglig tilintetgiøre hvert blidt Indtryk af den blomstrende Vaar? — Stimændene føle ikke saa fromt, som du, sagde Reigin. Den blomstrende Skov finde de god nok til at skiule sig og røve i; men see de saadan en Fugleskræk, da vorde de rædde og flyve bort, som Spurve fra moden Frugt.

I Nærheden af Kongsgaarden var Skuldes Jomfrubuur og nogle Boliger for Kongedatterens Qvinder. Een af disse havde Reigin strax ladet indrette til Yrsa: og da hun ikke ønskede at see Kongen, før Jarlen havde talt med ham, bragde Reigin hende først til hendes Buur.

Ved at træde ind i Høieloft, kunde han ikke nok beundre den Kunst, hvormed Konning Hroar havde ladet Bygningen opføre. Istedet for at Kongshallen paa lidet nær før havde seet ud som een af vore Lader, fandt Reigin Alting paa en langt kosteligere Maade. Høieloftet kunde være hundrede Skridt langt og fyrgetyve bredt. Oven over hævede sig Sparværket i en ret Vinkel med et Tag af begede, sandede Trætavler; og stærke, velhøvlede Biælker, som løbe under Loftet, befæstede Taget vel med Væggenes Muur. I Baggrunden af Salen var en Forhøining med Tralværk, og en liden Dør, hvorigiennem Qvinderne kunde komme, tage Deel i Aftengammen og gaae, naar de vilde. Til begge Sider stode Bænke; de fornemste Sæder belagte med Hynder. Paa høire Haand var Gaffelbænken, med Kongens Høisæde i Midten. Bag Bænkene kunde Tæpper drages tilside, og her vare Bolstre, hvor fremmede Giæster, som besøgte Kongen, sov om Natten. Bag hvert Sæde var en Knage under Loftet, hvor Helten kunde hænge Hielm, Brynie, Skiold og Sværd. Og foran i Salen ved Indgangen stod et stort Kar, med

en Øse i. Dette fyldtes hver Aften med Øl eller Mundgodt, og det var sieldent, at ikke Kæmperne tømte det inden Midnat.

I denne Sal havde Kong Hroar tænkt at giæste sin Broder Helge, naar han kom hiem; thi han søgte altid at overraske ham, og havde Helge udmærket sig ved Bedrift, kunde han være vis paa, at den fredelige Broder ikke havde været ørkesløs. Denne Glæde var ham ikke forundt. Reigin bragte det sørgelige Budskab om Helges Død.

At han var død, giorde intet overordentligt Indtryk paa Kongen; hvergang Helge drog paa Eventyr, formodede Hroar, det vilde gaae ham ilde, og han forundrede sig mere over, at han saa tidt uskadt var kommen tilbage, end over at han nu var falden. Han elskede sin Broder, men deres høist forskiellige Sind adskilte dem. Dette tog til, da Helge, alt som hans Rygte steeg, begyndte at betragte Hroars Gierning med Foragt. Paa den anden Side voxte Hroars Misnøie over Broderens Vildskab, alt som Alderen giorde ham selv klogere. Saaledes vare da disse Brødre, som ofte skeer, blevne hinanden fremmede.

Derimod rystede Olufs Hævn Hroar desmere. Hans Kinder blussede, og det var kun den sikkre Efterretning om hendes Selvmord, som var istand til at berolige ham. Thi saa fredsæl han var, fik han Lyst til at hævne Broderens Død. Da Reigin fortalte Helges Endeligt, brast han i Graad, og raabte med sær Iver: O min raske Helge! Saa har du endt, som du har begyndt. Som en Ørneunge hævede du dig, og udstrakte tidligt dine skaldede Vingebeen; og som en Ørn stegst du siden og styrtede fra Fieldet. Saaledes funkler og døer et Stierneskud. Saaledes synker en Vaardag: blomsterfuld, men uden Frugt. Gid jeg havde hørt dig siunge Biarkemaalet, medens

de tilmurede Hulen. Gid jeg havde hørt Hesten vrinske. Ja, sikkert est du redet til Odin. Som Heimdal har du travet over Giallerbro, den har rumlet, og Odins Møer kappedes om at bringe dig det første Bæger. Her sidder jeg Myre og furer min Tue; og hvad giør jeg dog andet end min egen Grav? Og den bliver ikke saa prægtig, som din. Farvel, min bolde Broder! Tak for dengang vi sadde sammen lige over for hinanden i Jordhulen; for da vi vendte Ryggen mod hinanden paa Folens Ryg; for da vi stode Arm i Arm paa Thingstenen. Ha, vi skulde ikke hvile sammen i een Grav. Vore Livsbaner vare forskiellige, som Solens og Maanens, og langt adskilte stode Grændsestenene for vort Liv.

Et Par Timer derefter talede Kongen atter med Reigin, og havde fattet sig. Yrsas Bryllup bedrøvede ham ikke nær saa meget, som Reigin havde tænkt. En Brøde, som begaaes uvidende, sagde han, er ingen. Guderne raade for Lykken, de ere istand til at vende Ondt til Godt. Reigin maatte fortælle ham om Freyas Aabenbaring. Det var Aften, sagde han, og vi stode just rede til at bestige Skibet, da overfaldt os alle en søvnig Tunghed, og vi strakte os nogle Øieblik hen i Græsset. Om vi nu sov eller vaagede, veed jeg ikke; men da vi opstode, havde vi alle havt een Drøm: Freya viste sig paa en Aftensky, og forjættede Yrsa en Søn, som hun skulde kalde Hrolf, og som skulde blive en sielden god Drot for Danmark. Det var et godt Løvte, sagde Hroar, og paa det Gode finder jeg en sær Glæde i at troe og haabe.

Hvorledes vil han modtage dig? tænkte Yrsa, da hun gik til Kongen. Hun havde vel hørt tale om Hroars Venlighed; men det fæle Retterstед havde nedslaaet hende, og hun formodede i Hroar at finde en streng Herre. Da hun treen ind i Værelset, mødte

hende strax en liden midaldrende Mand, klædt i en mørkegrøn Kiortel med et smalt Guldbelte; han havde glatte askegraae Haar og graae Øine. Han bad hende sætte sig, og sagde, at Kongen strax vilde være der. Yrsa yttrede sin Frygt for den Fremmede, hvis aabne Ansigt indgiød Fortrolighed. Den liden Mand smilte, og sagde, hvis hun frygtede Kongen, var hun sikkert i Landet den Eneste. Det varede længe, inden Drotten kom, og hun havde imidlertid fortalt alt hvad der var hændet. Da hun var færdig, trykkede han hende til sit Bryst og sagde: Velan, min Søster! græd ikke mere. Du seer her Kongen for dig, og han skal altid være dig en Fader og Broder. Naar menneskelig Storhed har naaet sin høieste Grad, synker den ofte. Det saae vi med Helge! Naar Ulykken er steget til den yderste Spidse, vender den sig ofte til Held; det haaber jeg, vi skulle see med dig. — I dette Øieblik kom den lille Agnar, Kongens Søn, ind og satte sig paa sin Faders Knæ, uden Frygt for Yrsa. Du var givt, og dette er dit Barn, sagde Yrsa. —

Jeg har et heelt Aar været meget lykkelig, svarede Hroar. Det Aar svandt som en smuk Vaardag. Min Ogn skiænkte mig min Agnar, med Tabet af sit eget unge Liv. Jeg vil skaane din desuden noksom sønderknuste Siæl for et levende Billed af min Kummer.

Med disse Ord gik han hen og aabnede en Vindues-luge. Den vendte mod Issefiord; over Fiorden stod den fulde Maane og skinnede hen over Bølgerne giennem Strandens Bøgetoppe. Men uden for Vinduet havde Hroar ladet spænde en Vindharpe. Her sad han ofte, hørte Nattergalens Sang, drømte om en Aandeverden, et tilkommende Liv, og glemte Kæmper og Skialdene i Hallen. Neppe havde han aabnet Vinduet og alt var tyst, før de forunderligste Stemmer lode sig høre. Agnar sad paa sin Faders Knæ, og Hroar saae paa

Yrsa, der lyttede forundret ved hans Side. Det var, som om fierne Hærskarer sang en længstforsvunden Sorg; som Sølvstemmer, der tabte sig i Nattens Brusen, som bølgende Melodier, der hævede sig og forsvandt. Da bruste pludselig en Storm, Maanen skiultes, Stemmerne taug, og Trætopperne susede. Natten kræver sin Ret, sagde Hroar. De Døde stige igien i deres Grave. Lader os ogsaa gaae til Hvile. — Med disse Ord adskiltes Frænderne.

Tredie Kapitel.

Skulde besøger Yrsa.

Yrsa havde hørt tale om Skuldes Skiønhed, forunderlige Væsen, Vildskab og Ondskab; hvorledes hun plagede Dyr, spottede Fattige, bagtalte Alle, men snakkede dem efter Munden, naar de vare nærværende. Næste Aften, da Yrsa sad udenfor sit Buur, kom Skulde med en Flok Piger. Hendes sortgnistrende Haar hang i tykke korte Lokker, indflættet med Siv. En staalgraa Silkekiortel havde hun paa, hvis Folder hvert Dieblik forandrede Farve, som Havet, og som i Bølgegang flød ned fra de fyldige Lænder. Paa Hovedet havde hun en Krands af Vandlilier. Hun traadte neiende frem for Yrsa; uden at tale videre om dennes Hidkomst eller Skiæbne, bad hun om at maatte dandse for hende, og uden at oppebie Svar, begyndte hun strax med ivrig Forfængelighed at vise sin Færdighed, under Trianglers og Fløiters Lyd. Da dreiede hun de sneehvide Arme og deilige Hænder saa sælsomt i Luften, at Yrsa ikke nok kunde forundre sig; og de velskabte

Been, ligesaa smalle som fyldige, og de smaae Fødder bevægede sig saa let som et Løv i Vinden. Da hun var færdig, rakte hun Yrsa en Kurv med Blomster, vinkede ad sine Piger, at de skulde forlade hende, og satte sig pustende ned ved Dronningens Fødder.

Hil dig, skiønne Fyrstinde! sagde hun. Den stakkels Skuld kommer for at hilse dig. Tillader du hende at sidde ved dine Fødder, og at tørre Støvet af dine Skoe? — Med disse Ord afviskede hun virkelig Yrsas Skoe med sneehvide Hænder. — Stat op, Skulde, sagde Yrsa forvirret, der er intet Sæde for dig. — Hvad andet Sæde er vel for mig fattige Tiggerbarn? spurgte Skulde med en andægtig Mine. Ak, man har vist fortalt dig meget om mig, hvor ondskabsfuld jeg er. Jeg stakkels Mø! Fordi jeg er lidt overgiven! (her begyndte hun at græde) Men jeg tilgiver dem! De forstaae sig slet paa Hiertet. Yrsa rørtes og bad Skulde, ei at være bedrøvet. Ak, vedblev hun, hvis du forskyder mig, er det ude med mig: kun hos dig vil jeg være, huldsalige Qvinde! — Du skal opdrage mig. Hvorledes kan et Pigebarn opdrages mellem Mænd. — Jeg er yngre end du, sagde Yrsa, og trænger selv til Opdragelse. — Er du yngre, saa seer du dog ældre-ud, sagde Skulde forfængelig, og du har vist langt meer Forstand end jeg. Desuden er du Dronning, og min Stedmoder og Stedsøster. — Yrsas Pande rynkedes smerteligt; da raabte Skulde: Man fortæller saameget, hvoraf det Halve er usandt. Du har vel ogsaa hørt, at de vil giøre mig til Datter af en Havfrue? Men jeg er ikke saa taabelig at troe disse Bondesagn. Jeg veed ret godt, at min Moder var en smuk Fiskerpige, ligesom du; at hun kom til Kong Helge i Badehuset om Natten, fordi hendes Moder havde forskudt hende. Kong Helge blev min Fader;

men min Moder druknede engang i Sivet, da hun vilde plukke Sølilier, og der spøger hun endnu.

Jeg har følt mig saa alene. Men nu skal du være min Moder. Vil du det? Dette Spørgsmaal udsagde Skulde med et saa indtagende Smiil, at Yrsa ikke kunde modstaae, men trykte hende til sit Bryst. Da beed Skulde hende i Læben, saa hun skreeg. Ak, raabte den Kyssende, med Taarer og foldede Hænder, tilgiv min Heftighed! Jeg tilgiver dig, sagde Yrsa alvorlig, men dit Vildskab ængster mig, og nu maa du gaae. — Men jeg besøger dig i Morgen igien, sagde Skulde. Yrsa tillod det, hvis hun vilde være skikkelig, og Skulde forlod hende.

Da hun var borte, gik Yrsa ind, satte Blomsterkurven paa Bordet, og stirrede efter den sælsomme Skikkelse, der forekom hende mere lig en Alf, end et Menneske. Da begyndte det at røre sig mellem Blomsterne, og i det Yrsa forfærdet sprang op, krøb der en Slange ud af Kurven, lod sig falde ned af Bordet og sneeg sig hen ad Gulvet. — Ha, raabte Yrsa — ondskabsfulde Pige, vil du saaledes dræbe mig? — Men i det samme stak Skulde ganske ligegyldig Hovedet ind ad Døren, og spurgte: Aa, med Forlov, har jeg ikke glemt min Snog her? Og da hun saae Yrsas Frygt og Vrede, gav hun sig til at skoggerlee og sagde: Jeg vil kun skræmme dig. Den er tam, den er ikke giftig. De hule Tænder ere brukne ud. Jeg har faaet den af min Træl fra Myklegaard. Den giør mig intet! Den er saa from som et Lam. Derpaa udstrakte hun en lille sort Stok, og sang:

Slange, Slange slyng,
Slange, Slange klyng
Dig om denne Stang,
Smidig, glat og lang.
Slange, du min Lyst,
Hvil ved Skuldes Bryst.

Med disse Ord strøg hun den af Kiæppen, puttede den ned mellem Brystets svulmende Hvælvinger, sagde: Det kiøler! og gik syngende bort.

Næste Dag besøgte hun Yrsa igien, med en Hat paa sit Hoved, nydelig flættet af det fineste Siv; en Blomsterkrands, der straalte med brændende Farver, kantede den; smaae Blade dirrede og flagrede rundt omkring Hatten, som Espeløv; det høieste Røde afvexlede med det stærkeste Blaa, og med sorte guldplettede Løv. Da Skulde kom nærmere, saae Yrsa, at det var Sommerfugle, som hun med Naale havde fæstet om sin Hat. Grusomme Mø, raabte hun, hvad har du der for igien? O det giør ikke ondt, sagde Skulde; men hvis du ikke lider det, vil jeg give dem deres Frihed. Dermed tog hun alle Sommerfuglene af Hatten, trak Naalene ud og lod den brogede Flok fordele sig med uvis Flagren i Luften, mens hun klappede i de hvide Hænder.

Det giør jeg saa tidt, sagde hun. De flyve ligefuldt. See kun! De ere ikke saa ømskindede som vi. Vil du nu gaae ud og bade dig med mig i Fiorden? Derfor kom jeg. Yrsa tog imod Tilbudet, og de gik med en Tærne, som bar deres Tøi. Igiennem en straa Sidegang vandrede de til Badehuset; men Skulde drog først Yrsa hen imellem Træerne, for at vise hende noget forunderligt. — Du maa lade mig binde for dine Øine, og ikke see før jeg tillader det, sagde hun. — Saa vild og sælsom Skulde var, havde hendes Selskab noget morende for Yrsa, og hun besluttede for det første at finde sig i hendes Luner. Hun lod sig altsaa binde for Øinene. Skulde førte hende hen i Krattet, og sagde endelig: See nu! — Da Yrsa aabnede sine Øine, stod hun lige for de to Morderes fæle Liig, der forrige Aften havde skrækket hende. Skulde var krøbet op paa en af Pælene, havde omfavnet den Hen-

rettede, og lagde sin Purpurkind til hans Ansigt. — Afskyeligt! raabte Yrsa, fæle Skulde! jeg vil ikke omgaaes mere med dig. Dit Vildskab grændser til Afsind. — Det er ikke sandt, raabte Skulde hæftig fra Pælen: det er ikke afskyeligt, men smukt, ikke afsindigt, men sindrigt. Vilde Morgenen være saa munter, hvis ikke Natten havde været skummel? Vilde Glæden være sød, hvis ikke Smerten havde været bitter? See engang min unge hvide fyldige Arm, hvor den stikker af til disse runkne jordslagne Skuldre! Hvor skalkagtigt mit blomstrende Ansigt leer ved Siden af denne blege Dukke med de brustne Hornøine. — Din Opførsel er høist usømmelig, sagde Yrsa: jeg befaler dig at stige ned. Skulde adlød. Smidig som et Egern klavrede hun fra Pælen, og logrende som en Hund, men med Kattens falske Blik, kom hun til Yrsa. Du er min Moder, sagde hun smigrende, løb hen i Krattet, afbrød nogle Qviste, tog Baandet af sin Hat, sammenbandt dem, neiede dybt med megen Ynde, og sagde med en bedrøvet alvorlig Mine: Tugt mig, hvis dig tykkes, jeg har fortient det. — Du spotter mig, sagde Yrsa. Nei, ved Loke, raabte Skulde, troer du, jeg frygter Riset? Og med disse Ord havde hun med en underlig Hæftighed allerede givet sig et let Slag over Armen, saa at der blev en Stribe paa den fine Hud. Yrsa rev hende Riset af Haanden og sagde: Pige, jeg veed ikke hvad jeg skal troe om dig! Enten er du tosset eller altfor klog. Ingen af Delene, svarede Skulde; kun et godt jevnt stakkels Pigebarn, der gierne tager imod Formaninger. Med disse Ord bragte hun Yrsa hen til Badehuset.

Hvor det ligger smukt, sagde Skulde. See, den forreste Side, med Bielker og Vedbendranker, seer ud som et Bondehuus i Dalen, og dog hviler det paa tynde Pæle, og underneden bader sig evigt en af de

lumske Dødens Møer, i det rindende Vand. Det er en bedragerisk Grund. Ikke sandt? — See her besøgte min Moder Helge, vedblev hun, i det hun aabnede Døren. Her staaer Løibænken endnu, aldeles den samme som dengang. Men de, som brændte af Kierligheds Luer paa den, have nu strakt sig paa en dybere, kiøligere Løibænk, hvor ikke Vaarløv, men Sand og Leer skygge for Solen, og vige ikke tilside for Luften, før i Ragnarokr, naar der ingen Sol er meer. Thi ogsaa den skal sluges i Afgrundssvælget; og saa hedder det: „Gab er i Afgrund, men Græs ikke." Er det ikke fornøieligt? Saa er den Spøg forbi! — Yrsa gyste, men sagde derpaa med et saligt Blik: Saa samle de Gode sig hos Alfader i Himlen. — Kan være! sagde Skulde letsindig: saaledes hedder det jo i en gammel Vise. — Det staaer ogsaa kun i en gammel Vise, sagde Yrsa, at Solen skal opsluges. — Siden du er saa stor en Veninde af Viser, sagde Skulde, kiender du da ikke den:

„Dagen er lang og Sommeren heed,
Snart Morgen paa Aften følger,
Konning Helge gaaer til sit Badehuus ned
At qvæges i Havets Bølger?"

Og dermed sang hun den hele Vise. Hvad vil det egentligt sige med denne Havfrue, spurgte Yrsa, da Sangen var endt; hvorfor blev hun en Slange? Ei hvad, raabte Skulde, eenfoldig Kiærlingesnak. Saaledes udpynte disse ørkesløse Skialde alle gamle Sagn og fordærve dem. Min Moder var en ærlig Pige, hun har ikke lønnet Kongens Elskov med Falskhed. Vilde man troe Rygter, saa har jeg hørt fleer; og jeg veed ikke, hvorfor jeg meer skal fæste Lid til hvad der fordømmer, end hvad der frikiender. Hvad har du da hørt? spurgte Yrsa. At min Fader blev hende

utro, at hun af Fortvivlelse druknede sig, og spøger i Fiorden. Seer du? der stikker hun det blege Hoved med de lange dyngvaade Ravnehaar op af Vandet. — Yrsa vendte sig forskrækket om og raabte: Hvor? — Ei hvad, sagde Skulde, du maa ikke være saa ræd. Dermed vare de afklædte og sprang i Vandet. Men det var Skulde altfor snevert derinde, hun aabnede Brædelugen og svømmede ud i Havet. Havde Yrsa før beundret hendes Dands, saa maatte hun meget meer studse ved den overordenlige Lethed og Færdighed, hvormed Skulde svømmede. Snart skiød hun saa hurtigt afsted, som en sølvblinkende Sild giennem Bølgerne; snart laa hun saa let som en Kork paa Vandet, kyssede sin Fod og giorde allehaande Kunster. Men tilsidst vovede hun sig dog for langt ud, Strømmen drev hende bort, hun arbeidede forgiæves, skreeg ynkeligt om Hielp og sank til Bunds. Hun er druknet, raabte Yrsa fortvivlet, og vendte sig til den gamle Tærne, som ganske rolig sad med Klædekurven. Tærnen rystede smilende paa Hovedet, og pegede hen med Fingren paa de udenfor Badehuset nedrammede Pæle; og der sad Skulde, frøs med Hænderne korslagte over Brystet, og efterabede sin Moder da Kongen havde seet hende førstegang. Det var her hun sad, sagde hun. Men du maa ikke saaledes lade dig forskrække. Den som skal føde Konger og Helte, maa selv være Heltinde. Du vil opdrage mig, men jeg kommer nok først til at opdrage dig. Nu klædte de sig paa og ginge til Buret igien. —

Da de kom hiem var der stort Opløb ude ved Stranden. Kongen og hans Mænd stode ved Kysten, og meget Folk. Ude paa Bølgerne brændte et høirandet Skib i lys Lue med megen Røg. Yrsa troede først, det var et fremmed Fartøi, som tilfældigviis var gaaet i Brand lige uden for Leireskoven. Men snart

hørte hun, at det var et Vrag med sieldne Kostbarheder, med Purpur og de fineste Linklæder, der var kommen fra Myklegard, og formodentlig agtede sig til Bretland. Det var strandet paa en Sandbanke og tilhørte Kongen, som havde Strandretten. Saasnart Hroar vidste, at der ingen Mennesker vare paa (disse havde formodentlig villet redde sig paa Baade, og vare omkomne), sagde han: derfra bevare mig Guderne, at jeg skulde indbringe Fordærvelse over mit Land, ved at smykke mig med forfængelig fremmed Overdaad. Et Skib med Pest var Siælland ikke farligere. Nu elsker Bonden Vadmel, og Qvinden selvspundne Lin; skulde vi smykke os med Silkeormens Pragt, farvet i Purpurmuslingens Blod, da vilde disse Kryb snart hævne sig, og Ødselhedens og Yppighedens Orm fortære Landet. — Befalede derpaa, at man skulde udtage et Stykke Purpur til Yrsa og Skulde; — thi Fyrstinden kan vel have noget forud for Bondedatteren og Herseqvinden, meente Kongen — og derpaa lod han Skibet stikke i Brand.

Dette blev strax sat i Værk, og Ingen kunde have noget at indvende, da det var Kongens Eiendom. De unge Piger og deres Beilere, som stode paa Strandbredden, dem skar det vel i Hiertet, og de syntes det var Synd og Daarlighed; men de Ældre og Visere roste Kongens Handling.

Fierde Kapitel.

Helges Gravøl.

Nogle Dage derefter lod Hroar ved en Herold Kæmperne sammenkalde, for at drikke sin Broders Gravøl. Med spændt Forventning ilede de did, og havde mange Samtaler paa Veien. Den fredelige Hroar var kun ilde liidt af de fleste Stridsmænd. De havde Lyst til at føre Krig, at erhverve Bytte, og ansaae det under deres Værdighed, at beskiæftige sig med Daad, hvilken de meente kun sømte sig for Trælle. Hroar var liden af Vært, ogsaa herover spottede de, og talede tidt om de lykkelige Tider, da man kun valgte Den til Konge, som kunde fylde to Sæder. Dog vovede de aldrig at tilsidesættte Ærbødigheden i hans Nærværelse; thi Almuen elskede ham, og hans Retsind bandt Munden paa enhver. Ogsaa straffede han kiækt og strengt Lovenes Overtrædere og Rolighedens Forstyrrere.

Hvilket Løvte vil han sværge? sagde Guitlak; det længes jeg efter at høre. Hvor mange Pund Hør vil han spinde fra Tenen, til Ære for sin Broders Minde? — Hvilken Skiald skal siunge til Valens Ære; spurgte en Anden; mon Hrane eller Ragnvald? — Ingen af begge, raabte Hugleik; thi de kives bestandig; det vilde foraarsage Tvist, og den hader Hroar. — O han har en Skiald, sagde Rørik, der er ligesaa kraftig og varm som han selv. Den har alt siunget ham Helges Priis. Den mægtige Vindharpe har alt ofte dirret ham syhgelige Qvindelyd i Øret, og smeltet hans Hierte. Jeg har selv seet ham græde. Var jeg i Ragnvalds og Hranes Sted, sagde Viglet, saa indgik jeg Forliig. De burde hævne sig paa Vindharpen;

thi den elsker Hroar dog meer end dem begge, og den koster ham mindst. Det var morsomt at forføre disse Skialde til en Nat at klyve op i Gavlen af Kongens Lysthuus, og nedskiære Vindharpen. Kunne I forestille Eder disse Ungersvende hænge over Bielken i Maanskin, sætte al egen Kiv tilside, og med fælles Iver bruge deres Daggerter, til at sønderslide de forvovne Strenge, som uden andres end Vindens Hielp vove at giøre dem Egeløvet stridigt? — Med slige Samtaler satte de yngre Kæmper sig med paatagen Beskedenhed nederst, for at giøre Plads for de Ældre, Graahærdede, hvilke de dog i deres Hierter langt oversaae. — De fiirskaarne solbrændte Helte kom langsomt i deres Harnisker, satte sig meget alvorlige ned ved Høisædet, ventede paa Kongen og taug. Mellem disse var Reigin Jarl den ypperste. —

Nu aabnede den liden Lem sig i Baggrunden bag Tralværket, thi Yrsa og Skulde kom med deres Møer. Mændene kunde ikke noksom beundre deres forskiellige Deilighed. Yrsas Haar vare askegraae, Skuldes kulsorte. Yrsa var rank og smekker, Skulde liden og fyldig. Yrsas blaae Øine svømmede i Taarer, Skuldes smaae brune funklede med Ild. Yrsa var klædt i en fiin mørkeblaae Vadmels Kiortel, som hun selv havde væbet og farvet; den slyngte sig i bløde Folder om hendes ranke Liv, en guul ulden Lidse med et lidet Spænde sammenholdt den under Brystet, hendes lange Haar hang hende i en eneste tyk Flætning ned fra Nakken næsten til Hælene, og om Issen havde hun en Krone. Skulde havde ikke givet sig Tid til at lade sit Purpur sye, det var blot kantet, og hang hende i store Folder ned som en Kaabe. De fine Linklæder havde hun paa; hendes korte Haar hvirvlede sig tykt og bredt i mægtige Krøller, prydet med brogede Muslingeskaller og Sommerfugle. Om den nøgne Hals

og de fra Skuldrene af blottede Arme havde hun Guldkiæder og Ringe.

Da sprang pludselig Hallens Fløidøre op. En Flok Spillemænd, med dæmpede Trommer og sørgeligt klagende Fløiter ginge foran. Saa kom Kongens Kiertesvende med Fakler, og endelig Kongen selv. Han var klædt i sin bedste mørkegrønne Kofte, med et bredere Guldbelte om end sædvanlig. Paa Hovedet havde han sin Broders Krone istedet for Moderens Sigrids, som han ellers pleiede at bære, men som han nu havde givet Yrsa.

See, sagde Viglet til sin Nabo, den synker ham ned i Nakken, skiøndt der er lagt Valk under. Hvi beholdt han ikke Qvindekronen paa, som sædvanlig? — Hroar var bleg og hældede sig noget til Reigin Jarls Arm, thi denne Kongens første Mand var strax gaaet ham imøde. Viglet vilde atter til at hviske Spot; men alt som Kongen nærmede sig Høisædet, fyldtes hans Oine med den besynderlige Ild, som altid viste sig, naar han vilde tale, og som indgiød Ærefrygt. Dog var dennegang Opmærksomheden deelt; thi en lav, bruunladen, bredskuldret Kæmpe, som ingen kiendte, fulgte Kongen i et blendende Staalharnisk. Han havde Hammer og Tang i sin Haand, og satte sig ved Høisædet paa venstre Haand, Reigin Jarls Plads var paa høire. Da Hvoar sad i Høisædet, hævede han saaledes sin klare, tydelige Røst:

Ærlige, trofaste danske Mænd! Om ogsaa Sundhed og Kraft paa Siæl og Legem bringer os en rum Tid til at føle Stolthed, indgyder os Tillid til os selv, til vor Lykke, saa kunne vi dog heller ikke andet, end røres og ydmyges i Følelsen af vor Afmagt, ved en stor Mands Askekrukke. Thi naar den stærkeste Heltedaad, liig Skyen, henaandes og adsplittes, hvad er da den mindre? Helge var en Helt. Høit slog

hans Barm for Æren, og den gik ham over alt. Jeg har seet ham, som Seiervinder over Kong Skalk i Venden, spise Svamp af Jorden, og at slagte sin egen Hest, for at opmuntre sine Mænd, da der ingen Levnetsmidler vare i den opbrændte By. Jeg saae øm Elskov farve Ungersvendens brune Kind med det fagreste Purpur. Da jeg engang gled paa min Fod ved Isse-fiord, og Bølgerne slugte mig, styrtede han efter; og uden denne Redning vilde jeg ikke overleve ham nu og begræde ham. Sielden var hans Kraft! skiøn! Jeg føler den langt over min. Men — nu er denne Kraft forsvunden. Bleg og stiv sidder han paa sin Hest, i den tilmurede Hule. Solen blinker ikke længer paa hans Hielm; med stærken Arm tæmmer han ikke meer den vælige Ganger; det store, syv Spand lange Sværd hugger ikke flere Fiender ned; det ruster i Balgen. Livet blinker ikke tiere fra Siælens Lønkammer, giennem det aabne Øie. — Lader os da forlade hans Gravhøi og ham, (thi hvor han nu er, kunde vi dog ikke følge) og lader os see: Hvad har han virket paa Jorden? — Først og fremmest lever da hos os Mindet om hans Vennesalighed. Thi uagtet hæftig, stolt og haard mod sin Fiende, var han dog trofast og kiærlig mod sin Ven. Ingen smaalig Hovmod rynkede hans Pande, han følte sig ikke bedre end sine bedste Kæmper. Helge var gavmild. Rundtomkring her i Hallen opdager jeg Sværd, Brynier og kostbare Ringe, hvorfor I takke hans Ædelmod Han var øm mod Qvinden. Denne Drift, der forener sig med Tapperhed i nordiske Kæmpers Bryst, besad han i høi Grad — og han faldt, et Offer for den. — Venden og Jyden beskyldte ham for Grumhed. Men naar jeg undtager den Hæftighed, hvormed han alt for strengt hævnede vor Fader Halfdan paa Farbroderen Frode, træffer Grumheds Beskyldning ham ei; og Retfærdig-

hedens Guder Baldur og Forsete vare ham saa hellige som Tyr og Thor. — Sammenligner ham med den hallandske Jarmerik, og I ville føle Forskiellen paa en grum Kriger og en ærlig Helt. Jarmerik var tapper som Helge, vældigere! Et fast Slot opreiste han paa Kullen af Kampesteen, takte det med forgyldte Skiolde, og gav det hvælvede Porte til de fire Verdenshiørner. Han sløifede mange Steder i Saxen og Reidgothland, og var en Skræk for Østersøen og de nordiske Kyster. Men med Strikker lod han sin Søstersøn og de ypperste Landets Helte qvæle. Sin uskyldige Dronning lod han, paa falsk Formodning, nedtrampe af Heste i Slotsporten; og da selv Dyrene følte Medynk med hendes Jammer, rørtes over hendes Skiønhed og ikke vilde sætte deres jernbeslagne Hove paa det skiønne Bryst, drog han hende en Sæk over Hovedet, og da først knuste de hende baglænds. Mindes Randver, hans Søn, som han lod hænge, fordi Ridingen frygtede for, at Sønnen stod ham efter Livet. Under Galgen plukkede Randver Fiærene af sin Falk og sendte Faderen den; da først følte Jarmerik sig barnløs. Og længe udeblev ei Hævnens Time; thi Reidgotherne overvandt ham, afhug ham Hænder og Fødder og lod ham forbløde sig. — Seer her et Billed paa Heltemod uden Viisdom, Kraft uden Blidhed. Derfor søgte Helge og jeg at virke til begge disse Maal, og hver valgte den Kreds, hvortil Naturen havde bestemt ham. Helge tilvandt sig Ageren, jeg pløiede; Helge hentede Sædekornet, jeg saaede. Helge omgiærdede Haven med et Hegn af dragne Sværd, og som Asken Ygdrasil have Træer hævet sig i flere Aar, og baaret Frugt i den danske Abildgaard. Helge overvandt Jotherne, han forbandt atter Halvøen med Øerne, som vor Stamfader Dan havde giort, og herved tilintetgiorde han indvortes Tvedragt. Han overvandt Saxerne norden for Elven,

og tvang de vilde Vender, der saa ofte have truet os, til at give Skat. Han bekæmpede den urolige Adils i Sverrige, og Fiendskab truer heller ikke mere fra denne Kant. — Seer hen paa alle de stolte Seiervindere! Deres Harme sydede og skummede, lig Havets Bølger; men med næste stærke Bølgeslag smeltede det stolte Skum og efterlod intet Mærke. Hvad udrettede Gram, som, behængt med Biørnehuden, knuste sin Fiende Kong Sigtryg med Guldkøllen? Hvad Hading, som bekrigede Handuan, og opbrændte hans Stad, ved at binde Svalerne tændt Svamp under de sprættende Vinger? Seer hen paa Niflungernes og Volsungernes drabelige Kæmpeslægt! Den har fortæret sig selv, som i en gyselig Øglerede; og, uagtet deres Manddom og skiønne spildte Kræfter, sidder Rædsel og Gru, som en bleg Jetinde, og stirrer paa Sigurd Fofners-Banes uhyre Gravhøi i Hunsingau.

Lader os da heller vende Øiet til Danmarks første Frode, hvem Freier i Upsal elskede saa høit, at han i Frodes Tid lod Markerne bære Frugt af sig selv, saa at man ikke behøvede at forsyne sig for Vinteren. Ja selv Dværgene aabnede Biergets Skiød og skiænkte Kongen det hellige Jern, ikke til fordærvende Sværd, men til frugtbringende Plouge. Lader os tænke paa Freier i Sverrig, der var ligesaa vennesæl, og Frode Fridsami, der gav Landet vise Love, og altid ledsagedes af venlige Fylgier. Mindes Eder den kiække Kong Fridleif, der arbeidede mod dum Vankundighed og skadelig Misbrug af Gudernes Lære. Frode Fridleifsøn, der holdt Landet i Velstand, fordoblede Hofmændenes Sold og fik Navn af hin Femilde, i sit blomstrende Ringsted. Disse Konger ere mine Mønstre; og derfor sværger jeg — (her indbragte man Freiers gyldne Galt, og Kongen lagde sin Haand paa dens Huggetænder) ja, høit strænger jeg ved Odin, Vili og Vee, ved de tolv store Gu-

der i Upsal, at jeg vil hædre min Broders Minde — (her lyttede Kæmperne) ved at stræbe fort i Omsorg for Landets Tarv, Livets Udvikling, Hiertets Fred, saa sandt hielpe mig alle Aser og Asynier.

Det tænkte jeg nok, hviskede Viglet til sin Nabo; hvor Snak kan giøre Udslaget, der vil Hroar altid vinde Seier. Ikke en Bedrift, ingen tapper Blodsudgydelse for den stærke Thor — sagde Offergoden Lofde, saa høit at Kongen kunde høre det, og reiste sig fortrydelig. Men de gamle Dommere og Folket, som stod i Hallens aabne Døre, smilte og sloge paa Skiolde.

Da reiste Hroar sig atter og sagde: Kongen bør være Hovedet, som beslutter; Goderne Hiertet, som luer, Hirdmændene Hænderne, som forsvare, Almuen Fingrene, som arbeide; men Legemet trænger da ogsaa til et Par vældige Arme, som styre; og dem see I her! Med disse Ord pegede han paa Reigin Jarl og den Fremmede, som sad ved hans Side. Saaledes indsætter jeg da dig, tappre Reigin! til min Staller og Krigsøverste. Du skal føre min Hær mod mine Fiender. Din Erfarenhed og Duelighed vil baade mig, som den har baadet Helge.

Hermed vare alle Kæmper tilfredse og sloge paa deres Skiolde. Nu tog Kongen den fremmede Mand ved Haanden, og han reiste sig med Vanskelighed fra sit Sæde. — Nysgierrigheden voxte. Hvem kan det være? Hvad skal han? mumledes der. Den stærke, brunladne Kæmpe saae ned for sig med et undseeligt, tungsindigt Blik. — Han seer mere ud til en Træl, end til en Helt, hviskede Viglet. Nei, sagde Velin, et saa giennemtrængende Øie har ingen Træl. Han staaer slet paa sine Been, det er sandt, men Bulerne ved Øienhaarene ned imod den stærke Næse tyde paa overordentlig Kraft; og jeg har lagt Mærke til at hans Hænder, uagtet de store Fingre og den svulmende Muus

over Tommen, besidde en forunderlig Smidighed. Han kan ikke holde dem stille noget Dieblik. Sikkert en Almuesmand, som Hroar vil indsætte til Staadderkonge, mumlede Viglet.

I see her Vaulundur, hin berømte Smed, vedblev Hroar. Han er vor Tids kunstrigeste Mand og langt over min Roes. Selsomme Eventyr og megen Ulykke har han døiet hos Konning Nidunger i Thiodi, men nu er det overstaaet, og Vaulundur boer nu hos mig i Siælland, paa sine Fædrenegaarde. Ingen forstaaer at hamre Malm, som han. Han skal smedde Sværde, med hvilke der kan slaaes dobbelt saa kraftigt, thi selv den Tappreste blandt Eder vil dog ikke nægte, hvormeget gode Vaaben hielpe i Krig. Ogsaa Buer og Pile kan han forfærdige, og af dem ville vi giøre større Brug end hidtil. Vi have jo for kort Tid siden hørt, at Skytherne overvandt Gotherne i et mærkeligt Slag, blot fordi de bedre forstod at bruge Skudvaaben til Hest. Deri maae vi ogsaa øve os. Men Vaulundur kan meer end dette; og jeg indsætter ham herved til Marsk over alle mine Kunstnere, Haandværksmænd og Arbeidere. I see, han fører sit Vaaben: Hammer og Tang i sin Haand. Undres ikke over at han er stivbenet. Den grusomme Nidunger har ladet ham Benene lemlæste; men ved egen Erfaring og Kløgt har han anvendt Saarlægekonsten paa sig selv, og lykkelig helbredet sig. Sine Hænder kan han bruge desto bedre; det ville I snart erfare.

Nu satte Kongen sig, og medens det store Horn gik omkring til Helges Minde, strøg Hroar den kostbare Guldring af sin Arm, som Vaulundur havde smeddet til denne Fest, rakte den til Offergoden Lofde, der sad mellem de andre Goder, i hvide Klæder, med brogede Bændler om Tindingen, og sagde: Jeg giver her denne skiønne Armring til den Skiald, som siunger min

Broder Helge det bedste Drapa. Modtag den, sagde han til Lofde. Efter gammel Sæd tilkommer det Goderne, at bedømme Skialdenes Sange ved en Konges Gravøl. Lofde modtog Ringen og opfordrede Skialdene til at synge. Alles Øine vare henvendte paa Hrane; men da han undseelig taug, traadte Ragnvald frem, og med dristige Blik slog han sin Harpe til følgende Drapa:

Utgardeloke
I Lænker lured,
Hvor Nifsheims Nælder
Af Taage næres;
Hvor hule Fielde
Den Feige fængsle,
Skumle Siæle
Med Snoge bindes.

Tankefuld Tangkiær,
Sledsken Tærne,
I Leire ved Loke
Lokked Frode.
Ved Drab fordærved hun
Danske Skioldung;
Tunge Skiæbner
Trued Helge.

Men Skyen sank
For Morgensolen;
Nastronds Lue
Listen lønte.
Helten fra Hulen
I Skoven hærjed;
Frode sig vaanded,
Da Taarnet vakled.

As Thor paa Thinget
Den Tappre skued,
Sendte Lynet
Fra Sky mod Leire.

I Hallen Helge
Stod som Heimdal,
Gyldenbryniet,
Høit paa Bifrost.

Vi slog med Sværdet
Jothers Skuldre,
Tvang dem Aaget
Som Trælle bære.
Vi slog Slaver,
Venderne strækked.
Skalk den Stolte
Blev Skattekonge.

Men Utgard-Loke
Fnøs i Afmagt:
Qval ved Qvinder
Kan Kraften qvæle.
Da angled Arglist
I Angelsaxen;
Men kloge Konge
Beed ei paa Krogen.

Paa Helheim Helge
Strengt sig hevned;
Steeg paa Snarfod,
Som Har paa Sleipner.
Da reed den Raske
Dødningreisen.
Det var Veien
Til Valaskialfen.

Syv skiønne Møer
Stod paa Bifrost,
Skued Valen
Til Valhal ride.
Hvo kommer hist, sang
Geierskagel.
Blod farver Kinden,
Men ikke Brystet.

Ei han bores
Af Staal i Barmen,
Ei Thegnens Tinding
Geirsodtegnes.
Ei Sværdsveed farver
Den Forvovne!
Dog gaaer hans Ganger
Ad Giallerbroen.

Da var det saare
Skiønt at skue
Hvor gode Guder
Ham Gaver skiænkte.
Thor gav Sværdet
Og Vidar Spydet,
Odin Hielmen
Paa Helge satte.

Nu sidder Halfdans
Søn hugprude,
Miøden svaler,
Sæhrimnir styrker.
Giæst er Glæden
Hos rige Guder;
Men Hel husvaler
Hæderløse!

De gamle Kæmper syntes godt om denne Sang, og Lofde vilde strax give Ragnvald Armringen. Da bød Hroar ham tøve, for at høre, om ingen vilde giøre Ragnvald Prisen stridig. Yrsa og nogle Ynglinger med gode udtryksfulde Ansigter saae hen paa Hrane. Han slog Øinene ned og begyndte at bevæge sig paa Bænken. Hans Staldbrødre stødte ham i Siden og paa Albuen, toge ham Harpen ned og rakte ham den. Vil du synge, Hrane? spurgte Hroar. — Hvis du tillader det, Herre Konge! svårede han; men forund mig blot at fatte mig et Øieblik. — Hrane er undseelig, sagde een af de spodske Kæmper. Undselighed og Frygt grændse sammen, smilte en anden. Nu havde

Hrane fattet sig. Den opblæste Mine, hvormed Ragnvald betragtede ham, gav ham Mod, og han sang:

Pryd Høien, Freir! med Somrens unge Straa.
Hvælv over den din Himmel, Freya! blaa,
Og plant om Graven dine Roser røde.
Vor Helge rider til sit Valaskialf,
Ledsaget af den skiønne Dagens Alf.
Han slumrer ikke længer blandt de Døde.

Rask var hans Vandring her paa denne Jord.
Han agted ei Forsigtighedens Spor,
Men klavred op ad Farens Fielde brune.
Dybt under dem slog Ran sin vilde Sø;
I Tidens Bølge maatte Helten døe,
Men Bølgen ei udsletter Stenens Rune.

Hil være Valhals store Guder tolf!
Den ædle Viv skal skiænke Danmark Rolf,
Og Elskovs Diis forjættet har en Konning.
Hil være Valen, som til Vingolf gik;
Hans Arveøl er ingen bitter Drik,
Thi Sorgens Malurt blander sig med Honning.

Naar Natten i sit sorte Klædebond
Sig Fiorden nærmer, svæver Helges Aand,
Lig Kæmpeskyggen, over Hledreskoven;
Da seer han ned til Marken, hvor han streed,
Til Hulerne, hvor han i Livet leed,
Og speiler sig ved Maaneskin i Voven.

Men hvergang Morgenrøden bryder frem,
Da stiger han i Luften til sit Hiem,
At høre den guddommelige Sanger.
Da siunger Bragi Heltens Kraft og Harm,
Og kiælent svulmer hver Gudindes Barm,
Og Kobberporten klinger i Thrudvanger.

Men brister Jorden, som den skiøre Bark,
Da vaagne Hyrdekne paa Idamark;
Som Sværdet før, da vorder Leen hvæsset.
Da forelæser Saga Tidens Skrift,
Og Livets svundne, barnlige Bedrift,
Da glimter kun som Tærninger i Græsset.

I Ragnarok alt synker og forgaaer.
Een Rune kun i Evigheden staaer,
Som Urdur selv e mægter at afvaske:
„Om du var Baldur fiendtlig eller huld!"
Thi Siælen, Kæmpe! smuldnes ei til Muld,
Fordi du brænder Legemet til Aske.

En Taushed fulgte paa denne Sang. Yrsa græd, Hroar var bevæget, Folket med ham. Men Ragnvalds Vennner murrede, hviskende sagte til de Gamle, og fik disse til at nikke og til at ryste paa Hovedet. Hvilken Qvindevise, heed det. Vil den sammenligne sig med Ragnvalds mægtige Qvad? I Ragnvalds Qvad er Kraft og Kiækhed, her Svaghed og Eftergivenhed. Ragnvalds er nordisk, Hranes aander de Christnes farlige Lære. — Da reiste Offergoden sig og rakte Ragnvald Ringen med disse Ord: Vi takke dig, bolde Ragnvald! at du i disse forvirrede Tider søger at hæve den gamle Tro og Tænkemaade, ved din mægtige Harpe. Tag her Ringen! Og vær vis paa, at den mandige Thor glæder sig ved din trodsige Sundhedskraft, ligesom Hel og Surtur ved alle Asalokes Kunster, hvormed han søger at fordærve og svække svage Hierter. Giften er sød, men en Helt væmmes ved det Søde. — Med disse Ord gik Losde fulgt af Goderne. Kongen taug og stirrede hen for sig med et misfornøiet Blik; derpaa kaldte han sine Kiærtesvende, og forlod Hallen med Reigin og Vaulundur.

Femte Kapitel.

Kongen besøger sin Skiald.

Sigurd og Svava, Granes Forældre, sadde i Løvhytten i den lyse Sommeraften og ventede Sønnens Hiemkomst. De vare begge urolige over hvorledes det var gaaet ham, men vilde ikke være hinanden det bekiendt. Sigurd skiæftede sin Oxe, Svava spandt Blaar. — Nu er der da stor Fest i Kongshallen, sagde Svava efter en Taushed. — Hm, svarede Gubben, større har den været i gamle Dage. Hroar ynder ikke Fester; han korter dem. — Hvad mon de nu foretage sig, Fader? — Nu gaaer Ølhornet omkring til Helges Minde. — Mon Hroar giør noget Løfte? — Neppe. Han er heller ingen Ven af Løvter. Han holder gierne, men lover sielden. Heltegierninger er just ikke hans Sag. — Men Velgierninger desmere. — Det kan ikke nægtes. — Han taler vist smukt i Høisædet. — Hroar har Veltalenhed. — Han kunde gierne være Skiald! — Nei, dertil har han ikke Evne og Styrke nok i Sproget. Eet er at tale, et andet at digte. — Ja, Fader! det er vist er vanskelig Kunst, den Skialdekunst. — Derfor vilde jeg ogsaa ønske, at Hrane ikke vilde befatte sig dermed. — Hvorfor? troer du ei, han duer dertil? — Det er muligt, men uvist; han giør sig selv Livet suurt. — Ja vist, Fader, den Ragnvald — — Er en ung Skiald, ligesom Hrane. — Men — — Du er ikke hans Moder! Det veed jeg. Og derfor — Foretrækker du Hrane, som billigt. — Fald mig dog ikke bestandig i Talen! Troer du ikke, Hrane besidder større Evner, end Ragnvald? — Hm! Ragnvald er en bold Kæmpe! — Men haard og følesløs!

og det bør en Skiald ikke være. — Hrane er for blød. — Det troer du! Jeg veed det bedre. Han er ligesaa diærv, som blød, naar det giælder. — Nu, det ville vi see, sagde den gamle Fader, og i det samme traadte Sønnen ind, med sin Harpe paa Ryggen. Han hilste sine Forældre venligt, lagde sin Hat paa Bordet, og stillede Harpen hen i Krogen. Moderen spurgte, hvordan det var gaaet, og Faderen sagde ikke andet end: Nu? men dette Nu gav han saadant Eftertryk, at Hrane vel forstod, hvad han vilde sige dermed. Dette satte ham i Forvirring, og han søgte at skiule den, ved vidtløftigt at beskrive det hele Optog, Yrsas Skiønhed, Skuldes Pragt og Vaulundurs Væsen. Derpaa holdt han dem Hroars Tale, som han næsten kunde udenad. — Og saa, sagde Moderen, kom du da til at synge Helges Minde. — Ragnvald sang først. — Nu det var vel heel maadeligt? — Det kan jeg ikke sige! Det var det bedste Qvad, jeg har hørt af Ragnvalds Mund. Det havde det kraftige gamle Snit, og bragte os (maaskee lidt vel meget) til at tænke paa hvad Bragi hin Gamle og andre store Skialde havde siunget i henfarne Tider ved slige Leiligheder. — Nu, saa kom da du! — Ja, saa kom jeg. — Og det behagede vist alle kloge og fornuftige Kæmper meer. Hagbarth Regnarsøn tyktes vist vel derom. — Ja, det er sandt. — Og Ivar Hundingsøn? — Ogsaa. — Og Dronningen? — Yrsas Øine svømmede i Taarer. — Hvad? Græd hun? Og da Ragnvald sang, græd hun ogsaa da? — Nei, hun var ligegyldig. — Og Kongen? — Foretrak min Vise for Ragnvalds. — O Sigurd, raabte den glade Moder, seer du nu, at jeg havde Ret? at min Søn vilde vinde? O han har sagt mig sit Drapa, før han gik, og jeg har selv grædt, og vel troet, han skulde vinde Prisen. Stryg dit Ærme op, mit Barn! Lad mig see Ringen! Lad

mig see Armringen. — Nu Moder, sagde Sønnen godhiertig, saa lad os da nu være fornøiede med, at vi vide det selv, og at Kongen og Dronningen veed det; men Armbaandet kan jeg ikke vise dig, thi jeg har det ikke. — Du har det ikke? spurgte Faderen opfarende. — Meningerne ere tidt ulige, sagde Hrane. Offergoden var Dommer. Ragnvalds Vise blev foretrukken, og maaskee fortiente den det. Dens trodsige Heltetone passede vel for den trodsige hedenfarne Helge. Jeg sang min Stemning. At giøre et godt Qvad ved bestemt Leilighed er vanskeligt. Lærken synger bedre paa Mark, end i Buur. — Dumme Praler! stor i egen Indbildning, raabte den fortørnede Gubbe, gik ud af Haugen, og slog Ledet i efter sig. Hrane saae ned for sig, hans Kinder blussede, og han nøiedes med at sige: Jeg veed hvad jeg skylder min Fader. — Du er en haardhiertet, grusom Mand mod dit Barn! raabte den fortørnede Moder efter Gubben. — Hvad Qvinde? raabte den hidsige Sigurd og kom tilbage; vil du lære mig hvordan jeg skal være? — Stille, stille, kiære Forældre! sagde Hrane. For Gudernes Skyld! kives ikke. — Hvorfor sætter du Splid mellem os? tordnede Faderen. Hvo er det, som har saaet Uenighedssæden? Hvad skal de Drengestreger til? Hvi klimprer du og synger bestandig ved den barnagtige Harpe? giør os hvert Øieblik Skam og Fiender, og bringer os til Spot i Folkemunde? Var det ikke for Harpens Skyld, som du har arvet efter din Morfader Hunding, der var en anderledes Skiald end du, jeg lagde den paa Huggeblokken og hug den i tusinde Stykker med min Øxe. Kiør du Ploug, og skyd Fugle! Til Skiald duer du ikke; og dine blødagtige Taarer vise mig, at du ligesaalidet duer til Helt. — Hrane taug, satte sig hen i en Krog i Løvhytten, saae paa Maanen og sagde: Naa, naar du ikke fortryder det, Fader! — Da Gubben

havde udbruset, fortrød det ham; han var forlegen, taug ogsaa, og satte sig til Arbeide. Men den gamle Moder kunde ikke tvinge sig, hun fløb hen i Taarer, gik ud af Haugen, vred sine Hænder, og gientog flere Gange: Gid jeg laa i min Grav!

Hvorfor det, min gode Gamle? hørte hun en bekymret Stemme spørge. Svafa hævede sit Ansigt, men hvor hurtigt forvandlede sig hendes Fortvivlelse til Skræk og Undseelse, da hun opdagede Kongen selv. Hun kunde ikke svare ham eet Ord, men neiede dybere for ham den ene Gang end den anden, og troede hver Gang at synke i Jorden. — Hvad fattes dig, Svafa? gientog Kongen; hvad Ondt er der hændet? — Heller ikke Sigurd kunde faae et Ord frem, men stod og krammede sin Hue mellem Hænderne. O hvor jeg dog er ulykkelig, tænkte Hrane; nu skal jeg ovenikiøbet have den Skam, at mine gamle Forældre i Kongens Nærværelse forløbe sig for min Skyld. Da Hroar nogle Øieblik forgiæves havde ventet Svar, sagde han: Det er ubeskedent at trænge sig ind i Ætshemmeligheder. Men I see mig alle sunde og skikkelige ud. Har nogen af Eder havt en Ulykke, eller været Aarsag til een? — Nei, Herre Konge, svarede de alle Tre. — Nu, saa forlanger jeg ikke at vide meer, sagde den giættende Konge med et venligt Smiil. Tilgiver, at jeg kommer saa silde, men jeg kunde ikke gaae til Hvile, før jeg havde talet med Hrane og takket ham for hans Qvad. Armringen kunde jeg vel dengang ikke skiænke ham, thi det tilkom, efter gammel Vedtægt, Offergoden; men derfor kan Ingen forbyde mig selv at giøre min Skiald en Foræring. Med disse Ord strøg Kongen en ligesaa skiøn Ring af sin Arm, som den Ragnvald havde faaet, og satte den paa Hranes. Hrane knælede og kyssede sin Konges Haand. — Nu, hvad sagde jeg? raabte den gamle, henrykte Moder. Seer du nu du

gamle, forblindede Fader, at jeg havde Ret? Vil du nu en andengang give Tid, inden du overfuser din stakkels Søn for ingenting? — Det var altsaa derfor? sagde Kongen. Den gamle Sigurd slog Øinene ned og sagde: I veed, Herre Konge, hvorledes Qvinder og Skialde ere; tager man sig ikke iagt med ethvert Ord, saa blusse de, som om der kom Olie i Ilden. — Oprigtig talt, sagde Kongen, i det han med et alvorligt og dog tillige venligt Blik betragtede Sigurd og lagde sin Haand paa hans Skulder: var det Qvinden, Skialden eller Gubben, som blussede her? — Det var Gubben, sagde Sigurd godhiertig. Jeg tilstaaer, det ærgrede mig, at min Søn kom tomhændet hiem. Nu seer jeg, at jeg har giort ham Uret, og vil gierne — Hrane sprang op, kyssede sin Faders Haand, og raabte: For alting, Fader, ikke et Ord mere. Hroar bebreidede Gubben blidt hans Utaalmodighed, og roste Hrane. Derpaa spurgte han, hvorledes de havde det? Den gamle Moder maatte fortælle om sine Faar og sin Uld; Faderen om sine Heste og sin Bue. Kongen lod ham vise sig den, og lovede at sende ham nogle stærkere Strænge, som Vaulundur havde spundet. Derpaa tog han Afskeed, og de to Gamle og Hrane fulgte ham til Kongsgaarden. Da de kom tilbage, satte de sig, saa silde det var, til Nadveren; og hvo der nu havde seet dem der, saa muntre og venlige, eftergivne og overgivne, skulde aldrig troet, at de nogen Tid havde verlet et ukiærligt Ord sammen.

Siette Kapitel.

Om Yrsas Pleieforældre. Yrsa vandrer med Kong Hroar.

Yrsa tænkte hver Dag paa, hvorledes hun skulde adsprede sine gamle Pleieforældre. Det gik dem og hende aldeles modsat; hende var det kiært at have forladt et Sted, hvor saa gyselige Ulykker forbittrede hende Livet. Dertil kom, at Opholdet paa Leire var hende høist behageligt. I Hroar havde hun fundet en Ven; ogsaa Hrane var hende kiær, og havde været det mere, hvis hun ikke havde frygtet for, at hun skulde vorde ham altfor kiær. Hvad Under at den unge Skialds Øine funklede med dobbelt Ild, istedetfor at kiøles, naar de badede sig i Søen af hendes store blaae? Men Hrane var beskeden, frygtsom og from; hun var ikke bange for sig selv, men kun for ham; thi hun vilde nødig giøre ham ulykkelig, og vække Længsler, som aldrig kunde tilfredsstilles.

De gamle Pleieforældre begyndte at visne kiendeligt, saa rørige de for kort Tid siden end havde været. Hver Aften sadde de ved Hyttedøren og stirrede hen mod Sydvest til Angelsaxen. Saasnart Solen gik ned, og det sørgelige Mørke begyndte at udbrede sig, sang Folkvar sin Sømandsvise, for at sætte Mod i sin Hustru. Men naar han havde endt, da sang hun til Giengiæld om sit Træ. Saa græd de begge og gik i Seng. Da de fortsatte dette daglig, blev det snart bekiendt, og man betragtede det som et Slags Vanvid, hvad det ogsaa virkelig var. Egnens unge Folk snege sig ofte hen bag Busken, for at høre dem synge; men

mærkede de at man belurede dem, saa taug de strax og gik ind.

Nogle Dage efter Helges Gravøl gik Kong Hroar med Yrsa til Vaulundur. Nede ved Fiorden havde han indrettet store Huse for ham til Værksteder. Hist var Smidien med sine Bælge. Det morede Yrsa at see de raske Drenge, grimede i Ansigterne, at slaae Funker af de glødende Jernstænger; og nu først kunde hun ret begribe, hvorledes Dæmesagen om Dværgene i Bierget var bleven til. Fra de sorte Smedde traadte de ind i den lyse Hal, hvor alle færdige Vaaben hang paa Væggene i skiøn Orden. Herhenne vare Dreierladene. Yrsa havde aldrig før seet en Dreierbænk, og kunde ikke nok forundre sig over den Hurtighed, hvormed Vaulundur forvandlede en Valbirkeklods til et nydeligt Bæger. Her sadde Skomagerne og syede paa Læst det velgarvede Læder; istedetfor at man før meest havde brugt at snøre Skindene ugarvet om Fødderne, og træde med dem i Beeg og Sand, for at give dem Saaler. En lille Skomagerdreng kom strax, paa Vaulundurs Vink, med et Par fine Halvstøvler af Hestelæder, kantede med Hermelin. Yrsa kunde vel paa de smaae Fødder see, at de ei vare til en Mand; ligesom ogsaa Vidden i Skafterne oven til viste, at de hverken vare til en Dreng, eller til et Barn. Den lille Skomager sagde: „Fru Yrsa bedes ei at forsmaae, med disse Støvler i Vinter at gaae!" stirrede derpaa hen paa Vaulundur, som nikkede, og løb saa hurtig som han kunde til sit Arbeide igien. I Snedkerværkstedet stode herlige Landser, og hang de deiligste Buer og Pile af bruunt, glatblinkende Træ. Et nydeligt Kastespyd, en lille med Sølv indlagt Bue og Pile, der stak i et forgyldt Kogger, tiltrak sig strax Yrsas Opmærksomhed; og da i det samme en Svend indbragte en skiøn Sølvhielm med brogede Fiære, samt et Pandser med glindsende Brystbuler, fra

Vaabenhallen, vendte Kongen sig smilende mod Vaulundur og sagde: Man seer dog at den gamle Lyst til at behage Qvinder stikker i dig, min Mestersmed! Har Baudvild endnu ikke giort dig klog, og vil du forvandle den fredelige Yrsa til en Skioldmø? — Herre, sagde Vaulundur, naar jeg holder op at ynde Qvinder, holder jeg op at leve.

Længer nede ved Havet var Saltsyderiet; og allerlængst ude blev Læderet garvet, hvor Vinden bar fra, for ei at forpeste Luften. Da Gangen i Længden faldt Vaulundur vanskelig, havde han tømret sig en let Rullestol, med hvilken to af hans Trælle maatte trille ham omkring. Saaledes sad han da som Harald Hildetand i Bravallaslaget; ligesaa stærk, stolt og duelig; dog ikke for at bringe Døden og søge den, men for at forskaffe sine Landsmænd Livets Nødvendigheder og Beqvemmeligheder.

Paa Veien derfra talede Hroar og Yrsa om Hranes og Ragnvalds Sang, og vare enige i at den første rørte Hiertet, den anden Stoltheden. Men jeg nægter dog ikke, sagde Yrsa, at der var Noget i Ragnvalds, som jeg savnede i Hranes Vise. Det var Oprigtigheden, svarede Hroar, Ragnvald tog nu engang Helge blot fra den tappre Side, og følte virkelig mere for ham, end Hrane.

Det er forunderligt nok, sagde Yrsa, at man skal være nødt til at tilstaae Ragnvald større Oprigtighed end Hrane. — Hvor den Egenkiærlige og Bidske finder Fordeel ved at være oprigtig, sagde Hroar, der er han det. Synes dig ikke Ragnvalds Sang havde ogsaa noget Eiendommeligt, vedblev Yrsa, som Hranes manglede? Heri maae jeg modsige dig, svarede Hroar. Ragnvalds Sang var en Efterligning af vore gamle Draper. Ja, tager jeg ikke Feil, har der endogsaa svævet ham et vist Bestemt for Oine.

Løfde meente, vedblev Yrsa, da de vare gangne nogle Skridt, at Ragnwald med sin Sang har giort sig mere elsket af Guderne. Hvad siger du dertil, Herre Konge? Aander ikke Hranes Qvad mere Gudsfrygt end Ragnvalds? — Sand Gudsfrygt visselig, svarede Hroar — men det er ikke den, Offergoderne ønske. Kun i Mørke stanger man Aal ved Blus. Dog maa man ei fortvivle. Det er nu engang min Grille i denne utaalmodig-modige Tid, at vise Mod i Taalmod.

Under disse Samtaler vare de komne ind i en deilig Runddeel, som aabnede sig i Skovens Skiød, med Buskværk og enkelte store Træer, der (ligesom store Mænd) havde skilt sig fra hinanden, for at finde Plads til at groe og udbrede deres Grene. Udaf en lille grøn Bakke sprang en Kilde. Denne Kilde elskede Hroar, og pleiede tidt at besøge den. Man kan høre den langtfra, sagde han. Lyt kun til den spæde, klynkende Lyd, som af et grædende Barn. Det er den nyfødte Bølge, der hulker, ligesom Barnet, første Gang, det skuer Lyset. Naar den bliver ældre, flyder den roligere som stille Bæk, og driver sit Elskovspil med Breddens Kiærminder og Violer. Siden styrter den ud i det store Hav; og der svulmer den stolte, mandige Barm til Bedrifter, til den knuses og Ran sluger den.

Yrsa lyttede, og faldt i største Forundring over den Lighed, Kildens Rislen havde med et Barns Hulken. Alt som de kom nærmere, blev det mere ligt, og selv Kongen studsede og sagde: saa skuffende var det aldrig forekommet ham. Yrsa løb hen til Kilden, og her blev hendes Forundring endnu større ved at finde — hvad hun just havde formodet — et virkeligt Barn. Det laa og græd ved Kildens Rand; men ved den lange Skrigen var det bleven hæst, og kunde næsten ikke mere. Barnet var viklet i et hvidt Vadmels Svøb, og kunde

omtrent være halvandet Aar gammelt. Den medlidende Yrsa løb strax hen, tog det op, og opdagede nu at den høire Arm var brukket. Paa Hovedet havde Barnet en spids Hue; men foran paa Brystet var der bundet et Stykke glat Bark, hvorpaa følgende Runer vare ristede:

„Forbarm dig, fagre Havfru,
Som Drengen finder!
Paa Barnets Krop er bruddent
Armbenets Pibe.
Han duer ei til Drabsmand
I Drotters Hære;
Foragt en Krøbling følger,
Den Feige spottes.
Men Frei og gode Fylgier
Til Alf forvandle
Det Noer, som staaer om Natten
Paa Kildenæsset.

Yrsa tog Barnet i sine Arme, og raabte: Nei, mit søde Noer! Du skal ikke miste Livet. Har din Moder forstødt dig, da skal du finde Moder i mig. — Det er en Ret, Folket har, at udsætte værkbrudne Børn til Hungersdøden paa Alfarevei, sagde Kongen bitter; ogsaa den hævder Offergoden, og jeg kan ikke afskaffe den! Men hvor er det muligt, raabte Yrsa, for Forældre, der have mindste Gran af Kiærlighed? Du seer, hvor smukt Daaden er udsmykket! svarede Kongen. Hvilken Forbrydelse gives der, som man ikke med fager Tale og snilde Vendinger kan forsvare?

Med disse Ord tog han Barnet, og rakte det til en af sine Stakarle, som bragte det hen til de gamle Fiskerfolk; thi Fiskerens Kone var heel erfaren i at læge Saar og Beenbrud.

Ved Veien i Skoven kom Hroar og Yrsa til en Hytte, omringet af en Abildgaard, og Kongen sagde:

Saa silde det er, maa jeg dog giøre dig bekiendt med min anden Moder Ebba. Den gamle Qvinde med det venlige Ansigt stod just i Døren, da hun saae Kongen, raabte hun: Naa, kommer du dog, Sønlille, og viser mig din smukke Broderdatter? Det var Tid engang. Jeg har staaet her og luret hver Dag. Men saadan gaaer det! Naar Børnene blive store, glemme de Forældrene. — Yrsa faldt i Forundring over den Maade, hvorpaa den gamle Qvinde talede til Kongen; men hun vedblev: Du skal vide, det er min Søn! Hans anden Moder har vel bragt ham til Verden; men hun døde tidligt, Stakkel. Jeg har pleiet og heget ham, da han var lille; klædt ham paa, givet ham god Mad og Drikke, Morgen og Aften i mange Aar; det maa han ikke glemme, fordi han har faaet den Guldring om Hovedet. Jeg trænger ikke til ham; jeg har min Hytte, og om kort Tid gaaer jeg til Frigga i Vingolf; saa har han det saa godt! Saa har han ingen god gammel Moder, der kan skiænde paa ham og holde ham i Ave. Saa smigre de ham alle af Egennytte, og fordærve mig ham i Bund og Grund. — Disse Ord sagde hun paa en saa besynderlig barskrørende Maade, at Kongen omfavnede hende og sagde: Nei, kiære Moder Ebba! du maa ikke forlade mig! Du maa længe endnu blive hos mig. Jeg er ikke voxet fra Riset. — Kongen fortalte nu Yrsa, at det var Visil Bondes Hustru, der i saa lang Tid havde bevaret hans Liv paa Øen. — Ja, ja, sagde Ebba, det ville vi nu ikke tale mere om. Jeg husker nok hvad Hø og Hop vare for to vilde Knægte; især den ene. Nu er han da borte. Thor glæde hans Siæl. Det var en skikkelig Dreng i Grunden, naar ikke Berserkergangen kom over ham. Har han havt det ondt, saa har han det nu godt; er der hændet Ulykker, saa har Freya lovet Held derfor. Vi ville ikke græde, ikke

klage. Hvad hielper det? Fremad! sagde altid gamle Visil, mens han levede; hvo der seer formeget tilbage, passer ikke paa sine Been og snubler. — Nu er jeg glad igien, fordi du bringer mig hende. Du behøver ikke at sige mig hvo hun er. Jeg kiender hendes Ansigt. Og nu skal I spise et Par af mine bedste Æbler. — Efterat de saaledes havde talet noget endnu med den gamle Ebba, skyndte de sig hiem, thi det var sildigt.

De gode Fiskerfolk toge sig troligt af Barnet, og det varede heller ikke længe, før den lille Dreng var fuldkommen helbredet: det havde lykkeligviis været et usplintret Brud i Overarmen. Drengen var forresten sund og stærk, kom sig snart, og blev kaldet Hiortvar, efter Hiortene i Skoven, hvor man havde fundet ham.

Hvad Yrsa havde haabet, skete. De gamle Folk glemte deres Sorg over Barnet, hegede det, legede dagligdermed, og mærkede ikke, at de selv gik i Barndom. Det er et smukt Syn, at see en sneehvid Olding spøge med et rødmosset blomstrende Noer. Dette har nylig forladt sin Vugge, hin skal om kort Tid lægges i sin Grav. Livet, med alle Bedrifter og Begivenheder, ligger imellem dem, af Glutten endnu ukiendte, af Gubben forglemte. Venligt spøgende, beskiæftiger kun Øieblikket dem, og alt hvad de føle er Godhed for hinanden. Medens Tidsalder kæmper mod Tidsalder i evig Strid, række Barndom og Alderdom hinanden de kiærligste Hænder. Manden i sin Kraft seer ofte med Foragt ned til Barnet og Oldingen. Han lægger ikke Mærke til, at disse eie, hvad Styrken ofte bringer ham til at savne: Blidhed og Kiærlighed; og at begge ere, hvad han var, og hvad han, i det Høieste, kan vorde.

Et Par Maaneder efter denne Begivenhed vilde Yrsa en Morgenstund besøge de gamle Fiskerfolk. Den

lille Hiortvar sad paa Dørtærskelen upaaklædt, som han ellers aldrig pleiede. Han var selv krøbet af Buggen, og græd nu fordi han ikke havde faaet Frokost. — Hvor er Fader og Moder? spurgte Yrsa. Sove, sove! sagde Barnet, og strakte den lille Pegefinger hen imod Stuen. — Sove de Gamle endnu, tænkte Yrsa, og traadte ind. — Der laae de Haand i Haand, blege som Leiets Lin. Yrsa troede først, det var det grønne Skiær fra Træerne udenfor, paa de kalkede Vægge, som gav dem denne Farve; — men da hun ret betragtede dem, mærkede hun, at de vare døde. — Saaledes fulgtes de da troligt ad i Døden, som i Livet, og Evighedens Alf havde i een Nat kaldet dem begge. Deres Hænder vare saa fast knugede i hinanden, at man ikke kunde adskille dem; thi de sidste Krampetræk havde overrumplet dem Haand i Haand. Yrsa vilde heller ikke tillade, at de maatte adskilles. Det var Brug paa den Tid, at man jordede de Døde paa forskiellig Maade. Nogle brugte endnu at brænde dem paa Baal og samle Asken i en Krukke; mange lode sig, efter Dan Mykillatis Maade, jorde i Høie, siddende paa en Stol, eller paa en Hest; andre ogsaa liggende. Hroar lod de gamle Ægtefolk bære ud i en rummelig Høi, paa deres Løibænk, som de laae. Da Høien var tilkastet, plantede Yrsa to unge Ege ved Indgangen. De stode der i flere hundrede Aar, og flættede deres Grene tæt i hinanden, høit mod Himlen.

Syvende Kapitel.

Venderne sende Skat.

Nogle Dage derefter ilede der en stor Sværm Mennesker til Issefiord. Et vendisk Skib, der skulde bringe Skatten fra Kong Skalk, nærmede sig. Herolden roede op mod Kongens Gaard i en Baad, med en stor Sæk, kostelig baldyret. I Bagstavnen var opreist en Stang med et lyserødt Flag, til Fredsmærke. Kæmperne modtoge Heroldene paa Stranden med Fløiter og Trommer; tvende Tienere lagde Sækken paa en liden Bør af flettede Vidier og bare Skatten afsted paa deres Skuldre. Glæden var almindelig, og det fornøiede de før saa seiersælle Danske engang igien at see et fremmed Folk ydmyge sig for dem og hylde dem. I alle Hielmene var Egeløv, og Kongsgaardens Porte havde Egnens Piger og Ungkarle prydet med Blomster, uagtet Hroar havde frabedet sig det.

Da Herolden kom i Hallen og stod for Kongen, neiede han ærbødigt med Hænderne over Brystet, paa vendisk Viis. Tienerne satte Sækken for ham, og han sagde: Ædle Herre Konge! Jeg kommer her fra Kong Skalk i Venden, som Eders Broder, den store Helt Konning Helge, har overvundet, og giort skatskyldig. Han har rakt mig Skatten med egen Haand. I seer Sækken er forseglet med hans Ring. Hvad der er i, veed jeg ikke; men om det er lidet eller meget, saa lover mig her i Folkets Nærværelse Fred og frit Leide! Thi jeg er kun et Bud, og har ligesaaliden Deel i min Konges Gavmildhed, som i hans Gnidskhed, hvis den skulde findes. Hroar svarede: En Herold er en hellig Mand! Med disse Ord aabnede han Sækken;

men hvor stor var hans Forundring og Fortrydelse, da han fandt den fuld af lutter døde Krager, Ravne og smaae Hunde. Paa et Stykke Jern stode følgende Runer:

„Skat følger Seiren
Fra slagne Slaver;
Men Hroar frygtes
Af rædde Ravne!
Hans Hær kan hyle
Som hæse Hunde;
Men kort er Kampen
Mod bange Krager."

De rasende Bersærker vilde strax ihielslaae Herolden, og Hroar kunde kun redde ham, ved at tage ham op i Høisædet og bedække ham med sit eget Legem. Saasandt Guderne leve, raabte han, før skulle I myrde Eders egen Konge, før I skulle overtræde Giæsteretten. Hvi fnyse I mod ham? Paa Skalk maae vi hævne os, men ikke paa hans Trælle. I have jo længe ønsket Krig? Her gives der en Leilighed som kaldet. Velan! Lader os tugte Vendernes Raadhed som Mænd, men ikke selv være raade som Ulve.

Med Kongen istemte alle ærlige Kæmper. Han har egentlig fornærmet mig, sagde Hroar, og jeg vil hævne min Ære; med disse Ord aftrak han sin Handske og kastede den; men den bolde Reigin greb Handsken i Luften, inden den faldt, da han mærkede Kongens Hensigt; og i Følelsen af at Hroar var tvungen til at vove alt, og at opoffre de velgiørende Følger af et heelt fredeligt Liv for et Dieblik, raabte han: Tillad mig at tale, Herre Konge! Du har jo for faa Dage siden giort mig til din Krigsøverste! Ved slige Leiligheder pleier altid Kæmpen at sværge Kongen et Løvte. Tilgiv, at jeg saalænge har opsat det, og tag til Takke med at det skeer først nu! Dette mit Løvte er da, at

jeg vil hævne dig paa den hovmodige Kong Skalk. — Nei, Reigin, svarede Hroar, denne Forsmædelse vedkommer mig selv altfor meget. — Til at du selv skulde nedlade dig til Hævn, blev Reigin ved: Kongen er sit Folks Fader og Beskytter; men Folket er igien hans Børn; vil du nægte Sønnen den Glæde, at tugte Nidingen, som har fornærmet hans Fader? Vi vide dig rede til at opoffre Liv og Blod for dit Lands Vel, bør vi ikke være rede til et lige Offer for vor Konges Ære? Just fordi det er din Sag, skal du ikke gaae med; men vi skulle giøre det; og saasandt Thor lever, Uslingen skal fortryde, at han haanede Skioldungen.

Denne Reigins kraftige Yttring besiælede Hver; naar en fremmed Fiende kommer, er den huslige Kiv glemt; i dette Dieblik var Hroars Sag alle Danskes, og den ædle Hæftighed, der havde viist sig hos ham, til med Livsfare at beskytte Herolden, til at giøre Krigsløvte og gaae i Spidsen af sin Hær, uagtet han var fredsæl, vandt ham alle Hierter. Hroars Navn og Ønsket om hans Held blev for første Gang udraabt i Hallen med eenstemmigt Vaabenbrag. Herolden blev bragt til sit Skib under selve Berserkernes Bedækning; og nogle Dage derefter indskibede sig alt Reigin med firetusind Kæmper, endeel Almuesmænd, og gik med en stor Flaade Knurrer og Kogger i Østersøen, for at tugte den Hovmodige.

Da Kæmperne vare bortseilede og Hroar var ene hiemme, kunde hverken Vaulundur, Yrsa eller Hrane trøste og adsprede ham. En stille Kummer nagede ham, som han ikke vilde giøre sig selv Rede for. For at fordrive Grillerne giorde han hyppige Morgen- og Aftenvandringer paa Roeslyng, en stor Mark uden for Hroskilde. Dette forekom Mange sælsomt, da han ellers ikke pleiede at giøre sig saa stærk Bevægelse, men

lod sig fordetmeste nøie med at vandre langsomt i Skovens Buegange. Nu gik han meget lange Veie, og agtede hverken Middagsheden eller Nattekulden. En Dag, da han havde tumlet meget omkring og var træt, satte han sig i Skyggen ved en yndig kratbevoxet Bakke, midt paa Roeslyng. Han saae sig først om, for at være vis paa, at han var ene, derpaa hævede han sin Røst, og gav sin Bedrøvelse Luft i følgende Ord:

Det er Sommeraften! Kiølig og mild er Luften, og Maanen skinner giennem den grønne Slaaentorn. Men her sad du, vældige Stærkodder, for tyve Vintre siden, og ventede Angantyr og hans Brødre. Da var det Frost. Sneen laae fodtyk over Marken, var sammenføget her ved Bakken, og dækkede i tunge Lag den sorte Torn. Men du agtede det ringe, kastede din Kaabe paa Hækken, aabnede din Særk, lod Sneen fyge paa dit lodne Bryst, og ventede rolig dine ni Fiender, hvilke du alle sendte til Odin. Og da Indvoldene hang dig ud af Livet, lod du Bugen sammenbinde med Vidier, kiørte hiem, og lod dig helbrede af en Bonde, efter at have forsmaaet den tregange før, af en Træl, af en Foged, af en Qvinde tilbudne Hielp. — Hvad vilde du sige, hvis du kiendte Hroar? Vilde du ikke behandle ham som Ingil? Vaulundur som Fengo? Vilde du ikke foragte Kongens Idræt, og bebreide ham, at han ei bedre forstod at bruge Sværdet? — Nei, det vilde du ikke; thi du var ei blot en Helt, men en forstandig, skikkelig Mand, som agtede Kunst og Flid. Heller ikke vilde du med Rette klage over Hroars Vellevnet; thi han er sparsom og tarvelig, uden at være gnidsk og madgierrig. — Men — det er dog en kummerlig Ting ei at være Helt! En Konge bør være det. — Og hvorfor? Har jeg ikke mine Kæmper? mine Jarler? Er Odin ei en større Gud end Thor? Er ei han den fornemste, fordi han er den Vise, og staaer

ei den stærke Thor under ham? — Men derfor agter ei heller Folket ham som Thor. Denne er dog altid deres kiæreste Gud; skiøndt Offergoderne paastaae, at Odin bør være det. — Og du isnede, Hroar! du isnede, da du læste Vendens Spot; og kun Følelsen af din Værdighed overvandt din Frygt. Og da Reigin hindrede din Eed — følte du dig en Steen lettet fra dit Hierte. Din Paastand om at ville kæmpe, var kun Skrømt, fordi du haabede Modsigelse. — Ha, Hroar! du som elsker Ærlighed over Alt, var det dog muligt, at Frygten kunde tvinge dig til Forstillelse?

Hvis Æren virkelig er bedre end Ærligheden, hvi hylder du da ikke engang for alle det Bedste? — Den bedrøvede Konge stirrede hen for sig; Maanen smilte venligt til ham giennem Slaaentornen, en sagte Vind bevægede den, og den rystede sine Blomsterblade ned over Kongen. Hroar troede heri at spore et Vink fra Guderne; han stod styrket og kraftig op og sagde: Held Den, der kan Alt! Have de noget forud dig, saa har du noget forud dem! Ingen viis Mand sørger over de Fortrin, han ikke har. Det er Forfængeligheden, som kæmper i din Barm. Bort med den! Vær atter den, du var! Og føler du dig ydmyget, saa lad det trøste dig, at intet Menneske nogentid ganske undgik Ydmygelsen for sig selv og for Eftertankens Domstol. — Stærkodder grundede dog intet Hroskilde, byggede ingen Skibe, sørgede ikke for Landets Tarv; og Hroars Hierte har aldrig Samvittighedens Svartalfer plaget med Nag og ængstelig Qval. — Med disse Ord reiste Kongen sig og gik munter hiem, fuldkommen trøstet.

Ottende Kapitel.

Om Hrane.

Hranes Glæde over Kongens Gave, og den Venlighed han havde viist ham, var ubeskrivelig, men han blev selv hver Dag mere nedslaaet, og denne Tungsind havde en dyb Grund. Han mærkede nemlig hver Dag tydeligere, at han elskede Yrsa. I et selsomt Lune pleiede han tidt at spotte sin egen Tilstand, heri fandt han en Trøst, og denne tungsindige Spøg var det Eneste, der var bleven tilbage af hans forrige Lystighed. I en saadan Stemning sang han engang alene i Skoven ved Kilden:

Før smelted mig hver Foraarsbæk,
Som risled bag sin Brombærhæk
Paa disse stille Steder;
Nu smelter mig den Taare kun,
Som hendes Øie græder;
Nu er min Siæl kun der, hvor hun
Paa Alfefoden træder.

Før, hvor jeg gik og hvor jeg saae,
Var Freyas Himmel lige blaa
Og hvælved kiærligt oven;
Men da jeg hendes Øine saae,
Da sortned det i Skoven;
Nu Luften sørgelig og graa
Kun speiler sig i Voven.

Naar Hyrden sang til Friggas Lov,
Og frisk hun aabned grøn sin Skov
For Dalenes Hyrdinder,
Fandt overalt jeg Roser groe;
Nu ingen der jeg finder!
Nu kiender ene jeg de to,
Som staae paa hendes Kinder.

Bevæged sig den brune Hiort,
Og kneiste stolt og ilte bort —
Jeg tabte ikke Modet;
Forfulgte den med Buens Piil,
Saa snar, saa vingefodet. —
Nu har et blyfomt Qvindesmiil
Mig Giften bragt i Blodet.

Gik jeg i Høstens gule Ar,
Da svulmed høit mit Hierte strar,
For Freir, som Jorden trøster,
Som gyldenmodner grønne Vaar.
Nu han mig ei forlyster!
Nu seer jeg kun de lyse Haar
Paa Gudens vene Søster.

Sang Fuglen i et natligt Læ —
Jeg nærmed mig det mørke Træ.
O hulde Nattergale!
Hvad kunde da bag Løvets Hang
Min stille Glæde male?
Men ak! hvad er nu Fuglens Sang,
Naar hendes Læber tale?

Selv Vintren friske Morgensnee
Mig lader nu forgiæves see;
Det kan mig ei fornøie.
Med Blomstersneen Somrens Diis
Har blændet mig mit Øie:
Varm Snee, og dog saa kold som Iis,
Med sine Liliehøie.

Før eied jeg den hele Jord;
Nu er den ikke nær saa stor
Den Magt, som mig har bundet.
Een Skiønhed er af Alle skabt;
Naturen er forsvundet.
Jeg har den hele Skabning tabt,
Og intet har jeg vundet!

Svart er den ædle Frihedstab,
Dog vil jeg et mit Fangenskab
For Hermods Vinger bytte.
Forvandlet til en Bonde from
Er nu den raske Skytte;
Men Gimles bedste Eiendom
Han giemmer i sin Hytte.

Min Eiendom er Tanken om
Hvad aldrig blier min Eiendom;
Den kan jeg ikke miste.
Dybt staaer dit Billed i mit Bryst,
Det Første som det Sidste.
Og det skal være Hiertets Trøst,
Om Hiertet end maa briste.

Han havde neppe siunget denne Vise, før et Par silkebløde Hænder holdt ham for Øinene. Hrane greb dem, og da han saae de hvide Fingre, trykte han dem med Heftighed til sine Læber, i den Tanke at det var Yrsas. Men hvor forbauset blev han ikke, da han saae Skulde. Hendes Kinder glødede, hendes sorte Øine brændte. Stakkels Skiald, sagde hun med bævende Stemme, men med paataget Lystighed, elsker du ulykkeligt? Eller er det kun Indbildning, som Folk af dit Haandværk altid ere fulde af? — Tilgiv, ædle Fyrstinde .... stammede Hrane! — Jeg tilgiver dig gierne, sagde Skulde. Din Forlegenhed klæder dig godt. Og Visen behagede mig ogsaa, skiøndt jeg meget vel veed, den ikke var til mig. Men det gaaer mig som dig: jeg ynder Den, jeg forsmaaes af. Hranes Forvirring blev ved disse Ord endnu større, han vidste ikke hvad han skulde svare, og trykkede i denne Tilstand hendes Haand, som hun havde lagt i hans. Oprigtig talt, sagde Skulde, og stirrede paa ham med et elskovdrukkent Blik, jeg har Medlidenhed med dig. Er det af Beskedenhed, at du foretrækker det udsprungne Bæger for Knuppen? kolde Taarer for en livsalig Lue? dorsk Lige-

gyldighed for reen Hengivenhed? Jistappen for Solstraalen? Med disse Ord rakte hun ham atter sin Haand, som han ikke modtog, men stirrede misfornøiet hen for sig; og da Yrsa i det samme kom langt borte mellem Træerne, sprang han op og raabte: Ak Yrsa! — Er hun der? spurgte Skulde, og hendes Kinder bluessede dobbelt saa stærkt, men ei med Elskovens, men med Vredens dunklere Rose. Sukker du nu? svulmer dit stakkels Bryst? Daarlige Svend! Bragi Bænkepryder! bundet i en Haarloks askegraae Lænker. Du fortiener ingen ung og deilig Piges Venlighed. Hvad jeg har sagt, er kun skeet for at lokke Hemmeligheden ud af dig. Tag dig iagt, at du ikke herefter sukker for høit og for dristigt. Med disse Ord forlod hun ham med Skoggerlatter og løb ind imellem Træerne.

Yrsa spurgte Hrane hvad dette havde at betyde? Hun havde seet langtfra, hvorledes Skulde holdt sine Hænder for hans Øine, og hvordan han iøvrigt havde kysset dem. Det var ham altfor smerteligt at Yrsa skulde troe, han elskede Skulde, og denne Tanke afpressede ham, hvad der maaskee ellers ikke i flere Aar var kommet over hans Læber. Han fortalte Fyrstinden hvad der var skeet, og sang hende Visen for. Yrsa hørte den og rødmede undertiden; men da han havde endt, tørrede hun hurtig en Taare af sit Øie, og sagde med munter Stemme: Elskov, gode Hrane, er en Alf, men om det er en Lysalf eller Svartalf, bliver et stort Spørgsmaal. Han er sammensat af Maanskin og Tusmørke, han giør oftere ulykkelig, end lykkelig. Om den Rædsel og Gru, han har foraarsaget mig, ville vi ikke tale. Freya har lovet mig Moderglæden; og man siger denne Lyksalighed opveier alle Gienvordigheder. Men ogsaa i sine stillere, mildere Virkninger er han tidt en skadelig Trold, som tilintetgiør mangt et hæderligt Samkvem. — Derfor holder jeg mig til

det blidere, stadigere Venskab. Dette skal jeg altid uskrømtet have for dig, og mere for dig, end for de fleste Andre. — Der kommer vel den Dag, at jeg og-saa kan lykønske dig til en elskværdig Brud. — Den Dag kommer aldrig! raabte Hrane, greb Fyrstindens Haand, trykkede den til sine Læber og gik hurtigt bort. Yrsa stirrede efter ham. Da hun ikke kunde øine ham meer, lagde hun Haanden paa sit Hierte, sukkede og sagde: Hvad har jeg sagt? Jeg tør aldrig see ham ene meer!

Niende Kapitel.

Hrane fortæller en Saga i Kongshallen.

Det varede nogle Aftener inden man samledes igien, thi først adskilte Hroars Bedrøvelse, siden Yrsas og Hranes Forlegenhed, Vennerne. Endelig lod Kongen Yrsa, Skulde, Vaulundur og hans Søn Vidrik, Hrane og flere Mænd sammenkalde til Aftengilde. Yrsa havde han bedet at formaae Hrane til at synge nogle Sange. — Hvad kan det hielpe, jeg synger, sagde denne med et venligt Smil. Det vil opmuntre Kongen, sagde hun. Den forestaaende Krig har giort et mørkt Ind-tryk paa ham; han trænger til Trøst, til at styrkes i sin Overbeviisning om, at det er bedre at være fred-sæl end seiersæl. Alt hvad jeg sang, vilde neppe giøre lystigere, svarede Hrane. — Nu, saa fortæl en Saga, sagde Yrsa, af dem veed du dog saa mange. En Saga, som kan passe for Hroars Tilstand. — Og for *min*, tænkte Hrane. Vel, Yrsa, jeg skal fortælle, siden du beder derom, og Hroar ønsker det.

Om Aftenen vare alle samlede i den luftige Svale i Kongens eget Lysthuus, hvor han pleiede at opholde sig, naar han havde udsøgte Giæster. Der blev spiist og drukket, uden synderlig megen Tale. Da Bordene vare borttagne, satte Hrane sig strax til at fortælle. Yrsa sad ved Siden af ham og kniplede Fiskergarn, hvilket endnu var hendes kiæreste Syssel. Paa den anden Side sad Skulde; hun tog sig intet for, men støttede sin Arm til Bordet, betragtede den selv, hvor rund og hvid den var, legede med Fingrene i sine Lokker, og saae omkring paa Kæmperne, for at opdage, om de havde lagt Mærke til, hvor smukt de hvide Hænder afstak til de sorte Haar. Dette havde Vidrik Vaulundursøn, en smuk ung Kæmpe, med gule Haar og røde Kinder; og neppe saae Skulde det, før hun vexlede Diekast med ham, og fik ham reent til at vende Opmærksomheden fra Fortællingen. Vaulundur selv derimod lagde begge sine Arme paa Bordet, og lyttede meget opmærksomt, før Hrane endnu havde begyndt; thi han var, som alle Smedde, lidt tunghør, og som alle Haandværksfolk, gad han gierne høre Eventyr.

Ædle Konge, begyndte Hrane nu, opmuntret af den stærke Miød og Yrsas Nærhed — gode Kæmper og forstandige Fruer! saa vil jeg da, med Eders Tykke, fortælle om Erik og Roller, som levede under Frode den Fredegode, og hvem der er hændet heel mærkelige Ting. Skulde Eet og Andet i min Fortælling forekomme Eder utroligt, ja vel endogsaa urigtigt, da maa jeg bede Eder glemme hvad I før have hørt, og fæste Liid til mine Ord. Thi Skialden har altid Ret, naar det giælder om at more Sindet, underholde Tanken og røre Siælen. Dog, Eriks Eventyr ere bekiendte nok; om dem have I vel allerede selv hørt endeel; Rollers derimod ere skiulte i Mørke, og det er kun ved en lykkelig Hændelse, jeg har opdaget dem. Mange have paastaaet, at

han levede i Rolighed her i Landet, og var givt med Kongens forskudte Hustru Hanunda; men af min Beretning ville I see hvor falsk dette Rygte er, som saameget andet i gamle Sager.

Kongen smilte og sagde: Det er sandt, Hrane! det er af Skialdene man skal have Sandheden at vide. Yrsa stirrede venlig og nysgierrig op fra sit Arbeide og saae paa Fortælleren. Skulde gned sine Negle med Fingerenderne, satte sig igien i den første Stilling og saae paa Vidrik; da begyndte Hrane.

Eriks og Rollers Saga.

I Frode Fredegodes Tid raadte Gøthar over Agde i Norge. Af denne Konges Kæmper var Regnar den bedste. Gøthar holdt en Vinter Juul paa sin Gaard; der vare mange Jarler, Herser og Bønder budne, blandt dem Regnar. Han havde to Sønner med sin Hustru Krage. Den Ældste, Erik, var føer og stærk, forvoven og stolt. Roller, den Yngre, var blid, vennesalig og Moderen kiærest. Nu hændte det sig Juleaften, at Roller tog sin Bue og gik paa Jagt. Erik blev hiemme, for at tætte Huset med Mos mellem Biælkerne, da det var streng Vinter og Moderen frøs. Da Roller havde giort godt Bytte og vilde hiem, hørte han en Gispen i Krattet, som af et Menneske, der droges med Døden. Han gik hen hvor Lyden kom fra, og traf en gammel Qvinde nedsiunken i Isen paa en Mose, som hun vilde gaaet over. Roller trak hende op, lod hende staae paa Benene og bad hende følge med hiem; der skulde hun faae tørre Klæder, varm Stue og god Nadver. Den Gamle blev herover heel glad; men da hun af Mathed ikke kunde gaae, tog Roller hende paa Ryggen og bar hende til sin Faders

Gaard, hvor han dog ikke kom før det var bælmørkt og Stiernerne blinkte.

Erik stod just og tættede Væggen, da Roller traadte ind i Stuen med den gamle Qvinde paa Ryggen; hin meente det var Vildt, og roste Broderen for det store Dyr, han bragte. Men Roller svarte leende: Tammere Vildt gaaer ikke i Norriges Skove; satte Kiærlingen paa Gulvet, og fortalte hvad hændt var. Da Erik saae, han havde taget feil, i det han havde taget den gamle Qvinde for en lækker og velsmagende Vildbrad, blev han fortrydelig og raabte: Vel kunde Vedet af alle Norriges Skove behøves, for at giøre en eneste Mundfuld mør af denne Steg. Roller lod hende sætte sig ved Ilden, for at tøe op; selv gik han ud med sin Broder, for at hente hvad skudt var. — Da Qvinden var alene med Krage, fortalte hun, at hun var en Troldkone, hedde Hartgrepe, og at hun, til Giengield for Rollers Godhed imod hende, vilde giøre ham til den kløgtigste Mand. Hermed var Krage tilfreds. Gik da Hartgrepe ud i Skoven igien og hentede tre Hugorme, hvoraf de to vare sorte, men den tredie graa og hvidspættet. Derpaa gik hun i Stegerset og satte en grem Kiedel med Velling paa Ilden. De tvende Orme hængte hun i Skorstenen, saa at de dryppede deres Gift i Kiedelen, medens hun sang Seiden. Da den underlige Mad var lavet, bar hun den ind i Stuen for Brødrene, men saa, at det Sorte vendte hen imod Roller, det Blege mod Erik. Da de havde søbet noget sammen, mærkede Erik det Sortes Kraft, medens Roller sad i Tanker, som han ofte pleiede; stak derfor Sleben ned i Vellingen og sagde: Saaledes dreier et Skib sig i Havsnød, omtumlet af Storm og Bølger. — Da Hartgrepe saae, at hun intet havde udrettet til Rollers Fordeel, men at Erik havde faaet alt det Kraftige paa sin Side, blev hun vred, stod op og gik bort,

uden at tage Afsked. Fra den Tid af mene Mange, at Erik har faaet sin Kløgt; men af det Indfald med at dreie Vellingen skulde man troe, at han havde havt den i Forveien.

Næste Vaar havde nær hans Forvovenhed kostet ham Livet. Hans Faders Gaard laa ved Havet; da han nu en Morgen sad i sin Fiskerbaad, stirrende hen ad Havfladens vaade Ild, hvor det morede ham at lade sig skvulpe af Bølgerne, drev Strømmen ham langt ud paa Havet. Erik blegnede ikke. Have Guderne bestemt, at jeg skal ende mit unge Liv paa Skibenes vaade Vei, sagde han, saa maa jeg hilse dem i Valhal med en frimodig Mine. Da han mærkede, det var forgiæves at bruge Aarerne, kastede han dem i Baaden. Til Lykke havde han Levnetsmidler med; thi han pleiede ofte at tilbringe hele Dage paa Søen med at fiske, naar han var kied af Jagten. Uveiret tog til, Bølgerne truede hvert Dieblik med at sluge ham; men han holdt, som sædvanlig, sine Maaltider, tømte sit Bæger og sang: Hæver Eder høit! Ryster de krusede Lokker, blotter de fulde Bryster og Skuldre, I Rans hvide Døttre, og hæver Kæmpen til Valhal! Kæmpen, som smiler i Døden. — Da Natten faldt paa, lagde han sig ned i Baaden og sov. Næste Morgen kunde han endnu ikke see Land; men da han mærkede, det luftede, heisede han Seil, og lod Vinden raade. Den bragte ham pilesnart forbi nogle Smaaøer, som han ikke kiendte; heller ikke kunde han naae dem. Det blev atter Nat. Erik sov under sit Biørneskind. Da han vaagnede, stod Baaden i en lille Viig, Himlen var blaa, Stormen havde lagt sig, paa begge Sider vare nysudsprungne skyggefulde Lunde. For at udspeide Stedet, steeg han op i en høi Eeg; thi han kiendte vel hele den sydvestlige norske Kyst. Men hvor forundret blev han, da han hverken øinede Klipper eller Graner,

men kun lutter Ege, Bøge, Smaabakker og Dale, omringede af Havet. Græsset var fuldt af Blomster, thi det var Vaar. Fuglene sang, og adskillige Bække skyllede ud fra Skoven. I Vigens Munding sendte Havet dem sine Bølger imøde; der kyssede de og sladdrede sammen nogle Øieblik, inden de fulgtes ad ud paa Dybet. Erik steeg ned igien, og da han var træt, thi hans Søvn havde den sidste Nat været temmelig urolig, lagde han sig til Hvile i Græsset, efterat have fortæret Levningen af sit Forraad.

Da han vaagnede og opslog sine Øine, stod der en deilig Mø for ham; blaaøiet, lyshaaret, rank som en Lilievand, rødkindet som en Rose. Det gyldne Livstykke spændte sig glat om den smækkre Vidie, men skilte sig opad med Snørelænken, for den fulde Barm. Hendes Haar var kiæmt glat tilbage, og snoede sig over Issen i en Knude. Hendes Ærmer vare korte med smaae Knapper, og lode de trindeste Arme tilsyne; de smukke Skoe sluttede pænt om den spæde Fod.

Kort sagt — faldt Skulde Hrane levende i Talen — en Yrsa op ad Dage! — Forstyr ham ikke, min Søster, sagde Kongen alvorlig. Dragten er uvæsentlig, i saa Henseende holder Hrane sig til, hvad han nærmest har for Øine.

Jeg sidder heller ikke mange Dagsreiser borte, sagde Skulde. Men det er det samme, videre!

Denne skiønne Mø, vedblev Hrane med nogen Forvirring, hvoraf han dog strax fattede sig — blev opmærksom, da hun kom forbi den slumrende Kæmpe; thi paa hans Klædedragt saae hun, at han var fremmed. Erik var fager, og hun stod og stirrede paa ham, da han vaagnede. Han sprang forfærdet op, thi han troede at skue Freya. — Hvo er du? spurgte hun; hvorledes kommer du her? Af din Klædedragt seer jeg, at du er ingen Dansk. — Altsaa er jeg i Danmark? raabte

Erik forundret, og saae sig nysgierrig om. — I Herthas Skove, ikke langt fra Leire, Kong Frodes Gaard. Vidste du ikke det? — Erik viste hende sin Baad i Vigen, sagde hende sit Navn, og fortalte sit Eventyr. Derpaa yttrede han stor Lyst til at gaae op paa Kongsgaarden, for at see al den Herlighed og hilse paa Kongen. Tillige spurgte han meget ivrig om hvem hun var, og traadte tilbage med Ærbødighed, da han hørte, at det var Gunvar selv, Frodes Søster. Gunvar raadte ham fra at gaae til Kongsgaarden, hun frygtede for Eriks Liv, og det var intet Under.

Da Friedleif, Frodes Fader døde, var han kun sex Aar gammel. Vestmar og Kolle havde i hans Mindreaarighed tilranet sig Magten. Vestmar havde tolv Sønner, Kolle tre. I deres Selskab blev Frode forført, thi med Tapperhed forbandt de den vildeste Grumhed. Tilstanden i Leire var afskyelig, Giæsteretten, der ellers saa ubrødelig holdtes af vore Fædre, blev traadt under Fødder. Guderne vare foragtede, deres Huse nedrevne; man bortjog Almuen, naar den vilde bede. Vestmar og Kolle vare dødelige Fiender, og Sønnerne havde arvet Fædrenes Had. Vestmars Slægt, som den talrigste, var og den stærkeste; hans ældste Søn Grib havde aldeles vundet Kongens Tillid. Disse Kæmpers Udsvævelser gik saa vidt, at ingen Qvinde eller Mø var sikker for dem; selv Gunvar levede afsides i sit Buur, bevogtet af en Flok ældre, retskafne Hirdmænd.

Tak Guderne, sagde Gunvar, da hun havde underrettet ham om Alt, at de to Gange paa en forunderlig Maade have beskyttet dit Liv; først ved at føre din Baad giennem Kattegattets farlige Skiær, og nu ved at skaffe dig ligesaa hurtig uskadt til dit Hiem, uden at lade dig falde i Vildmændenes Hænder. Skialm, en Kiøbmand, der handler med Pelsværk og Jern, ligger

ikke langt herfra og gaaer om faa Dage til Norge. Skiul dig i Skoven! En af mine Kæmper skal bede ham, tage dig med. — Skal jeg stiæle mig bort? spurgte Erik. — Der er ikke andet for, svarede Gunvar, naar du ikke daarlig vil opoffre dig.

Denne og de følgende Middage spiste Erik i et Lysthuus med Gunvar og en af hendes tro Tærner. Men han kunde næsten intet nyde; desbedre kunde han see. Deres Oine mødtes ofte, da blussede de og sloge dem ned igien. Da Skipperen kom for at hente ham, sagde Erik til Gunvar: Jeg fandt Ro paa Havet, for at miste den paa Landet! Jeg undgik Braddøden paa Bølgerne, for at døe af Længsel paa den norske Klippe. Men jeg kommer igien, for at see dig, eie dig, eller døe. Gunvar gav ham en lille Pakke med, som han ikke maatte aabne, før paa hin Side Hlessø. Da han aabnede den, fandt han en Lok af hendes Haar. Nu vidste han, hvad han turde haabe, og pøndsede kun paa at komme til Danmark igien.

Erik omfavnede sine Forældre, som troede han var druknet og sadde og begræd ham i Tusmørket; derpaa søgte han Roller paa Næsset ude ved den høie Gran. Han fandt Skialden ved Harpen, stirrende mod Aftenrøden. Varme Sol! — sang han — din Straale vækker alt til Liv og Glæde; men Eriks Liv og Rollers Glæde fremkalder du ei. Dagens Oie, som skuer saa vidt ud over Verden, viis mig min Broder! — Stille! Bølgerne risle mod Klippen. Hvad fortælle de? — Vi have vugget ham i den lange Søvn, sige de; og nu skylle vi koldt hen over hans Liig. — — Her qvalte Smerten Rollers Stemme, og Erik giorde en stærk Bevægelse i Busken. — Var det din Aand, Erik, raabte Roller, som giennembævede Løvet? — Nei, det var mig selv! sagde Erik leende, og omfavnede ham. Da blev der en Glæde! Roller

savnede intet, thi han havde sin Erik; men han mærkede snart hvad Erik savnede.

Nu vil jeg ikke opholde Eder — ædle Herre Konge og skiønne Qvinder, vedblev Hrane, med vidtløftig at fortælle Eriks Bedrifter; hvorledes Kong Gøthar (efterat hans Flaade var slagen af Odde) gav Erik Skibet Skrother, med hvilket han seilede til Danmark, og borede alle Oddes Skibe i Grund. Jeg vil kun berette, at da Erik, efter velforrettet Sag, laa under Hlessø for at hvile ud, inden han gik tilbage til Norge, fik han stor Lyst til at see Gunvar igien, og besluttede derfor i en maanelys Nat at besøge hende ved hendes Buur i Leireskoven. Han sagde urolig til sin Broder: Mig forlænges at vide, om Gunver er mig tro og om hun tænker paa mig. Ogsaa vilde jeg gierne see hende igien. Vil du følge mig? — Roller var strax rede. De satte Baaden ud, og landede lykkeligt i den lille Viig, uden at opdages. Erik sagde til Roller: Snig dig hen til hendes Jomfrubuur, seer dig en af Kæmperne, da siig at du er Sigbert, og vil hilse paa din Søster Ragnhild. Dette er Gunvars Tærne. Kommer hun, da meld Erik fra Rennesøe, saa vil Gunvar snart vise sig; hvis hun ellers mindes endnu hvad hun gav mig. Naar du da staaer for Gunvar, da meld hende min Død, og at du kommer for at bringe Lokken tilbage. Hører hun det ligegyldigt og tager rolig derimod, da vide vi hvad vi kunne vente, og seile hiem igien; thi da er hun ikke værd, hvad jeg vil vove for hendes Skyld. Men bedrøves hun og græder, da træder jeg frem af Busken, og saa skal snart Sorgen vende sig til Glæde.

Roller lovede at udrette Broderens Ærinde, og gik med Haarlokken. Da han kom til Buret, spurgte den gamle Kæmpe, som gik frem og tilbage i Maanskinnet med sin blinkende Hellebardel, hvem han var?

Roller svarede, som Erik havde sagt ham; Ragnhild kom; neppe havde han nævnet Erik fra Rennesøe, før hun fløi ind og hentede Gunvar; og neppe havde Gunvar aabnet Døren og seet Roller i Almeskyggen, før hun fløi ham imøde, omfavnede ham og trykte et Kys paa hans Læber; thi Roller lignede sin Broder, hun troede det var ham, og vilde nu forekomme al Forlegenhed, ved at hilse ham som Beiler, hvorfor hun ansaae ham, fra det Dieblik hun havde givet ham sin Haarlok. Rollers Bestyrtelse var ikke liden, og havde han ikke været Broderen saa tro som han var, havde det ikke været ham ukiært at trykkes i saa deilige Arme; men nu giorde det ham heel bange, og han raabte: Du tager feil, Kongedatter! Jeg er ikke Erik, men Roller, hans Broder. Gunvars Undseelse var stor, men hendes Sorg større, da Roller rakte hende Haarlokken, og forkyndte Broderens Død. Roller spurgte, om hun trofast havde elsket ham, og hun svarede grædende: Kort var mit Kiendskab til Erik; men det saae jeg vel, at han saa langt overgik alle Ungersvende, som Guldet overgaaer Jernet, Løget alle Urter, og Hiorten alle Dyr. Da Erik hørte det, kunde han ikke skiule sig længer, men kom frem til Gunvars store Glæde. Hun bebreidede ham, at han havde forskrækket hende. Men Erik saae paa Roller, og sagde leende: Det fik jeg betalt. Som sandt var; men det havde været bedre for Roller, hvis det ikke var skeet.

Nu blev der aftalt, at Erik skulde besøge Kong Frode i Høst med flere Skibe, naar han havde bragt Gøthar Efterretning om det lykkelige Udfald. Men det varede noget, inden han fik saadant bragt tilveie, saa at han først kom igien da Vinteren var indtruffet. Maaskee havde han med Villie maget det saa, for at kunne fryse inde hos sin Beile, og tilbringe Julen i Leire. Han bad strax om Tilladelse at giæste Kongen,

og fik den paa de sædvanlige Vilkaar. Den gamle Gotvare, Vestmars Hustru, var berømt for Snildhed og Kløgt. Naar der kom Nogen for at besøge Kongen, maatte de først løse Gaader, som hun forelagde dem. Kunde de ikke det, maatte de enten betale en stor Sum Guld, eller bøde med Livet. Roller raadte Erik derfra, siden de intet Guld havde; men Erik sagde munter: Da maatte jeg slet have søbet Hartgrepes Velling, hvis jeg ikke kunde løse Gotvares Gaader. Dermed nærmede han sig Stranden, hvor hun stod med sin Krykke og ventede ham, omringet af de tolv Sønner med dragne Sværd. Da hun havde hostet og rømmet sig, spurgte hun:

Hvad er rundere end et Hiul?
Og hvor holdes den feireste Juul?
Hvad er hvidere end en Svane?
Hvad er sortere end en Trane?
Hvilken Bro er skiønnest?
Hvad er i Skoven grønnest?

Hertil svarede Erik uden at betænke sig:

Solen er rundere end et Hiul.
I Valhal holdes den feireste Juul.
Sneen er hvidere end en Svane,
Lumskheden sortere end en Trane.
Regnbuens Bro er skiønnest;
Galden i gammel Hex er grønnest!

Skiøndt disse Svar ikke alle vare efter Gotvares Sind, maatte hun dog lade sig nøie dermed. Da Grib mærkede, at Erik havde overvundet hans Moder i Ordkamp, tænkte han at skade ham med Hexeri. Vestmars Sønner havde slagtet en Hest, og sat Hovedet med udspilet Mund paa en Stage. Saaledes kom de nu for at bortskræmme den Fremmede. Men Erik loe og sagde: Den som vil Andre ilde, fare selv ilde. Og neppe havde han sagt det, før Hestehovedet faldt ned

af Stangen, og slog den ihiel, som bar det. Derover undrede de Andre sig saare, og lode Erik og Roller gaae med Fred til Kongsgaarden.

Men nu, sagde Roller, ere vi lige nær; thi vi faae jo ikke Adgang til Kongen, uden at bringe ham en kostbar Gave, og vi komme tomhændede. Erik bad Roller være rolig, tog en stor klar Iisklump, som laa ved en Kilde paa Veien, og giemte den under sin Kaabe. Da de treen i Salen, havde Kongens Trælle efter gammel Misbrug lagt et Bukkeskind ved Indgangen, hvilket de hurtig droge til sig, ligesom Erik traadte ind, saa at han vist var faldet, hvis ikke Roller, der kom bag efter, havde grebet og holdet ham overende. Da smilte Erik og sagde: Bar er broderløs Bag! — Gunvar, som var nærværende, sagde, at Kongen ikke burde tillade slig Spøg, men Frode svarede: Enhver kan see sig for.

Midt paa Gulvet brændte en stor Ild, og rundt om denne sadde Kongen og hans Kæmper. Da Erik nærmede sig, modtoge de ham med Huien og Skrigen. Kongen forbød dem at tage saadan afsted, og Erik sagde: Det er paa Hundeviis! naar Een giøer, giøe de Alle. Kolle, som var Kongens Skatmester, spurgte Erik, hvad Gave han bragte? Herpaa rakte Erik ham Iisklumpen over Ilden; men lod den med Villie falde deri, og paastod at Skylden var Kolles. Alle troede af Glandsen, at det var en kostelig Ædelsteen. Kongen spurgte Gunvar om hendes Mening; hun svarede, at han ikke burde overtræde sin egen Lov. Da der nu var sat Dødsstraf for Den, som forvanskede Kongens Gave, var Frode nødt til at lade Kolle hænge; hvilket han vel havde fortient, om ei for dette, saa for Andet.

Hvem er du, og hvor kommer du fra? spurgte Kongen. Da nu Erik vidste, det var Brug i Leire,

at tale mørkt og forblommet, saa det skulde koste Hovedbrud at forstaae, svarede han: Jeg drog fra Træet til en Biælke, og kom til et Træ. — Og hvor kom du saa hen? — Jeg drog fra Træet til Træet. — Det var mange Træer! sagde Frode. — Der er fleer i Skoven, svarede Erik. — Og hvor drog du saa videre? — Derpaa kom jeg til en Steen. — Og saa? — Foer jeg fra Stenen til Stenen. — Det var mange Stene, raabte Kongen. — Der er fleer i Fielddene, svarede Erik. — Og hvorhen tog du saa din Vei? sagde Frode, da du paa Skibets Biælker havde været i din Faders Biælkehuus og paa de norske Klipper? — Da traf jeg en Hval paa Havet, som skrækkede Kysterne; den dræbte jeg. — Det var en tapper Gierning, sagde Frode. — Ikke skulde du rose den, svarede Erik; thi jeg slog med det samme Odden af Leirekongens Spydstage. — Det forstaaer jeg ikke, sagde Frode. Saa giv mig en Gave, vedblev Erik, siden du ikke kan løse min Gaade. Jeg meente dermed, at jeg har dræbt Odde, og nedsænket hans Skibe. — I det samme sprang Grib op og vilde giennembore Erik, men Roller forekom ham, og giennemborede ham. Bedst er Broders Hielp, naar Nøden er stor, sagde Erik. Den Trofaste behøves meest i Fare, sagde Roller. Da raabte Frode: Jeg frygter det gaaer Eder, som Ordsproget lyder: Stakket er stundom Sværdet for de Stridende. For Haand, som Vaade giør, er Sorgen rede. — Erik sagde: Retfærdigt Nødværge er ustraffeligt. — Nu traadte alle Gribs Brødre frem, og svore at hævne deres Broder. Erik sagde: Med en svag Kniv skal man skiære i Leddet. Jeg forlanger to Dages Frist, og en nyslagtet Oxehud. Det er billigt, sagde Frode, at Den faaer Huden, som faldt paa Huden. — Derefter bare Kongens Trælle Maden frem. — Erik, som vidste, at Kongen ingen Levninger leed, beed

af mange Stykker og satte dem fra sig. — Hvad lærer jeg af denne Overdaadighed? spurgte Kongen. — Faa Tienere og troe, ere bedre end Mange utroe, svarede Erik. Frode: Er du mig da mere tro, end de Andre? — Vanskeligt er det at binde ufødt Hest ved Krybbe. Du har endnu ikke prøvet dem alle. I Norge pleier man at give Drikke til Maden. — Frode: Aldrig saae jeg mere ublu Giæst end du." — Ja, sagde Erik, Faa hiælpe den Stiltiendes Trang. — I det samme kom Gunvar med Bægeret og rakte ham det. Erik greb om hendes Haand og spurgte: Fromme Konge! skiænker du mig, hvad jeg holder her? — Frode, som meente det var Miødhornet, sagde Ja. Da drog Erik hende ned paa Skiødet til sig. Frode blev meget opbragt, og raabte: En Daare kiender man paa sine Gierninger. Det er ei Skik her tillands at omgaaes saa dristigt med Jomfruer. Ei, svarede Erik, i det han greb sin Daggert og lod, som han vilde hugge Haanden af Gunvar — Haanden har du skiænket mig, den er min; nu kommer det an paa, om du vil give mig Møen med, eller ei. Da Frode mærkede hvorledes det var fat, og at Erik havde holdt hende om Haandledet, taug han stille og vilde ikke bryde sit Løfte, siden det engang var givet.

Dagen derpaa stred Erik med Gribs Brødre paa den glatte Iis. Kongen havde forbudet at hielpe nogen, som faldt. Imidlertid havde Erik giort sig Skoe af Oxehuder, som han overstrøg med Kodde af Furretræ og med Sand, for at staae desfastere. Disse giorde ham god Tieneste; thi han slog alle Vestmars Sønner ihiel. — Nu vilde Faderen hævne deres Død, og foreslog, de skulde prøve Styrke, og at Den som tabte, skulde miste sit Liv. Erik var strax rede, og der blev indbragt et Reb af Bast, som de snoede med Løkker om Fødderne, hævede derpaa Snorene stramt med begge

Hænder, og rykkede saa i Rebet af al Magt med Be-
nene, for at kaste hinanden omkuld. I denne Leeg var Vestmar vel øvet. Han havde overvundet tredive Kæmper paa den Maade, og dræbt dem alle; thi hans Grumhed var ligesaa stor som hans Styrke. Ved det første Tag vaklede Erik lidet, og Kongen sagde spottende: Det er ikke let at drage Reb fra den Stærke. — Du har Ret, Konge, svarede Erik; især naar man er trangbrystet og pukkelrygget. Med disse Ord kastede han Vestmar overende, traadte ham Brystet ind og Rygbenet ud. Frode tog sin Kniv og hug den forbittret efter Erik; men denne bukkede sig, saa Daggerten fløi over hans Hoved. Erik tog den venligt op, og sagde smilende: Man pleier at give sin Vën den Foræring i Haanden, man har tiltænkt ham. Havde du rakt mig Skeden tillige med Kniven, saa havde din Gave været kostelig. Frode rødmede, løste Skeden fra Beltet, og rakte ham den.

Men Gunvar, som frygtede sin Broder, raadte Erik til at flygte bort med hende om Natten, til sit Skib, og sagde: Bedst at reise mens Vognen er heel. Erik fulgte hendes Raad, efterat han hemmelig havde taget nogle Fiæle ud af Kongens Skibe og sat løse Bræder istedet. Da nu Kongen forfulgte dem, var hans Skib ikke kommet langt, før det sank. Uagtet han var klædt i Harnisk, forsøgte han at redde sit Liv med at svømme. Da vare Erik og Roller strax ved Haanden, sprang ud i Havet og opdroge Kongen ved Haarene paa Stranden. Alle hans Hofmænd druknede. Kongen blev iført tørre Klæder, og der løb ham meget Vand ud af Munden. De spurgte: om han ønskede Liv og Fred? — Da greb han sig med begge Hænder for Øinene og raabte: Ved Guderne i Asgard beder jeg Eder, skiller mig ved Livet! I have hiulpet mig mod min Villie. Maa jeg ikke døe i Havet, da

lader mig dræbe mig med mit eget Sværd. Jeg var hidtil dog seiersæl, nu er jeg overvundet af dig, Erik, en ringe Almuesmand. Med en liden Magt har du berøvet mig mit Rige, min Søster, mine Kæmper, mit gode Navn. En elendig Mand tiener intet bedre end Døden. Vilde du end give mig Alt tilbage, min Ære kunde du dog ikke give mig. Bruddet vorder aldrig heelt. Man skal vide at sige af Frodes Fængsel, saalænge Verden staaer. Lader mig drikke den Skaal, jeg havde tiltænkt Eder! Havde jeg fanget Eder i min Vold, da havde I ingen Naade fundet. Giører mig samme Skiæl! spares vil jeg ikke; hvis I ikke dræbe mig, myrder jeg mig selv.

Erik svarede: Det forbyde Guderne, at du skulde faae Sligt i Sinde. Lykken har jo kun fristet dig, ved at forsøge dit Sind og Hierte; din Sorg kan snart vendes til Glæde. Den veed først hvad Sødt er, som har smagt Bittert. Vil du forkaste din Velfærd, fordi du er dyppet i Havet engang? Kan du ikke taale Vand, hvorledes vil du da taale skarpen Staal? Det er dig en Hæder og ingen Vanære, at du har svømmet i det tunge Harnisk paa vilden Hav. Du est en unger Helt, og kan endnu øve mere Godt end Ondt er skeet. Hvor er nu din Frimodighed, din Styrke? Est du allerede kied af Verden? Vi have hiulpet, ikke fordærvet dig. Vi ere dine Venner, ikke Fiender og Forrædere. Fortryder det dig at have givet mig din Søster, saa tag hende tilbage! Hun er saa god en Jomfru nu, som før hun kiendte mig. Men vil du tage os i din Tieneste, da ere vi rede. Du est saa fri og mægtig, som da du sad i dit Høisæde. Giør hvad du vil, vi ere færdige til at udføre dine Befalinger.

Over denne Tale blev Kongen saa bevæget, at han omfavnede Erik, kaldte ham sin Ven, og tog ham

hiem med til sin Gaard, hvor han holdt hans Bryllup med Gunvar. Erik var siden uadskillelig fra Kongen, hialp ham med at overvinde sine Fiender, og med at give de vise Love, som skaffede ham Navn af den Fredegode.

Dog — vedblev Hrane — dette vide I alle; og det Meste af hvad jeg har fortalt idag er ogsaa Flere bekiendt; men Slutningen af denne Tildragelse, og hvorledes det gik Roller, vide I ikke; skiøndt hans Eventyr er vel saa mærkeligt, som Eriks. – Men det er alt silde, fromme Konge, sagde han, i det han reiste sig, jeg tænker det er bedst at giemme det Følgende til en anden Aften.

Hroar takkede Hrane for sin Saga, som vel fortalt, skiøndt han kiendte det meste deraf. Næste Aften blev bestemt til at høre hvorledes det gik Roller, og alle Tilstedeværende vare tilfredse undtagen Skulde, der havde været adspredt, gabet, og var misfornøiet med at Vidrik havde skiænket Hrane sin Opmærksomhed. Hun tilstod reent ud at det kiedede hende, og at hun neppe vilde være med næstegang. Herover var især Hrane glad; thi hendes Næsviished og spodske Smil havde ofte forstyrret ham.

Tiende Kapitel.

Slutningen af Eriks og Rollers Saga.

Næste Aften vare alle betids igien forsamlede hos Kongen, paa Skulde nær. Hrane kunde nu fortælle i Ro. At der sad en Ugle udenfor Salen i det høie Træ, som ofte hylede, og ikke lod sig bortkyse, for-

styrrede ham ikke nær saa meget, som hun vilde have giort. Da nu Enhver havde sat sig paa sin forrige Plads, begyndte han:

Ved Eriks Bryllup manglede kun Een, som næst Gunvar var ham den Kiæreste. Men Roller havde undskyldt sig med at han ikke var vel, og at Eensomheden, ovenpaa alle disse Bedrifter, var ham tienligst. Erik troede det; men Gunvar vidste bedre. Jeg har alt fortalt om det farlige Saar han havde faaet, ved den uheldige Misforstaaelse, og uden at tilstaae sig det selv, elskede han den skiønne Fyrstinde. Men det er ofte nødvendigt at bekæmpe sig, og det følte Roller; thi han elskede sin Broder.

For at skiule sin Tilstand, gik Roller ud i Skoven, hvor den var dybest, og agtede hverken Snee eller Iis; tvertimod var det ham langt behageligere, at de nøgne Grene strakte sig op med Rimfrosten i Stormen, som Steenplanter i det bølgende Hav, end om de havde været bedækkede med bløde Løv. Det Grønne passer sig ikke mere for mig, sagde han. Min Vaar er forsvundet! Om Vinteren ligger Naturen Liig. Liigsneen er min Farve. — Han var flere Timer gaaet saaledes i Tanker, da Kulden tvang ham til at søge Ly. Men han hadede menneskeligt Selskab, og da han mødte en Knøs, der samlede tørre Grene, sagde han: Kan du sige mig, Ven! hvor der boer Nogen, og dog Ingen? Knøsen saae paa ham, loe og sagde: Jo det kan jeg godt. Følg mig hen i Skoven ved Aabakken. — Roller, som nu lagde Mærke til det Urimelige i sit Spørgsmaal, spurgte: Boer der Nogen og dog Ingen? Ja, sagde Ungersvenden, der boer min Husbond; det er en gal Mand, ligesom I. Gale Folk ere ingen rigtige Folk; thi det er jo først Forstanden, som giør Mennesker til Folk; men Nogen maae de dog være. — En gal Mand? spurgte Roller, og du hans Svend? —

Men en god Mand, vedblev Knøsen; og det er han maaskee just fordi han er gal; thi jeg har mærket, at Forstanden giør Mange værre end Fæe. — Du lader til at være være en skikkelig Knøs, sagde Roller. — Fortryd ikke paa at jeg gantes, sagde Svenden. Den som skurer sig paa sort Kiedel smittes. Og dog vilde jeg heller dele min Husbonds Galskab, end alle Leirekæmpernes Kløgt.

Roller fik Lyst til at giøre Gubbens Bekiendtskab, og Knøsen sagde: Han vil modtage Eder med Giæstfrihed; kun maae I være snild og ikke sige ham for meget imod; thi det kan han ikke lide.

Hvori bestaaer da egentlig hans Afsind? spurgte Roller. — Han troer ikke paa Guderne; men paa et lille Barn, en Dreng paa tolv Aar; sagde Knøsen. Han har al sin Tid været sær. I sin Ungdom talede han bestandig om at Baldur var død, at Hødur havde forført Loke til at dræbe ham, og paastod, at fra den Tid af var der ingen Guder meer i Norden, at de vare reiste til Asgard igien, hvor man atter maatte opsøge dem. Til den Ende tog han Afsked med Slægt og Venner; snørte sig en Bylt paa Ryggen, og skiar sig en Vandringstav af den Hasselbusk, som stod ved hans Hyttedør. Hvad der paa Reisen er hændet ham for underlige Ting, vil jeg ikke fortælle. Han har selv digtet en Vise derom, som han synger for de fleste Fremmede, der besøge ham; og den, tænker jeg, vil han synge for Eder med.

Medens Svenden fortalte dette, vare de komne til Hytten. Gubben aabnede Døren og blev glad da han saae sin Svend, men forlegen ved at opdage den Fremmede. Dog, da Gutten havde fortalt at Roller var en fredelig Mand, der ønskede at giøre hans Bekiendtskab, tog han vel imod ham. Den gamle Eivin var høi og rank; et hvidt Skiæg naaede ham til Beltet.

Den store Pande hvælvede sig aabent; omkring Issen havde han tynde hvide Haar, men i de store blaae Oine funklede Ild, og hans Stemme var behagelig. Han bad Roller sætte sig. Der blev giort Ild paa Arnen. Den Gamle hentede Levnetsmidler og bad Roller at spise med sig. Roller troede aldrig det havde været muligt, men han glemte virkelig nogle Oieblik Gunvar over Gubben.

Roller fortalte ham hvem han var, og hvad han og hans Broder havde udrettet. Nu saa belønne Eder Jesus derfor, sagde den Gamle, omfavnede ham og græd. Saa er da nu hin Oglerede ødelagt. Men det er ikke nok at udrødde Klinten; nu giælder det at saae, min Søn! Roller blev forundret ved at høre hint fremmede, usædvanlige Navn, og spurgte, hvem det var han talede om? Gubben sagde: Om Ham maa man ikke tale; det er alt for ringe, om ham maa man siunge. — Med disse Ord tog han sin Harpe ned af Væggen og sagde: Hvad du ønsker at vide af mig, indeholdes i denne Sang. Derpaa slog han Strængene og qvad med den klareste Stemme:

Paa Skyens Kant, paa Purpurranden,
Naar Maanen straalte — skiønne Syn!
Med gule Lokker, stilt i Panden,
Med milde Smiil, med hvide Bryn,
Som venlig Gud for hver en Alder,
Naar Dagens Sværm til Hvile gik,
Sad freidig i sit Breidablik
Og saae til Jorden Asa Balder.

Han mildned Kæmpens grumme Tanker,
Sin Vennesalighed ham gav;
Og ned han sendte Haabets Anker
Til Den, som leed paa Stormens Hav.
Han viftede fra Syndens Mose
De fæle Taagers frække Lyst;
Og pryded Møens unge Bryst
Med Uskylds alfehvide Rose.

Men Mørkets lumske Hære vaage,
Dybt traf ham Hødur med sin Piil
Da sank de store Øienlaage,
Da svandt det vennehulde Smil;
Og, som en Dødning, over Skaane
Mod Herthadal og Odins Ø
Sneeg hen sig, ad blyfarvet Sø,
Den gustengule Nattens Maane.

Da kunde jeg det ei udholde
Blandt Jetter i det vilde Nord,
Hvor alle strenge Hierter, kolde
Tilbade kun den stolte Thor.
De kaldte mig en svag Forkiælet;
Jeg greb min hvide Vandringstav,
Og gik, da først paa Balders Grav
En Midienat jeg havde knælet.

Fra Østen kom de milde Guder,
Med Purpur dækt er deres Vei.
Hver Morgen Solen dem bebuder,
Men Dager seer endnu dem ei.
Mod Østen drog jeg, for at finde
Den Gud, mit Hierte havde kiær;
Hvem lumske List og Ondskab her
Tvang til fra Norden at forsvinde.

Jeg Afskeed tog med Søster, Broder,
Mit Fædreland jeg skiltes fra,
Og drog ad Dale, Bierge, Floder
Hen mod det hede Asia.
Hvor lang Tid, kan jeg ikke sige,
Men pludselig jeg stille stod
Ved Floden, kaldet Jordansflod,
Som flyder i Judæas Rige.

Jeg laa ved Veien paa min Kaabe,
Udmattet, hungrig, tørstig, arm;
Jeg hørte næsten op at haabe,
Og raabte: Balder, dig forbarm!
Med Betleren jeg Kaaret deler;
Naar skal jeg dig i Asgard see?
Da saae jeg rige Konger tre,
Som reed ad Veien paa Kameler.

Den Ene sort, de Tvende hvide,
Med straalende Guldkroner paa.
Ærbødigt Følget gik tilside;
De holdt ved Stedet, hvor jeg laa.
De klappede med deres Hænder
Min store, brune, danske Hund;
Og venligt fra den brede Mund,
Som Perler, smilte Morens Tænder.

De spurgte, hvad jeg vilde vinde?
Om Guldet var min Reises Meed?
Jeg svared dem: jeg gik at finde
Guddommen for Uskyldighed,
Som Jorden længe havde savnet,
Men som dog sikkert kom igien.
Da kaldte Kongerne mig Ven,
Og Alle de mig varmt omfavned.

Vi drager ogsaa fra det Fierne
At finde ham, enhver især.
Seer du den store Sølverstierne,
Som blinker over Hytten der?
Den har os vinket giennem Grene,
Hen over Havet, Nat og Dag;
Nu staaer den over Bondens Tag. —
Saa taled broderlig den Ene.

Jeg fulgte dem til Bondehuset:
Et Tag af Lægter, vedbendsmykt!
Fra Marmoret, som laa i Gruset,
Det hæved sig saa landligtrygt.
Høit voxte Græsset om en Støtte,
Hvis halve Deel var sønderbrudt;
Og med en deilig lille Glut
Sad Qvinden i den aabne Hytte.

De røde Roser monne voxe
Kring Lægterne med frodig Green.
Der stod et Asen hos en Oxe
I Stalden, bygt af Marmel=Steen.
Den unge Viv var skiøn tilvisse!
Huldt lued Kindens friske Blod;
Og Stiernen over Gavlen stod,
Og slog en Krands om Barnets Isse.

Ned knælte Kongerne paa Jorden,
Og rakte deres Gaver frem,
Og Barnet blidt tilsmilte dem,
Da rulled der en dæmpet Torden;
Ei frygtelig, som for at true,
Men som et Varsel, himmelsendt,
At Naaden var tilbagevendt,
At tændt var Kiærlighedens Lue.

Jeg fandt min Asabaldur atter,
Jeg var i Havn, endt var min Iil;
Jeg glemte Freya, Odins Datter,
Ved Jesu Moders fromme Smil.
Og daglig voxte Barnets Ære.
O hvilke Blomster! hvilken Vaar!
Og da han fyldte tolvte Aar,
Jeg hørte ham i Templet lære.

Men pludselig var han forsvunden,
Og tomt det store Tempel stod.
Jeg tabte brat, hvad brat var funden,
Han sine Elskede forlod.
Om for i Eensomhed at drage,
Og gruble over hvad han fandt?
Jeg veed det ei, men han forsvandt,
Og ei min Baldur kom tilbage.

Da greb jeg atter, dybt bedrøvet,
Min gamle, tørre Vandringstav.
Jeg var min Omgangsven berøvet,
Jeg flygted fra min Glædes Grav.
Mod Norden jeg tilbage vendte
Og tolked, hvad mit Hierte leed.
De kaldte det Affindighed,
Og spotted, naar mit Øie brændte.

Jeg veed det! Han tilbagevender,
Skiøndt tyve Aar han borte var.
Nu som en Viis, der Skriften kiender,
Den store Gaade løst han har,
Men Alderdommen mig har bøiet,
Min Siæl er mat, snart Tungen stum;
Min Fod er stiv og Ryggen krum,
Og sidste Gnist kun staaer i Øiet.

Held Den, som ung, i Kraftens Alder,
Kan skue Tidens største Mand!
Hans broderlige Stemme kalder.
O, iler til den fierne Strand!
Op! lader os tilsammen stimle
Og lytte til hans Viisdoms Ord,
Tilbede Jesus meer end Thor,
Og glemme Valhal over Gimle!

Denne Sang giorde et overordentligt Indtryk paa Roller! han blev hos Gubben om Natten, og Eremiten maatte fortælle ham alt hvad han vidste. Da Roller paa denne Maade havde overbeviist sig om, at Baldur var gienfødt og levede nu atter ved Jordansflod i Jødeland, besluttede han at følge Gubbens Raad, og at søge den Lyksalighed og Trøst, som den gamle Mand, formedelst sin Alderdom, maatte savne.

Efter en langvarig, men i det hele taget lykkelig Reise, kom han til Jorsal, og det første han spurgte om, var om den nye Baldur. Herom kunde Ingen give ham Efterretning; derimod vidste Enhver at tale om den store Skiald, som just holdt en Tale for Folket, paa hin Side Bierget. Roller gav sig ikke Tid til at hvile, men ilede strax did. Folkemængden var overordentlig; hele Dalen, alle Baadene paa Floden, alle Træer vare fulde af Tilhørere. Roller kæmpede sig hen til et Palmetræ, fra hvis Grene han kunde høre hvert Ord, og see Taleren i den vævede Kiortel, med de adskilte kastaniebrune Lokker og det blide Aasyn. Roller forstod endnu ikke et Ord af hvad han sagde: men Udtrykket, Kraften i hans Stemme, Ilden og Tilliden i hans Øie, og Tilhørernes fromme, spændte Opmærksomhed henrev ham.

(Her hylede Uglen uden for Salen i Træet, og det hialp længe ikke, alt hvad man klappede ad den.)

Da det var stille, vedblev Hrane: Af den stærke Anstrængelse og besværlige Reise, var Roller bleven

stærkt angrebet. Han var overmaade heed, da han steeg op i Palmen, og da han hele Natten maatte blive paa Bierget i Skoven, (thi det var umuligt, for denne Sværm, at finde Huusly) følte han sig næste Dag angrebet af en stærk Koldesyge. Til Lykke havde han truffet en Gothe, som nogenlunde forstod ham, og som tog sig af ham. Denne var ligesaa indtaget af den nye Lære, som Eivin havde været. Han pleiede Roller i Herberget, og da han begyndte at komme sig, lærte han ham noget af Landets Sprog, og fortalte ham Hovedindholdet af hvad Taleren havde sagt i Skoven. Dette giorde en overordentlig Virkning paa Roller; med en utrolig Lethed lærte han det fremmede Sprog, og bad til Guderne, at han snart maatte komme sig, for at gaae til Hovedstaden der i Landet, hvor Christus lærte og giorde stor Opsigt. Saasnart han var saa vel, at han kunde gaae, vandrede han afsted. Han havde isinde at begive sig til den elskede Lærer, og bede ham tage ham i sine Staldbrødres Tal; hvilket, han hørte, ikke blev afslaaet Nogen, som bad derom.

Da han kom til Hovedstadens Port, kunde han ikke komme frem for en talrig Menneskevrimmel. Han spurgte om, hvad det var, og man sagde ham, at det var tre Misdædere, som skulde henrettes. Han vilde atter spørge, hvad det var for Mennesker og hvad Ondt de havde giort, da han i det samme saae Jesus komme ud af Stadsporten, med et blegt Ansigt, hvorpaa Dødsveden allerede stod, med en Tornekrands paa sit Hoved, slæbende et stort Kors efter sig. I det han gik Roller forbi, smilte han til ham og sagde: „Jeg saae dig nok, hvor opmærksom du sad i Palmetræet. Farvel! Vi sees hisset.“ — Da strømmede Taarerne ned over Rollers Kinder, han kastede sig i Støvet og omfavnede den Helliges Knæ. Men de vilde Kæmper

stødte ham tilside med Hellebarderne, og Toget gik afsted til en Bakke udenfor Byen, hvor Henrettelsen skete.

Roller giorde nu Bekiendtskab med den hellige Mands Lærlinge og bestyrkede sig i Troen. Da de droge ud i den vide Verden, for at forkynde den, tog han sig for at udbrede den i Norden. Han kom for tidlig; de fromme Følelser vare altfor voldsomt og uforberedt trængte i hans Hierte. Han bukkede under for dem; hvad man med Uret havde beskyldt Eivin for, passede virkelig paa ham; thi hans ulykkelige Kiærlighed og den dybe Smerte over hans Herres og Mesters Lidelse, havde knust hans Hierte, ophidsede hans Indbildningskraft, og giorde ham ofte panvittig.

Der var forløbet tre Aar, siden Roller drog bort, og Erik sad i Velmagt hos Kong Frode, som ypperste Jarl. Han havde faaet Kong Gøthar paa Agde til at slutte Fred med Danmark, og Frode havde ægtet Gøthars Datter Alvilde. Mod Venderne var der ført en lykkelig Krig, Frode havde overvundet dem. Den eneste Glæde Erik savnede, var hans Broders Nærværelse; heller ikke havde Gunvar, uagtet to Aars Ægteskab, skiænket ham Børn. Hvor stor var derfor hans Fryd, da hun mod Slutningen af det tredie Aar fødte ham en Søn. Dette Barn besluttede de begge, til kiærlig Amindelse, at kalde Roller. — Kong Frode, Erik Jarl, hans Hustru og flere Hirdmænd vare just en Morgenstund gangne ud til Leirekilderne, for at vatne Drengen og give ham Navn, da de ved Kilden saae en fremmed Yngling, med et solbrændt, udtæret Ansigt, ligge henstrakt i Græsset, med Stav i Haand. Da han saae at de vilde vatne Barnet, sprang han op og raabte: Overlader dette til mig, det er mit Kald. Med disse Ord tog han Drengen i sine Arme, og spurgte om, hvad de vilde kalde ham. Nu kiendte de alle Roller og vilde hilse ham henrykt, men han sagde:

Vigtigere Sysler kalde os nu her, end jordisk Kiærlighed; og da de havde sagt ham Drengens Navn, mumlede han Noget sagte, i et fremmed Sprog, og døbte ham tre Gange. Gunvar modtog Barnet rørt af hans Hænder, og takkede ham med et deeltagende Blik. Alle vare begiærlige efter at vide, hvordan det var gaaet ham; men han svarede dem forvirret, i hemmeligheds-fulde Udtryk, som de ikke forstode. De toge ham med i Offerlunden; thi Gudernes Dyrkelse var igien indført med megen Alvor; men det var ham en Rædsel. Han forekastede Folket Afguderiet, og talde om det evige Lys. Almuen forstod ham ikke; den blev opbragt, og kun Eriks Anseelse kunde holde dem tilbage fra at dræbe Roller, som en Gudsbespotter. Rystende paa Hovedet gik han derfra, og sagde bestandig sagte ved sig selv: Jeg er kommen for tidligt! altfor tidligt!

Om Aftenen talede Erik hemmeligt med Roller, og lod ham fortælle sig Alt. Da han hørte, at Roller var kommen for at omvende Landet, raabte han: Ved Guderne besværger jeg dig, opgiv dette daarlige Forsæt. Jeg elsker dig som Broder; men jeg elsker Guderne høiere end dig, og har selv nylig udgivet en Lov imod Gudsforagtere, som jeg blev nødt til at haandhæve mod dig, saa meget det end vilde smerte mig. — Og hvilken Straf kan den vente? spurgte Roller. — Den samme, som Thyven efter Frodes Lov, svarede Erik; thi vi troe ikke at kunne straffe en slig Overtræder vanærende nok. — Og hvilken er da Thyvens Straf? spurgte Roller. — Der bliver slaaet Nagler giennem hans Sener, svarede Erik, og en Ulv hængt ved hans Side. — O en skiøn Død! raabte Roller smilende, den har jeg seet min Herre selv lide. Skulde jeg ikke gierne dele Skiæbne med ham? Erik sagde: Saafremt du vil giøre mig denne Skam, ved de evige Guder, jeg borer dig min Daggert i dit Bryst. Roller

svarede: Ilde belønte du mig da, fordi jeg mangen god Gang reddede dit Liv. — Hvad har du i Sinde? raabte Erik. — Dristighed sømmer sig vel den Fromme, sagde Roller. — O min Broder, sukkede Erik, med Hund skal man Biørn bede, og ikke med flyvende Fugl. Du est syg og vanvittig, dine Kinder ere blege, dine Oine gløde! Jeg vil lade dig være ene, og tale med dig imorgen igien. Maaskee har du da faaet bedre Forstand. Gode Tanker komme med Natten. — Med disse Ord forlod han ham.

Næste Morgen temmelig silde kom Erik igien; men Roller sov endnu, og Erik nænte ikke at vække ham. Henimod Middag kom han anden Gang, og da Roller endnu sov, fattede han Mistanke og trak Forhænget fra Sengen. Da laa Roller smilende, hvid og død, med foldede Hænder paa Brystet. — Det var det bedste, der kunde hændes dig, min ulykfalige Broder, sagde Erik grædende. Derpaa lod han ham bære hen i en Gravhøi, og Natten derpaa gik Gunvar alene ud og plantede en Rosenbusk paa hans Grav.

Nogle Uger derefter fandt man et sort Trækors derpaa. Da man spurgte, hvor det var kommen fra, fik man at vide, at den gamle Eivin havde været der og plantet det. Denne Gubbe døde kort derefter; men Erik levede lang Tid med Gunvar, hialp Frode at styre Landet, og var lykkelig. —

Hranes Fortælling giorde stærkt Indtryk paa de Tilstedeværende. De vilde just skilles ad, da det raslede i Træet udenfor; et overmaade velskabt Been strakte sig fra Grenen ind i Vindueskarmen; og inden man vidste et Ord deraf, stod Skulde i Stuen med et sort Slør over Hovedet, og tudede som en Ugle. — Jeg har hørt det altsammen, sagde hun; og I have mærket, at jeg af og til har givet mit Bifald tilkiende.

Skynder Eder noget at faae Christendommen indført, saa vil jeg strax begynde at synge og bede.

Ellevte Kapitel.

Hvorledes den vendiske Kong Skalk blev undertvungen.

To Maaneder efterat Reigin Jarl var reist til Venden, kom han tilbage med sin Flaade. Med hvilken Glæde stimlede Folket til Kysten, da den liden Gaasedreng tidlig i Morgengryet meldte, han havde seet en Skov komme flydende paa Vandet. Heraf vidste man, Reigin havde seiret, og at Skibene vare udsmykkede med Egeløv.

Reigin Jarl treen i Kongens Hal med de fornemste Hirdmænd; efter dem fulgte den vendiske Kong Skalk, dybt nedbøiet i tunge Lænker. — Vi have kiøbt ham for meer end han er værd! sagde Reigin. Skalk maatte knæle for Hroars Høisæde. — Hvorfor brød du din Eed? spurgte Kongen. — Den var tvungen, svarede Skalk, og det ligger i enhver Skabnings Natur at søge sin Frihed. Naar Buret staaer aabent, udflyver Fuglen. — Vi skulle vel herefter spærre det bedre, sagde Hroar; og Skalk blev ført til et Taarn i Skoven. — Hvad Straf har du tiltænkt denne Oprører, Herre? spurgte Reigin. — Han har mistet sit Rige, sagde Hroar; for at forsikkre os ham, er vel et stedsevarende Fangenskab nødvendigt; og for en saa frihedshigende Kæmpe, der ei engang kan finde sig i at være Skattekonge, er vel ogsaa Frihedens Tab den haardeste Straf.

For første Gang blev her Reigin Jarl utaalmodig, og sagde: Sender Dankongen sine bedste Kæmper i Døden, for at straffe sine værste Fiender med Livet? — Hroar, som følte, hvad han skyldte Reigin, svarede blid: Jeg overlader ham i din Vold, foretag med ham, hvad du finder tienligt. — Dette sagtmodige Svar indtog atter Reigin ganske for Kongen, og han raabte: Tilgiv, Herre! men jeg troede, denne lumske Fiende burde straffes paa en Viis, som kan afskrække Andre. Fængsel er næsten større Straf for Vogteren, end for den Bevogtede; thi denne nærer daglig Haabet om Flugt og Hævn, og det er just dette Haab, der bringer den Anden til daglig Frygt og ængstelig Forsigtighed. — Velan, sagde Hroar, jeg tilstaaer, han har fortient Døden, som en Meeneder, der har ført Avindskiold mod Riget, miste han Fiør og Fæ, Gods og Liv. — Dette er en god Lov, sagde Reigin, og vi have allerede straffet de øvrige Vender efter en anden af Frodes Love, hvilken du ellers i dit Land har ophævet; nu giælder det, om denne Selvraadighed tilgives os. — Hvorledes det? spurgte Kongen. — „Slaaer nogen Udlænding en dansk Mand ihiel, da bøde to Udlændinge med deres Hals, for een Dansk!“ sagde Reigin; thi Venderne havde dobbelt saa mange Døde paa Valpladsen som vi. — Det tilgiver jeg gierne, sagde Hroar. —

Dagen derefter holdt Kongen Thing i Skoven, og da han sad i Kredsen paa den store Kampesteen, omringet af de tolv Goder, traadte Lofde frem, og sagde i alt Folkets Paahør: „Mange Vintre og Sommere ere henrundne, o Konge, siden Guderne fik et Offer. Tyde vi paa dem eller ei? — Jeg forlanger ikke de blodige Tider tilbage, da man slagtede ni og halvfemsindstyve Mennesker i Offerlunden; dog — aldeles at undlade denne gamle Skik, er Daarlighed og Guds-

foragt. Jeg kræver da her af dig, i Gudernes Navn, at du skiænker mig den vendiske Kong Skalk; at han kan udaande sit Liv, udstrakt paa Offerstenen, naar jeg har farvet den hellige Flintekniv med Blodet af hans Hierte. I ni Nætter skal han hænge med Spyd stiunget, paa Træe til Odin, og dingle for Natteblæsten i den hellige Lund. Kun saadan takke vi Thor værdig for Seieren, Freier for Landets Held.

Hroar saae paa Reigin Jarl; men da denne, saavel som de fornemste Kæmper, bifaldt Lofdes Begiæring, og en stor Deel af Folket understøttede den med høitidelige Raab til Guderne, maatte han give efter, og det blev bestemt, at Skalk om ni Dage skulde offres.

Kongen var ilde tilmode, og da Hrane om Aftenen paa en eensom Vandring vilde trøste ham, hialp det ikke; Kongen blev mørk. Hrane anvendte al sin Veltalenhed, thi han var oprømt; Yrsa havde kort tilforn talet venligt med ham og takket ham for Rollers Saga. Min stakkels Hrane, sagde Kongen; det giør mig ondt, at jeg skal bedrøve dig! Du vil trøste Andre, og behøver selv Trøst. Jeg kiender din Uskyldighed, og hvad er naturligere, end at et varmt Hierte indtages af huld Skiønhed? Men din Beundring for Yrsa misforstaaes, og Yrsa misundes. Du kan selv tænke, min gode Ven, hvor haardt det maa være mig, at skilles fra dig. Men det bliver det bedste. Bagvaskelsen vil fordærve dig og Yrsa. — Hun skal føde Danmark en Konge; Fædrelandets Forventning er spændt. Et besynderligt Sagn, stadfæstet af en stor Skare Kæmper, kaster et Slør over hendes forrige Skiæbne. Man har glemt den gyselige Feiltagelse mellem Fader og Datter, og af Længsel efter Sønnen glemmer man Hustruen over Moderen. Men hvor let for Ondskaben at rokke denne svage Grund! — Du har fulgt Fyrstinden hid fra Saxland; — blev det bekiendt, at du elskede

hende, — blev hendes Godhed for dig udlagt til meer: — den fæleste Forvirring vilde følge, de farligste Følger maatte befrygtes!

Dybt bevæget trykkede Hrane sin Konges Haand og sagde: Jeg føler Vægten af dit Ord, Herre, og gaaer i Landsflygtighed. — Kun et Par Aar! sagde Hroar venlig. Nei, raabte Hrane, i det han ilede ind i den tykke Skov, for evig!

Hrane stormede omkring hele Natten, og utallige forskiellige Følelser betoge ham. Naar han saae paa sin Daggert, fik han Lyst til at støde den i sit Bryst; kom han til Vandet, troede han at see en Havfrue vinke ham ned i Bølgerne; Træets Grene susede spottende til ham: Hæng dig! — Han havde udentvivl i den første Smerte berøvet sig selv Livet, dersom ikke den Tanke: hvormeget vilde det ikke bedrøve Yrsa og dine Forældre! havde holdt ham derfra. — Nu besluttede han at reise ufortøvet bort til fremmed Land. Han stod ved Stranden, og havde allerede aftalt med en Fisker, at denne skulde leie ham sin Baad, for at giøre en Fart i Maanskin paa Havet; men han betænkte sig, og gik ind i Skoven igien.

Han vidste ikke selv hvor han var; pludselig blev han vakt af sin dybe Drøm, ved nogle vilde, sørgelige Toner. Han slog Øinene op og stod for et rødt Fangetaarn, oplyst af Maanskinnet. Tonerne kom langt nede fra Jorden. Han lyttede, og hørte følgende Sang i det vendiske Sprog, som han forstod:

Minda min Brud! Allerkiæreste min,
Deilig og fiin,
Lærer dig Natten at grue?
Sidder du hisset og tænker paa Skalk?
Klapper med sneehvide Hænder hans Falk,
Løfter hans Sværd og hans Bue?

Danskerne seirede, Venderne faldt,
Drotten er qvalt,
Glemt er nu Heltens Bedrifter.
Solen skal finde ham blodig paa Steen,
Maanen skal see, hvor han hænger paa Green,
Gysende fra sine Rifter.

See, hvor i Træet han svingler saa bleg!
Koldhiertet Eeg
Føler ei Medynk og Smerte.
Lydig han viger for Veir og for Vind;
Ravnen har sat sig paa blaahvide Kind,
Hugger sit Næb i hans Hierte.

Andet det var, da jeg Bryllupets Nat
Favned min Skat,
Nu skal mig Døden omfavne.
Svantevit! Provo! foragtede Gud!
Slaverne lystre nu Gothernes Bud,
Odin har sendt sine Ravne.

Maanen sig sniger ad natlige Sti.
Var det forbi!
Qvalen ei ængster den Døde.
Hævner, I Vender, paa Gothen min Spot!
Afbrænder Skoven, hvor Skalk, Eders Drot,
Slagtes til Ulvenes Føde.

Hrane gik til Indgangen, og fandt de to Stridsmænd, som skulde holde Nattevagt, sovende; thi de forlode dem paa den forsvarlige Jerndør. Da han kom, vaagnede de og bleve bange for, at han skulde forklage dem. Af denne Forlegenhed benyttede han sig, og bad om at maatte besøge Fangen. De vidste, at han forstod Vendisk, at han, som Skiald, tidt besøgte Misdædere og trøstede dem før Henrettelsen; lode ham altsaa stige ned.

Han fandt Venden ved et lille Steenbord, hvorpaa stod en Lampe. Fangen havde et Par guldstukne Hiortelærshandsker i sine Hænder, og trykte dem ofte

til sine Læber. — Hvad vil du? — raabte han til Hrane — Natten er endnu ei forbi. Lad mig med Fred til min Dødstund! — Hrane: Natten er den Ulykkeliges Ven. Forsmaa ei en venlig Fiendes Trøst. — Skalk: Trøst er kun Olie i Ilden. Et Slagtoffer er trøstesløst. Spar din Trøst! Hvis Nysgierrigheden drev dig hid at see og tale med mig, før min Henrettelse, velan, den er tilfredsstillet. Gak tilbage! Und mig disse faa Timer. — Hrane: Hvorfor kysser du disse Handsker? Er det en Gave fra din Brud? Jeg hørte dig synge en Vise; den var smuk. — Skalk: du taler Vendisk; det glæder mig at høre mit Modersmaal af fremmed Læbe, før jeg skal bløde mellem Fiender, hvis Mundes skurrende Lyd mit Øre ikke forstaaer. — Hrane: Forekast ikke fremmed Tunge dit eget Øres Mangel og din Uvidenhed. — Skalk: Snart er jeg der, hvor intet Sprog tales! — Hrane: Troer du ikke Udødeligheden? — Skalk taug, og stirrede hen i Mørket med et mørkt Blik. — Hrane: Hører der ikke ogsaa Kiækhed til at haabe? Er Haab og Tro andet, end den sunde Siæls dristigste Bedrift? Er det ikke feigere at tvivle om et guddommeligt Forsyn, end at flygte i Krig? — Denne raske Maade at omvende paa, havde noget Tillokkende for Skalk, og han blev opmærksom. — Det er let, sagde han, fremmede Ven, at være trøstig i en Andens Ulykke, naar man selv er i Sikkerhed, og Døden staaer langt tilbage i Baggrunden af Ungdomslivet. — Du est lykkelig, smuk, ung, har udentvivl en deilig Brud, og kommer nu og giør mig et Besøg, for ved Følelsen af min Ulykke ret at forstærke dig Bevidstheden om din egen Lyksalighed. Jeg misunder dig ikke denne Vellyst, men nu har du nydt den: gak nu, og lad mig med Fred i min sidste Stund! — Hrane: Du tager feil! det er ikke dig, der skal døe, det er mig. Det

er ikke for din Skyld, at jeg hæver min Aand til hine høie Forestillinger; det er for min egen. Tilgiv denne Egennytte! — Skalk blev forundret; men endnu mere, da Hrane hurtig bad ham at skifte Klæder med sig og forlade Fængselet, ile til Stranden, og betiene sig af den Baad, han fandt der, som Fiskeren strax vilde give ham, naar han blot sagde paa dansk, at han var Hrane. — Nei, raabte Skalk, da han havde fattet sig af sin Forundring, det giør jeg ikke; mit Livs Rigdom vilde tykkes mig en stiaalen Skat, naar jeg skulde kiøbe det med din Undergang. Du stoler maaskee paa, at de skulle skiænke dig Livet og beundre din Høimod; men du feiler! De blodtørstige Goder ville fnyse, naar de see dem Byttet fraranet, og offre dig i deres Forbittrelse.

Det er just det, jeg ønsker! svarede Hrane kold. Tro ikke, min Herre, at jeg kommer her af Dyd, i det jeg vover mit Liv for dit. Jeg veed ei engang, om det var en Dyd. Ligesom Enhver bør sørge for sit eget Ophold, saa bør han og bevare sit eget Liv, naar det ikke giælder Fædreland, Forældre, Hustru, Børn, Mø eller Ven. Og vi To kiende jo intet til hinanden, ere ikke Venner. Det er kun vor fælleds Fordeel, som forbinder os: Jeg ønsker at miste Livet, du at frelse dit. Velan! her tilbyder sig en Leilighed. Skynd dig, før den ophører! Thi det sværger jeg dig, ved den almægtige As, hvis du ikke giør, som jeg siger, da gaaer jeg ud i Natten, og dræber mig med egen Haand.

Ulykkelige, raabte Skalk, hvilken Fortvivlelse bringer dig til dette Raseri? – Ingen Fortvivlelse, svarede Hrane. Den elsker ei ulykkeligt, som ei forsmaaes. Jeg stoler sikkert paa en tilkommende Lyksalighed hos Freya; og paa Dødens raske Vinger iler jeg til hendes Folkvangur. Jeg vil ikke lade mit unge Blod ud-

suge af Aarenes krybende Igler, for at finde Ro. Jeg vil elske og døe. Jeg veed vist, at i en heel Levetid fandt jeg ikke denne Salighed igien. Intet Dieblik vilde komme, i hvilket Døden blev mig en Vellyst, som nu. Og da der nu tilbyder sig en Leilighed, at jeg kan redde en Andens Liv med min forudbestemte Død, hvi skulde jeg da ikke gribe den? Iil af dit Fængsel! Og naar du igien krystes af din Møes hvide Arme, tænk da paa Hrane hin Skiald, hvis Aske hviler i forten Muld i den danske Bøgeskov.

Da Skalk saae, at Intet kunde bevæge Hrane fra sit Forsæt, omfavnede han ham, og modtog den Redning, der tilbødes. Ved Døren kaldte Hrane ham tilbage og sagde: Kun endnu Eet! Lov mig, at du ikke vil hævne dig paa Hroar, og at du vil være hans tro Skattekonge, naar du kommer tilbage! — Dette svoer den vendiske Drot ved sin Gud Svantevits tredobbelte Hoveder. Dørvogterne lode ham gaae, da de saae ham i Hranes Klæder. Fiskeren vinkede venligt til ham langtfra, da han saae ham stige i sin Baad. Og som det nu stundom skeer, at den onde Skiæbne pludselig vender sig til Held, saa gik det ogsaa her; thi Skalk seilede i sin Baad med god Bør, traf tilfældigviis paa Havet et vendisk Skib, og inden faa Dage favnede han sin Brud igien i sit Rige. —

Tolvte Kapitel.

Hvo der blev offret.

Næste Morgen i Dagbrækningen beredte Goderne sig til det hellige Tog, hvormed de vilde indvie Offerdagen.

I den tykkeste Deel af Leireskoven var Gudernes Lund, med en Dam, tæt indesluttet af Træer. Her var et Huus, hvor man forvarede Gudinden Friggas forgyldte Træbilled. Kun hver femte Aar blev det sat i en tildækket Vogn, der var forspændt med Køer, og saaledes draget giennem Skoven. Derpaa blev Billedet vasket i Dammen. Naar det var skeet, paastod man, at det talede nogle varslende Ord, som Goderne siden forkyndte Folket, til Held eller Uheld; hvorpaa et Uhyre steeg op af Dammen, og opslugte Trællene, som havde tvættet Vognen og Billedet. I Kong Hroars Tid var denne Fest endnu ikke helligholdt; thi Kongen yndede den ikke, havde Medlidenhed med Trællene, og mistænkte Goderne. Men nu var Løsenet givet til igien at sætte den hellige, saalænge foragtede Gudsdyrkelse ind i sine Rettigheder.

Hroar, som tænkte paa næste Dags blodige Handling, kunde ikke sove den hele Nat. Han stod op; men som han nu, medens han klædte sig paa, saae ud over Issefiord, giennem den Laage han havde aabnet, og Maanen skinnede, giennemfoer pludselig en Tanke hans Siæl, og han fattede et Anslag, som han strax besluttede at iværksætte. — Han vækkede derfor nogle af sine Kæmper, og spurgte dem hemmeligen, om de vilde hielpe ham med at fuldføre en Bedrift? Med Liv og Blod! var Svaret. — Jeg haaber ikke det skal behøves, sagde Kongen; min Hensigt er at være hemmeligt Vidne til Trællenes Død i Lunden. Jeg vilde dog engang for alle gierne vide, hvad det er for et Uhyre, som sluger dem i Dammen, naar de have vasket Billedet.

Derpaa gik Konning Hroar, fulgt af nogle Kæmper, hen i Lunden, ad en hemmelig Gangsti. De tvende Vogtere, som Goderne havde henstillet der, kunde ikke hindre Kongen og hans Mænd Tilgangen. Man bandt dem Hænderne, kneblede dem, og saaledes maatte de følge. Kongen og hans Mænd kom lykkelig om bag

Gudehuset, hvor de skiulte sig i Krattet, nær ved Sivene, og droge deres Sværd; ventende Vognen, som endnu, omringet af den følgende Skare, var paa hin Side Skoven.

Efter nogen Tids Forløb kom Vognen langsomt indrullende paa den store Plads i Lunden. Ligesom Solen opsteg, saae man de hvide adstadige Køer komme dragende med Bræddekarmen. Goderne fulgte, ligeledes i hvide Klæder, med Øxer paa Skuldrene og med Egeløv om Tindingerne. Ved Helligdommens Indgang holdtes Folket tilbage, og Ledet for det hellige Pilegiærde blev lukket.

Nu aabnede man Vognen, og udtog et stort, grovtudhugget Træbilled, lueforgyldt, med to store blaae Ædelstene istedet for Øine. De blege, forfærdede Trælle maatte bære det ind i Krattet til Dammen. Med skiælvende Hænder toede de Billedet, og stirrede hen i Vandet med ængstelige Blik, efter Uhyret, som de ventede hvert Øieblik skulde sluge dem. — Da traadte to unge Goder frem med Strikker i Hænderne. — Knæler! sagde de, og beder til Thor, at han tager Eder til Trudvanger; thi nu er Eders Time kommen. — Trællene knælede. — I det samme kastede Goderne dem Strikkerne om Halsen, og vilde just drage Snorene sammen, da i det samme Kong Hroar og hans Mænd sprunge frem af Krattet; og — „Holder inde, Nidinger!" raabte de med een Mund. Goderne skiælvede, da de saae Dankongen og hans Mænd bevæbnede. Denne Forfærdelse førte han sig til Nytte; han befriede Trællene og gav dem Vaaben. De rædde Goder turde ikke opløfte deres Øine mod Kongen; kun Lofde havde endnu saa meget Mod, at han vovede at nærme sig og sige: Forraad os ikke, Herre! Hvad vi foretage, er en gammel Skik, hævdet og ærværdiggiort af Aarhundreder. Vore Forfædre have øvet den før vi. Hver Gudsdyrkelse har

sine egne Hemmeligheder; om Offeret sluges af Uhyret eller paa anden Maade, er uvigtigt; nok, at Gudinden faaer sit Offer. — Vel, det skal hun faae, raabte Hroar, med et frygteligt Blik paa Overgoden. I ere Løgnere og Gudsbespottere, og du, som Ophavsmanden, skal undgielde det. Modtag den samme Død af de Uskyldiges Haand, som du vilde berede dem! — Med disse Ord gav han Trællene et Vink; og i det Kongen vendte sig, og gik nogle Skridt ind i Skoven, havde de allerede qvalt Overgoden med Strikkerne og kastet ham i Dammen. Derpaa kom Hroar tilbage og sagde til de Forfærdede: „Hvad der er skeet, bliver hemmeligt, saalænge det kan. Jeg skal ikke røbe Eder! Men fra nu af vil jeg selv være Overgode; og kun Lydighed kan tilbageholde den Straf, som I alle havde fortient. Følger mig til Offerlunden, at bringe Naade for Skalk. — Her har Uhyret slugt Lofde. Dette vide I! Dette haver I for Folket at sige, hvis man spørger Eder."

Med disse Ord skyndte Kongen sig til Offerstedet, hvor der var stort Bulder og Opløb; thi istedet for den vendiske Skalk havde man fundet Hrane. Med faa Ord havde han forsvaret sin Handling, og stod nu rolig for at tage, hvad der fulgte paa. — En besynderlig Stemning var i Folket; thi hvorvel man havde ønsket at offre Skalk, var der dog næsten ingen, som jo havde Medlidenhed med Skialden. Men man skialvede for de ubøielige Goder. — Hvor forundret blev man da ikke, da disse med en usædvanlig Mildhed vare de første til at undskylde Hrane. Han kunde selv ikke begribe sin Frelse. Men Goderne lode Folket skille sig ad og forkyndte, at Frigga havde befalet Naade for Skalk, da man vaskede hendes Billed i Dammen. Først da han var alene med Kongen, fik han Sammenhængen at vide.

Trettende Kapitel.

Skulde og Yrsa.

Den eneste Misfornøiede med denne Dags Begivenhed, var Skulde. Hun havde pyntet sig som til en Fest i sit Skarlagen, langt nedringet om Brystet og Nakken, for at tildrage sig de unge Kæmpers Blik. Tidlig om Morgenen havde hun allerede været tilstede, for at faae den bedste Plads tæt ved Retterstedet. Trællene havde raadet hende ikke at sidde saa nær, da hun let kunde besprøites af Offerets Blod. — O det siger intet, var Svaret, derfor har jeg taget Rødt paa. Siden maatte Trællene fortælle hende, hvordan man bar sig ad. De svarede først, at det vilde hun jo faae at see, men Skulde klappede dem, og tog dem under Hagen, for at de skulde fortælle. — Bliver han saa udstrakt paa Stenen? spurgte hun. — Ja det forstaaer sig. — Binder I ham? — Naturligviis. — Og saa opridser Goden ham Bugen med Steenkniven? — Hvad er det værd at tale om sligt! sagde Bødlerne. — Naar man kan giøre det, kan man ogsaa tale derom, svarede Skulde. Skriger han saa? — Hvor kan jeg vide det? sagde Trællen. Hvis han er en Helt, vil han ikke skrige. — Jo vist, raabte Skulde hæftig, maa han skrige og vende det Hvide i Oinene ud. — Trællene vendte sig fra hende med Afsky og gik. — Hvilke Muldvarpe! sagde Skulde. De bide i Blinde! Naar man engang er grum, maa man ogsaa have Fornøielsen deraf. Det er morsomt, at tænke sig disse Kiødtrævler skiælve paa en ganske usædvanlig Maade. Og disse Indvolde, de komme frem for Lyset, som ellers vilde bleven bestandig i Mørket, indtil Baalet

fortærede dem, eller de i Graven forraadnede. Solen tænker vist mindst paa, at den i denne Morgenstund skal skue Skalks violblaa Hierte. —

Saaledes stod hun og talede, og mærkede ikke at hun var ganske alene paa Retterstedet. Hun var bleven længer staaende, hvis ikke en usædvanlig bedøvende Duft havde ængstet hende. — Hvad er dette? raabte hun. — Dette er den store Valmuekrands, var Svaret, som skal slynges om Offerstenen. Hu, hvor den lugter bedøvende, raabte Skulde. Hvad har I dog for nogle Biørnenerver, at I kunne taale denne Lugt. — Jeg faaer ondt! — Det sortner for mine Øine! — I det samme tumlede hun hen paa Jorden, og rev sin Haand tilblods paa Offerstenen. Da gav hun sig til at sukke og græde; beklagede sin skiønne, lille Haand, sin fine, hvide Hud; vaandede sig over Smerten, blegnede ved at see sit eget Blod; og det var først Tummelen og Folkets Sammenstimlen ved Hroars Komme, som bragte hende til sig selv igien.

Siden hint Øieblik forbittret paa Hrane, var denne Forandring hende saameget kiærkommere. Hun paastod, at man endelig maatte offre ham i Skalks Sted, især siden han selv ønskede det. Men Kongens og Kæmpernes Mellemkomst giorde alle hendes blodige Forsæt til intet, og hun gik bedrøvet til sit Jomfrubuur, hvor hun i sin Forbittrelse dreiede Halsen om paa sin kiæreste Sangfugl.

Yrsa, som søgte at undflye hin blodige Begivenhed, var paa Offerdagens Morgen gaaet ud til Vaulundur, for at høre, hvor vidt han var med den Vævstol, han havde lovet at tømre hende. Vaulundur havde meget travelt med det blanke Harnisk til sin Søn, som om nogle Dage skulde reise til Kong Didrik i Bern; imidlertid havde han dog faaet Vævstolen færdig, og gav hende en Træl med, som kunde bære den

hiem for hende. Paa Veien opholdt hun sig med Flid længe hos den gamle Ebba, Hroars Fostermoder, som hun tidt besøgte, og som kunde synge allehaande lystige og sørgelige Viser. Yrsa frygtede, hun skulde komme for tidlig hiem, før det blodige Offer var fuldbragt, bød sig derfor selv til Giæst hos den gamle Qvinde, som tog venligt imod hende, og kunde ikke nok beundre den herlige Vævstol. Yrsa bad hende synge en Vise. Hun sagde: Jeg kan just en om en Vævstol; men den er sørgelig. Yrsa sagde: Det Sørgelige huer mig bedst. Da satte Ebba sig ved sin Rok, lod Tenen snurre; og medens Yrsa i Tanker flættede en Krands af en over hendes Hoved nedhængende Egeqvist, sang Ebba:

Skiøn Asta mod udi Skoven gaaer;
Hun havde som Hørren saa guult et Haar,
Som Rosens Blad var den friske Kind,
Som Lilien var hun rank og trind.

Hun sørgede for sin Frovin kiær,
Thi han var dragen i Ledingsfærd,
Var seilet i Viking, fra sin Mø,
Med Konning Humble til Orkenø.

Og hvor ung Jomfruen gik eller stod,
Der tænkte hun kun paa Drab og Blod.
Naar Hiertet først har en Beiler kiær,
Da savner man Alt, er han ei nær.

Skiøn Asta ganger en Aftenstund
Alt udi grønnen Espelund;
Hun sætter sig med et bange Sind
Ved Elverhøien med Graad paa Kind.

Da skiller Tørven sig hurtigt ad,
Det klinger i Jorden, hvor Jomfruen sad;
Ved Høien stuer hun Piger tre
At væve Linet, som Vintersnee.

Af røden Guld monne Væbstolen staae.
De dandse, medens de Væven slaae.
Een synger om Død, een synger om Liv.
Det klinger som skummende Bølger i Siv.

De række hende den Væv paa Stand,
Og svinde som Bobler paa Kildevand.
Da hyler det fiernt i hulen Luur,
Og Jomfruen gaaer til sit Jomfrubuur;

Og væver saa flittigt og saa tidt
Et Lagen, som Kirsebærblomstret hvidt.
Men da hun havde fuldendt sit Værk,
Da var det nok til en Dødningesærk.

De Helte komme fra Seir og Krig
Og bringe paa Skioldet Frovins Liig.
Da sligt erfared den Lilievaand,
Hun syede ham Skiorten med egen Haand.

Og da hun giorde det sidste Sting,
Da dreied sig Buret for Øiet omkring;
Den kolde Sveed af Panden udsprak,
Thi Kummeren hendes Hierte stak.

Nu ligger skiøn Asta med sin Helt
Alt under Bøgenes Sommertelt.
Der væve de Ellepiger og leer,
Mens Maanen paa dem fra Skyen seer!

Da Ebba havde endt sin Sang, var ogsaa Yrsa færdig med sin Egekrands, og sagde: Den skal Hrane have, han synger trøsteligere Viser end du.

Ved Buret mødte hun Skulde, som fortalte hvad der var skeet, med megen Tilsætning, for at ængste Yrsa. Tænk hvilken ædelmodig Helt Hrane er, sagde hun, han har opoffret sig for Skalk, og udstod sin Død med største Standhaftighed. — Er han død? raabte Yrsa. — Ja, det forstaaer sig, jeg har jo selv seet ham bløde paa Offerstenen. Har du Lyst til at see ham endnu engang, saa gak ud med mig i Skoven

i Nat. Der hænger han paa Egegrene, lang og stiv, i det deilige Maaneskin. Vi ville sladdre lidt med ham, og spørge ham, hvorledes han har det hos Freya; thi der troede han vist og sandt, han skulde hen. Jeg har længe ønsket at vide noget om Livet efter Døden, og Hrane er vist saa god at sige os det; især naar du beder ham derom. Hvad giør han ikke for din Skyld. — Yrsa var nær sunken i Afmagt. Skuldes Skoggerlatter bragte hende til sig selv igien. Hun slog Øinene op, og fandt sig i Hranes Arme. — See her er han, raabte Skulde. Jeg har manet ham, som Hervor manede Angantyr. Spørg ham nu selv! Er det ikke sødt at døe, naar man elsker? — Det vil ret glæde mig at høre. Jeg havde altid tænkt, at naar det var forbi, saa var det forbi, saa laa man i den sorte, fugtige, kolde Jord, og blev fortæret af Orme og Rotter; men nu veed jeg bedre Besked. — Dermed loe hun og gik sin Vei. —

Beskeden fortalte Hrane Fyrstinden hvad skeet var. Da han havde endt, rakte hun ham Egekrandsen, som hun endnu havde i sin Haand, og sagde med et ubeskriveligt Blik: Naar man er stærk nok til at opoffre sit Liv for andre, behøver man ikke at frygte for sig selv. Bliv hos os! Min Broder Hroar har Fiender nok; hans bedste Venner maae ikke forlade ham.

Fiortende Kapitel.

Vidrik Vaulundursøn reiser paa Eventyr; Kongen formaner ham.

Nogle Dage derefter holdt Vidrik Vaulundursøn i Kongsgaarden, paa en stor, bruun, glindsende Hingst; han var klædt i et blankt Harnisk. Ved sin Side havde han Sværdet Mimunger, og i Skioldet var malet Hammer og Tang, med sorte og røde Farver. — Vaulundur bragte selv sin Søn ind i Hallen for Kongen til Afsked. Da Vidrik stod for Høisædet og havde kysset Kongens Haand, sagde Hroar:

Min Søn! Vid er Behov for Den, som langt omreiser! Hiemme taales meget; men til Spot bliver Taaben blandt Fremmede. Viis er kun Den, som Veie kiender, og hvis Forstand har lært at udforske hvert et Hierte. Bedre Byrde bringer du ei tilbage med, end ingen Viisdom. Forglemmelsens Heire hedder den Fugl, som svæver over Ølhornet, den stiæler Folks Forstand; det var den, som forførte Odin i Bierget hos Gunlød. Ingen kalder dig uhøflig for du gaaer tidlig tilsengs; men stirr ei heller som en Taabe, naar du kommer til Giestebud. Den som tier og muler og kun svælger, hvad der sættes ham for, har en ringe Agtelse. Vogt dig for Fraadseri ved de Riges Borde! Hiordene vide, naar de skulle gaae fra Marken, men uviis Mand veed aldrig Maalet for sin Bug. — Undres ikke ved alt hvad du seer, som om du nylig var kommen af Svøbet; men smil ei heller spodsk og stolt, som om du vidste alting bedre. Kun usel og ondhiertet Mand leer ad alt. Han begriber sidst, at man spotter ham; han indseer ei, hvad der er ham vigtigst: sine egne Feil. — Forsag ikke, fordi Veien er

lang at drage! Det er ikke Veien, der adskiller Menneskene: En lang Vei har jeg til min Fiende, skiøndt han er min Gienbo: til min Ven finder jeg Giensti over salten Hav. Bliv ikke for længe paa eet Sted! Kiær vorder Kied, naar han dvæler for lang Tid i anden Mands Huus. — Giør dig ei til Træl af fremmed Naade! Eget Huus, skiøndt lidet, er bedre end fremmed Borg. To Gieder, som du malker i flettet Hytte, er bedre end Bøn. Sielden fandt jeg saa gavmild Mand, at han bortgav aldeles uden Egennytte, eller saa kied af Rigdom, at Løn for velgiort var ham leed. — Men dine Venners Ven skal du være, og deres Venners Ven. Men aldrig holde du Venskab med dine Venners Fiende; thi det var Svig mod din sande Ven. Men har du fundet en redelig Ven, da skal du blande dit Sind med hans, skifte Gaver med ham, og besøge ham tidt; thi med Riis og høit Græs bevoxes den Vei tilsidst, som ingen træder. — Mand er Mands Glæde! Mand af Mand vorder ved Tale kyndig! Det Træ visner, som staaer ene, naar det ei beskiærmes af Væg eller Planker. — Men vogt dig for den falske Ven! Klarere end Ild skinner Fred i fem Nætter hos falske Venner; den siette Nat slukkes den, og Venskabet forgaaer. Meget kan du dog ofte med Huldsalighed kiøbe for Lidet; for et halvt Brød og et halvt Bæger i rette Tid faaer du en Ven. — Undres ikke, hvis der paa din Vandring møder dig Modgang og Vrangvillighed. Sorgen sover ei; snevre ere Folks Hierter; alle Mænd ere ei lige kloge, halv er kun hver en Alder. — Men den Mand lever lykkeligst, som meget veed. Dog kan ogsaa dette drives for vidt. Den, som kræver for meget af sig selv, kræver for meget af Andre, og er sielden glad. — Ønsk aldrig at vide din Skiæbne forud, saa kan du sødeligst sove. — Hold dig stedse vel toet og vel kiæmmet, naar du

rider til Kongshallen. For Skoe og Beenklæder skammer sig ingen Mand; eller fordi hans Hest ei altid er saa god; naar kun Liffklæderne ere hvide, og hans Haar falder ham velkiæmt om Skuldrene. Fulde Kamre saae jeg tidt hos den Riges Sønner; nu gaae de Tiggergang. Rigdom er som Dieblik, den er af Venner ustadigst. — Bevar din Hemmelighed! Meddeel den høist Een, aldrig To; Alle vide hvad Tre vide. — Det fornedrer dig ei, paa ærlig Viis at giøre dig Venner. Naar Ørnen kommer til Havet, snapper den og gaber; ligesaa en Mand, som har faa Forsvarere. — Ordsproget siger: I Blæst skal man Træ fælde, i Havblik roe paa Havet, i Mørke med Mø tale; mange ere Dagens Dine. Med Skib skal man Fisk fange; Skiold er til Forsvar, Sværdet til Hug, Mø til at kysse. Men vogt dig for Frillerne! Paa et omvæltende Hiul bleve deres Hierter dannede, Svig lagt i Brystet. I Sind og Tanke svæver dig maaskee mangen Mø, som du dog ei faaer til Hustru. Du gik bort, og troede dig eie hendes Samtykke; du kom igien — da vaagnede alle Kæmper, og joge dig bort ad vilden Sti, med Løgter og blanke Vaaben. — Forfør aldrig anden Mands Hustru til mange Samtaler! Lad ei ond Mand vide dine Feiltrin; af en Ildesindet vil du adrig nyde Tak for dit gode Hierte. — Bryd ikke Venskabsbaand først med en Ven! Faa ere saa gode, at de ingen Feil have, eller saa slette, at de intet due. — Skiænd aldrig meer end tre Ord paa den, som er ringere end du! Ofte viger den Bedre for den Slette; tier du for ham, og du bliver beskyldt for Banghed — alt næste Dag er hans Ord forsvundet og Folks Løgn giendrevet. Skift derfor sielden Ord med en ukyndig Abe! Troskab af Onde faaer du ei for dit gode Hierte, men god Mand vil elske dig dobbelt og prise dig. — Udlee aldrig graahærdet Mand,

eller uforstandig Stakkel! Tidt er godt, hvad Gamle sige; tidt fra rynket Pande kommer kloge Ord, skiøndt han hænger med Hovedet. — Bevar din Sundhed! Ild saae jeg brænde hos den unge Mand, ude stod Døden for Døren. Men værre dog end Sundhedens Tab være dig et ondt Liv at leve. Døer Fæe, døer Frænder — Eet veed jeg, som aldrig døer: Dom over hver en Død. Gak nu med Guderne! —

Vidrik kyssede atter Kongens Haand, takkede ham for sine gode Raad, lovede at rette sig efter dem, og gik med sin Fader. — Efter Sædvane begyndte Kongens Fiender at mumle og holde sig op over den sladderagtige Formaning. Man begyndte allerede høit at spotte den, da Kongen var borte, indtil den gamle Offergode Ralf kom, tyssede paa dem og sagde: Tager Eder iagt for hvad I sige! — Hvad Kongen talde, er ikke hans egne Tanker, det er et Udtog af Odins Havamal.

Da de hørte, at det var Odins Havamal, taug alle stille, og saae paa hverandre.

Femtende Kapitel.

Kongen redder en Fugl, og den ham.

Da Hroar havde taget Afsked med Vidrik, gik han sin sædvanlige Vandring i Hledreskoven med Reigin Jarl. Paa Veien bad Reigin Kongen om at afskedige alle de Ildesindede. Hroar svarede: Ingen undflyer sin Skiæbne. Ville mine Fiender mig ondt, kunde de vel træffe mig, naar de ere borte: List og Nidingsværk have en lang Arm. Jeg beundrer din Rolighed, sagde Reigin, og tilstaaer reent ud, at jeg ikke kunde være rolig i dit Sted. — Hver har sin Tapperhed, svarede Kongen.

Medens de gik saaledes, hørte de Noget pibe ynkeligt i et Træ. — Det er en Fugl, sagde Reigin. — Den synger ikke, den giver sig, sagde Kongen. — Det faaer den, sagde Jarlen; nu have vi Andet at tænke paa. — For Øieblikket intet bedre! svarede Kongen, og saae op i Træet. — Det er umuligt at komme den til Hielp, vedblev Reigin, den sidder for høit. — Paa Vifils Øe har jeg lært at klavre i Træ, sagde Kongen, og er endnu ei saa gammel, at jeg har glemt det. — Der er ingen Grene lavt nede paa Stammen, sagde Jarlen. — Saa maa du løfte mig, raabte Hroar; jeg er kun en liden Mand, jeg er ikke tung at bære. — Men hvis du nu faldt ned og slog dig ihiel, sagde Jarlen, var det da ikke en evig Skam, at man skulde sige, du havde mistet Livet over en Fugl? — Mange miste det for mindre, sagde Hroar. — Nu maatte den stive, fiirskaarne Jarl løfte den lille, smidige Konge paa sine Skuldre; og derfra klavrede Hroar op i Træet, og vovede sig ud paa de yderste Grene.

Han kom lykkeligt ned med den lille Sidsken, der havde faaet Benet forklemt i en snever Træsprække. Den skal være mit Fosterbarn og Agnars Legekammerat, sagde Kongen, tog den hiem med sig, og Vaulundur maatte flætte den et smukt Buur. — Hvor barnagtigt! sagde nogle af de Kæmper, som vare Kongen troe, men misbilligede hans Handlemaade. I det Øieblik Ulfred er for Døren og hans eget Liv i Fare, beskiæftiger han sig med en Fugl og sørger for den. Løber han ikke letsindig i sin egen Ulykke? Stakkels Hroar! du falder sikkert, som et Offer for Godernes Hævn.

Imidlertid havde Hævnlysten ikke sovet. Hroars Fald var besluttet: han havde opdaget Godernes Hemmelighed, havde deres Skiæbne i sin Haand. De havde hemmeligt svoret hans Død. Ved Løfter og Trudsler havde man faaet de to Trælle, som opvartede Kongen

i hans Sovekammer, paa sin Side. Ralf havde lovet dem Frihed og Eiendomme, hvis de hialp; i modsat Fald forsikkrede han dem, kunde de være visse paa, at de med det første vilde blive udvalgt til at toe Gudindens Billed i Lunden. Hvad dette vilde sige, vidste de. Saaledes havde man da, en Dag da Kongen var paa Jagt med sine Mænd, løsnet en Egebiælke under Loftet i Sovekammeret over han Seng, og med Kunst atter faaet den til at hænge fast, saa at man oppe fra andet Stokværk kunde slippe den ved et Reb, og lade den falde. Udfaldet maatte blive, at Kongen vilde knuses paa sit Leie, og det Hele faae Udseendet af et ulykkeligt Tilfælde.

Kongen kom silde fra Jagt, var træt og gik tilsengs. Han havde ikke ligget længe, før han faldt i Søvn, og vilde udentvivl aldrig reist sig meer, dersom ikke den lille Fugl med sin Piben havde vækket ham. Hroar reiste sig overende i Sengen, og da han havde fattet sig, mærkede han snart hvad det var. Han havde idag glemt at give Fuglen Vand og Æde, og i Aftes havde Trætheden overvældet ham, saa han heller ikke havde tænkt derpaa.

Neppe mærkede han hvad det var, før han sprang fra Leiet. — O du arme Stakkel! — sagde han — frelste jeg dit Liv for at lade dig sulte ihiel? Med disse Ord skyllede han Bægeret, giød Vand deri, og hældede Frø i Læddiken med de tre smaae Huller. — Da styrtede Biælken med stort Bulder fra Loftet paa Sengen, og slog den flad ned til Jorden. — Stor Tummel blev paa Kongsgaarden. Kæmperne vaagnede, grebe deres Vaaben og ilede til Kongens Sovkammer. De rædde Trælle kom med Kiærter i skiælvende Hænder. — Han er dræbt, raabte man; Kongen er sønderknust. — Men Hroar stod uskadt smilende med Fugle-

buret i Haand og raabte dem imøde: Frygter ikke, mine Venner! Guderne have holdt deres Haand over mig.

Da Reigin hørte hvorledes alt var tilgaaet, saae hvorledes Biælken var falden, og hvad der havde reddet Kongen, stod han længe maalløs. Derpaa fæstede han sine Dine paa Kongen og sagde: Nu skal jeg herefter aldrig tvivle meer om et guddommeligt Forsyn. Hroar smilte mildt, og sagde: Der kan du see, Reigin, man skal ikke foragte Smaafolk! Kan Konge redde Fugl, saa kan Fugl ogsaa redde Konge.

Sextende Kapitel.

Hrolf fødes.

Nu stundede Vinteren til; men i kort Tid tildrog sig meget, som bragte Hroarskildes Indbyggere til at glemme Iis og Snee. Thi først forraadte en af Trællene Ralf og de andre Goder for Reigin Jarl. Denne meddeelte strax Kongen det, og det var kun en hemmelig Flugt (som Kongen dog vidste og gierne kunde have forhindret) der reddede Nidingerne. Men nu var Kongen ogsaa sine værste Fiender qvit. — Inden Søen endnu lagde til, kom der en Herold fra Kong Skalk i Venden, med dobbelt Skat, og med den ærlige Forsikkring, at fra nu af skulde den vendiske Konge aldrig ophøre at være Hroar lydig og tro, hvis han vilde opgive Hævnen. Dette Budskab giorde stor Virkning. Uden Sværdslag var et tappert, opbragt Folk bragt til Lydighed, og for denne Lykke takkede man Hranes Høimod. Alle vare ham takskyldige, men kun faa taknemmelige.

Hen ad Foraaret fødte Yrsa et deiligt Svendbarn, sundt og fuldvægtigt, som Kong Hroar døbte ved Kilden, og gav ham, efter Gudindens Bud, Navnet Hrolf. Hranes største Fornøielse var nu at lege med dette skiønne Barn. Det lod, som om al hans Ømhed for Moderen var gaaet over paa Barnet.

Ogsaa Skulde morede det at lege med den lille Hrolf, men hendes Glæde var af en anden Art; thi hun spasede med ham, som med en Dukke, spottede og ynkede hans spæde Alder. Ogsaa morede hun sig med at prøve allehaande forvovne Ting med ham, saa at man var bange for at lade hende være ene med Barnet. Engang havde hun faaet ham op paa et Bord, og han var vist faldet ned, hvis ikke Moderen var sprunget til og havde grebet ham. En andengang havde Skulde givet ham et saa stort Stykke Æble i Munden, at han var nær ved at qvæles. Skiøndt hun nu med Taarer og Eder forsikkrede, at hun var uskyldig, havde man hende dog mistænkt for, at hun giorde det af Ondskab. Men endnu en anden Begivenhed bidrog til at Yrsa aldrig mere lod hende være ene med Drengen. Thi engang, da hun saa inderlig havde bedet om at maatte passe ham i Yrsas Fraværelse, og Moderen havde tilladt det, med den Betingelse, at en Tærne skulde være nærværende, kunde Yrsa slet ikke kiende sit Barn igien, da hun kom tilbage. Det lignede vel den lille Hrolf, men var dog ikke ham. Da Yrsa nu i største Angst kaldte paa Tærnen, og denne sagde, at hun kun havde været et kort Ærinde borte for Skulde, at hun strax var kommen tilbage, og at Barnet sov roligt, — var Yrsa utrøstelig. Hun lod Skulde kalde, og raabte hende imøde: Det er ikke mit Barn! Hvor har du giort af min Hrolf? — O, svarede Skulde med et koldt Smiil, det er umuligt, det er en Drøm. Troer du ogsaa paa Drømme? — Hvilken Drøm? Tael,

Ulykſalige! raabte Moderen. — Nu, jeg tænkte du havde ligeſaadan en Drøm, ſom jeg, ſagde Skulde. Jeg ſad og vuggede Barnet i Tusmørke, og havde juſt ſendt Tærnen efter Melk, da overfaldt mig en forunderlig Søvnighed. Om jeg ret ſov eller vaagede, kan jeg ikke ſige; men det veed jeg, at der kom en bleg Kone ind ad Døren, med grønne Haar, ligeſom Siv, og en ſkællet Fiſkehale ſtak hende frem bag Skiørteſlæbet. Hun ſagde: Jeg er din Moder Tangkiær, og kommer for at hente det lidet Utyſke, ſom vil giøre dig Kronen ſtridig; thi du eſt Kong Helges førſte Barn; og du og din Husbond ſkulle nyde Riget. Derpaa tog hun Drengen af Vuggen, og lagde en anden iſtedet; gik ud af Kammeret, men vendte ſig om i Døren og ſtirrede fælt paa Barnet. Da vaagnede jeg. Drengen laa ganſke rolig i Vuggen, og da Tærnen kom ind, drak han Melk ſom ſædvanlig. Det har altſaa blot været en Drøm. Min Moder var en fattig Fiſkerpige; Havfruer gives der ikke; Drengen ligger i Vuggen; alle ſmaae Børn ligne hverandre. Slaa du dit Sind til Ro! der er ikke noget i den hele Sag. — Nei, raabte Yrſa raſende, i det hun ſom en Løvinde greb den ſmilende Løgnerſke i Struben, — du lyver, Svartalf! giv mig mit Barn!

Under denne Begivenhed vandrede Hrane trøſtig og munter i Skoven langs ad Fiorden, med ſin Bue under Armen. Hans Himmel havde opklaret ſig, han begyndte at haabe. Nu var Hrolf født; efter denne Fødſel var Yrſa igien at betragte ſom fri. Hrane havde giort Riget væſentlige Tieneſter. Hroar yndede ham høit; han kunde haabe at faae et Næs at beſtyre; da turde han byde Yrſa ſin Haand, og det kom kun an paa at bortrødde hendes Griller. Hvis hun elſker mig, vil det ikke være vanſkeligt, tænkte han; dog, maaſkee er det blot Medlidenhed og Venſkab hun føler.

Men saa bliver jeg dog hendes Ven. Jeg er vis paa, hun ægter ingen Anden. Skee hvad der vil, nu er jeg lykkelig! Med disse Tanker hævede han sine Dine, og en deilig, stor, sneehvid Søfugl, hvis Lige han aldrig havde seet, hævede sig fra Havet og svævede over ham. Hrane fik Lyst til at skyde den, men den fløi for høit. Dog, da den svævede ligesaa langsomt, som høit, haabede han, at den maaskee skulde dale ned et Sted, og fulgte den. Fuglen fløi i store Kredse over hans Isse, og lokkede ham giennem Krat og Tiørn, over Sumper og Enge, indtil den endelig sank ned i en Mose mellem Siv. Giennem disse Blade kunde Hrane tydeligt see det Sneehvide bevæge sig. Han havde allerede lagt Piil paa Buestrængen, da det forekom ham, som om han hørte et spædt Barn græde. Hurtig kastede han Buen, bandt sig et Par brede Brætter under Fødderne, og vadede ud, hvor Lyden kom fra. — Hvad skildrer hans Forundring og Bestyrtelse, da han fandt den lille Hrolf, indsvøbt i sneehvidt Vadmel, ligge der mellem Sivene! Det var paa ham, han havde sigtet. Med Kys og sit Aandedræt varmede Hrane Barnet, vuggede det i sine Hænder, og tildækkede det med sin Kaabe. Nu ilede han hiem, aabnede Døren, og rakte Barnet til den fortvivlede Moder, just som hun i sin Smertes Raseri havde anfaldet Skulde.

Saaledes forvandler den skarpe, skiærende Isskorpe sig til rislende Bølge ved Foraarsstraalen, som Yrsas vilde Fortvivlelse til sød Veemod, da hun kiendte sit Barn igien. Ja det er ham, raabte hun, jeg seer det velsignede lille Ansigt; jeg kiender hans Negle, de smaae Fingre, Munden, Dinene, Pletten paa hans Hals! — Fandt du ham i Riiskiæret? raabte Skulde, da Hrane havde fortalt sit Eventyr. — Ja, svarede han; jammerligen henkastet. Jeg havde ondt ved at naae ham, uden selv at synke. — Riiskiær og Hav-

fruer, sagde Skulde, have noget tilfælles. Jeg veed ikke hvad jeg skal troe! Men glæd Eder nu, nu have I ham!

Da Kong Hroar hørte denne Begivenhed, blev han meget fortørnet. Han besluttede at komme efter Sagens Sammenhæng; og stolende, ligesom hin vise Konge i Østerland, paa at Moderfølelsens Funke dog sielden aldeles uddøer, befalede han, at man skulde dræbe det i Vuggen fundne fremmede Barn, hvis Moderen ikke meldte sig. — Dette virkede. En ung, bleg Bondekone treen for Kongen, og bad om at maatte tale med ham i Eenrum. Her tilstod hun, at en fremmed, tilsløret Qvinde havde forført hende til dette Skridt, og givet hende Haab om at hendes Søn engang skulde vorde Leirekonge. Kongen lod Konen sætte i Forvaring for Livstid, og lod Sagen neddysse. Kun indviede han Yrsa og Hrane i Hemmeligheden. Han lod Skulde kalde, forsikkrede hende, at han kiendte alle hendes Rænker; at det kun var en aabenhiertig Tilstaaelse, der kunde frelse hende. Men hun nægtede alting med den største Heftighed, svoer de gyseligste Eeder paa, at det ei var hende, at hun var uskyldig, og raabte med Taarer, at man ikke burde pine hende med slige nedrige Beskyldninger, men lade hende være med Fred. — Formodentlig, sagde hun, var det min Moder, som aabenbarede sig i Drømme for mig, der ogsaa har forført Bondekonen. En Søfugl lokkede Hrane til at sigte efter Barnet med sin Piil; dette har vel atter været Tangkiær. — Hvis det nu er løbet lykkeligt af, og Eders Guder ere stærkere end hun, saa maae I takke dem fromt; men ikke giøre Eder uværdige til denne Lykke, ved at anklage og forhaane en uskyldig Mø, der veed sig aldeles feilfri. —

Hun har Overtroen paa sin Side, sagde Hroar, da han var ene med Yrsa og Hrane. Vi kunne ikke

straffe hende af flere Grunde. Alt hvad vi kunne, er at bevogte hende, og aldrig lade hende komme til Barnet. Hvi er dog denne Ondskabsfulde min Broderdatter!

Da Hroar var borte, stirrede Hrane stivt hen for sig. Hvad tænker du paa? spurgte Yrsa. — Det er dog en selsom Begivenhed, sagde han. Den er tildækket med et forunderligt Slør! — Hvo veed!

Det tænkte jeg nok, sagde Yrsa smilende; giv Skialden et Valg mellem det Naturlige og Overnaturlige, saa vælger han det sidste. — Det var dog saare sælsomt med den hvide Søfugl! sagde Hrane, rystende paa Hovedet. —

Syttende Kapitel.

Ragnvald og Hrane.

I al den Tid havde Ragnvald været borte, for at besøge sine Frænder i Jylland.

Da han kom til Hroarskilde igien, og hørte, at Kongen havde belønnet Hrane ligesaa høit som ham, at Hrane stod i stor Yndest hos Hroar og Yrsa, at Folket beundrede ham for hans Bovestykke med Skalk, blev Ragnvald saa bleg som et Liig, og Misundelsen begyndte at fortære hans Indvolde.

Hrane var meget lykkelig. Han sad ofte hos Yrsa, naar hun havde den lille Hrolf paa Skiødet. Alle sine Kiærtegn viste han da Barnet, og dette beroligede den skiønne Moder. — Yrsa lignede atter en deilig Jomfru. Hun var endogsaa smukkere end før, thi hun var bleven lidt fyldigere, med den samme blomstrende Friskhed. Moderglæden havde giort hendes

smilende Læber yndigere, opklaret hendes Pande, og forjaget den sidste Skygge af gyselig Erindring fra hendes Bryn. Hun var ikke længer bange for at være ene med Hrane, naar hun havde Hrolf paa sit Skiød, og de vare dog ene. Da blev der talet om Hrolfs Opdragelse, om hvad Hrane skulde lære ham; da trykte hun undertiden i sin Glæde Skialdens Haand, og han kyssede hendes.

Dette var nok for Ragnvald, Skulde og deres Venner, til at udsprede fæle Rygter. De kom for Kongens Øren, og skiøndt han ikke troede dem, bragte det ham dog til at blive ved sit første Forsæt, at skille Hrane fra Yrsa; dertil raadte ogsaa Reigin Jarl.

Aldrig saasnart havde Ragnvald faaet dette at vide, før han gik til Kongen, og ved hyklet Godmodighed, i det han forsikkrede, hvor ondt det giorde ham for Hrane, og hvor overbeviist han var om hans Uskyldighed, bragte han det til, at Kongen overdrog Ragnvald at forkynde Skialden sit Ønske. Dette skete i den falske Formodning, at Ragnvald nu var Hranes Ven, og at han som Skiald og mildtfølende Menneske paa den klogeste og skaansomste Maade skulde sige sin Staldbroder Kongens Mening. At Kongen vilde giøre Hrane til Høvding i Vensyssel, fortaug han Ragnvald; det besluttede han selv at sige ham.

Saaledes udrustet kom Ragnvald en Aften til Hrane, og for ret at nyde sin Hævn, lod han sig i Førstningen ikke mærke med noget, men lod blot, som om han kom for at giøre Besøg. Hrane, som troede, at Ragnvald vilde forlige sig med ham, og selv var af det forsonligste Sind, blev saare glad. Han trykkede den falske Ven til sit Bryst, og forsikkrede, at der ikke kunde times ham større Lykke, end at Ragnvald vilde være hans Ven. — Ragnvald sagde: Vi ville slet ikke mere tale om hin Tvist, men drikke Forlig, og

lade som om intet var hændet. — Herligt! raabte Hrane; vi ville tage Mad og Drikke med, og gaae ud sammen i det lille Skovhuus; der ville vi, som ærlige Skialde, drikke Broderskab. — Du taler mig ud af Hiertet, svarede Ragnvald. — Moder, raabte Hrane, pak den lille røgede Skinke i Madkurven, giv os et stort Sigtebrød med, og fyld den brune Dunk med Mundgodt. Jeg gaaer ud i Skoven med Ragnvald. Vi ere blevne gode Venner; du maa ikke være vred paa ham. — Moderen maalte Ragnvald med et giennemborende Blik; derpaa tog hun Hrane til en Side og sagde: Tro ham ei! han mener det ikke ærligt; det kan jeg see paa det tvungne Smiil og det forlegne Øie. — Moder, sagde Hrane, vær ikke mistænkelig. Ragnvald har giort det første Skridt, giorde jeg ikke det andet, hvo var da Fornærmeren? — — Tag da i det mindste dit Sværd ved Siden; han har sit. — Det maa da være for Stadsens Skyld, sagde Hrane leende, og bandt sit Sværd ved Beltet. — Den gamle Moder rystede paa Hovedet; Hrane kyssede hende og sagde: Hils min Fader; jeg kommer snart igien! — Moderen bad Trællen, som bar Levnetsmidlerne, at holde et Øie med dem, og stirrede bekymret efter Hrane, indtil han dreiede om Hiørnet. Da drog hun et dybt Suk, og gik langsomt ind i Huset.

I Skovhytten dækkede Trællen Bordet, medens de to Skialde fornøiede sig i det Grønne. — Naar man seer, hvor herligt alting spires og trives, raabte Hrane, kan man da andet end beklage, at Menneskene med deres Særheder saatidt forbittre sig selv det ædle Liv? — Men blev han ved, da han mærkede, at denne Tale mishagede Ragnvald, der maa ogsaa være Storm og Uveir i Naturen. Det er Sluden, som ret lader os skiønne paa den klare Foraarsdag.

Derpaa gik de ind, satte sig tilbords, og lode Øllet smage sig. Men en ærlig Ruus stifter kun Godt mellem ærlige Venner. Kraften i Suttungs Drik har samme Virkning paa Hiertet, som Riimfrosten paa Ruderne: den viser de forhen skrevne Ord, som man troede udslettede, tydeligt igien. Alt som de drak, blev Hrane mere aabenhiertig, og kostede det Ragnvald mere at være beskeden. — Talen kom snart paa Skialdekunsten, og Ragnvald sagde: Der er ingen Tvivl om, bolde Hrane, at du har stort Nemme, at Ydun har ladet dig nyde mange af sine Æbler; men mig tykkes, at du paa den senere Tid mere ynder hende, end hendes Husbond; den skiæggede Bragi. Du betiener dig af det sydlige Riim. Hvi forkaster du vore gamle Sange, vore Riimbogstaver? — Hrane: Disse gamle Qvad forekomme mig som smukke Iistapper, hvorpaa Solen straaler, og hvorigiennem den farvet bryder sig. De ere mig hellige Levninger fra en forsvunden Tid. Een og anden Gang kan en Sang vinde, ved at digtes paa slig Viis; men i det Hele taget, duer det ikke. — Ei, ei! sagde Ragnvald, nuomstunder vil Ægget lære Hønen. — Hønen er død, svarede Hrane leende, nu er Ægget selv Høne, og forsvarer sig blot mod en anden Høne. Skialden bør stedse kæmpe for Natur og Sandhed, forbinde Kraft med Viisdom. Han maa hverken være Jette eller Dværg. Han skal da vel være Gud! spurgte Ragnvald spodsk. — Nei, han skal være Menneske, sagde Hrane.

Og naar du nu vidste, hvor jeg foragter denne Tænkemaade! raabte Ragnvald. Vent aldrig at komme i Valhal paa Bænk hos Odin, du Vantro! eller til Thor, giennem de klingende Kobberporte; du, som i dit Hierte spotter Guderne, og tvivler om deres Tilværelse. — Nei, sagde Hrane med et klart Blik til Himmelen,

jeg tvivler ikke om Alfader i Gimle. — Og kun ved dette taagede, vaklende Billed hænger du? — Nei, sagde Hrane med Eftertryk, jeg troer ogsaa, at Vagnhofte er til, den vilde, skelende, drukne Jothun, der gaaer hærjende giennem Verden med sit krumme Sværd. — Det er din Gud! raabte Ragnvald fnysende. Viid, Forræder, vi kiende dig. Ogsaa Freya er din Gudinde; det vil sige: ikke Freya i Folkvangur, de lyse Alfers Asynie, men hende, som Skialden i sin Nidvise omtaler ved Ægirs Giæstebud, værdig til Lokes Forhaanelse. Men din Time er kommen! Du skal ikke længer fordærve Folket ved dine Hyklegvad, ikke mere forstyrre nordisk Ærbarhed, med Leflen for en svag Fyrstinde. Kongen forviser dig, ved mig, Landet, inden otte Dage! See, til Beviis derpaa, hans Ring, som han har betroet mig. Derfor var det, jeg kom! Derfor var det, jeg bedaarede din Eenfold til at troe, jeg meente dig det godt. Derfor lod jeg dig sladdre, for ved dine Taler at ægges, og for at give dig Stødet føleligst i rette Dieblik. Gak nu, som en elendig Usling, til fremmed Land, og lær at hykle Fromhed af dine Munke, som et Skalkeskiul for dine Laster!

Nu, gode Thor, raabte Hrane, i det han drog sit Sværd, anraaber jeg dig! — Drag din Glavind, Bagvasker! Du fortiener ingen flere Ord.

Trællen, som troede at have forladt Skialdene i bedste Forstaaelse, kom for silde. Forfærdet ved at høre Sværdene klirre, aabnede han Døren. — Hrane svømmede i sit Blod. — Ragnvald tørrede sit Sværd af, stak det i Balgen, og sagde med tvungen Koldsindighed: Han overfaldt mig, jeg var nødt til at forsvare mig. — Det er sandt! sagde Hrane. Bær mig hiem paa dine Skuldre, Leif! Men bind mig først dette Klæde om mit Saar. Den forskrækkede Træl giorde,

hvad hans Herre befalede ham; Ragnvald aabnede sagte Døren, og sneg sig bort.

Attende Kapitel.

Hranes Død.

Hranes Forældre sadde og talede med hinanden ved Hyttedøren. Siden hin Dag, da Kongen havde været hos dem og foræret Hrane sin Ring, havde Faderen forandret sin Opførsel mod Sønnen; der var falden ham et Slør fra Øinene. Selv følte han ikke meget for Skialdekunsten, og forstod sig ikke synderligt derpaa. Han agtede den, som Noget han havde hørt skulde opflamme Hierterne til Mod og Glæde; men Sigurd var et af disse legemskraftige Mennesker uden megen Aand. Naturens Skjønheder henreve ham ikke; han kiendte vel ægteskabelig Hengivenhed, men Elskov havde han aldrig kiendt. Sigurd var aldrig ret ulykkelig, men heller aldrig ret lykkelig. Naar han ikke kunde stride, jage eller arbeide, var hans Hierte tomt, hans Tanker havde ingen Gienstand. Indbildningskraftens Himmel var lukket for ham. Men han var en ærlig, diærv, trofast Mand, og med et stille, roligt Blik sad han da gierne i Hytten og kløttrede paa sine Vaaben eller sine Markredskaber.

Sielden er et Hierte saa koldt, at det ikke føler Faderkjærlighed, og den havde Sigurd for sin Søn. Men han saae saa mange forfængelige Ynglinger befatte sig med Skialdekunsten, at han begyndte at ansee den som et Slags Børneleeg og Tidsspilde, der giorde Udøverne mere Skam end Ære. Hans Stolthed vilde,

at Hrane skulde udmærke sig paa en værdig Maade; og han ærgrede sig over, at det, efter hans Mening, ikke var skeet. Men da han mærkede hvor aldeles han havde bedraget sig, da var den samme Stolthed atter Aarsag i, at han af ganske Hierte fik Sønnen kiær; fra den Tid af var Hrane hans Diesteen.

Moderen betroede Faderen sin Frygt, og Faderen, som ikke vidste hvad Frygt var, sad paa sin sædvanlige Maade i et godlidende Kiævleri med hende; thi deri fandt han sin meste Tidsfordriv, naar de vare ene. — Du skulde seet ham, denne Ragnvald, sagde hun; du vilde sandet med mig. — Sande med dig i at Ragnvald er en slet Karl? sagde Faderen; det vilde du let faaet mig til. Jeg har for længe siden mærket, at det hele høie Sprog han taler er Praleri og Hykleri. Men skulde Hrane frygte for en Giæk? — Ak, nu sidde de i Skovhuset og drikke; hvo veed hvad der kan hændes! Det ene Ord giver let det andet. Hrane taaler ikke meget Øl, og mindre Fornærmelser. — Gid Hel ramme ham, hvis han taalte dem, sagde Faderen. Vilde du heller ønske, din Søn var en Niding? — Nei! men Klogskaben, Fader! — Lad Snogen krybe og vride sig, raabte Sigurd: Biørnen springer bus paa. — Og bliver ofte skudt! sukkede Svafa. — Saa falder den hæderligt, sagde Sigurd.

Under denne Samtale vendte de Dinene hen imod Skoven, og saae at der stimlede en Mængde Mennesker ud derfra. To Mænd bragte Hrane blodig paa en Baare.

Naar et Menneske pludselig falder i Vandet, er han kun beskjæftiget med sin Redning, og tænker ikke paa sin Livsfare; saaledes bragte ogsaa Synet af den blødende Søn de Gamle til at glemme alt Andet end hans Frelse. De skyndte sig kun med at faae Hrane bragt paa sit Leie; og medens hans Fader stødte Urter

og blandte dem med Honning, for at lave Salve, tilberedte Moderen Bindslerne. De opdagede snart de dybe Saar. Han blev forbunden, og Moderen bestprængte ham med koldt Vand. Nu slog han Oinene op; og da han saae hvor han var, og man havde fortalt ham alle Omstændigheder, sukkede han og sagde: Ja, saaledes er det tilgaaet! Derpaa betragtede han Stedet hvor han var saaret, følte derpaa med Haanden, og sagde med et trøsteligt Blik paa Moderen: Vær rolig! det er ikke farligt. — Den gamle Svasa lod sig trøste, Sværmen gik bort og Hrane fik Ro.

Henimod Aften kom Hroar med Yrsa, for at see til ham. Man havde sagt dem, at han var let saaret af Ragnvald i Tvekamp. Den Syge sov, da de kom; de gamle Forældre ginge tause frem og tilbage udenfor Hytten. For at opmuntre dem satte Hroar sig paa Bænken, og gav sig i Samtale med dem. — Yrsa gik ind i Stuen, stod ved Hranes Leie, betragtede længe hans blege, skiønne Ansigt, sukkede dybt, lagde Haanden paa sit Hierte og saae til Himlen. Derpaa fremtog hun sit lille Fiskenæt, satte sig, og begyndte at kniple. Alt som hun arbeidede, saae hun af og til hen paa Hrane, og blev ganske forskrækket, da hun mærkede, at han med stive Oine og blussende Kinder betragtede hende.

Guder! sagde hun gysende, og lod Nættet falde. — Slipper du dit Næt, skiønne Havfru? sagde Hrane med et vildt Smiil; er du allerede vis paa din Fangst? — Derpaa gned han sine Oine, og da han var kommen til sig selv igien vedblev han: Ak, skiønne Fyrstinde — tilgiv min Usnilde! Det var i Drømme. — O Hrane! sukkede Yrsa, staaer jeg saaledes for din Indbildning? Hvad har jeg giort dig imod? — Tilgiv en saaret Mand, sagde Hrane, som ikke er Herre over sine Feberdrømme. Indbildningen arbeider i sit Værk-

sted, langt ud paa Natten, efterat den søvnige Forstand er gaaet til Hvile. Du har intet viist mig uden alt Godt; Guderne lønne dig! — Yrsa: Hvorledes er det med dig? — Hrane: Vel! Jeg føler, at jeg faaer snart Fred. — Yrsa: den har du altid havt i dit Hierte. — Hrane: Ikke ganske! „Liden Skalk over Naboens Giærde sprang, og stial en Urt, som i Græsset hang! men Rosen lod han staae!" Det er intet Tyveri at plukke Markblomster, ikke sandt? De trædes dog ned alligevel. — Yrsa lagde sin Haand paa hans. — Den er veldannet! sagde Hrane. Den har Alfader Ære af. Kiøl mine Læber et Dieblik med denne Snee! Mig tørster! — Yrsa saae sig om, og da der ingen var tilstede, trykkede hun sin Haand sagte imod hans Mund. — Hrane kyssede den og sagde: Det var Hiertestyrkning. Nu føler jeg Vingerne voxe. I Valhal er ogsaa Valkyrier, men ikke saa skiønne og ædle, som du. — Tael ikke saa vildt, Hrane, bad Yrsa. — Hrane: Jeg svæver mellem Himmel og Jord; men jeg har ingen Lyst til at fare heden, thi mig tykkes Himlen er paa Jorden. — Yrsa: Er dit Saar dybt? — Hrane: Lige til Hierteroden have Eders blaae Pile truffet mig, hvælvede Buer! (han stirrede paa hendes Diebryn). — Yrsa: Vil du ikke drikke lidet? (hun rakte ham Bægeret). — Hrane lod sine Fingre løbe hen ad hendes Arm og sagde: den er vel dreiet; saa skiønt kan Vaulundur ikke arbeide. — Yrsa: kom til dig selv! Du blegner! — Hrane: Blegere end Linet paa din Barm, men ikke saa lykkelig. — Yrsa satte sig et Dieblik afsides hen, saa han ikke kunde see hende, for at han skulde vorde rolig.

Efter nogen Taushed sagde Hrane, med foldede Hænder og meget sagtmodig: Naar jeg ret betænker alt, har jeg været meget lykkelig. Alfader gav mig gode Forældre, som opdroge mig; en hugprud Konge,

som agtede mig og vilde mig vel. Bragi gav mig at øve Skialdekunsten: var det ikke stor Lyksalighed? Jeg har elsket en ædel Qvinde; den fagreste i Nord — og hun har elsket mig. Thi det vil du dog ikke nægte, Yrsa, at du i Tugt og Ærbarhed har elsket den blussende Skiald, skiøndt du ikke turde være dig det selv bekiendt? — Yrsa, som troede at høre den hellige Røst af en forklaret Aand, reiste sig skiælvende, foldede sine Hænder, græd og stirrede paa ham. — Nu farer jeg glad afsted, raabte Hrane, paa Freyas Aftensky, fulgt af de skiønneste Alfer! jeg har drukket Perleskummet af Kilden! Jeg har baaret Rosenknuppen paa mit Bryst, og husvalet mig ved dens Duft, inden den udsprang. Var jeg vorden en gammel Mand her paa Jorden, var jeg hendøet lidt efter lidt, saa vilde jeg kommet som Gubbe til Odin, og blot fornøiet mig ved at spise Sæhrimner og drikke Mundgodt. Nu svæver jeg som Yngling til Freya, til Maanskinnets og Tusmørkets Glæder. Med Blomster skal man omplante min Grav. Alle hulde danske Møer ville begræde min Død, det veed jeg, og mine Fiender fortryde deres Avind. Ingen Bautastene, — store Blomsterbuske skulle omkrandse min Høi; og Skialden skal om Aarhundreder siunge ved min Grav: Her hviler en Yngling!

Med disse Ord faldt han tilbage paa sit Leie, og Yrsa udstødte et Skrig, hvorved Kongen og de gamle Forældre kom ind. Hrane blev bragt til sig selv igien, og Yrsa forlod Hytten med Kongen i ængstelig Uvished.

Denne sidste Nat havde Hrane stærke Drømme. Hans Digtersjæl sleed sig løs fra det jordiske Støv, og sværmede under Striden i brogede, gyseligskiønne Indbildninger.

Jeg seer dem nok, de tre Norner, sagde han, hvor de sidde og stirre ned i Urdurs klare Brønd. Jeg kiender dem godt! Den ene er gammel, hun ryster paa

Hovedet som en Ugle, og har lange, tynde, sneehvide Haar, det er min Moder. Den anden er ung, deilig, og bryster sig som en Svane; i den dybe Brønd speiler sig hendes store blaae Oine. Det er Yrsa! Hendes Taarer falde som Foraarsregn, og hvergang Draaberne blande sig med Brøndvandet, klinger det giennem Verden, med den lifligste Lyd, som om det vilde smelte Marv og Been og Dovres haardeste Klipper. Den fæle vingede Snog der, som hvidsler med Braaden og bugter sin prægtige, spraglede Bug, kiender jeg paa Oiekastet: det er Skulde. — See hvor Freya ryster sin Falkeham! Hun rækker mig den og siger: Flyv! — Hvor skal jeg flyve hen? Hvad kan det hjelpe mig at svæve til Folkvangur, naar Yrsa bliver i Leire? — Følger hun efter? Det maa hun ikke! Den lille Alf holder hende tilbage ved Kiortelfligen. Hrolf græder. — Hrolf bliver en stor Mand! See der rider han i skinnende Harnisk over Skaanes Marker, med Skiold paa sin Arm. Hielmfiærene vaie efter ham, og han har et langt Spyd i sin Haand. Foran gaae hans Kæmper, tolv og tolv, og siunge: „Alt Dagen vil oprinde!"

Moderen tørrede Sveden af den Døendes Pande, og han sagde: Seer Du den gamle Odin, hvor han sidder der paa Hlidskiald og skuler mellem lutter Straaler, med det ene hule mørke Oie? Blodet udrinder ham af det andet Oiehul. Jeg kan ikke lide ham! Paa hans brede Skuldre sidde de tvende Ravne Hugin og Munin; de skrige ham Ørene fulde, og slaae med Vingerne, ligesom Krager paa Galgebiælken over den Hængte. — Men Baldur er skiøn! Det vidste jeg nok, at han lignede Hroar! Der flyver han, som en stor Stierne paa Himlen, med langt, blegt, svævende Haar, hvorigiennem man seer de andre Stierner. Men hans Ansigt indhyller sig i frygtelig Taage. Han farer

afsted giennem det uhyre Rum! Hvor fører du mig hen? Jeg svimler! Mange tusinde Miil flyver jeg giennem den blaa Luft. — Ak see, der sidder Moderen med det lille Barn i Biælkehuset ved Rosenbusken. Den store Baldurstierne standser over Gavlen, og forvandler sig til en Gisel om Yrsas og Hrolfs Hoveder. — Her er Rollers Grav! Gunvar fik han ikke. Men hun vidste dog at han elskede hende, og græd ved hans Høi; og det vil Yrsa ved min. — Kom kun frem af din Hule, du lumske, grimme, fiendtlige Loke! Tag en Børste af dit Pindsvinehoved, og hærd den i Nastrons Flammer til Piil! Læg den paa Buen, og skyd mig ihiel! Du kan vel faae mit Hierte til at bløde, men aldrig til at døe. Det slaaer evigt med det andet store Hierte. Giennem Bølgerne! Giennem Stormen! Giennem Nattergalens Slag! — Mine Dine funkle som Solens Straaler. Jeg gaaer til min Fader igien. — Med disse Ord greb Hrane med krampagtig Bevægelse omkring Sengestolpen, raabte: „Ræk mig min Harpe!“ sank tilbage paa Leiet, og var ikke meer. —

Hroar trøstede Yrsa med at Saaret ikke var saa farligt, og sagde, at de imorgen vilde besøge Hrane igien. Hendes Urolighed tog til, alt som det blev sildigere; Hroar kunde heller ikke sove, og de gik ind sammen i den øde Hal, hvor der kun brændte et eneste Lys. Dette kastede sit svage Skin hen over Hranes Harpe, der hang paa Væggen med den Egekrands, Yrsa havde givet ham, og flettet hos Ebba, da hun sang Visen om Ellepigerne. — Yrsa spillede selv Harpe, men var saa blyfom, at hun aldrig turde lade nogen høre det; selv Kongen ei, hvor tidt han end havde bedet derom. Men neppe saae hun nu Harpen, før en høi Ild funklede i hendes Die, hun vendte sig til Kongen, og bad uopfordret, om at maatte spille for ham. Hroar var glad ved, at der var noget, som kunde adsprede hende, og

satte sig strax i Høisædet. Da slog Yrsa Harpen saa, at de klare Taarer trillede Kongen ned ad Kinderne. Med den saligste Lyst berørte hendes Fingre de Strænge, som Hranes Haand saa tidt havde faaet til at bæve. — Da hun skulde gaae hiem, bad hun Kongen om at maatte faae Harpen med til sit Buur. Han undte hende gierne denne Trøst, og hendes Træl bar den efter hende. Da hun var ene hiemme, vilde hun atter sætte sig til at spille, men kunde ikke. I stum Bedrøvelse stirrede hun hen for sig. Da blev hun sin Væstoel vaer med det fine Stykke Lærred, der paa Lidet nær var færdigt. Da Yrsa dog ikke kunde sove, satte hun sig i sin stille Sorg til dette tankeløse Arbeide.

Henimod Morgenstunden var hun færdig med Lærredet; men ligesom hun afklippede Traaden paa Stuven, see, da sprang der en Stræng i Hranes Harpe med skingrende Lyd. Da mærkede Yrsa vel, at Hrane maatte være død i denne Stund, og at hun, som Visen lød, selv havde vævet hans Liiglagen. Da kastede hun sig paa Knæe, anraabte Alfader om Glæde for hans Siæl, og sendte ham et kiærligt Farvel, med Graad og dybe Hiertesuk.

Nittende Kapitel.

Skulde lønner Ragnvald.

Hrane havde hvilet i Høi i flere Maaneder. Den unge Vaar besøgte for første Gang i fem og tyve Aar Norden, uden at træffe ham munter og levende. Hvor ofte havde dens Skiønhed opflammet hans Bryst til Gudernes Lov! Hvor stærkt havde han følt Menneske-

livets og Sommerens Glæder! Med hvor mangen kraftig Qvad havde han hilst de blaae og røde Knupper i det spæde Græs. Nu taug han stille! Nu slumrede han i den sorte, fugtige Hule, og saae ei Lyset meer. Den letsindige Natur mærkede ikke hans Tab, tog sig det ikke nær; og han havde dog elsket den saa høit! Fuglene sang deres sædvanlige lystige Viser i Buskene ved hans Gravhøi. Roserne blussede; de vellystige Bier besøgte de søde Kalke, hang under Bladene, sugede og gyngede, uden at bekymre sig om hvo der laa i Høien. Kun en Nattergal syntes at føle noget til Skialdens Savn; den havde bygget sin Rede i et Træ i Nærheden, der hævede den sin Stemme Morgen og Aften, og sang sin Længsel, medens Yrsa sad i Træets Skygge med den lille Hrolf paa Skiødet, og tænkte paa sin hedenfarne Ven.

Imidlertid sværmede Ragnvald omkring, som Kain, da han havde ihielslaaet Abel. Hvor han kom, søgte han at forsvare sig, at stille sin Sag i et fordeelagtigt Lys. Uopfordret fortalte han Enhver, hvordan han var bleven overvældet af Hranes egenkiærlige Hidsighed, hvordan han havde været nødt til Selvforsvar. Ingen svarede ham, Faa troede ham, Mange hadede ham. Nu, Hrane var død, havde han ingen Fiender, men lutter Venner.

Den Eneste, der viste Tilfredshed med Hranes Død, var Skulde. Hun havde hadet ham, fra den Dag af han ikke kom hendes Elskov imøde; med hans Død var der lettet hende en Steen fra Hiertet. Hendes Øine mødte ofte Ragnvalds paa den senere Tid; da blussede de begge, og Skulde slog sine blyfærdigt ned, tvertimod Sædvane. Dette kildrede den Forfængelige, hendes Skiønhed opluede ham.

En lummer Hundedagsaften gik Ragnvald alene i Skoven. Hvide Dampe stode over Moserne, Græs-

hopperne sidskede i Straaet; store Myggesværme opførte luftige Dandse. De sorte, fede Snegle vare krøbne fra det Grønne, og laae omkring i Gangene paa den brune Jord. — En Mængde Løvetandsvæxter fandtes i Græsset; de havde afblomstret, lange, skiøre, skarpmelkede Stilke stode kun nu med runde hvide Duunbuske, hvilke den mindste Vind afpustede og fordeelte i Luften. Ragnvald vilde sætte sig paa et Sted, hvor Hrane saa tidt i sin Levetid havde siddet, da stak Myggene ham saa stærkt, at han strax maatte reise sig.

Træt og heed kom han endelig forbi Helges Badehuus. Døren stod paa Klem, han fik Lyst til at bade sig. Badehuset var vel egentlig kun bestemt for Yrsa og Skulde, og de havde Nøglen dertil; nu maatte en af de medfølgende Tærner have forglemt at lukke Døren. Ragnvald besluttede at nytte Leiligheden.

Sagte aabnede han Døren til det kiølige Kammer; men hvor glad skiælvende foer han tilbage, da han saae Skulde slumre paa Løibænken. Hun havde nylig badet sig, hendes sortkrøllede Haar var endnu fugtigt, et Par Sivblade sadde deri. Støttende sin Purpurkind til den trinde Arm, laa hun paa Løibænken i en lyserød Kiortel; de velskabte Been vare ganske tilsyne. Halsklæder havde hun for Hedens Skyld afrevet. Da svulmede hendes Barm pludselig høiere, og de store Øielaag hævede sig smægtende: Ak Ragnvald! sukkede hun. Men da hun i det samme lod, som hun først nu blev ham vaer, sprang hun op, som for at flye; men blev dog staaende og holdt ham ved Haanden.

Ragnvald gyste, halv af Elskov, halv af Skræk. Den gamle Vise om Helge og Havfruen gientog sig for ham. Det forekom ham et Øieblik, som om Skulde var et Uhyre, som om hun vandt sig slimet hen ad Gulvet med skællede Ringbugter. Men pludselig forsvandt dette fæle Syn, ved den rødmende Piges virke-

lige Skiønhed; han sank til hendes Fødder, hun hævede ham og trykte ham i sine Arme.

Næste Morgen da Skulde vaagnede og saae den slumrende Yngling paa Løibænken, blev hun forskrækket og stirrede vildt paa ham. — Vil denne Ungersvend ikke giøre dig ulykkelig? tænkte hun. Skal dit hele tilkommende Livs Skiæbne beroe paa denne forfængelige Mands Høimod? Det var en slet Grund at bygge paa; lumskere end Badehusets Biælker. — Endnu er du Herskerinde; — naar han vaagner, er han Herske r. — Hun saae ud af Døren, og troede i Forskrækkelsen at opdage Nogen langt borte nærme sig Badehuset. — Hvis de fandt ham ene med mig, sagde hun bleg, hvad maatte de tænke? — Med disse Ord aabnede hun hurtig en hemmelig Laas i Løibænken, hvorved Fladen, som et Laag, sank ned i Vandet med Ragnvald. Da han var sunken tilbunds, hævede hun Laaget igien, og lukkede det behændigt. Hun saae ud af Døren, — der kom ingen; det havde været hendes lille hvide Hund, der kom ind og loggrede. — Jeg burde egentlig ikke klappe dig, sagde Skulde, i det hun strøg den over Ryggen, thi du har forført mig til et Mord. I det samme saae hun Ragnvalds Liig drive ud fra Badehuset med Strømmen. — Han har overstaaet, sagde hun, nu lider han ikke meer, og jeg ikke heller. Mordet var Hundens Skyld. — Ragnvald har dræbt Hrane, nu kommer Nornernes Straf over ham. Men jeg tilgiver ham gierne. Man bør ingen hade efter Døden. Nu giælder det at være taus, klog og forsigtig; saa er Alting godt. Jeg troer jeg har forkiølet mig; jeg skiælver. Jeg vil hvile et Par Timers Tid og fatte mig. — Med disse Ord ilede hun til sit Buur, indsluttede sig i sit Værelse, kastede sig paa sit Leie; og med den faste Forestilling, at Hunden var Skyld i Alt, at det havde ikke kunnet være anderledes, og at hun intet havde at

frygte, naar hun var forsigtig, faldt hun i en tryg Søvn. —

Hranes gamle Forældre vare utrøstelige over deres eneste Søns Tab. De fandt ingen Ro i Hytten, og ginge Morgen og Aften lange Vandringer med hinanden paa afsides Steder, hvor de ikke før havde seet Hrane, for at ingen Gienstand skulde minde dem om hans Savn. Hytten skyede de; der mindede hver Bænk, hver Stol om ham. Der hang endnu hans Klæder i Skabet; der stode endnu de Stræger i Bordet, som han havde skaaret dem med sin Kniv, og det lille sorte Hul, som han engang havde brændt deri ved at vælte Lyset som Barn. I en Urtepotte duftede endnu nogle Blomster, som han havde plantet. Der stod ogsaa Sengen, hvor han var død.

De gamle Folk vare eengang gangne en Omvei langs med Havet. Tause satte de sig ved Stranden, paa en af Bølgerne afrundet Steen, og stirrede i Vandet. Nei, sagde endelig Sigurd, jeg holder det ikke ud. Jeg maa tugte den Niding, saa gammel jeg er, Ragnvald skal bløde for mit Sværd. Hranes Skygge følger mig hvor jeg gaaer, og kalder mig til Blodhævn.

Det er umuligt, sagde Moderen. Hranes Siæl er i Gimles Glæder, den kan ikke spøge og pusle her paa Jorden, som et hævngierrigt Spøgelse. Jeg har jo selv i hans sidste Stund hørt ham tilgive alle sine Fiender. Det er dit eget heftige Blod, Fader, som giør dig urolig. Tving dig, og bedrøv ikke din Søn hos Alfader, med at hævne ham.

Saalænge Ragnvald endnu aander paa Jorden — sagde Sigurd — er jeg syg og hiertegreben. Han eller jeg maa bort. Falder jeg, saa er det kun et Blund før den naturlige Død; fælder jeg ham, da skiller jeg Verden ved en Niding, der vilde udrette endnu mere Ondt, hvis han vedblev at leve.

Under denne Samtale saae de Noget komme drivende paa Vandet henimod Strandbredden. De troede først, det var en Sælhund, men da det kom nærmere, mærkede de det var et Menneske. Sigurd vilde springe i Vandet, i Haab om at redde ham; thi han bevægede sig mat, og sank tidt under Bølgerne; men den gamle Kone sagde: Enten svømmer han endnu, og da kan han redde sig selv, thi han har jo strax Fodfæste; eller han er død, og saa er ingen Hielp mulig. — Sigurd maatte give hende Ret; og nu stege de begge op paa en stor Steen, for at tage Svømmeren ret i Øiesyn. — Da kastede pludselig en skummende Bølge Ragnvalds Liig fra Havet paa Sandet mod Stenen, lige for deres Fødder, og skyllede ligesaa hurtig tilbage, som om den vilde vaske sig reen igien i Havet, for det Aadsel, den havde baaret i sin Favn. — De gamle Folk kiendte paa Øieblikket Ragnvald; Hustruen udstødte et Skrig, hævede sine Øine mod Himlen og raabte: Evige Guder, tilgiver! lader ham ikke fare til Hel! Tag ham idetmindste op til Thrudvanger, Thor! mellem dine Trælle. — Men den gamle Fader stirrede paa Liget, som den ildøiede Ulv paa sit Bytte, nikkede tilfreds og sagde: Tak, Norner! Tak, Ran! Det var et Vennestykke. I qvalte ham! — Rigtig! Han fortiente heller ikke at bløde for Heltestaal. — Med disse Ord drog han Hustruen bort, og sagde: Lad os nu gaae hiem! Nu er jeg rolig; nu har jeg Fred. Hver sit! Lad os ikke forstyrre den sultne Ravn, som hopper derhenne og venter paa vor Bortgang, for at komme til sit Maaltid. — Nei, raabte Hustruen, du er ingen ærlig Kæmpe, og jeg forlader dig, saa gammel som jeg er, hvis du ikke hielper mig at bedække Liget med Grene, indtil det kan blive ordentlig jordet. —

Da maatte Sigurd gaae ind i Skoven, hugge Løvqviste med sit Sværd, og hielpe Hustruen at bedække

Ragnvalds Liig. I Førstningen hug Gubben med megen Vrede; men med hvert Hug kiøledes Hæftigheden; og da han atter kom hen til Liget, saae de brustne Øine, de forstødte blodige Tindinger, blev han selv ganske spagfærdig stille, og sagde, da Konen vilde gaae: Giv mig en Green til! Her er endnu et bart Sted ved hans Øine.

Derpaa ginge de hiem og berettede paa Kongsgaarden Ragnvalds Død, for at man kunde besørge hans Jordefærd. —

Tyvende Kapitel.

Kong Hroar fældes i Kamp.

Adils heed Kongen i Vestgothland, han boede i Upsal. Han havde hiulpet de reidgothiske Drotter at overvinde den hallandske Jarmerik; dennes Broder Sivald var bleven hans Underkonge og gav Skat. Men da Adils var gierrig og herskesyg, havde han længe tænkt paa, hvorledes han skulde overfalde Kong Hroar og skille ham ved Riget. Alle misfornøiede Danske vare flygtede til Adils. Først Hrokur, Hroars Søstersøn, fortrydelig over at Kongen havde straffet ham, da han engang efter Signes Død kom til Hroar, og forlangte med Hæftighed Part i Riget og en kostbar Ring til Arvedeel. Da Hroar ikke vilde give ham den, rev han den af Kongens Arm, og kastede den forbittret i Havet. Du est en ond Dreng, sagde Kongen, og landsforviste ham paa tre Aar. Han var nu i Sverrige hos Adils, og pønsede paa Hævn. Did kom ogsaa de flygtede Offergoder. Disse vidste nøie Beskeed om Danmarks

Tilstand, og havde deres Speidere, som gave dem fremdeles Underretning.

Nu skete det just i denne Sommer, at Reigin Jarl drog bort med en Flaade, for at ave en Underkonge, der ikke vilde rette sig efter de tre af Helge satte Jarler: Wesk, Eir og Leir. Aldrig saasnart havde Adils faaet dette at vide, før han kom med stor Magt, indskibede sig hemmeligt om Natten, og seilede til Siælland. Kong Hroar sad i fredelige Sysler hos Vaulundur, da han fik det at vide. Men aldrig saasnart havde han erfaret Sammenhængen, og faaet Underretning om Adils Styrke, før han sagde: Nu mærker jeg nok, at Odin vinker mig, at det er Nornernes Villie, at jeg skal forlade dette kiære Land, som jeg saa gierne endnu nogle Aar havde levet og virket for. Lader mig da døe som ærlig Kæmpe. Mine Fiender have tilforn beskyldt mig for Feighed, fordi jeg ikke elskede Krigen; de skulle see, at der er stor Forskiel paa at angribe, og paa at flye. Derpaa klædte han sig i sine bedste Hærklæder, bandt et Slagsværd ved sin Side, og drog i Spidsen af sine Mænd hen paa Roeslyng, hvor Adils ventede ham med en tredobbelt større Hær. — Da de stode hinanden saa nær, at Hroar kunde see Hrokur og de danske Goder i den første Række, sagde han: Det smerter mig, at see min egen nære Frænde, som en Forræder mod Fædrelandet. Sendte derpaa en Herold til Kong Adils, og forlangte en Samtale med ham. — Adils, som troede, at Hroar vilde overgive sig paa naadige Vilkaar, traadte frem. Da meldte Dankongen: Udentvivl, Frænde, kommer du for at vinde Land, ei for at tugte, thi Tugt fortiener den Skyldige, men jeg har intet forbrudt mod dig. Adils svarede: Du har nægtet din Søstersøn Part i Riget, jeg kommer for at hævne ham, og giøre ham til min Skattekonge, naar jeg har overvundet dig. — Hroar:

Ikke af Herskesyge nægtede jeg Hrokur Part i Riget; men fordi han endnu var et Barn, fordi han giorde sin Fordring med usømmmelig Bisterhed, og fordi jeg af Erfaring veed, at disse Adskillelser af Landene ere Aarsag til Tvedragt, og tære Landenes Marv. — Var min Søstersøn kommen paa høvisk Viis, havde jeg dog vel givet ham et Sydsel at bestyre; men han trodsede. — Adils: Denne Trods har han endnu. Hvormed vil du hindre den? — Hroar: Hunden, som giøer i Lænke, giør sig latterlig; men til Ulven kaster den forsigtige Hyrde undertiden et Kid, for at spare den hele Hiord. Jeg vil give ham Fyen, hvis dig saa tykkes, og du vil drage bort med Fred. — Adils: det er for silde. Din bedste Hær er i Jylland, der er intet andet for, end at overgive dig paa Naade og Unaade. – Hroar: Da var jeg en Niding, og ingen Konge. — Adils: Vel! saa lad os begynde Slaget, og lad Lykken raade. — Hroar: Her er ingen Lykke, men en bestemt Skiæbne. Din Hær er tregange saa stor som min; skammer du dig ikke ved at angribe mig med slig Overmagt? – Adils: Den Mægtige bør man lyde. Kan du ikke staae dig, saa maae du hylde mig. — Hroar: Enten bliver jeg ved at være Leirekonge, eller ophører jeg at leve. Est du en ærlig Helt, saa afslaa mig ikke min sidste Bøn! — Adils: Hvilken? — Hroar: Hvorfor skal mit Folk bløde og dræbes, fordi det er mig tro? Jeg veed vist, de forsvare mig til sidste Blodsdraabe; men Udfaldet vilde dog blive, at du vandt. Velan! Det er dog egentlig blot mod mig, din Harme gaaer, det er os To, Sagen giælder. Saa lad os da tvekæmpe, som ærlige Drotter. Falder jeg, da est du Herre; falder du, saa drage dine Kæmper bort, og lade mig og mit Rige med Fred. — Den store, bredskuldrede Adils blev heel forbauset over dette raske Forslag, som han aldrig havde ventet af den liden, fredelige Hroar, og sagde

smilende: Daarlig est du, som paa slig Viis tænker at smelte min Høimod. — Hroar svarede: Hvi spilde vi Ord? Lad Heroldерne blæse i Luur, lad dem slaae Kreds i Sandet! Jeg er bered. — Da Adils mærkede, det var Alvor, studsede han. Han følte, hvor smaat det var, at betiene sig af Overmagten; men snart vandt Egennytten og Forfængeligheden Seier over den sidste gode Mindelse i hans Bryst. Hroars Kæmper bleve alle meget opbragte, og paastode, at de vilde forsvare deres Konge; men Hroar sagde smilende: Ofte lære gode Venner først ret at kiende hinanden ved Afskeden. Vi have hidindtil ikke ret forstaaet hverandre. Der gives Øieblik, hvor ogsaa den Fredsælle ønsker at stride, og det er Tilfældet her. — Da raabte de gamle Helte: Det er er bold Gierning af vor Konge, Hroar den Fredsælle; hindrer hannem ikke! Hvis han døer, døer han en fager Død!

Efterat alle Vilkaar vare bestemte, traadte Hroar i Kamp mod Adils. Denne troede strax at faae Bugt med sin Modstander, men Hroars Smidighed kom ham vel tilpas, og han undgik alle Kæmpens vældigste Slag, indtil han ret kom i Aande. Da fore Gnister af de blanke Hielme, da bede Sværdene i Ringbrynierne. Adils Hug vare dobbelt saa stærke, Hroars dobbelt saa hurtige og mange. Da græde de gamle danske Kæmper af Glæde og Fortrydelse, og sagde: Vi have miskiendt ham. See, hvor tappert han stander der og hugger, og sætter sit Liv til for os. Hroar har elsket os som Fader, nu forsvarer han os, som en Biørn sine Unger. — I denne Forventning stode de længe, indtil endelig Adils blev dybt saaret i Skuldren af Hroar; da vendte han det Hvide ud af Øinene, ligesom Thor, naar han knuger sin Hammer; løftede sit Sværd høit i Veiret, og kløvede Hroars Hoved, saa at Kongen faldt paa sit Skiold.

Et dybt Suk lød i den danske Hær og den største Taushed herskede i Svenskernes. Intet Frydeskrig forkyndte deres Seier. Adils befalede strax, at man skulde begrave Hroar med største Hæder; utallige Hænder bleve pludselig sysselsatte med at kaste ham en Høi, i Nærheden af Hranes. Qvinder og Børn kappedes med Mændene om at drage Bautastene paa Hiul med lange Reb giennem Skoven fra Stranden; i Skoven krandsede de Stenene med Løv og Blomster. Den gamle Vaulundur lod sig kiøre did i sin Stol; og efterat have kysset sin Herres blege Haand, lod han sig række Kalk og Muursteen, og murede, med utallige Haandlangeres Hielp, et fiirkantet Steenkammer i Høien. Derpaa lagde han Kongen i Kisten af tykt Egetræ, som han selv havde tømret, bonet, og forsynet med kosteligt Malmarbeide. — Saaledes jordede de den fromme Konning Hroar, efterat han med Huldsalighed og Viisdom havde styret Riget i tyve Aar. En ung Skiald, en Ven af Hrane, sang følgende Qvad:

Nu hviler Kongen her
Bag Bautastene;
Bag mosbevoxne Træer
Med unge Grene;
Nu sørger Danmark! Solen os forlader!
Nu tier fiendtlig Spot.
Her hviler han, vor Drot,
Vor elskte Fader!

Han sad, som Baldur i
Sit Kongesæde.
Hver Siæl sig følte fri
Og stemt til Glæde.
Fortvivlet slaaer nu Bølgen vore Strande.
I tvivled om hans Mod?
Nu farver Helteblod
Den høie Pande.

Forgiæves Kæmpen skal
I Hornet støde.
Nu staaer vor Kongehal
Forladt og øde.
Han sidder ei, som Mimer ved sin Kilde,
Paa Bænk med sine Mænd,
Og giæster dem igien
I Qvælden silde.

Hans Læber tale meer
Ei Viisdoms Lære;
I Hytten Hyrden seer
Ham ei, til Ære.
Han smiler ei, naar Skovens Piger lege;
Kan ei om Natten gaae,
For Armod i dens Vraa
At vederqvæge.

I travle Værksted nu
Vil Hamren standse;
Snart blinker kun til Gru
Den skarpe Landse.
Hæv, Storm, din Røst! bland Lynild i din Torden!
Høit, Hav, din Bølge kast!
Det bedste Hierte brast,
Som slog i Norden.

Men evig skal vor Stad
Hans Minde være.
Saalænge Egens Blad
Giør Helten Ære,
Skal ingen Old Kong Hroars Navn fordølge,
Saalænge Kilden snoer
Sig ud til Isefiord
Med klaren Bølge!

Da Seieren var vunden, skyndte Adils Kæmper sig til Hallen, for at holde deres Fest. De fandt den tom; thi alle Hroars Kæmper vare borte, og Qvinderne flygtede. Kun en saare deilig, stor og velskabt

Qvinde sad i Høisædet, med et smilende Barn paa sit Skiød, og en nydelig Dreng stod imellem hendes Knæe og holdt hende om Livet. Paa sine lyse Haar, der i lange Flætninger faldt hende ned over Skuldrene, havde hun en takket Krone af Guld og Ædelstene, efter hvilken den lille blaaøiede Dreng paa Skiødet rolig stirrede og greb med sine buttede Hænder, medens den Ældre ængstelig skottede til Døren.

De vilde Kæmper standsede deres Larm ved dette Syn, traadte ærbødigt tilside, og troede at see en Gudinde. Men Adils, som blev hiertegreben af hendes Skiønhed og hugprude Væsen, traadte besteden frem og spurgte om hendes Navn. Da svarede hun: Jeg er Yrsa, Kong Hrolfs Moder. Hvad Freya har forjættet ham, vide I. Efter Hroars Død er han Leirekonge, derfor har jeg sat ham i Høisædet, da han endnu er for spæd til at kunne det selv; og her staaer Agnar Hroarssøn, Hrolfs Broder og Medhersker. Ikke troer jeg, at du, Konning Adils, vil sætte dig mod Gudindens Villie; hvilket vel og kun lidet vilde nytte. Jeg stoler aldeles paa hende. Enten skal du derfor lade os sidde, eller bringe os alle tre døde herfra. Adils svarede: Derfra bevare mig Guderne. Jeg føler allerede heel vel Freyas Magt, som virker igiennem dine Blik paa mit Hierte. Hrolf skal beholde Riget, Agnar være hans Underkonge, og du hans Formynderske. Om du ogsaa vil være Sverriges Drotning, beroer paa dig selv. Min Hu har du vundet alt med dine stolte Blik; men Freya bevare mig fra at tvinge dig. Da sagde Yrsa: Høimod sømmer sig vel Seiervinderen; men høimodig var du ei, da du overfaldt den fromme Hroar. Nu, da du i dine Kæmpers Overværelse har hilset Hrolf og Agnar som Danmarks Konger, vil jeg overlade dig Hallen for i Aften; hvor du kan glæde dig med dine vilde Stridsmænd over en let Seier.

Jeg gaaer at græde med mine Børn paa Hroars Høi. — Med disse Ord reiste hun sig, og gik langsomt bort med den lille Hrolf paa Armen; Agnar fulgte med og holdt hende ved Kiortelsligen. Alle svenske Kæmper stirrede ærbødigt efter hende; men Adils lagde Haanden paa sit Bryst, og ønskede, at han ei havde dræbt Dankongen. — Hermed endes Hroars Saga.



Indhold.

